T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ASSOS KUZEY STOASI KIRMIZI ASTARLI ROMA SERAMİĞİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
MEHMET AYAZ

Tez Danışmanı
PROF.DR. NURETTİN ARSLAN

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI

ASSOS KUZEY STOASI KIRMIZI ASTARLI ROMA SERAMİĞİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Mehmet AYAZ

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nurettin ARSLAN

Çanakkale – 2014

TAAHHÜTNAME

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum **"Assos Kuzey Stoası Kırmızı Astarlı Roma Seramiği"** adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu

onurumla doğrularım.

1.7.2014

Mehmet AYAZ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Mehmet AYAZ' a ait

Assos Kuzey Stoası Kırmızı Astarlı Roma Seramiği adlı çalışma, jürimiz tarafından Arkeoloji Anabilim Dalı, **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oybirliği ile kabul edilmiştir.

Üye Prof. Dr. Nurettin ARSLAN
(Danışman)

Üye Prof. Dr. Turan TAKAOĞLU

Üye Yrd. Doç. Dr. Alptekin YAVAŞ

Tez No : 10043484
Tez Savunma Tarihi : 30/06/2014

ONAY

Doç.Dr. İbrahim Hakkı Öztürk
Enstitü Müdürü
10./07./2014

ÖZET

"Assos Kuzey Stoası Kırmızı Astarlı Roma Seramiği"

Troas'ın güneyinde Ege kıyısında yer alan Assos, M.Ö. 7. yüzyıldan M.S. 7. yüzyıl başlarına kadar kesintisiz iskân görmüştür. Kent, Akdeniz - Karadeniz arasındaki deniz rotası üzerinde yer alması ve limanı sayesinde Roma Dönemi'nde denizaşırı kentlerle ticari ilişkiler kurmuştur. Söz konusu ikili ilişkilerde ham madde ve gıda maddeleriyle birlikte sofralarda kullanılan seramik kapların da ithal edildiği tespit edilmiştir. Assos'un ithal ettiği kaplardan *Terra sigillata* / *Kırmızı Astarlı Seramikler* tez çalışmasının konusunu oluşturmaktadır. Burada incelenen örnekler 2011 - 2012 yıllarında agoranın kuzeyindeki stoada yapılmış olan kazılarda ele geçmiştir.

Kırmızı astarlı seramikler J. W. Hayes'in oluşturduğu tipolojiye göre üretim yerleri temel alınarak sınıflandırılmıştır. Araştırmalar neticesinde Assos'taki kırmızı astarlı seramiklerin Pitane (Çandarlı), Kuzey Afrika (Tunus?), Phokaia (Foça) ve Kıbrıs kaynaklı oldukları tespit edilmiştir. Kuzey stoadaki kırmızı astarlı ithal seramikler sayısal olarak değerlendirildiğinde ilk sırada Çandarlı seramiklerinin yer aldığı görülür. Her ne kadar bu seramiklerden daha geç olsalar da Phokaia seramikleri Çandarlı seramiklerinden sonra en fazla ele geçen gruptur. Phokaia seramiklerini sırasıyla Afrika, Açık Renk Astarlı ve Kıbrıs kırmızı astarlı seramikleri takip etmektedir.

Assos'taki ithal kırmızı astarlı seramiklerin tarihlenmesinde diğer merkezlerdeki örnekler ile analoji yapılması yanında Kuzey Stoa'da güvenilir stratigrafiden faydalanılmıştır. Kuzey Stoa tabakalarının tarihlenmesinde diğer seramikler yanında özellikle çok sayıda sikke büyük fayda sağlamıştır. Agoranın en önemli yapılarından birisi olan Kuzey Stoa'da ele geçen kırmızı astarlı seramikler M.S. 2. yy ile M.S. 6. yy arasında kentin yaşam şartları ve devrin diğer kentleri ile ilişkilerini ortaya koymaktadır.

ABSTRACT

"Red Slip Ware from Assos North Stoa"

Assos, located southern Troad, on the coast of Aegean Sea, was inhabited from 7th century BC to 7th century AD without interruption. Thanks to its location on sea route between the Mediterranean and the Black Sea and its sea port, the city established trade relations overseas cities in Roman period. It is identified that the city imported ceramic vessels as well as raw material and foodstuffs in bilateral trade relations with other cities. *Terra Sigillata* / *Red Slip Wares* which is one of the ceramic groups imported from other cities are the subject of the thesis. The examples examined in this work were found in the field season of 2011-2012 of North Stoa which located northernside of Agora.

Red slip wares studied in the thesis were classified according to typology created by J. W. Hayes on the basis of production centers. As a result of this study it was identified that the red slip wares found in North Stoa were imported from Pitane (Çandarlı), North Africa (Morocco?), Phoaea (Foça) and Cyprus. Statistical datas reveal that the largest number of imported pottery are products of Çandarlı workshop. Phocean ware most unearthed after Çandarlı wares. Respectively, African Red Slip ware, Light Colored wares and Cyprus red slip ware follow Phocean wares in quantity.

In addition analogy with examples found in other cities, reliable stratigraphy was helpful to dating red slip wares found in North Stoa. Coins have been helpful in the dating of the layers in particular. Red slip wares found in North Stoa, one of the most impotant buildings of Assos Agora, has provided insight about living conditions and relationship with other cities of the inhabitants between 2nd century AD to mid 6th century AD.

ÖNSÖZ

Troas bölgesinin güney ucunda yer alan Assos kuruluşundan bugüne kesintisiz iskan gören kentler arasında yer almaktadır. Kentte uzun yıllardan beri gerçekleştirilen kazılarda kentin sosyo-ekonomik durumu ve ilişkileri konusunda veriler elde edilmiştir. Arkeolojik kazılarda ele geçen buluntuların başında şüphesiz kilden yapılmış seramikler gelmektedir. Bu seramikler tabakaların tarihlenmesi yanında günlük yaşam ve ticari ilişkiler konusunda da bizlere önemli bilgiler sunmaktadır. Bu çalışmada da Assos agorasının kuzeyine yer alan iki katlı stoadaki kazılarda bulunmuş kırmızı astarlı sofra kapları ele alınmaktadır.

Tezin hazırlanma aşamasında arazi ve eserlerin değerlendirilmesi sürecinde olumlu eleştirileriyle yönlendiren ve gerekli düzeltmeleri yapan danışman hocam Prof. Dr. Nurettin ARSLAN'a, araştırmalarım sırasında önerilerde bulunan, kaynak ve RGZM kütüphanesinde araştırma imkanı sağlayan Doç. Dr. Beate BÖHLENDORF-ARSLAN, müze müdürü Prof. Dr. Falko DAIM'a, Parion'daki Roma seramiklerini inceleme imkanı veren ve önerilerde bulunan Yrd. Doç. Dr. H. Ertuğ ERGÜRER'e, farklı bakış açılarından faydalandığım Prof. Dr. Turan TAKAOĞLU'na, Roma yazıtlarının analizinde birçok kez yardımı dokunan Dr. Tolga ÖZHAN'a, sikkelerin okunmasında yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Sencan ALTINOLUK ve Arş. Gör. Ersin ÇELİKBAŞ'a, Çandarlı seramikleri hakkında bilgilerinden yararlandığım Doç. Dr. Billur TEKKÖK'e, Afrika ve Phokaia Seramikleri hakkında bilgilerinden yararlandığım Dr. Krzystof DOMZALSKY'ye, kazı malzemesini incelemem sırasında gereken tüm kolaylığı sağlayan Smintheion kazı başkanı Prof. Dr. Coşkun ÖZGÜNEL'e, küçük büyük her türlü yardımlarını esirgemeyen çalışma arkadaşlarım Arş. Gör. Caner BAKAN, Arş. Gör. Baykal BAŞDEMİR, Arş. Gör. Onur BAMYACI, Arş. Gör. Abdülkadir ÖZDEMİR, Arş. Gör. Meral MUTLU ve Arş. Gör. Ömer Can YILDIRIM'a, seramiklerin çiziminde emek harcayan Aysel YİĞİT, Zeynep KAYIŞ ve Burcu AYDİL'e teşekkürlerimi borç bilirim.

Çalışmam öncesinde ve sırasında desteklerini hiç esirgemeyen hayatımda çok önemli yerleri olan annem Zehra AYAZ ve babam Naim AYAZ'a ayrıca teşekkür etmek isterim.

Mehmet AYAZ

İÇİNDEKİLER

ÖZET..... i
ABSTRACT..... ii
ÖNSÖZ..... iii
İÇİNDEKİLER..... iv
KISALTMALAR..... vi
RESİMLER LİSTESİ..... vii
GİRİŞ..... 1

BÖLÜM I

I. ASSOS KENTİ..... 5

BÖLÜM II

II. ROMA DÖNEMİNDE ASSOS..... 8

BÖLÜM III

III. KUZEY STOA..... 12
A. Kuzey Stoadaki Kazılar ve Kullanım Evreleri..... 15
B. Kontekst Buluntular..... 18

BÖLÜM IV

IV. KUZEY STOADA ELE GEÇEN KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLER..... 27
A. Çandarlı Seramikleri (Doğu Sigillata C)..... 30
1. Loeschcke Form 9 (Tabak)..... 32
2. Hayes Form 1 (Kâse)..... 33
3. Hayes Form 2 (Tabak)..... 35
4. Hayes Form 3 (Kâse)..... 36
5. Hayes Form 4 (Tabak)..... 37
6. Hayes Form 5 (Kâse)..... 39
B. Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (Geç Roma A-B)..... 40
1. Hayes Form 50 (Tabak)..... 43
2. Hayes Form 52 (Küçük Kâse)..... 44
3. Hayes Form 58 (Geniş Tabak)..... 44
4. Hayes Form 61 (Geniş Tabak)..... 45

5. Hayes Form 67 (Geniş Kâse)..... 46
6. Hayes Form 91 (Kâse)..... 47
7. Hayes Form 104 (Tabak)..... 47
C. Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri (Geç Roma C)..... 48
1. Hayes Form 1 (Tabak)..... 52
2. Hayes Form 2 (Tabak)..... 53
3. Hayes Form 3 (Tabak)..... 54
4. Hayes Form 4 (Tabak)..... 60
5. Hayes Form 5 (Tabak)..... 60
6. Hayes Form 6 (Tabak)..... 61
7. Hayes Form 8 (Tabak)..... 62
8. Hayes Form 10 (Tabak)..... 63
9. Diğer Form (Tabak)..... 63
10. Tondo Bezemeleri..... 64
D. Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleri (Geç Roma D)..... 66
1. Hayes Form 2 (Tabak)..... 67
E. Açık Renkli Geç Roma Seramikleri (Light Colored Ware)..... 67
1. Ergürer Form 2 (Tabak)..... 69
2. Ergürer Form 8 (Tabak / Kâse?)..... 70
3. Ergürer Form 13 (Kâse)..... 71
4. Phokaia Hayes Form 3 İmitasyonu (Tabak)..... 71
SONUÇ..... 73
KATALOG..... 75
KAYNAKÇA
LEVHALAR

KISALTMALAR

ARS	: African Red Slip
Dn.	: Dipnot
ESA / DSA	: Eastern Sigillata A / Doğu Sigillata A
ESB / DSB	: Eastern Sigillata B / Doğu Sigillata B
ESC / DSC	: Eastern Sigillata C / Doğu Sigillata C
LRA-B / GRA-B	: Late Roman A-B / Geç Roma A-B
LC	: Light Colored
LRC / GRC	: Late Roman C / Geç Roma C
LRD / GRD	: Late Roman D / Geç Roma D

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1.1. Assos Kenti'nin konumu ve bazı merkezler..... 6
Resim 1.2. Assos batı giriş kapısı ve agora. (Clarke vd. 1902, s. 21)..... 7
Resim 3.1. 1881-83 yıllarında Amerikan kazı heyeti tarafından çizilen Assos Agora ve Kuzey Stoa planı ve canlandırması. (Clarke vd. 1902, s. 21, 35, 37)..... 13
Resim 3.2. Kuzey Stoa doğu kenarı. (Clarke vd. 1902, s. 38, res. 14)..... 14
Resim 3.3. 1881-83 yıllarında Kuzey Stoa'daki kazılan alanlar. (Clarke vd. 1902, s.37)..... 15
Resim 3.4. Kuzey Stoa'nın 1981 yılı kazılarından önceki durumu..... 16
Resim 3.5. Kuzey Stoa'nın 2013 kazı sezonu başlangıcındaki durumu..... 17
Resim 3.6. Kuzey Stoa'nın batı kesimindeki sondaj alanları..... 17
Resim 3.7. Kuzey Stoa'daki kontekstlerin planı (Alan-1 ve Alan-2)..... 19
Resim 3.8. Kuzey Stoa Alan-1 kesiti..... 22
Resim 3.9. Kuzey Stoa kuzey-güney (C-D) kesiti..... 22
Resim 3.10. Tabakalarda bulunan sikkeler..... 27
Resim 4.1. Terra Sigillata'ların Asia Minor'deki kronolojik gelişimi. (Malfitana 2002, s. 142, fig. 4)..... 29
Resim 4.2. Kuzey Stoa Kırmızı Astarlı Roma Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı..... 30
Resim 4.3. Çandarlı Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı..... 32
Resim 4.4. Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı..... 43
Resim 4.5. Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı..... 52

GİRİŞ

Antik Çağ'da toplumların pişirme, depolama, taşıma ve daha birçok alanda ihtiyaç duydukları çanak çömleklerin kilden üretildikleri bilinmektedir. Kilin kolay elde edilen bir hammadde olması nedeni ile antik yerleşmelerde en fazla ele geçen arkeolojik buluntuların başında seramikler gelmektedir. Seramiğin çağlar ve toplumlarla göre farklılık ve sürekli bir değişim göstermesi arkeolojik kazılarda tarihleme ve kültürler arasında analoji için önemli bir araç olarak kullanılmasına imkan tanımıştır. Bu çalışmanın konusunu oluşturan Roma Dönemi seramikleri de kendi çağının tercihlerini ortaya koymaktadır. Seramiklerin tarihlenmesinde üretim tekniği, süsleme tekniği ve form özellikleri yanında son yıllarda arkeometrik çalışmalara da başvurulmaktadır.

Arkeolojik çalışmalardaki bu önemi nedeni ile kilden üretilen kaplar, işlevlerine ve dönem modasına göre çeşitli gruplar halinde araştırılmaktadır. Roma Dönemi'nde, farklı merkezlerde farklı hammadde kaynakları ve teknolojilerle üretilen, birbirileriyle etkileşim içinde oldukları düşünülen *Kırmızı Astarlı Seramikler*, bu gruplardan bir tanesidir. Neredeyse tüm Akdeniz havzası ve Avrupa'ya hâkim yayılım ağı kuran bu kaplar, M.Ö. 2. yüzyıldan M.S. 7. yüzyıla kadar sofra gereçlerinin vazgeçilmez bir parçası olarak kullanılmışlardır. Söz konusu coğrafya içinde konumu itibariyle stratejik bir noktada bulunan Assos, kırmızı astarlı seramiklerin ithal edildiği ve muhtemelen bazı taklit denemelerinin yapıldığı önemli bir kenttir. Gerek Pergamon ve çevresindeki atölyelere yakınlığı gerekse Roma seramikleri bilim dünyasına tanıtılmış Aleksandria Troas, Parion ve Troia gibi kentlerle ilişki içinde olması, seramiklerinin bu kentlerle karşılaştırılmasını daha kolay hale getirmektedir.

Kentin "Kuzey Stoa" adı verilen yapısında 2007 yılından günümüze değin sürdürülen arkeolojik çalışmalar, Hellenistik ve Roma Dönemine tarihlenen pişirme kapları, depolama kapları ve kandillerin yanı sıra kırmızı astarlı Roma seramiklerini de gün yüzüne çıkarmıştır. Kuzey Stoa'nın batı kesimindeki kazılarda güvenilir kontekstler elde edilmesi nedeniyle bu alanlarda ele geçen kırmızı astarlı seramiklerin çalışılmasına karar verilmiştir.

Assos Kuzey Stoa'daki kırmızı astarlı Roma seramikleri bu çalışmada dört ana başlık altında ele alınmıştır. Birinci bölümde "Assos Kenti" başlığı altında Assos Kenti'nin antik coğrafyadaki konumu ve kentte gerçekleştirilen araştırmalara yer verilmiştir. İkinci bölümde "Roma Dönemi'nde Assos" başlığı altında Roma Dönemi'nde kentin politik ve ekonomik durumuna değinilerek antik kaynaklar ve kazı araştırmalarından elde edilen bilgiler sıralanmıştır.

Üçüncü bölüm çalışmanın konusu olan Kuzey Stoa'ya ayrılmıştır. "Kuzey Stoa" ana başlığı altında yapının mimari özellikleri detaylı biçimde anlatılmıştır. "Kuzey Stoa'da gerçekleştirilen kazılar ve Kullanım Evreleri" alt başlığında yapıda gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar kronolojik düzende anlatılarak fonksiyonel süreçleri hakkında bilgiler verilmiştir. Seramikleri tarihlemede kullanılan sikkeler ve diğer buluntular "Kontekst Buluntular" alt başlığında detaylı biçimde tanıtılarak tarihleyici tabakalar hakkında bilgiler verilmiştir.

Dördüncü bölümde kırmızı astarlı seramikler incelenmiştir. "Kuzey Stoada Ele Geçen Kırmızı Astarlı Seramikler" ana başlığı kullanılan bu bölümde alt başlıklar halinde ilk olarak "Çandarlı Seramikleri" anlatılmıştır. Bu seramiklerinin erken formlarından olan Form 9 için Loeschcke'in tipolojisi, M.S. 2. yüzyıl ortalarından daha geç döneme tarihlenen yaygın 5 form için ise Hayes'in tipolojisi kullanılmıştır. İkinci alt başlıkta "Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri" ele alınmıştır. Bu gruba ait 7 form detaylı biçimde anlatılmıştır. Üçüncü alt başlıkta "Phokaia Seramikleri" irdelenmiştir. Bu grup Hayes'in tipolojisine göre 8 forma ayrılmıştır. Ayrıca bu tipolojiye sokulamayan bir seramik, "Diğer Form" başlığı altında incelenmiştir. Phokaia seramiklerine ait tondo bezemeleri bu seramiklerin alt başlığı olarak ele alınmıştır. Dördüncü alt başlıkta "Geç Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleri" incelenmiştir. Bu seramik grubu içinde değerlendirilebilecek tek örnek okuyucuya tanıtılmıştır. Beşinci ve son alt başlıkta "Açık Renk Astarlı Seramikler" anlatılmıştır. Bu seramikler 2012 yılında Parion buluntularıyla oluşturulan tipolojiye göre sınıflandırılmıştır. Bu tipolojiyi oluşturan Ertuğ Ergürer'in soyadı kendi oluşturduğu form numarasının başına verilmiştir. Son bölüm kataloğa ayrılmıştır. Seramik kil renklerinin bir bütünlük içerisinde farklılıkların daha doğru belirlenmesi için C.E.C[1] renk kataloğu kullanılmıştır.

[1] C.E.C.: Fédération Européenne des Fabricants de Carreaux Céramiques.

Çalışmada konuyla ilgili olan Türkçe ve İngilizce yayınlarda kullanılan terminolojiden yararlanılmıştır. Buna göre;

Seramik grubu: Seramik kaplar üretim tekniğine, modasına ve atölyesine göre sınıflandırılabilirler. Örneğin; Çandarlı Seramikleri, Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri, vb. seramik gruplarıdır. Seramik grubu bu sınıflandırmayı ifade etmektedir.

Kırmızı Astarlı Seramik: Bu terim, Roma Dönemi ve Erken Bizans Dönemi'nde kırmızının tonlarında astarlanan sofra kapları için kullanılmıştır. Kırmızı Astarlı Seramik terimi içine zaman sınırlandırması olmaksızın aynı gelenekte üretilmiş; Doğu Sigillata A, B, C, D İtalyan Sigillata, Pontus Sigillata, Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri, Phokaia Seramikleri vb. sokulabilir.

Kırmızı Astarlı Roma Seramiği: M.Ö. 2. yüzyılın ortalarından M.S. 7. yüzyıl başlarına kadar üretilen kırmızı astarlı seramikleri ifade etmektedir. M.S. 4. yüzyıl ortaları bazı uzmanlar tarafından Erken Bizans Dönemi olarak kabul edilmektedir. Bir diğer uzman grup ise söz konusu dönemi Geç Roma olarak ifade etmektedir. Bu çalışmada her iki görüş te kabul edilmiştir.

Form: Seramik kapların şekillerine *form* adı verilmektedir. Seramik grubu içindeki kaplar belirli bir amaca hizmet etmek için üretildiklerinden bu amaç doğrultusunda tasarlanmışlardır. Zira bazı kaplara kâse *form*u verilmişken bazı kaplar tabak *form*unda, bazılarıysa leğen *form*unda üretilmiştir.

Tip: Formların farklı varyasyonları ve zaman içindeki değişimleri sonucu çok fazla olmasa da birbirinden ayrıldığı görülür. İki seramik birbirine form bakımından çok benziyorsa ama aynı zamanda ayrıldığı noktalar da varsa bu iki seramik farklı iki tip olarak incelenecektir.

Ağız (Dudak): Kabın üstteki en uç noktasıdır. Bazı kapların uç kısımları düz bırakılmışken bazıları dışarı veya içe çekilmek suretiyle farklı şekillendirilmiştir.

Gövde: Kabın içindeki maddeleri örten yüzeyleri ifade etmektedir. Kabın ağzı ile kaide arasında kalan kısmı olarak da nitelendirilebilir.

Kaide: Kabın yerde devrilmeden sabit durmasını sağlayan uç noktadır. Kaide gövdeden aşağıya doru çıkıntı yapmalıdır.

Dip: Kabın gövdesinden herhangi bir çıkıntı yapılmadan sadece gövdenin şekillendirilmesiyle oluşturulur. Kap bu kısımla yere oturur.

Seramik kaplar anlatılırken metin içinde ilk olarak ağız, gövde ve kaideleri tarif edilmiştir. Bu tariflerden sonra kabın hammadde kaynağı, üretim teknolojisi ve üretildiği atölye hakkında fikir verebilecek kil ve astar özellikleri (renk, parlaklık, üretim izleri vb.) okuyucuya anlatılmıştır. Bu anlatımların ardından son olarak kabın tarihlemesi yapılmıştır.

Kazı sırasında izlenen seramik toplama yöntemi ve bu seramiklerin değerlendirilmesi seramik çalışmalarında önemlidir. Kuzey Stoa kazılarında en küçüğünden en büyüğüne, form veren tüm seramik parçaları toplanmıştır. Bu seramikler kazı evine götürülmüş, temizlikleri ve kodlamaları yapıldıktan sonra istatistik verileri ortaya konmuştur. İstatistik aşamasında tüm seramik gruplarının form veren ağız ve kaide / dip parçaları ayrı ayrı sayılmıştır. Parçalar sayılırken aynı seramiğe ait olduğu anlaşılanlar “1 seramik” olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonrasında elde edilen sayısal veriler tüm gruplar için genel ve her grup için ayrı ayrı pasta grafikler halinde sunulmuştur.

Seramiklerin tarihlemesinde tüm verilerden mümkün olduğunca yararlanılmaya çalışılmıştır. Tarihlemelerde öncelikli olarak yapıda ele geçen sikkeler kullanılmıştır. Sikkelerle tarihleme yapılamadığı durumlarda Assos’un muhtelif bölgelerinde (Agora Tapınağı, Agora Sarnıç, Agora Konut Alanı, Geç Antik Çağ Konut Alanı, Gymnasium güney cephesi, Batı Nekropolisi) gerçekleştirilen kazı çalışmalarında elde edilen tarihleyici veriler *terminus post quem* ve *terminus ante quem* oluşturmada kullanılmıştır. Yapıda ele geçen sikkeler ve kentin muhtelif bölgelerinde yapılan çalışmalardan elde edilen verilerin yardımı alınmasına rağmen yine de tarihleme yapılamadığı durumlarda diğer kentlerde (Özellikle Assos ile benzer özellikler göstereceği beklenen yakın Troas kentleri ve detaylı biçimde çalışılmış Atina Agorası) ele geçen benzer örneklerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Ayrıca, Parion ve Smintheion’da gerçekleştirdiğimiz depo çalışmalarına atıflar yapılmıştır.

Tezin son aşamasında Almanya’nın Mainz kentindeki *Römisch-Germanisches Zentralmuseum* kütüphanesinde yaklaşık bir aylık kütüphane araştırmasının ardından tez çalışması tamamlanmıştır.

BÖLÜM I

I. ASSOS KENTİ

Çanakkale ilinin Ayvacık ilçesine bağlı Behram köyünde yer alan Assos kenti, Edremit Körfezi'nin kuzeyinde, Antik Çağ'da Troas olarak anılan bölgenin güney ucunda volkanik bir tepenin zirvesi ve yamaçlarına kurulmuştur (Resim 1.1).

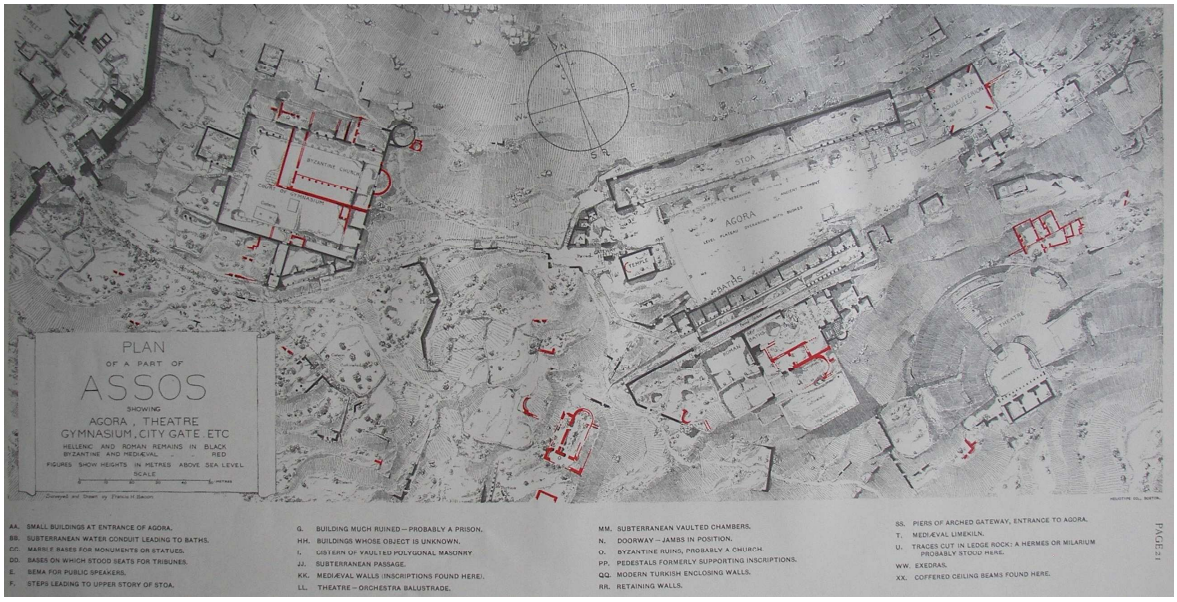
Thukydides, birçok antik şehrin korsan saldırılarından korunmak amacıyla denizden uzağa kurulduğunu söyler[2]. Ancak, Akdeniz sahillerindeki kentler basit saldırılardan korunmak için genellikle Assos'ta olduğu gibi bir tepenin üzerine ya da eteğine kurulmuştur. Assos'un kurulduğu yerin seçiminde kara ve denize hâkim korunaklı tepe, liman kurmaya uygun olan sahile yakınlık ve yapıların inşası için gerekli olan taş ocaklarının varlığı önemli rol oynamıştır. Gerek Adramytteion'dan Aleksandria Troas'a giden karayolu gerekse Ege Denizi'ndeki gemi rotaları üzerinde yer alması diğer kentlerle ilişkilerinde ve ekonomik alanda avantajlar sağlamış olmalıdır.

Resim 1.1: Assos Kenti'nin konumu ve bazı merkezler.

[2] Thukydides I, VII; Clarke vd. 1902, s. 51-52.

Assos; akropolisi,[3] tepenin yamaçlarında kurulmuş agorası, bouleuteronu, tiyatrosu, gymnasiumu, nekropolisleri ve sur duvarıyla tipik bir *polis*'tir. Behram köyü geçtikten sonra güneye (deniz tarafına) doğru devam edildiğinde yaklaşık 100 m ileride (asfalt yolun doğu bitişiğinde) Batı Nekropolisi yer almaktadır. Nekropolisin içinden uzanan polygonal taşlarla döşeli bir antik yol ile kent surlarındaki batı kapısından geçilir ve gymnasiumun güneye bakan cephesinin önüne gelinir. Gymnasiumdan sonra ilk önce güneydoğu, sonra doğuya kıvrılan taş yol, agoranın batı giriş kapısına uzanır. Kemerli batı kapısından girilen agora; doğuda bouleuterion, batıda Agora Tapınağı[4] güneyde ve kuzeyde stoalarla sınırlanmıştır (Resim 1.2).

Resim 1.2: Assos batı giriş kapısı ve agora. (Clarke vd. 1902, s. 21)

Assos'taki ilk arkeolojik çalışmalar, 1881-1883 yılları arasında Amerikan Arkeoloji Enstitüsü adına Joseph T. Clarke başkanlığında, Francis H. Bacon ve Robert Koldewey ile birlikte yürütülmüştür. Amerikan kazı heyeti; Athena tapınağı, kuzey stoa, agora tapınağı güney stoa (pazar binası?), bouleuterion, gymnasium, heroon, Roma hamamı, tiyatro, batı nekropolisindeki anıt mezarlar, sur duvarları, Roma atriumlu yapısı, Bizans kilisesi ve

[3] Athena Tapınağı'nın da bulunduğu bu alan kuvaterner jeolojik zamanda oluşmuş bir volkanın bacasıdır. Bkz. Clarke vd. 1902, s. 51.
[4] Clarke vd. 1902, s. 22.

Murat Hüdavendigâr Camii'nde çalışmalar yapmıştır[5]. Gerçekleştirilen kazı ve araştırmalar üç kitapta yayımlanmıştır[6].

Assos'taki yeni kazı çalışmaları çok uzun bir aradan sonra 1981 yılında, Prof. Dr. Ümit Serdaroğlu tarafından başlatılmış, 2005 yılındaki vefatına kadar devam ettirilmiştir. Bu dönemde Athena tapınağı ve tiyatronun restorasyonu ağırlıklı olarak batı nekropolisi, konut alanları, bouleuterion, tiyatro, Ayazma kilisesi, stoa ve antik limanda çalışmalar gerçekleştirilmiş, sonuçları yayımlanarak okurlara sunulmuştur[7].

2006 yılından itibaren Assos'taki kazı çalışmaları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Nurettin Arslan tarafından sürdürülmektedir. Yeni dönem kazı programı kapsamında akropoliste Athena tapınağı ve Bizans yapıları; agorada kuzey stoa, agora tapınağı, bouleuterion, agora caddesi; agora dışında gymnasium, Geç Antik Çağ konut alanları, batı kilisesi, Ayazma kilisesi ve sur duvarlarında çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, Athena tapınağı aslına uygun olarak yerel andezit taşı kullanılarak tekrar restore edilmiştir[8]. Kazılar yanında kentin gelişim evrelerinin belirlenmesi ve yeni bir planın çıkartılması için yüzey araştırması ve topografik ölçüm çalışmaları devam etmektedir.

[5] Çalışmaların gerçekleştirildiği alanlar için bkz. Clarke vd. 1902.
[6] Clarke 1882; Clarke 1898; Clarke vd. 1902.
[7] Serdaroğlu - Stupperich 1992; Serdaroğlu - Stupperich 1993; Serdaroğlu - Stupperich 1996.
[8] Arslan vd. 2011, s. 235-250.

BÖLÜM II

II. ROMA DÖNEMİNDE ASSOS

M.Ö. 2. binde kentte iskânın var olduğu konusunda bazı bulgular elde edilmiştir[9]. Bu döneme tarihlenen seramik kap parçaları ele geçmesine rağmen mimari bir kalıntıya henüz rastlanamamıştır[10]. Assos kentindeki ilk iskânlar yazılı metinlerden az da olsa bilinmektedir. En erken yazılı verinin Hitit metinlerinden geldiği, metinlerinde adı geçen *Assuwa*'nın Assos ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir[11].

Bir zamanlar Lelegler ve Mysialıların iskân bölgesi olan Troas'ın güneyindeki Assos'un, Myrsilos'a göre Lesbos adasında yaşayan Methymnalılar tarafından kurulduğu, Hellanikos'a göre ise Gargara ve Lamponia gibi bir Aiol kenti olduğu Strabon'dan öğrenilmektedir[12]. Nekropolisteki verilerden M.Ö. 7. yüzyılda yerleşim olduğu anlaşılan[13] kent, M.Ö. 6. yüzyılın ilk yarısında Lydia, yüzyılın ortasından sonra M.Ö. 334 yılındaki Granikos Savaşı'na kadar Pers yönetiminde kalmıştır[14]. Hellenistik Dönem'de Assos ve çevresinin sırasıyla Antigonos, Lysimakhos ve Seleukos yönetiminde olduğu ve M.Ö. 230'lardan itibaren Pergamon kontrolüne geçtiği tahmin edilmektedir[15]. M.Ö. 133 yılına kadar Pergamon Krallığı'nın topraklarında kalan Assos, bu krallığın topraklarını Roma Devleti'ne vasiyet olarak bırakmasıyla Roma yönetimine girmiştir[16]. Plinius (M.S. 23 - M.S. 79), Assos kentinin *Apollonia* ismiyle de anıldığından bahsetmektedir[17]. Ancak bu öneri diğer antik kaynaklar tarafından tekrar edilmediği gibi doğruluğunu ispatlayacak herhangi bir yazılı veri de ele geçmemiştir.

Roma Cumhuriyet Dönemi verileri oldukça kısıtlıdır. M.Ö. 85 yılında Sulla önderliğinde ayaklanan kent devletlerine Roma Cumhuriyet güçleri tarafından müdahale

---

[9] Serdaroğlu 1995, s. 9.
[10] Serdaroğlu 1995, s. 9.
[11] Arslan 2010, s. 113.
[12] Strabon, XIII 1, 58; Arslan 2010, s. 113.
[13] Assos kazılarında elde edilen arkeolojik bulgular söz konusu iskân hareketinin M.Ö. 7. yüzyılın ortalarında gerçekleştiğini desteklemektedir. Bkz. Arslan 2010, s. 113.
[14] Clarke vd. 1902, s. 1.
[15] Arslan 2010, s. 113.
[16] Zelle 1997, s. 3, 59.
[17] "*İç kesimlerde Gargara Dağı ve aynı ismi taşıyan kasaba bulunur ve sahilde daha önceki adı Edonis ve sonra Kimmeris olan Antandros ile karşılaşırız sonra Apollonia olarak da adlandırılan Assos.*" Çev.: Özhan 2004, s. 149.

edilmiş, kentler bir yıl içerisinde verecekleri verginin beş katını ödemekle cezalandırılmışlardır[18]. İlion (Troia)'dan ele geçen bir yazıtta M.Ö. 77 yılı Troas federasyonundan söz edilmektedir. Söz konusu yazıttan Assos'un vergi ödeme konusunda ekonomik sıkıntı içinde olduğu[19] ve Ilion'daki Athena tapınağından borç para almak zorunda kaldığı anlaşılmaktadır. Augustus dönemine ait arkeolojik veriler kentin bu dönemde yeniden refaha ulaştığını göstermektedir.

Agoradaki yapıların inşa özelliklerinden Erken İmparatorluk Dönemi'nde yeniden yapılaşmanın olmadığı, Roma Dönemi öncesi yapılarının kullanımına devam edildiği anlaşılmaktadır. M.Ö. 1. ve M.S. 1. yüzyıl arasına tarihlenen sikke ve seramik buluntuları batı nekropoliste oldukça yoğunken söz konusu dönemlere ait buluntular agorada oldukça az ele geçmektedir. Bunun nedeni şimdilik kesin olarak bilinmemektedir[20].

Kentin Erken İmparatorluk Dönemi siyasi, askeri ve sosyal durumunu eldeki az sayıda yazıttan cevaplamak mümkündür. M.Ö. 27 - 26 yılında meydana gelen bir depremde[21] hasar gören kent, Roma yönetimi tarafından Sextus Appuleius vasıtasıyla restore ettirilmiştir[22]. Bu dönemde kent Augustus'a bağlılığını oğlu Gaius Caesar'ın heykelini dikerek göstermiştir[23].

Augustus ve Tiberius'un imparatorluk dönemlerinde kent içinde yapılaşma[24], çeşitli yapılarda restorasyon ve değişiklik faaliyetleri gerçekleştirilmiş, bazı yeni yasal uygulamalar yürürlüğe konmuştur. M.S. 17 yılında Asia Minor'da meydana gelen bir diğer deprem [25] Assos'ta da tahribata yol açmış, depremin yaraları Kleistratos isimli yardımseverin tarlalarından gelen parayı kentin restorasyonu için harcaması[26] ve ismi belirsiz bir magistratın halka 10.000 *denarii* tutarında karşılıksız hububat ve buğday

---

[18] Bengston 1950, s. 475.
[19] Frisch 1975, s. 34, nr. 10.
[20] Bkz. s. 19-20, "Kontekst Buluntular".
[21] Eilers - Silanus 1999, s. 77-86.
[22] Nereden bulunduğu belirsiz olan ancak iki yapının arşitravına ait olduğu düşünülen M.Ö. 27-15 arasına tarihlenen iki yazıtta kentteki yapıların Asia Minor prokonsulü Sextus Appuleius tarafından tamir ettirildiği yazar. Yazıt için bkz. Merkelbach 1976, s. 47-49, nr. 24a-c.
[23] Bouleuterion içindeki M.S. 4 veya 5. yüzyılda yapılmış diagonal duvar içerisinde duvar bloğu olarak kullanılmış yazıtta "*Assos halkı ve Romalı iş adamları Augustus'un oğlu olan Gaius Cesar'ın bu heykelini dikmiştir.*" yazar. Clarke vd. 1902, s. 69, fig. 23; Merckelbach 1976, s. 29-30, nr. 13.
[24] Clarke vd. 1902, s. 107, fig. 101, 103; Merkelbach 1976, s. 39, 41, nr. 16-17.
[25] Tiberius bu depremden sonra Asia Minor'daki Magnesia, Temnus, Philedelphia, Aigai, Apollonis, Mostene, Macedones Hyrcani, Hierocaeseria, Myrina, Kyme, Tmorus ve Sardes'ten oluşan 12 kenti vergiden muaf tutmuştur. Broughton 1938, s. 601.
[26] Clarke vd. 1902, s. 61; Merkelbach 1976, s. 46-47, nr. 22-23.

dağıtmasıyla[27] sarılmaya çalışılmıştır. Tiberius dönemine tarihlenen bir yazıtta vergi toplama yetkisinin magistrat Tiberius Claudius Nikasis'e verildiği duyurulmuştur[28].

Germanicus, M.S. 18'de senatonun verdiği *imperium maius*[29] yetkisiyle doğu eyaletlerinin en yetkili kişisi olarak Troas bölgesinde Ilion kentinin yanında Assos'u da ziyaret etmiştir[30]. Ayrıca, bouleuterion yakınlarından ele geçen heykel kaidesi ve bronz levha üzerindeki bir yazıtta Assosluların Roma yönetimine bağlılıkları açıkça ifade edilmiştir[31].

Romalı iş adamları Asia Minor'da M.Ö. 2. yüzyılın sonunda ortaya çıkmaktadır[32]. Augustus ve Tiberius dönemine tarihlenen tüm yazıtlarda "halk", "meclis" ve "Romalı iş adamları" ibaresi geçmektedir. Publius Varius Aquila ve Gaius Varius Castus gibi Romalı şahsiyetler kent yönetiminde ve ticari faaliyetlerde[33] çok önemli roller almışlardır. Gerek kamusal kararlardaki katılımları, gerekse adlarına (P. Varius Aquila'nınki gibi) ihtişamlı mezar anıtlarının dikilmesi Romalıların kent içindeki statülerini açıkça ortaya koymaktadır. Romalılar bu statülerini sağlama almak ve kent halkıyla bütünleşmek için evlilikler yapmışlardır[34].

Assos'un M.S. 2. yüzyıldaki durumu hakkında çok fazla veri yoktur. Kentin Iulia Domna Augusta (M.S. 193 - 217) zamanında Roma ordugâhı olarak iskân gördüğü[35] ve M.S. 264 - 269 yılları arasında Goth saldırılarına mağruz kaldığı düşünülmektedir[36].

---

[27] Clarke vd. 1902, s. 290; Merkelbach 1976, s. 49-51, nr. 25.
[28] Bir parçası bouleuterionun hemen güneyinde, diğer üç küçük parçası bir sarnıçta bulunan Tiberius Dönemi'ne ait bir yazıtta vergi memurların atamasının askıya alındığı ve bu memurların yerlerine Magistrat Tiberius Claudius Nikasis'in yetkilendirilerek magistrata Senato, Assos halkı ve Romalı iş adamları tarafından şükranların sunulduğu belirtilmiştir. Clarke vd. 1902, s. 67; Merkelbach 1976, s. 62-64, nr. 28.
[29] Merkelbach 1976, s. 47-48, nr. 24.
[30] Özhan 2011, s. 170-172.
[31] Bu yazıtta Assoslular Germanicus'un oğlu Caligula'ya (M.S. 37-41) bağlılıkları açıkça ifade etmektedirler. Merkelbach 1976, s. 51-59, nr. 26.
[32] Hatzfelt 1919, s. 44; Broughton 1938, s. 543.
[33] Thasos'ta bulunmuş bir yazıtta Assos'tan yola çıkan kaptan Sostratos yönetimindeki *Asklepios* isimli bir gemiden bahsedilmekte, Ulpius isimli Romalı bir tüccara teşekkür edilmektedir. Merkelbach 1976, s. 65, fig. 28a.
[34] Bir Romalı olan Lollia Arlegilla Assos'un soylu ailelerinden birine mensup Hellanikos ile evlenerek yabancı olmaktan çıkıp yerli üst tabakayla bütünleşmiştir. Clarke vd. 1902, s. 262, fig. 261; Merkelbach 1976, s. 30-35, fig. 14.
[35] 1881-1883 araştırmalarında yayımlanan sikkeler arasında Iulia Domna adına basılmış sikkelerin hatırı sayılır derecede fazla olduğu vurgulanmıştır. Bkz. Clarke vd. 1902, s. 64.
[36] Clarke vd 1902, s. 3.

Saldırılar sonrasında zayıflayan kent II. Constantius döneminde gücünü tekrar kazanmıştır[37].

Erken İmparatorluk Dönemi'nde, *Athena Polias*, *Zeus Soter* ve *Asklepios*[38] kültleri yanında Augustus ve karısı Livia'yı tanrılaştıran[39] Assoslular, Hıristiyanlığı erken kabul eden kentlerden biridir. Bunun en önemli sebebi St. Paulus'un Aleksandria Troas'tan Assos'a yürümesidir[40]. M.S. 381 - 390 yıllarında, Hıristiyanlığın etkisi sonucu ve imparatorluğun emirleri doğrultusunda, birçok tapınak kapatılmış ve yıkılmış, yapıların taşları kilise ve konut inşasında kullanılmıştır; ayrıca eski yapılara ait mermer öğelerin çoğu harç yapımında gerekli kirecin sağlanması için agora yakınındaki kalker kuyusunda yakılmıştır[41]. M.S. 5. yüzyılın başlarında piskoposluk merkezi[42] haline gelen kentteki yerleşim M.S. 7. yüzyılın başlarında sonlanmıştır[43].

---

[37]Asia Minor prokonsulü Caelius Montius'un diktirdiği II. Constantius (337-353) heykelinin yazıtında II. Constantius'un kentin kurucu imparatoru olduğu ilan edilmektedir. II. Constantius'a kentin kurucu imparatoru vasfının atfedilmesi oldukça ilginçtir. Yapılan kazılardan elde edilen arkeolojik veriler (sikkeler, seramikler vb.) en azından M.S. 2. yüzyıl sonlarından II. Constantius'a kadar olan sürede Assos'taki yerleşimin herhangi bir kesintiye uğramadığını göstermektedir. Bu nedenle imparator "kentin kurucusu" unvanını kente yaptığı bir yardımın karşılığında kazanmış olmalıdır. Merkelbach 1976, s. 67-68, nr. 30.

[38]*Asklepios* kültünün Assos'lular için önemli olduğu Commodus ve Septimus Severus hâkimiyetinde basılan Assos sikkelerinden açıkça görülebilmektedir.

[39] Gymnasium'da ele geçen, Augustus veya Tiberius dönemine tarihlenen yazıtta gymnasium stoasının Quintus Lollius Philetaerus tarafından tanrı Augustus'a adandığı belirtilmektedir. Agora istinat duvarı içinde bulunan ve bir bölümü okunabilen bir Latince yazıtta "tanrısal Augustus" ibaresinin geçtiği görülmektedir. Philetaerus'un sonradan Roma vatandaşı olarak Quintus Lollius ismini aldığı anlaşılmaktadır. Merckelbach 1976, s. 29, 36, 51-59, nr. 12a, 15, 26.

[40] Acta Apostolorum XX, 13-14.

[41]Clarke vd. 1902, s. 2.

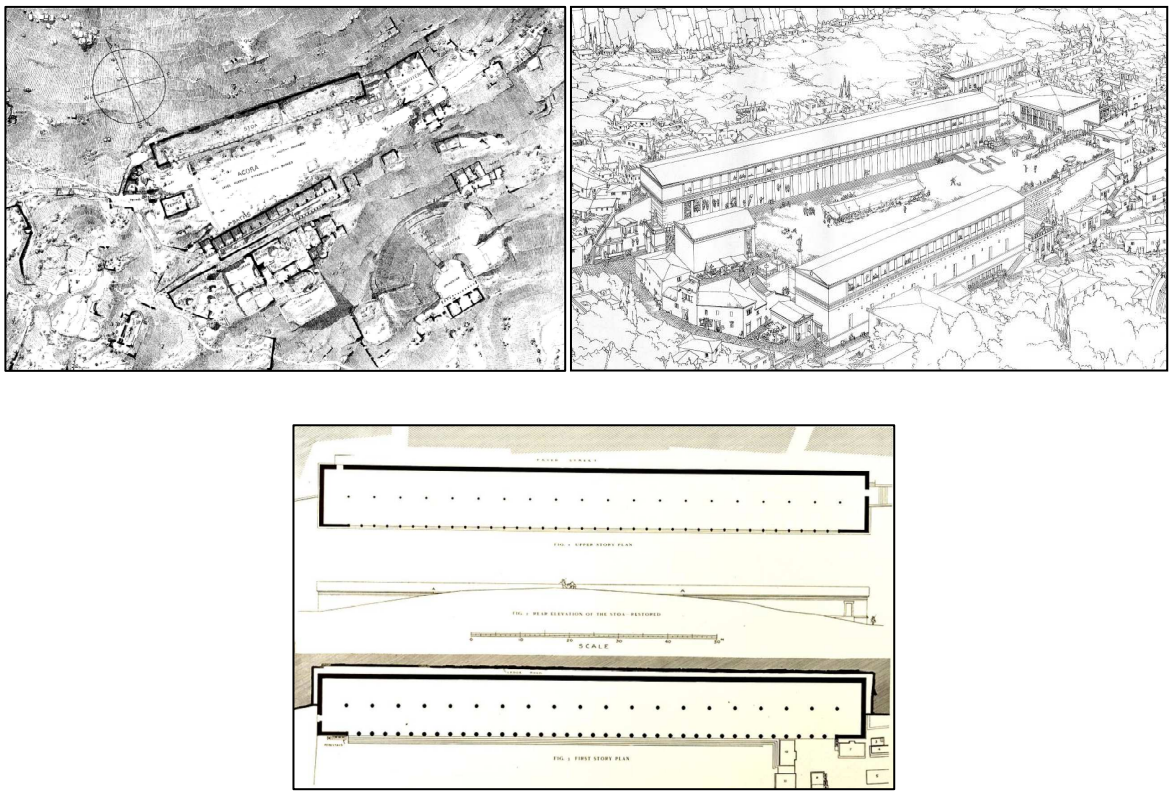
[42] M.S. 431 yılındaki Ephesos III. consul listesinde Assos piskoposu Maximus'un ismi geçmektedir.

[43] Kent agorası içi-civarı, batı nekropolisi, akropolis ve kentin güney batısındaki geç antik çağ konut alanında M.S. 7. yüzyılın başlarına kadar yerleşimin devam ettiğini gösteren seramik ve sikkeler ele geçmektedir. Böhlendorf-Arslan 2008, s. 121-132; Arslan - Böhlendorf-Arslan 2010, s. 140; Arslan 2012, s. 41-64.

BÖLÜM III

III. KUZEY STOA

Agorayı kuzeyde sınırlayan Kuzey Stoa, kentin yerel taşı olan andezitten doğu-batı doğrultusunda inşa edilmiştir. Yapı, 111,2 m uzunluğunda, 12,4 m genişliğinde ve 12,5 m yüksekliğindedir (Resim 3.1). "I" formunda, iki nefli ve iki katlı olan yapının ikinci katı ayakta değildir.

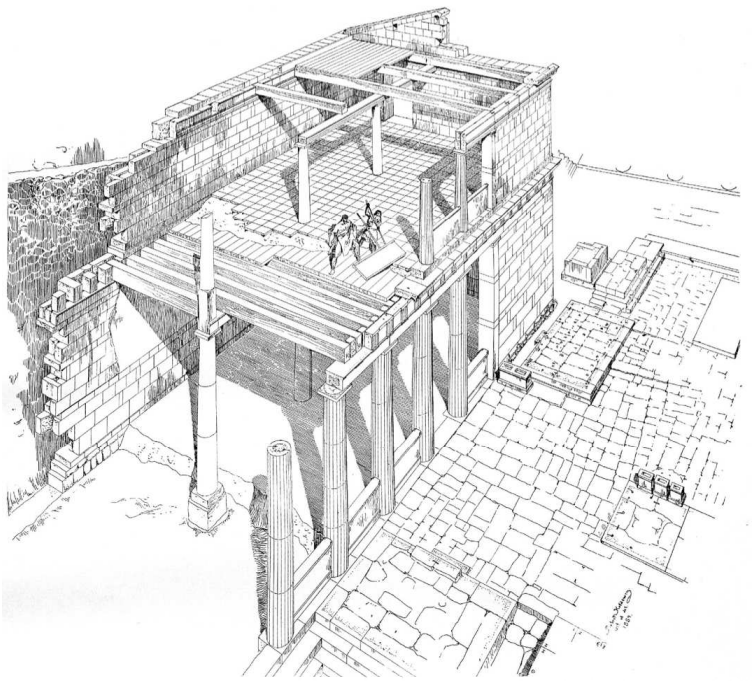
Resim 3.1: 1881-83 yıllarında Amerakian kazı heyeti tarafından çizilen Assos Agora ve Kuzey Stoa planı ve canlandırması. (Clarke vd. 1902, s. 21, 35, 37)

Günümüze iyi durumda ulaşmış olan kuzey duvarı ön yüzleri *bosaj*lı, arka yüzleri kaba bırakılmış bloklarla *pseudoizodomik* teknikte örülmüştür. Ön cepheyi yüzeyinde yirmi yiv bulunan otuz yedi adet andezit sütun taşımaktadır. Sütunlarla *arşitrav* arasına mermer Dor başlıkları yerleştirilerek yapıya görsel hareketlilik kazandırılmıştır[44]. Yapının genişliğinden kaynaklanan statik ağırlık ortadaki üç veya dört tamburdan oluşan yirmi adet

[44] Clarke vd. 1902, s. 33.

yivsiz sütun sırasına verilmiştir. Merkez sütunları stylobat sütunlarının arasında ve hizasında konumlanacak şekilde yerleştirilerek üst kat ağırlığının merkezde daha fazla sütunla taşınması hedeflenmiş, aynı zamanda yapıya görsel hareketlilik kazandırılmıştır. Merkez sütunları üç veya dört sıra üst üste konulan 100x100x30 cm boyutlarındaki altlıklarla desteklenmiştir. Yapı zemininin sıkıştırılmış kil olduğu düşünülse de korunmuş kalıntısı günümüze ulaşmamıştır[45].

Yapının girişinde 5 sıra merdiven batı - doğu doğrultuda 85 m boyunca uzanmaktadır[46]. Ancak giriş batı, güneybatı ve kuzeybatı yönündeki üç kapıdan sağlanmaktaydı. Sütunların kenarında ve stylobat üzerindeki yuvalardan, sütunların arasına metal korkulukların yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Bu uygulamanın yapıya girişlerin ücretli olmasıyla alakalı olduğu düşünülmektedir[47].

Resim 3.2: Kuzey Stoa doğu kenarı. (Clarke vd. 1902: s. 38, res. 14)

Stoanın ikinci katı ve çatısının canlandırması Robert Koldewey tarafından yapılmıştır (Resim 3.2). Bu canlandırmaya göre: Kuzeybatı köşede yer alan ve ikinci kata girişi sağlayan bir kapı, taş döşeli yola bağlanmaktaydı. İkinci kata bir diğer giriş, doğu cephesindeki kapıdan bir kısmı halen sağlam olan taş basamaklarla sağlanıyordu. Birinci

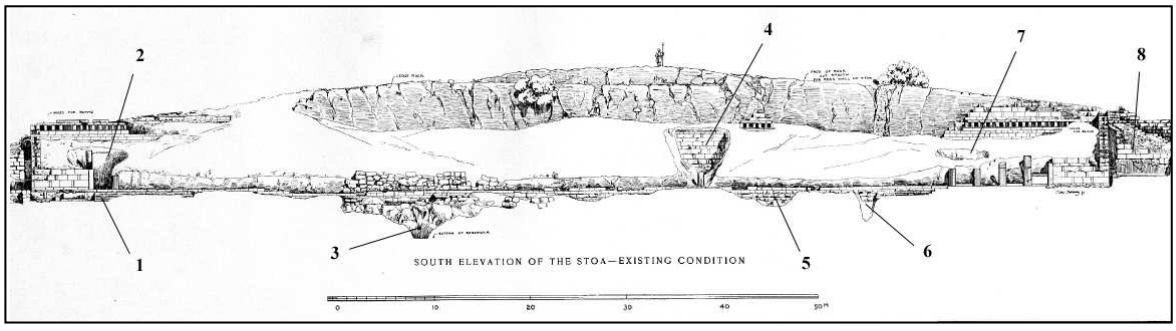
[45] Yapının batı iç kısmındaki kazılarda sıkıştırılmış kil zemini anımsatan kalıntılara rastlanmıştır.
[46] Clarke vd. 1902, s. 35, fig. 32.
[47] Seddon 1987: s. 76

kata giriş yapan bir kişi, olasılıkla kuzey duvarına sabitlenmiş ahşap merdivenlerle üst kata ulaşabiliyordu. Diklemesine (güney ve kuzey duvarına dik) yerleştirilmiş kalın ahşap hatıllar ikinci kat zeminini taşıma görevini üstlenmekteydi. Hatılların araları enlemesine ahşap tahtalarla kapatılmış, tahtaların üzeri ince çakıl tabakasıyla, onların da üzeri kiremit levhalarla örtülmüştü. İkinci kat merkez sütunları, birinci kata nazaran daha ince ve kısaydı. Sütunlar alt kat sütunlarının üzerine denk gelecek şekilde yerleştirilerek kendi ağırlıkları ve çatı ağırlığını taşımaları sağlanmıştı. Sütun sırası üzerine sıra hizasınca ahşap hatıllar çakılarak, sütunların üzerine ve arasına diklemesine denk gelecek şekilde yerleştirilen hatıllara dayanak oluşturulmuştu. Bu hatıllar çatının yapı merkezine yaptığı basıncı taşıyan iskelet görevi üstlenmekteydiler. Çatı, güney taraftan hammaddesi mermer olan 37 adet yivli yarım sütun tarafından taşınmaktaydı. Sütunların arası tıpkı alt katta olduğu gibi korkuluklarla kapatılmıştı.

Agoranın su ihtiyacı Kuzey Stoa'nın güneyi boyunca anakayaya oyularak yapılmış sarnıçtan karşılanmaktaydı. Bu sarnıç Kuzey Stoa'nın batısındaki bir kanalla Güney Stoa sarnıçlarına bağlanmıştır.

A. Kuzey Stoadaki Kazılar ve Kullanım Evreleri

Assos Kuzey Stoa'daki ilk çalışmalar Amerikan Arkeoloji Enstitüsü adına 1882'de kazı ekibine katılan Alman arkeolog ve mimar Robert Koldewey tarafından yapılmıştır. Koldewey, yapının mimari özelliklerini tespit etmek ve planını çıkarmak amacıyla yapının batısı, doğusu, içi ve önündeki sarnıçta küçük sondajlar yapmıştır (Resim 3.3). Elde ettiği verilerle yapının mimari planını çıkaran Koldewey, ayrıca yeniden ayağa kaldırma denemeleri hazırlamıştır (Resim 3.2). Koldewey'in stoada yürüttüğü çalışmalar yapının mimarisi ile sınırlı kalmış, arkeolojik buluntular değerlendirilmemiştir.

Resim 3.3: 1881-83 yıllarında Kuzey Stoadaki kazılan alanlar. (Clarke vd. 1902, s. 37)

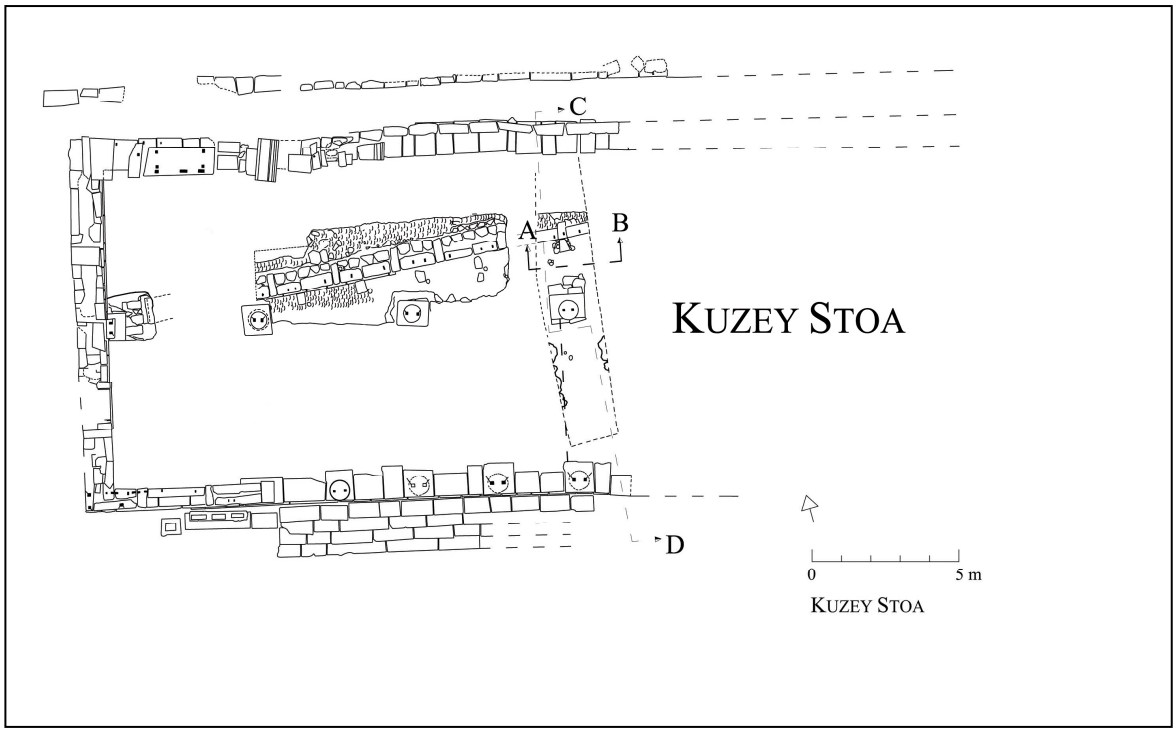
1981-2005 yılları arasında Kuzey Stoa'nın batı köşesinde kesintili kazılar yapılmıştır (Resim 3.4). Bu kazılarda yapının iç mekânında güney duvarı önünde duvar boyunca açılan sondajda temele kadar inilmiştir. Ancak bu çalışmalarda elde edilen bilimsel sonuçlar yayımlanmamıştır. 2007 yılında aynı alanda yarım bırakılan kazılara yapının inşa tarihi ve evrelerinin belirlenmesine dönük yeniden başlanmıştır. Bu alandaki gerek Amerikan gerekse Türk heyetinin kazılarından dolayı tabakaların karışmış olduğuna tanık olunmakla birlikte iyi korunmuş alanlara da rastlanmıştır. Buradaki yeni verilerin test edilmesi ve agoranın en önemli kamusal yapısı hakkında daha fazla bilgi elde etmek üzere kazı çalışmaları batıdan doğuya doğru iç kısımdaki üçüncü sütuna kadar genişletilmiştir (Resim 3.5-3.6).

Resim 3.4: Kuzey Stoa'nın 1981 yılı kazılarından önceki durumu.

Resim 3.5: Kuzey Stoa'nın 2013 kazı sezonu başlangıcındaki durumu.

Resim 3.6: Kuzey Stoa'nın batı kesimindeki sondaj alanları.

2007 yılından günümüze, yapının batı tarafında yaklaşık 170 metrekarelik alan, zemin seviyesine kadar açılmıştır. Bu alanın yaklaşık 40 metrekarelik kısmında zemin altında anakayaya ulaşılmıştır (Resim 3.6). Kazı ve araştırmalar sonucunda yapının kullanım amacına göre iki evrede değerlendirilebileceği anlaşılmıştır.

I. Evre

Kuzey Stoa'nın aktif olarak kullanıldığı dönem I. Evre olarak nitelendirebilir. Gerek yukarıda anlatılan mimari özellikler gerekse zeminaltı sondajlarında ele geçen arkeolojik veriler[48] yapının M.Ö. 2. yüzyılda inşa edildiğini göstermektedir[49]. Yapının yürüme zemini üzerindeki dolgudan ele geçen buluntular M.S. 2 yüzyıl ve sonrasına aittir.

II. Evre

Kuzey Stoa'nın batı kenarından agoranın girişine kadar uzanan alanda ortaya çıkan çamur ve moloz taş ile yapılmış olan yapı kalıntılarından bu çağda fonksiyonunu kaybeden agora ve çevresinin konut alanı olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Amerikan kazıları sırasında agorada çok sayıda kireç ocağı ile Bouleuterion'un bu dönemde kullanıldığına ilişkin kalıntılara rastlanmıştır. Erken Bizans Dönemi'nde kentin diğer bölgelerinde olduğu gibi agora alanında da yoğun inşa faliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu döneme ait yapıların ve istinat duvarlarının inşasında kullanılan molozlar ve daha erken yapılardan sökülerek yeni yapılarda değerlendirilen blok taşlar göz önüne alındığında yeni yapıların inşasında fazla para ve iş gücünün harcanmadığı anlaşılmaktadır.

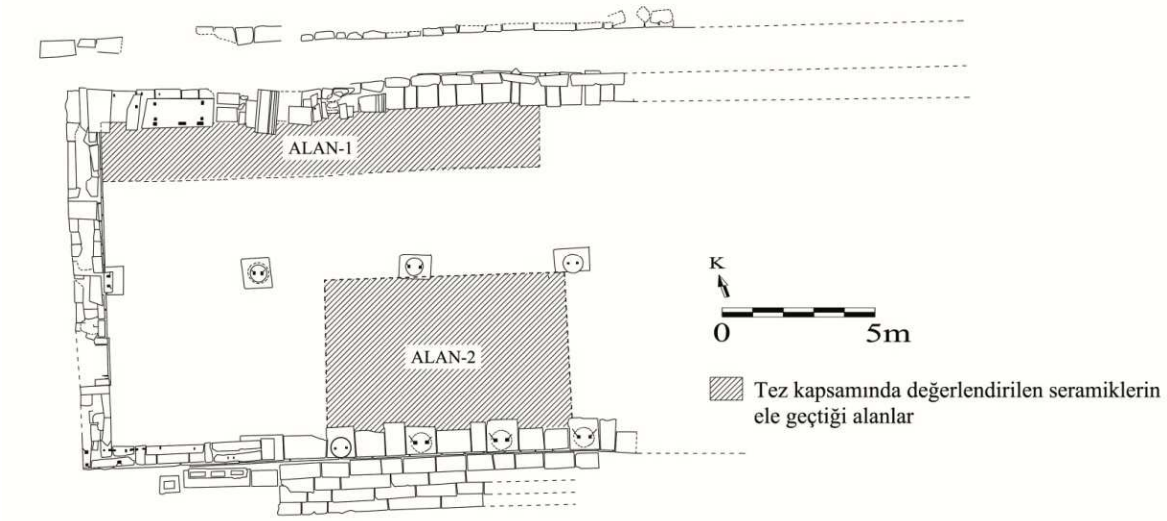
II. Evre olarak nitelendirdiğimiz dönemde, Geç Klasik ve Hellenistik Dönem'de inşa edilen kamu yapılarının kalıntılarından mümkün olduğunca yararlanılmaya çalışılmıştır. Erken Bizans Dönemi'nde; kuzey, batı ve doğu duvarları kısmen ayakta olan Kuzey Stoa, bu inşa faaliyetlerinin gerçekleştirildiği yapılardan bir tanesi olmuştur. Yapının yürüme zemini seviyesinden itibaren yaklaşık 1 m kalınlığında toprak dolgusu oluşturulmuştur. Bu dönemde yapının ikinci katı ayakta olmadığından batı iç kısımda üstü kapalı bir mekân oluşturmak için kuzey duvarına hatıl delikleri açılarak basit bir gölgeliğin ahşapları bu deliklere tutturulmuştur[50]. Batı cephedeki kapı açıklığı moloz taşlar ve duvar bloklarıyla[51]

[48] Zemin altı sondajında bulunan batı yamacı seramikleri ve megâra kâseleri bu tarihi doğrulamaktadır.
[49] Coulton 1976, s. 70; Winter 2006, s. 214; Arslan 2010, s. 121-123; Arslan - Eren 2010, s. 273-286.
[50] Sezgin 2010, s. 34-35.
[51] Farklı yapıların duvarlarına ait olduğu anlaşılan bu bloklar kapı açıklığını kapatmak için buraya dizilmiştir.

örülerek işlevsiz hale getirilmiş, stylobat üzerine düzensiz formlu taşlarla koruma duvarı örülmüştür. Yapının bu bölgesi işlevini kesin olarak bilmediğimiz küçük bir mekân halinde kullanılmıştır[52].

B. Kontekst Buluntular

Kuzey Stoa kontekst buluntuları 1 ve 2 numaralı (toplam 65m^2) alanlarda yukarıda da bahsedilen yapının zemin seviyesi (145.80 m) üzerindeki yaklaşık 1 m kalınlığındaki dolgu kazılarından ele geçmiştir (Resim 3.7). Bu alanlardaki dolgu, Amerikan kazılarının gerçekleştirildiği ve buluntuların karışık geldiği 1. sütun çevresi dışında kaldığından tarihsel açıdan homojen buluntular vermiştir. Toprak yapısı ve buluntulardaki değişimden bu dolgunun tarihsel 3 tabakadan oluştuğu ve tabaka çizgilerinin kuzeyden güneye ve batıdan doğuya doğru alçaldığı anlaşılmıştır (Resim 3.8-3.9).

Resim 3.7: Kuzey Stoa'daki kontekstlerin planı (Alan-1 ve Alan-2).

Assos Batı Nekropolis ve Agora alanında yapılan kazılar kentin bu iki bölgesindeki tabakaların tarihsel açıdan birbirinden farklı olduğunu ortaya koymuştur. M.Ö. 1. yüzyıl - M.S. 2. yüzyıl ortalarına tarihlenen ESA, ESB, ESC ve İtalyan Sigillata gibi buluntular Batı Nekropolis'te çok sayıda ele geçerken agorada Agora Tapınağı içi ve çevresi, bouleuterion içi, agora güney istinat duvarı yanı, Kuzey Stoa önü ve içinde bu aralığa

[52] Alandan ele geçen kemik iğne ve tokalardan yola çıkarak kemik aletler üreten bir atölye olabileceği önerilmiştir. Bkz. Sezgin 2010, s. 62.

tarihlenen buluntular % 1 civarında ve çok küçük parçalar halindedir[53]. Agora'daki söz konusu alanlarda gerçekleştirilen kazılar M.S. 2. yüzyıl ortaları? / sonları ile M.S. 6. yüzyıl ortaları / sonları?' na ait olduğu kabul gören seramik, kandil ve saç iğneleri gibi buluntular vermiştir. Ayrıca bu bölgelerde gerçekleştirilen kazılarda bulunan sikkeler, M.S. 2. yüzyıl sonları ile M.S. 6. yüzyıl ortaları arasında basılmıştır. Agorada bulunan en geç sikkeler *Anastasius*'a aittir ancak sikkelerin aşırı derecede aşınmış olması I. Justinianus döneminde (M.S. 527-565) de kullanılmış olabileceklerini düşündürmektedir[54].

Moloz Taş Tabakası

Kuzey Stoa'nın üstündeki terastan yapı içine akan çok sayıda moloz taş içeren tabaka yapının halen ayakta olan kuzey duvarından güneye doğru alçalmakta, güney ucunda stylobat seviyesine kadar inmektedir. İçinde çok az sayıda Arkaik, Klasik, Hellenistik, Roma ve Erken Bizans seramikleri ele geçen bu dolgu net olarak tarihlenememekle birlikte dolgunun M.S. 6. yüzyılda oluşmuş olma ihtimali çok yüksektir. Söz konusu tabaka içinden ele geçen seramiklerin oldukça az sayıda olması, ayrıca seramiklerin toprak içinde yaşayan fare, köstebek ve porsuk gibi hayvanların yuvalarının içinde bulunması net tarihleme olanağını da ortadan kaldırmaktadır. Tabakanın içinde ele geçen en geç buluntular birkaç Phokaia Form 3 tabağı ve M.S. 6. yüzyılda karakteristik bir yapıya bürünen yivli amphora parçalarıdır. Bu tabakayı diğer tabakalardan ayıran önemli özelliklerden bir tanesi tarihleyici sikkelerin ele geçmemiş olmasıdır. Bu nedenle tabaka numarası vermeyi tercih etmediğimiz bu dolgu bir nevi aşağıda anlatılacak olan tabakaların üzerini örterek günümüze kadar karışmadan korunmuş ulaşmasına olanak sağlamıştır.

I. Tabaka (M.S. 395 - 518 / 565?)

Moloz taş dolgunun bittiği katmandan 146,66 m seviyede başlayan I. Tabaka üzerindeki moloz tabakasının etkisiyle günümüze korunmuş biçimde ulaşmıştır. Kontekstlerdeki en geç buluntuların ele geçtiği I. Tabaka'nın kalınlığı batıda 15 - 20 cm iken doğuya doğru kalınlık artmakta ve en doğuda 50 cm' yi bulmaktadır. İçerisinde seramik, cam, çatı kiremidi, demir cürufu, duvar sıvası (fresk), küçük çakıllar, kemik aletler, kül, kil ve çok sayıda hayvan kemiği kalıntıları barındıran tabakadan Arcadius,

[53] Bu oran 2007 yılından bu yana agorada gerçekleştirilen kazılarda ele geçen kırmızı astarlı seramiklerin incelenmesiyle elde edilmiştir. Bu incelemelerde herhangi bir istatistik yöntemi kullanılmamıştır.
[54] Anastasius sikkelerinin sonraki imparatorlar döneminde kullanımı için bkz. Harl 1996, s. 194-195.

Honorius, II. Theodosius, Zeno ve Anastasius sikkeleriyle birlikte Afrika, Phokaia, Açık Renk Astarlı ve Geç Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleri ele geçmiştir. Tabakaki en geç sikkeler Anastasius (M.S. 495 - 518) dönemine aittir. Bununla birlikte Afrika Form 104, Phokaia Form 10 ve LC Form 13 gibi seramikler en erken M.S. 6. yüzyıl ortalarına tarihlenmektedir. Buluntu konteksti nedeniyle söz konusu Anastasius sikkelerinin M.S. 6. yüzyıl ortalarında da kullanılmış olabileceği göz önünde bulundurularak tabakadan ele geçen tüm malzeme en geç M.S. 6. yüzyıl ortasına tarihlenmiştir[55].

II. Tabaka (M.S. 284/285 - 395)

Üst seviyesi batı duvarının yaklaşık 3 m doğusunda, I. Tabaka'nın üst seviyesiyle aynı seviyelerden başlamakta, kalınlığı 30 cm ile 55 cm arasında değişmekte ve üst seviyesi doğuda 146 cm'ye kadar inmektedir. Yoğun olarak pişirme kapları[56], çatı kiremidi, küçükbaş ve büyükbaş hayvan kemikleri, yanmış odun parçaları, orta büyüklükte moloz taşlar ve kül içeren tabakadan Diocletianus, Maximianus, Constantius I. Chlorus, 3. yüzyıl Aleksandria Troas, Licinius, I. Constantinus, Constans, Gratianus, II. Valens, I. Valentinian ve I. Theodosius sikkeleri bulunmuştur. Söz konusu tabakadaki seramikler arasında M.S. 3. yüzyıl sonları ve 4. yüzyıla ait olduğu kabul gören Çandarlı ve Afrika seramikleri dikkati çekmektedir.

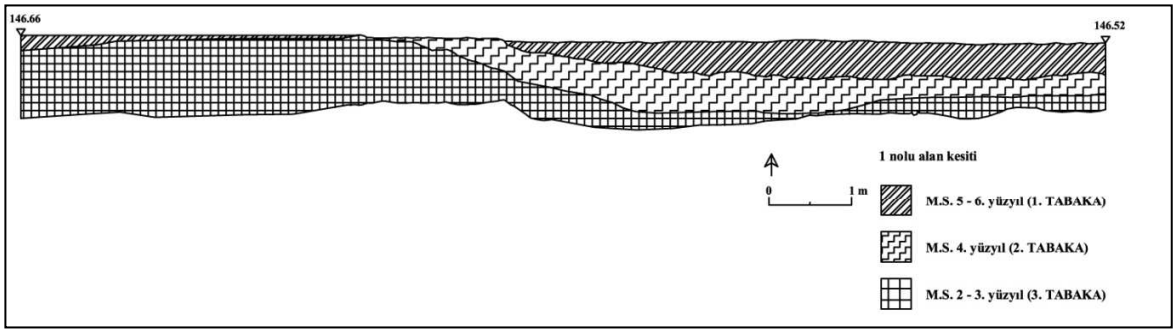
III. Tabaka (M.S. 177 - 285):

Üst seviyesi batıda 146.50 cm'ye kadar çıkan ve alt seviyesi zemin seviyesine kadar inen tabaka, dolgu içindeki en erken buluntuları vermiştir. Tabakanın batı tarafta 70 - 80 cm'yi bulan kalınlığı, doğuya gittikçe azalmakta; en doğuda 10 - 15 cm'ye kadar inmektedir. İçerdiği buluntu tipi II. Tabaka ile benzer olmasına rağmen buluntu yoğunluğu bu tabakadan daha azdır. III. Tabaka'da az sayıda M.Ö. 1. ve M.S. 1. yüzyıl Çandarlı / Bergama kırmızı astarlı seramikleri ve yoğun olarak M.S. 2 – 3. yüzyıl Çandarlı seramikleri bulunmuştur. Söz konusu alanda bulunan sikkelerin en erkeni Commodus olmak üzere; Septimus Severus, Caracalla, Severus Alexander, Gallienus, Claudius Gothicus sikkeleri ele geçmiştir.

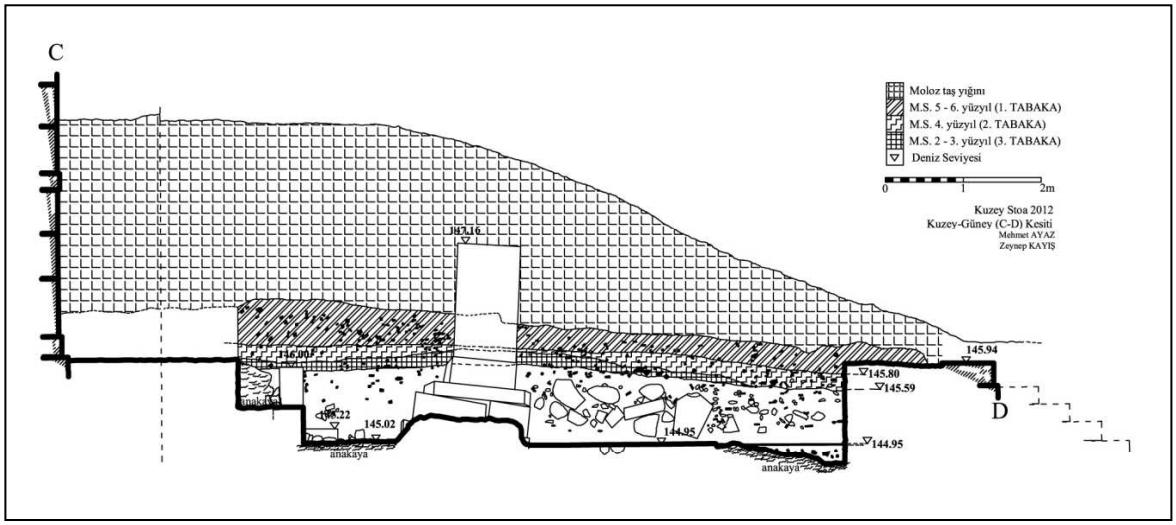
---

[55] Benzer durum Tarsus ve Gözlü Kule'de de gözlemlenmiştir. Goldman 1950, s. 33; Adak-Adıbelli 2006, s. 15.

[56] Bkz. "Genel Kronoloji Tablosu"; Benzeri için bkz. Bass – Doornick 1971, Pl. 2, fig. 24; Bailey 1993, s. 248, Kat.Nr. 194.

Resim 3.8: Kuzey Stoa Alan 1 kesiti.

Resim 3.9: Kuzey Stoa kuzey-güney (C-D) kesiti. (Plan için bkz. Resim 3.6)

Tabakalarda Ele Geçen Sikkeler (Resim 3.10):

1. Æ, 7.41gr, 2.3cm (Assos.S'08-029) (Tabaka III)

Öy:[...]O[...]; defne çelenkli, zırh ve plaudamentum giymiş Commodus'un büstü, sağa. **Ay:** Okunmuyor; arkalıksız taht üzerinde oturan Asklepios phiale tutuyor ve sol koluyla yılanlı asaya yaslanmış.

Darp yeri: Assos.

Commodus M.S. 177-192.

Lit: Clarke vd. 1902, s. 305, 151.

2. Æ, 2.37gr, 1.9cm (Assos.S'12-0059) (Tabaka III)

Öy: AU K L CEP CEOUHR PER[…]; imparatorun defne çelenkli büstü, sağa. **Ay:** ACC[…]; Asklepios ayakta, cepheden.

Darp Yeri: Assos.

Septimus Severus M.S. 193-211.

Lit: Clarke vd. 1902, s. 305, nr. 152.

3. Æ**,** 9.06gr, 2.5cm (Assos.S'10-54) (Tabaka III)

Öy: M A[VR] [ANTONI]NVS PIVS AVG; imparatorun defne çelenkli büstü, sağa. **Ay:** COL AVG, kesim çizgisi altında TROAD; otlayan at.

Darp Yeri: Aleksandria Troas.

Caracalla M.S. 198-217.

Lit: Tekin vd. 2009, pl. 18, no. 288.

4. Æ, 4.86gr, 2.4cm (Assos.S'11-06) (Tabaka III)

Öy: Okunmuyor; imparatorun çıplak başı, sağa. Ay: COL […] ALE AV, kesim çizgisi altında TRO•; 3/4 cepheden tapınak.

Darp Yeri: Aleksandria Troas

Severus Alexander M.S. 222-235.
Lit: Bellinger 1961, s. 127, A331, 332; Tekin vd. 2009, pl. 22, no. 334.

5. Æ, 4.85gr, 2.1cm (Assos.S'09-98) (Tabaka III)

Öy: IMP C M SEV ALEXANDER; imparatorun defne çelenkli büstü, sağa. **Ay:** COL ALE, kesim çizgisi altında AV; otlayan at, sağa.

Darp Yeri: Aleksandria Troas

Severus Alexander M.S. 222-235.

Lit: Bellinger 1961, s. 128, A339 (Benzer); Tekin vd. 2009, pl. 22, 23, no. 336-343 (Benzer tip).

6. Æ, 1.55gr, 2cm (Assos.S'11-91) (Tabaka III)
Öy: GALLIENVS[…]; imparatorun ışın taçlı büstü, sağa. Ay: [SOLICO]NS [AVG], kesim çizgisi altına A; yerden havalanan Pegasus, sağa.

Dar Yeri: Roma?

Gallienus M.S. 253-268.

Lit: Webb 1968, s. 155, no. 282, 283. (Benzer)

7. Æ, 2.36gr, 2cm (Assos.S'09-079) (Tabaka III)

Öy: [...]P CLAVDIVS A[...]; ışın taçlı II. Claudius'un büstü, sağa. **Ay:** [...] EXERC[...]; ayakta Fides?, sağ elinde vexillum, sol elinde labarum tutuyor.

Darp Yeri: Tanımsız.

Claudius Gothicus M.S. 268-270.

Lit: Tanımsız.

8. Æ, 2.59gr, 2.1cm (Assos.S'09-037) (Tabaka II)

Öy: IMP[…] DIOCLETIANVS […]; ışın taçlı imparatorun büstü, sağa. **Ay:** CONCORDIA MILITVM, altta ortada […]E; karşılıklı iki figür arasında Viktorya.

Darp Yeri: Kyzikos?

Diocletianus M.S. 284-305.
Lit: Sutherland 1967, s. 581, no.15a.

9. Æ, 3.44g, 2.3cm (Assos.S'09-083) (Tabaka II)

Öy: IMP C MA MAXIMIANVS PP AVG; ışın taçlı imparatorun başı, sağa. **Ay:** CONCORDIA MILITVM, figürler arasında KE; imparator Jüpiter'in elindeki Viktorya tarafından taçlandırılmakta.

Darp Yeri: Kyzikos.

Maximianus M.S. 285-305 (295-299).

Lit: Clarke vd. 1902, s. 310, no. 206; Sutherland 1967, s. 581, no. 15b.

10. Æ, 2.2gr, 2.1cm (Assos.S'11-93) (Tabaka II)

Öy: FL VAL CONSTANTIVS[…]; imparatorun diademli büstü, sağa. Ay: CONCORIA MILITVM, altta ortada KB; imparator Jüpiter'in elindeki Viktorya tarafından taçlandırılmakta.

Darp Yeri: Kyzikos

Constantius I Chlorus M.S. 293-306.

Lit: Sutherland 1967, s. 531, no.18a.

11. Æ, 3.4gr, 2.1cm (Assos.S'11-11) (Tabaka II)

Öy: CO[L] TROA[D]; Tykhe başı, sağa. **Ay:** CO COL[…] TRO[…]; pençesinde boğa başı tutan kanatları açık kartal, cepheden.
Darp Yeri: Aleksandria Troas.

M.S. 3. yüzyıl

Lit: Bellinger 1961, s. 150, A491; Tekin vd. 2009, pl. 34, 35, s. 551-562.

12. Æ, 4.1gr, 2.1cm (Assos.S'11-13) (Tabaka II)

Öy: COL ALEX[...]; Tykhe başı, sağa. **Ay:** COL, kesim çizgisi altında TROAD; otlayan at, sağa.

Darp Yeri: Aleksandria Troas

M.S. 3. yüzyıl

Lit: Bellinger 1961: s. 149, A486; Tekin vd. 2009, pl. 31-33, no. 488-528.

13. Æ, 3.58gr, 2.6cm (Assos.S'11-8) (Tabaka II)

Öy: IMP CC VAL MAXIMI […] AVG; imparatorun defne çelenkli başı sağa. **Ay:** [GENIO] AV GVSTI, kesim çizgisi altında SMNA; ayakta sunu yapan figür, sola.

Darp Yeri: Nikomedia

Galerius M.S. 308-310.

Lit: Sutherland 1967, s.562, no. 54a.

14. Æ, 2.37gr, 2.1cm (Assos.S'09-027) (Tabaka II)

Öy: IMP C [VAL] LICIN LICINIVS P F AVG; çıplak başlı imparatorun büstü, sağa. **Ay:** IOVI CONSERVATO[RI] sağda, X IG; ayaktaki figur sağ elindeki Viktorya tarafından taçlandırılıyor. Arkasında, sağda, yerde esir oturmuş, önünde, solda, 3/4 kartal, cepheden.

Darp Yeri: Aleksandria

Licinius M.S. 308-311.

Lit: Brunn 1966, s. 708, no. 28. (Benzer, kesim okunmuyor).

15. Æ, 1.83gr, 2cm (Assos.S'11-99) (Tabaka II)

Öy: CONSTANTINVS; imparatorun miğferli zırhlı büstü, sola. **Ay:** VICTLAETAEPAINCPVMD, kesim çizgisi altında ESIS; karşılıklı iki Victorya arasında VOT VA S.

Darp Yeri: Siscia

Constantinus I M.S. 319.

Lit: Brunn 1966, s. 433, no. 61.

16. Æ, 3.72gr, 2cm (Assos.S'09-040) (Tabaka II)
Öy: [...]CONSTANS NOB [....]; ışın taçlı imperator büstü, sağa. Ay: CONCORDIA MILITVM; karşılıklı iki figür arasında Viktorya.

Darp Yeri: Tanımsız
Constans M.S. 337-350.

Lit: -

17. Æ, 1.42gr, 1.7cm (Assos.S'12-0057) (Tabaka II)

Öy: DN GRATI[....] AVG; imparatorun diademli büstü, sağa. **Ay:** CONCORDIA RO MANORVM, kesim çizgisi altında CONS; düşmanı sürükleyen asker, sağa.

Darp Yeri: Constantinopolis

Gratianus M.S. 347-383.

Lit: Mattingly vd. 1951, s. 220, no. 41d.

18. Æ, -gr, 1.8cm (Assos.S'12-0094) (Tabaka II)
Öy: DN VALENS PF AVG; imparatorun diademli büstü, sağa. **Ay:** -; ayakta Viktorya, sola.
Darp Yeri: Tanımsız.

Valens II M.S. 364-375.

Ref: Clarke vd. 1902, s. 311, no. 234.

19. Æ, -gr, 1.6cm (Assos.S'12-0086) (Tabaka II)
Öy: DN […] AVG; imparatorun büstü, sağa. **Ay:** GLORIA ROMANORVM, kesim çizgisi altında SMHB; sol elinde labarum tutan ve yerdeki düşmanı sürükleyen imparator, sağa.
Darp Yeri: Heraklea

Valentinian I M.S. 364-375.

Lit: Mattingly vd. 1951, s. 191, no. 3a.

20. Æ, 0.96gr, 1.6cm (Assos.S'11-98) (Tabaka II)

Öy: TEODOSIVS, imparatorun diademli büstü, sağa. **Ay:** GLORIA ROMANORVM, kesim çizgisi altında SMKA; at üstünde imparator.

Darp Yeri: Kyzikos

Theodosius I M.S. 392-395.

Lit: Bellinger 1961, s. 179, 333; Mattingly vd. 1951, s. 247, no.23.

21. Æ, 1.22gr, 1.85cm (Assos.S'11-45) (Tabaka I)

Öy: DN ARKADI[VS] PF AVG; profilden diademli imparatorun başı, sağa. Ay: VIRTVS; kesim çizgisinin altında SMKA; Viktorya tarafından onurlandırılma sahnesi.

Darp Yeri: Kyzikos

Arcadius M.S. 395-401.

Lit: Kent 1994, s. 247, no. 66-69.

22. Æ, 1.79gr, 1.9cm (Assos.S'10-75) (Tabaka I)

Öy: DN HONORI[VS PF] AVG; imparatorun diademli büstü, sağa. **Ay:** VIRTVS [EXERCITVS]kesimde CONS[…]; imparator sağdaki Viktorya tarafından taçlandırılmakta.

Darp Yeri: Constantinopolis
Honorius M.S. 393-423.

Lit: Kent 1994, s.246, no.61.

23. Æ, -gr, 1.9cm (Assos.S'12-0005) (Tabaka I)
Öy: TEODOSIVS PFA; İmparatorun 3/4 cepheden büstü sağa. **Ay:** Okunmuyor; Viktorya, sağa.
Darp Yeri: Tanımsız.

Theodosius II M.S. 408-450.

Lit: Tanımsız.

24. Æ, -gr, 1cm (Assos.S'12-242)

Öy: Okunmuyor; imparator büstü, sağa. **Ay:** Zeno'nun monogramı.

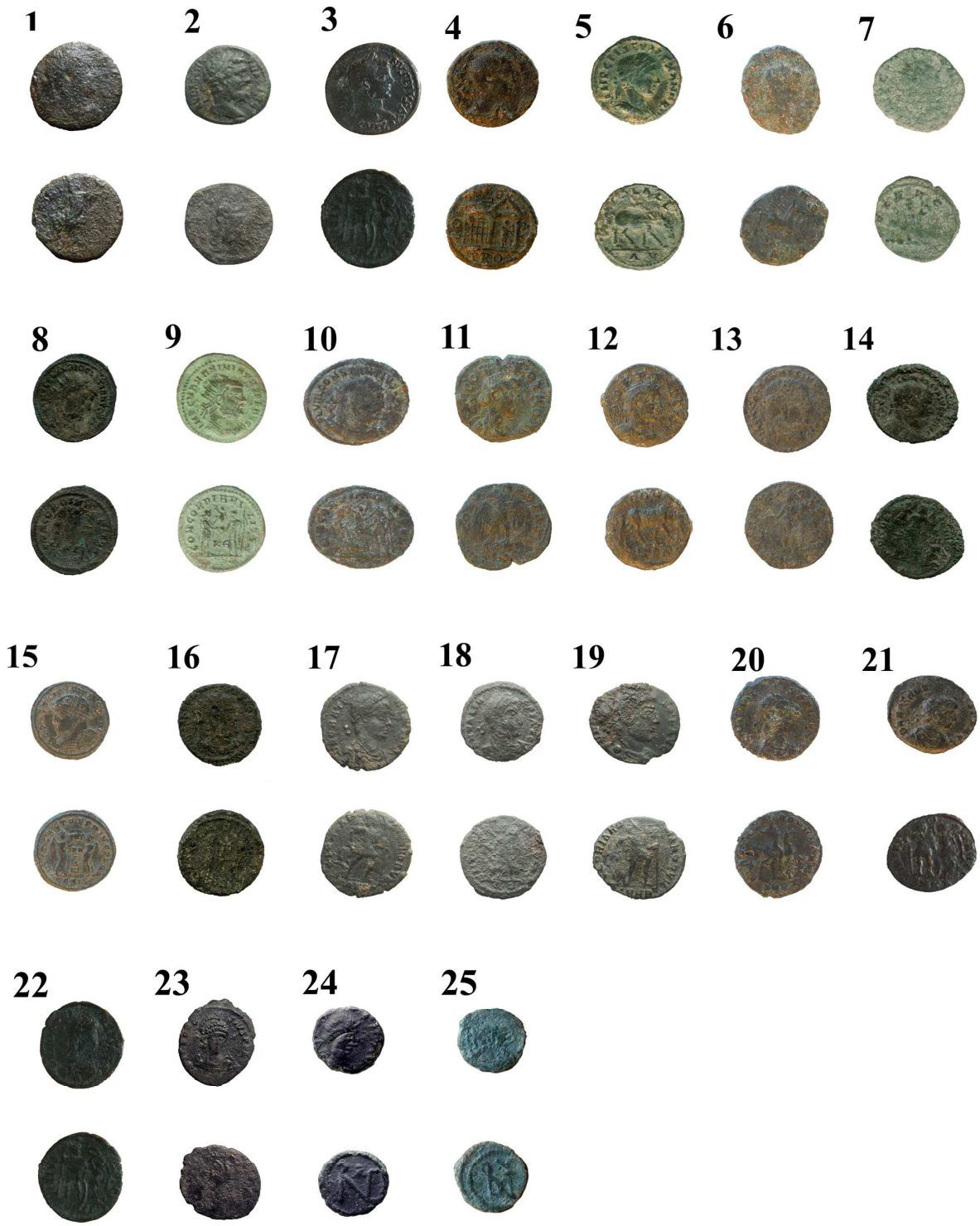
Darp Yeri: Tanımsız.
Zeno M.S. 474-491.

Lit: Kent 1994, s. 314, no. 959, 961, 963, 967.

25. Æ -gr, -cm (Assos.S'07-22) (Tabaka I)
Öy: Okunmuyor; imparator büstü, sağa. **Ay:** Çelenk içinde Anastasius'un monogramı, Sear 13

Darp Yeri: Tanımsız

Anastasius M.S. 491-518.
Lit: Hahn 1973, 40.

Resim 3.10: Tabakalarda bulunan sikkeler

BÖLÜM IV

IV. KUZEY STOADA ELE GEÇEN KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLER

Assos'taki kırmızı astarlı Roma seramikleri üzerine ilk çalışma M. Zelle tarafından yapılmıştır[57]. Zelle, 1990'lı yıllarda yapılan kazılarda ele geçen sigillatalar üzerine doktora çalışmasına başlamıştır. Zelle'nin konuyla ilgili ilk makalesi 1990 yılında yayımlanmıştır. 1997 yılında yayımlanan doktora tezininde Afrika ve Phokaia gibi Geç Roma seramiklerini konu dışında bırakmıştır. 1990 yılında terra sigillatalarla birlikte yayımlamış olduğu Geç Roma seramiklerini 2003 yılında detaylı biçimde tekrar ele alarak "Assos'taki Geç Antik Çağ Sigillataları" başlığı altında yayımlamıştır.

Assos Roma seramiği konusundaki bir başka araştırma Kudret Sezgin tarafından yapılmıştır. Yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilen bu çalışma bizim de çalıştığımız Kuzey Stoa'dan 2008-2010 yılları arasında ele geçen buluntularla gerçekleştirilmiştir[58]. Sezgin'in kaleme aldığı tezin asıl amacı yapının kullanım evrelerinin tespit edilmesi olduğundan buluntulara yapı evrelerini tarihleyici unsurlar olarak bakmak zorunda kalmıştır. Bu tezde kullandığı seramikler, Amerikan kazılarının yapıldığı ve daha sonra toprak ve molozlarla kapatılan 1. sütun çevresinde yapılan kazılarda bulunan seramikleri de kapsamaktadır. Bu seramikler ve diğer buluntular kronolojik açıdan karışık geldiğinden net tarihlemeler yapma ve istatistikî veriler sunma konusunda ister istemez eksik kalmıştır.

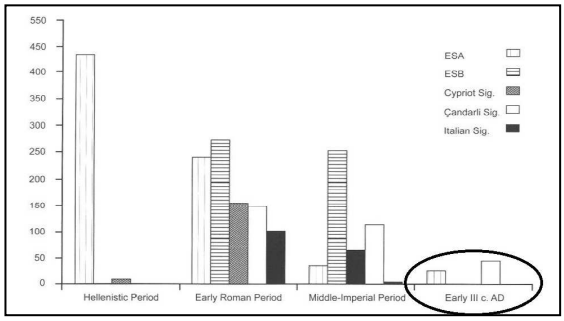
2011 ve 2012 yıllarında yapının kuzeybatı köşesi ve güneyinde (1 ve 2 nolu alanlar) kazılar gerçekleştirilmiştir. Bu alanlardaki kazılarda sikkeler, metal aletler, çatı kiremitleri, kemik aleter, kandiller ile 405 adet kırmızı astarlı Roma seramiği parçaları ele geçmiştir. Kazılan alanlarda tabakalanmanın net bir şekilde görülebilmesi güvenilir bir kronoloji yapmayı ve istatistiksel sonuçlar sunmayı da mümkün kılmıştır (Resim 4.2). Söz konusu alanlarda ele geçen seramiklerin en erkenleri diğer kentlerde genellikle M.Ö. 1. yüzyıl

[57]Zelle 1990, 1997, 2003.
[58]Sezgin 2010.

sonlarıyla[59] M.S. 3. yüzyıl sonları / 4. yüzyıl ilk çeyreği arasına tarihlenen ve özellikle M.S. 3. yüzyılda Asia Minor'de yaygın biçimde[60] kullanılan *Çandarlı Seramikleri*'dir (Resim 4.1). Yoğun olarak III. Tabaka'da ele geçen bu seramikler 6 ana form içinde değerlendirilmiştir. Kırmızının tonlarında astarlanan ve yüzeyinde büyük altın mika parçaları görülen Çandarlı seramikleri ele geçen 216 örneğiyle sayıca diğer grupların iki katından biraz daha fazladır.

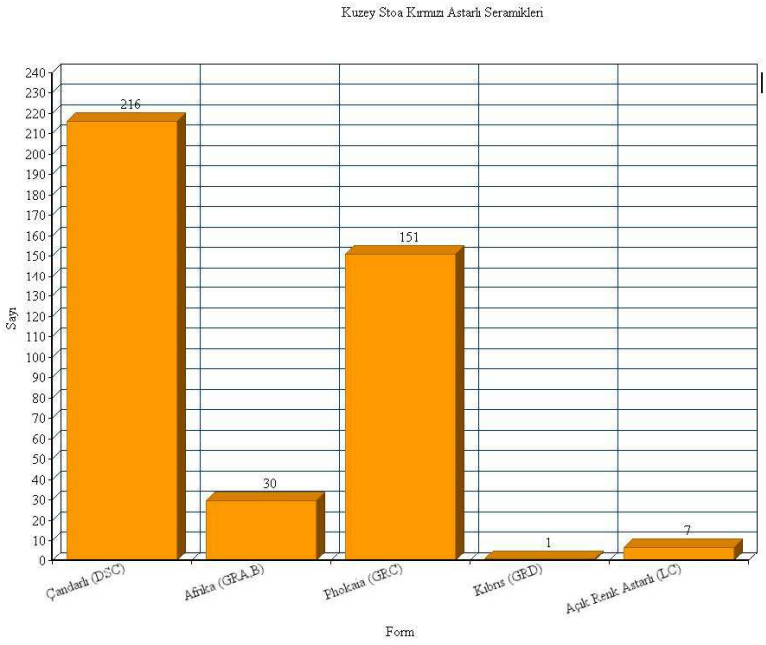
M.S. 4. yüzyıla tarihlenen II. Tabaka ve M.S. 5 - 6. yüzyıllara tarihlenen I. Tabaka'da ele geçen Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (ARS/GRA, B) ikinci grubu oluşturmaktadır. Bu seramiklere ait 7 form tespit edilmiştir. Bu formların en erkenleri M.S. 4. yüzyıl ortasına, en geçleri ise M.S. 6. yüzyıl ortasına tarihlenmiştir.

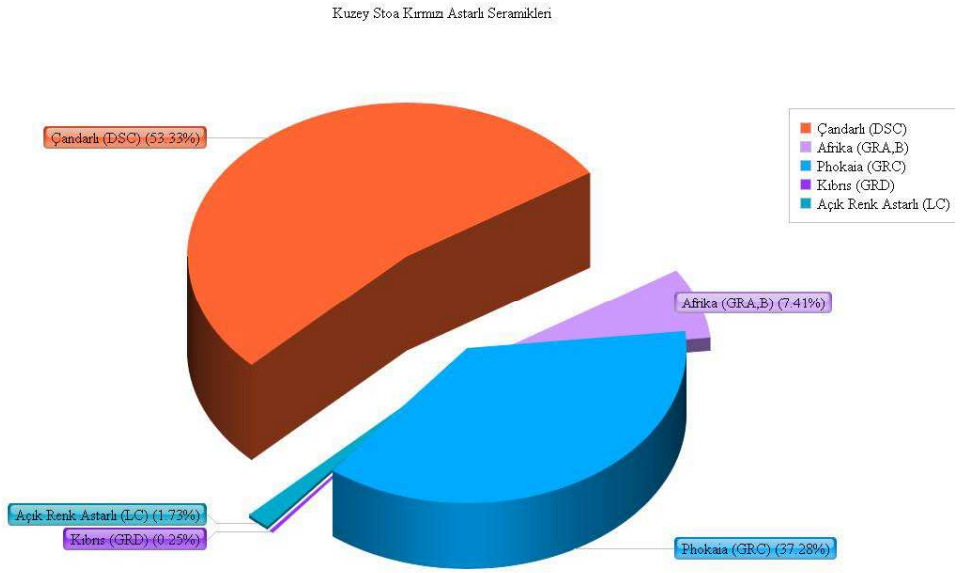
Diğer gruplar yalnızca I. tabakada ele geçmiştir. Çandarlı ve Afrika seramiklerine oranla daha fazla kalker ve taşçık içeren Phokaia Seramikleri (GRC), 9 ana form altında değerlendirilmiştir. Kıbrıs Geç Roma Seramikleri (GRD) grubu içinde değerlendirilebilecek yalnızca bir örnek bulunmuştur. Kentin diğer sektörlerinde gerçekleştirilen kazılarda da bu grup seramiklerin ele geçmemesi çok fazla tercih edilmediklerini göstermektedir. Aynı tabakada ele geçen bir diğer grup olan Açık Renkli Seramikler (Light Colored)[61] Phokaia atölyesinin aktif olduğu 5. ve 6. yüzyılda diğer Troas kentlerinde olduğu gibi Assos pazarında da çok fazla talep edilmemiştir[62].

Resim 4.1: Terra Sigillata'ların Asia Minor'deki kronolojik gelişimi. (Malfitana 2002: s. 142, fig. 4.)

[59]Kuzey Stoa'da M.S. 2. yüzyıldan daha erkene tarihlenen seramiklerin sayısal yoğunluğunun ciddi biçimde az olduğu görülmüştür.
[60] Bkz. Resim 4.1.
[61] Hayes 2008, s. 91-92.
[62] M.S. 4. sonları ile M.S. 6. yüzyıl ortaları arasına tarihlenen kontekstlerden ele geçen LC'lerin sayısı aynı kontekslerden ele geçen Phokaia Seramikleri'nden ciddi derecede azdır. Ayrıca 2012 kazı sezonunda Ertuğ Ergürer ile Assos kazı deposunda yaptığımız incelemerde Assos'taki LC yoğunluğunun Parion ve diğer Kuzey Troas kentlerinden oldukça az olduğu sonucuna varılmıştır.

Resim 4.2: Kuzey Stoa Kırmızı Astarlı Roma Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı.

A. Çandarlı Seramikleri (Doğu Sigillata C)

Kuzey Stoa'daki kontekstlerde kırmızının tonlarında astarlanmış, kilinde yoğun olarak büyük mika parçacıkları görülebilen tabak, kâse ve leğen türünde kaplar ele geçmiştir. Kapların gövdelerindeki derin veya sığ yivlerden çark üretimi oldukları anlaşılmaktadır. Genelde sert, kırmızı ve turuncunun tonlarında temiz bir kil yapısına sahip olan bu seramikler kahverengi ve kırmızının tonlarında astarlanmıştır. Bu gruptaki seramiklerin en belirgin özelliği astar üzerindeki genişlikleri bezen 3 mm'yi bulan altın mika parçalarıdır. Form, kil ve astar özellikleri söz konusu bu kapların Çandarlı atölyesi üretimi olduğunu göstermiştir.

Çandarlı seramikleri ilk kez Loeschcke tarafından tanımlanmıştır. Loeschcke Pitane kazısında bulunmuş olan parlak kırmızı seramiklerin yerel üretim olduğunu tespit ederek buluntu yerinin adını vermiştir. Loeschcke Çandarlı seramiklerinin M.Ö. 1. yüzyıldan itibaren buradaki çömlekçi atölyesinde üretilmeye başlandığını ve M.S. 2. yüzyıla kadar devam ettiğini ortaya koymuştur[63]. Aynı seramik türünün Kenyon tarafından DSC, Meyer-Schlichtmann tarafından ise Pergamon Sigillataları olarak adlandırıldığı bilinmektedir[64]. Söz edilen seramik grubu üzerine en kapsamlı araştırmayı yapan Hayes, bu grubu Çandarlı seramikleri adılyla irdelemiş ve M.S. 2 – 4. yüzyıl arasına tarihlemiştir[65].

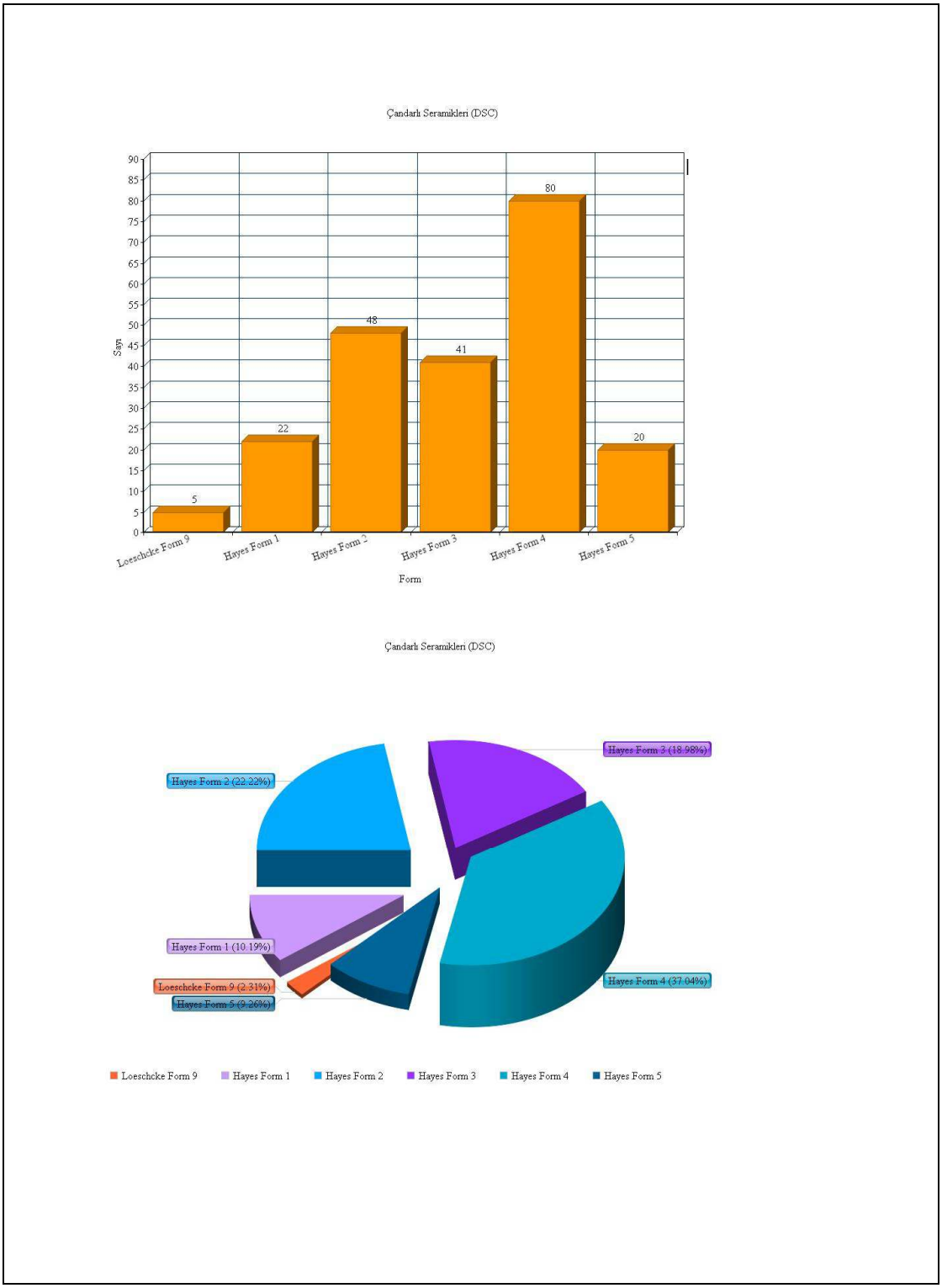
Bu tezde incelenen Çandarlı Seramikleri yapının zemin seviyesinden dolgunun en üst seviyesine kadar üç tabakadan da gelmektedir[66]. Bu tabakalardan özellikle III. Tabaka'da Çandarlı seramikleri daha yoğundur. Zelle, M.S. 3. yüzyıl buluntularını ele aldığı çalışmasında Assos'ta Çandarlı seramiklerinin Pergamon sigillatalarından daha fazla olduğunu ileri sürmektedir[67]. Kuzey Stoa'dan ele geçen seramikler sikkelerle birlikte Zelle'nin düşüncesini desteklemektedir[68].

Kuzey Stoadaki kontekstlerde 216 adet Çandarlı seramiği ele geçmiştir (Resim 4.3). Bunların 5 adedi Loeschcke formlarına, geriye kalan 211 adedi Hayes formlarına aittir.

---

[63]Loeschcke 1912, s. 344-407.
[64]Crowfoot vd. 1957; Meyer-Schlichtmann 1988, s. 13.
[65]Hayes 1972: s. 316.
[66]Bkz. s. 19-20, "Kontekst Buluntular".
[67]Zelle 1990, s. 24.
[68] Yapıda ele geçen en erken sikkeler M.S. 177-192 arasına tarihlenen Commodus Sikkeleridir.

Seramik formları içerisinde Hayes'in tüm formları temsil edilmiştir. Buna karşın Loeschcke'in sadece form 9'u mevcuttur[69].

Resim 4.3: Çandarlı Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı.

[69] Bkz. Kat.Nr.: 1-98.

Seramiklerin sayısal oranlarına bakıldığında Hayes form 4'ün, diğer Çandarlı formlarından daha fazla olduğu görülmektedir. Hayes'in form 2 ve 3'ü neredeyse eşit sayılardadır. Hayes form 1 ve 5 Loeschcke formlarından sonra en az kullanılan Çandarlı kapları olmuştur.

Assos'ta Çandarlı'dan ithal edilen ürünlerin yanında küçük çaplı taklit denemelerinin de yapıldığı anlaşılmaktadır. Çalıştığımız alanın dışında bulunan bir adet tam form veren Hayes form 3 (kâse) astarsız bırakılarak pişirilmiştir. Ayrıca kabın, kilinde normalin üzerinde kalker katkısı barındırması Çandarlı atölyesi üretimi olamayacağını düşündürmektedir.

1. Loeschcke Form 9 (Tabak; Kat.Nr. 1-5, Lev. 1)

Tabak / sığ kâse formundaki bu kapların dışa doğru çıkıntı yapan ağız bölümü, yere 45° açı yapan bir gövdeye birleşmektedir. Kat.Nr. **1** ve **2**'nin ağızları üçgen formunda iken Kat.Nr. **3**, **4** ve **5**'in ağızları yere 180°'lik açı yapmakta ve ağız kenarları yuvarlaktır. Ağız çapları 12-15 cm arasında değişen bu kaplar düz diplidir. Kat.Nr. **1** ve **5**'in dipleri merkeze doğru hafif yükselmektedir. Bu yüzden dip kısmın sadece kenarları zemine oturmaktadır.

Kapların kil rengi, turuncumsu kahvenin tonları (F8, F9, F10) ve açık kırmızımsı kahve (F11) olabilmektedir. Pişmeden kaynaklanan çok küçük gözenekler görülmektedir. Kil içerisinde yoğun mika ve kalker katkısı göze çarpmaktadır. İç ve dış yüzeyleri astarlanmıştır. Kaplarda astar rengi, kil renginden genelde bir ton daha koyu olup kırmızımsı kahverengi (G10, G11, G12)'dir. Daha kalın sürülmüş iç astar parlak ve kaygan bir dokuya sahiptir. İçe oranla daha ince sürülmüş dış astar mat ve çok hafif pürüzlüdür.

Formun Çandarlı'daki örnekleri, Loeschcke tarafından M.S. 1. yüzyıl başı ile 2. yüzyıl başı arasına tarihlenmiştir[70]. Hayes de aynı tarihleri önermektedir. Ancak Hayes, bu formun M.S. 2. yüzyılın başından sonra da (ortalarına kadar) üretildiğini tespit etmiştir[71]. Meyer-Schlichtmann, Pergamon örneklerini Hayes ile aynı tarihlere vermiştir[72]. Zelle, Assos nekropolisinden ele geçen örnekleri Loeschcke ve Hayes'in örnekleri ile aynı aralığa

[70] Loeschcke 1912, s. 375-376, Taf. XXVIII.
[71] Hayes 1972, s. 318, fig. 63a; Hayes 1985, *s*. 76, fig. XVII.2; Hayes 2008, s. 199, fig. 24, Kat.Nr. 785 (P 25266).
[72] Meyer-Schlichtmann 1988, s. 145-146, T 23.

tarihlemiştir[73]. Billur Tekkök, Troia'da homojen buluntular veren bir kuyudan ele geçen örnekleri, bir deprem nedeniyle M.S. 50-125 arasına tarihlemiştir[74].

Bu tip kaplar 2012 yılında Assos Agora Tapınağı'ndaki kazılarda Hayes Çandarlı Form 3 kâseleri ile birlikte ele geçmiştir. Agora Tapınağı'ndaki bu kontekstin oluştuğu dönemde Çandarlı Form 4' ün henüz üretilmediği anlaşılmaktadır. Bu durum Loeschcke Form 9 kaplarının Hayes Form 4'ün en erken tarihi olan M.S. 2. yüzyıl sonlarından daha erken bir tarihte üretildiğini göstermektedir. Kuzey Stoa'da bu kaplarla aynı kontekstlerden ele geçen en erken sikkler Commodus ve Septimus Severus döneminde basılmıştır. Bu durum seramiklerin tabakaya karıştıklarını göstermektedir[75]. Ayrıca bu seramikler Kuzey Stoa'da en geç Çandarlı Form 3 kaselerinin ele geçtiği bir katmandan gün yüzüne çıkartılmıştır. Tüm bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda seramikler M.S. 2. yüzyıl sonlarından daha erken bir döneme tarihlenmelidir.

2. Hayes Form 1 (Kâse; Kat.Nr. 6-13, Lev. 2-3)

Kâse / leğen formundaki kapların dışa doğru çıkıntı yapan ağızlarının kenarı Kat.Nr. **8** ve **10**'da köşeli, Kat.Nr. **6**, **7**, **9** ve **11**'de yuvarlaktır. Ağızların bazıları yere paralele yakın bir çıkıntı yaparken genelde bir yaka gibi aşağıya doğru sarkıyor hissi uyandırmaktadır. Hayes, yuvarlatılmış ve dışa doğru daha az çıkıntı yapan ağızlı kapların erken örnekler olduğunu, köşeli forma sahip ve dışa doğru daha fazla çıkıntı yapanların ise daha geç olduğunu ifade etmektedir[76]. Ağız çapları 22 - 40,2 cm arasında değişmektedir. Gövdeler yaklaşık 45° 'lik bir açıyla ağza doğru açılmaktadır. Kapların gövdeleri üzerinde üretim aşamasında yivler oluşmuştur. Kapların erkenden geçe gittikçe sığlaştığı düşünülmektedir[77]. Kaideler kalın cidarlıdır ve geniştir. Kaide çapı 8 - 12 cm arasında değişmektedir.

Kil rengi, kremsi kahve (E8), açık turuncu (F8), açık kahve (E9), turuncumsu kahve (F9), açık kahve (E10) ve turuncumsu kahverengidir. Yüzeyde, pişmeden kaynaklanan çok küçük gözenekler oluşmuştur. Kil içerisinde, mika (çok az, az veya yoğun) ve kalker

[73] Zelle 1997, s. 130, 212, fig. 895-899.
[74] Tekkök 1996, s. 98-99, D4.
[75] Loeschcke Form 9, Kuzey Stoa ve Agora Tapınağı'nda M.S. 3. yüzyıla tarihlenen Collorino Tipi maşrapaların yoğun olarak ele geçtiği M.S. 3. yüzyıl kontekstlerinde çok az sayıda ve çok küçük parçalar halinde ele geçmektedir. Kapların buluntu durumları dolgu malzemesinin içine karıştıklarını düşündürmektedir.
[76] Hayes 1972, s. 318.
[77] Hayes 1972, s. 318.

katkısı göze çarpmaktadır. Kapların iç ve dış yüzeyleri astarlanmıştır. Astar rengi kahve veya kil renginin daha kırmızıya çalan kahverengisidir (H9, G12). Dış astara göre daha kalın sürülmüş olan iç astar parlak ve kaygan bir yüzeye sahiptir. Daha ince sürülen dış astarlı örneklerde astar mat renkli ve yüzey hafif pürüzlüdür.

Bu kaplar Assos Nekropolisi[78], Parion[79], Troia[80], Atina Agorası[81], Argos[82], Korinth'te Demeter-Kore kutsal alanı[83], Kenchreai[84], Abdera[85], Thasos[86], Knossos[87], Amphipolis[88] ve Knidos[89]'tan bilinmektedir[90]. Bu tip örnekler M.S. 1 - M.S. 3. yüzyıla[91] tarihlenmekle birlikte Çandarlı'ya yakın kentlerde M.S. 4. yüzyıl başına kadar üretilmeye devam edildiği düşünülmektedir. Assos Nekropolisi örnekleri Zelle tarafından M.S. 1. yüzyıl ikinci yarısı ile M.S. 3. yüzyıl ortası arasına tarihlenmiştir[92].

Kuzey Stoa öneklerinin en erkenleri M.S. 1. yüzyıla tarihlenen formları da kapsamasına rağmen kontekstlerde bu yüzyıla tarihlenen sikke ele geçmemiştir. Bu grupta değerlendirdiğimiz kaplar yukarıda bahsedilen Loeshcke 9 ve Hayes Form 2 seramikleriyle birlikte ele geçmiştir. Aynı kontekstlerdeki çok sayıda Commodus sikkesi, Çandarlı Hayes Form 1 örneklerimizin çoğunluğunun M.S. 2. yüzyıl 2. yarısına ait olması gerektiğini düşündürmektedir. En geç örnekler diğer kentlerde ele geçen örneklerle M.S. 3. yüzyıla tarihlenmiştir. Kapların 3. yüzyıl kontekstlerindeki sayısal çoğunluğu bu tarihlemeyi desteklemektedir[93]. Bu tarihlemelere göre en erken örneğimiz olan Kat.Nr **6**, M.S. 1. yüzyıl 2. yarısı - M.S. 3. yüzyıl ortasına, en geç örneğimiz olan Kat.Nr. **11**, M.S. 2. yüzyıl 2. yarısı - M.S. 3. yüzyıla tarihlenmiştir.

---

[78] Zelle 1997, s. 137-139, Kat.Nr. 994-998.
[79] Ergürer 2012, s. 104-105.
[80] Tekkök 1996, s. 116.
[81] Waage 1933, s. 289.
[82] Abadie-Reynal 2007, s. 122, Kat.Nr. 190.1.
[83] Slane 1990, s. 52, fig. 8, Kat.Nr. 106.
[84] Rife vd. 2007, s. 171, fig. 23.
[85] Malamidou 2005a, s. 33.
[86] Abadie-Reynal – Sodini 1992, s. 14-15.
[87] Hayes 1983, s. 119.
[88] Malamidou 2005a, fig. 41, Kat.Nr. 178.
[89] Doksanaltı 2006, s. 473, K181.
[90] Ergürer 2012, s. 104-105.
[91] Hayes 1972, s. 318-319.
[92] Zelle 1997, s. 138.
[93] Bu kaplar 2. ve 3. tabakalardan oldukça yoğun ele geçmiştir.

3. Hayes Form 2 (Tabak; Kat.Nr. 14-31, Lev. 4-7)

Bu formdaki kapların yuvarlatılmış dudakları bazen Kat.Nr. **14** ve **19**'daki gibi güçlü bir şekilde dışa doğru çıkıntılı iken bazılarında bu çıkıntı çok azdır[94]. Ağız çapları ortalama 13 - 32 cm arasındadır. Ağız çapları M.S. 2. yüzyıl başlarına ait olan erken örneklerde yaklaşık 30 cm iken M.S. 2. yüzyıl 2. yarısı ve M.S. 3. yüzyılda giderek küçülür[95]. Gövdeler ağza doğru 45°'den az bir açıyla genişlemektedir. Gövdeler üzerinde çarkta üretimde oluşmuş yivler yer almaktadır. Hayes Form 1'e oldukça benzeyen bu kaplar, daha yatay gövdeleri ve daha sığ olmalarıyla Form 1'den ayrılır. Kaide kalın cidarlıdır ve geniştir. Kaide, Form 1'e benzemesine rağmen daha alçaktır. Kaide çapı 8 - 13,6 cm arasında değişmektedir.

Kil rengi, kremsi kahve (E8), açık turuncu (F8), turuncumsu kahve (F9), kahvemsi krem (D10) ve açık kahve (E10) arasında değişmektedir. Kilde, pişmeden kaynaklanan çok küçük gözenekler oluşmuştur. Kırıklarda, mika (çok az, az veya yoğun) ve kalker katkısı (çok az, az veya yoğun) göze çarpmaktadır. İç ve dış yüzeyler astarlanmıştır. İç ve dış astar rengi kil renginin daha kırmızıya çalan kahverengisidir (H9, G10, F11, G11, G12). Genellikle iç astar dış yüzeydekine göre daha kalın olup parlak ve kaygandır. Bazı örneklerde her iki yüzeydeki astarın aynı kalınlıkta olduğu da görülebilmektedir.

Ele aldığımız eserler arasında, Hayes'in "erken" ve "geç" olarak tanımladığı örnekler bulunmaktadır. Bu formun benzer örnekleri; Assos Nekropolisi[96], Parion[97], Troia[98], Smintheion[99], Smyrna[100], Atina Agorası[101], Argos[102], Abdera[103], Amphipolis[104], Thasos[105], Knossos[106] ve Knidos[107]'ta bulunmuştur[108]. İncelediğimiz kapların tarihlemesinde söz konusu kentlerde bulunan benzerler ve Assos Agora Tapınağı kontekstlerindeki benzer

[94] Hayes 1972, s. 319.
[95] Hayes 1972, s. 319.
[96] Zelle 1997, s. 135-137, Kat.Nr. 949, 950, 953, 1011.
[97] Ergürer 2012, s. 106-107, lev. 97-98, Kat.Nr. 197-200.
[98] Tekkök 1996, s. 117, F10-F11.
[99] Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65.
[100] Erol 2010, s. 313, K-63.
[101] Waage 1933, s. 289, pl. VIII, Kat.Nr. 92.
[102] Abadie-Reynal 2007, s. 118-119, Kat.Nr. 183.1, 185.3.
[103] Malamidou 2005a, s. 34, fig. 45, Kat.Nr. 233.
[104] Malamidou 2005a, fig. 46, 51, Kat.Nr. 246, 247, 324.
[105] Abadie-Reynal – Sodini 1992, s. 15, fig. 2, CF19, 23.
[106] Hayes 1983, s. 119, fig. 2, Kat.Nr. 7-13.
[107] Doksanaltı 2006, s. 473, K 182.
[108] Ergürer 2012, s. 106-107.

örneklerden faydalanılmıştır. Buna göre Kuzey Stoa'dan ele geçen örnekler M.S. 1. yüzyıl ortası ile M.S. 3. yüzyıl arasına tarihlenmektedir[109]. Kuzey Stoa örneklerinde en erken olduğunu düşündüğümüz Kat.Nr. **14** mumaralı örneği Zelle M.S. 1. yüzyıl ortaları ile M.S. 2. yüzyıl ortaları arasına tarihlemiştir[110]. Kat.Nr. **15 - 21**, paralel örnekler ve Kuzey Stoa'daki sikkeler göz önüne alınarak M.S. 2. yüzyıl başı ile M.S. 3. yüzyıl ortası arasına[111], Kat.Nr. **27**, M.S. 2. yüzyıl sonu ile M.S. 3. yüzyıl başı arasına[112], Kat.Nr. **28** ve **38** ise M.S. 2. yüzyıl 2. yarısı ile M.S. 3. yüzyıla tarihlenebilir[113].

4. Hayes Form 3 (Kâse; Kat.Nr. 32-50, Lev. 8-11)

Bu gruptaki kâselerin ağız kenarları dik, dudakları yuvarlatılmış ve üçgenimsi bir çıkıntıya sahiptir. Ağız bu özellikleriyle bir yakaya benzemektedir. Ortalama ağız 10 - 20 cm arasında değişmektedir. M.S. 1. yüzyıl 2. yarısı - M.S. 2. yüzyıl ilk yarısına ait örneklerde kenarı hafifçe aşağı sarkıtılan ağzın daha ince ve uzun olması çok tipiktir. M.S. 2. yüzyıl 2. yarısı ve 3. yüzyıla ait örneklerde ise belirgin ölçüde kalınlaştırılmış ve kademelendirilmiştir[114]. Kapların gövdeleri yarım küre ve çok yüksek olmayan kaideler halka biçimindedir. Kaide çapıları 4 - 6,2 cm arasında değişmektedir.

Kil renkleri, krem (D6), turuncumsu krem (E7), kahvemsi turuncu (E8), açık kahve (E9), turuncumsu kahve (F9), kahvemsi krem (D10) ve açık kahve (F10)'dir. Kilde, fırınlamadan kaynaklanan çok küçük gözenekler oluşmuştur. Mika (çok az, az veya yoğun) ve kalker katkısı (çok az, az veya yoğun) göze çarpmaktadır. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. İç ve dış astar rengi kil renginin daha kırmızıya çalan kahverengisidir (H8, H9, G10, F11, G11, G12). Genellikle, iç astar dışa oranla daha kalın, parlak ve pürüzsüz bir yüzeye sahiptir. Yaka olarak tanımladığımız ağzın dış kısmındaki astar, tıpkı iç astar gibi kalın olup pürüzsüz biçimde perdahlanmıştır. Ağız kısmının bu şekilde astarlı olması

---

[109] Bu forma ait ağız ve kaide parçaları Agora Tapınağı'nda Loeschcke Form 9 ve Hayes Çandarlı Form 3 ile birlikte ele geçmiştir. Bu durum en erken tarihlerinin M.S. 1. yüzyıla kadar gidebileceğini göstermektedir.
[110] Bkz. Kat.Nr. 25; Zelle 1997, s. 133, Kat.Nr. 924.
[111] Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 11; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF23; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65;Tekkök 1996, s.117, F11; Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 954; Ergürer 2012, s. 382, Kat.Nr. 198.
[112] Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Hayes 1985, s. 77-78, forma H 2; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF23; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65; Zelle 1997, s. 133, Kat.Nr. 953; Hayes 2008, s. 201, Kat.Nr. 802 (P5750); Ergürer 2012, s. 382, Kat.Nr. 198.
[113] Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 62; Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 8; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.17, CF40; Malamidou 2005a, s. 36, Kat.Nr. 335.
[114] Doksanaltı 2006, s. 474; bkz. Kat.Nr. 41, 43, 45.

kabın kullanımıyla ilişkilendirilebilir. Kaptan sıvı içen bir kişi, pürüzsüz kaygan ağza sahip yaka kısmına dudaklarını rahatça dayayarak bu kâseyi bir kadeh gibi kullanabilir.

Burada incelenen kap formu Loeschcke'in Form 19 olarak adlandırdığı kaplardan esinlenerek üretilmiştir[115]. Batı Sigillata, Doğu Sigillata A ve Doğu Sigillata C - Pergamon grupları içinde de görülen bu form uzun süre üretilmiştir[116]. M.S. 2. ve 3. yüzyıla ait geç örnekler Atina Agora'sında genellikle Hayes Form 2 ve Form 4 örnekleri ile birlikte bulunmuştur. Görüldüğü üzere M.S. 2. yüzyıldan M.S. 4. yüzyıla kadar uzun bir süre üretilen bu kaplar farklı seramik gruplarında üretilerek uzun bir süre kullanılmıştır.

Tezde ele alınanan kapların paralellerine; Assos Nekropolisi[117], Troia[118], Smintheion[119], Smyrna[120], Ephesos[121], Knidos[122], Iassos, Atina Agorası[123], Argos, Korinth Demeter-Kore Kutsal Alanı[124], Sparta[125], Amphipolis[126], Abdera[127], Gortina[128], Knossos[129], Avloneites[130], Nymphaion, Tomis, Pantikapaion[131] ve Stobi[132]'de rastlanmaktadır[133]. Kuzey Stoa'da ele geçen örnekler diğer merkezlerden ele geçenlerle karşılaştırıldığında bunların M.S. 1. yüzyıl ortasından -belki de M.S. 1. yüzyıl başları- M.S. 3. yüzyıl sonlarına kadar tarihlenmesi mümkündür.

5. Hayes Form 4 (Tabak; Kat.Nr. 51-83, Lev. 12-19)

Gövdeden ağza doğru yükseldikçe içe kavis yapan bu tabakların dudakları yuvarlatılmıştır. Ağız çapları, 15,2 - 24 cm arasında değişmektedir. Kapların gövdeleri üzerinde çark izleri belirgindir. Çok yüksek olmayan kaideler üçgen biçiminde aşağıya

---

[115] Hayes 1972, s. 321.
[116] Meyer-Schlichtmann 1988, s. 109, Form N34; Doksanaltı 2006, s. 474.
[117] Zelle 1997, s. 119-124, abb. 37-39.
[118] Tekkök 1996, s. 131, fig. 83, G26.
[119] Akyürek 1992, s. 136-137, Abb. 6-7, Kat.Nr. 32, 33.
[120] Erol 2010, s. 342-354, K149-K188.
[121] Gassner 1997, s. 137, Kat.Nr. 532.
[122] Doksanaltı 2006, s. 474, K 183.
[123] Hayes 2008, s. 199-200, Kat.Nr. 788-796.
[124] Slane 1990, s. 52, fig. 8, Kat.Nr. 108.
[125] Pickersgill – Roberts 2003, s. 562, fig. 6, Kar.Nr. 30.
[126] Malamidou 2005a, s. 39, fig. 56, Kat.Nr. 523, 542.
[127] Malamidou 2005a, s. 38, fig. 54, Kat.Nr. 444.
[128] Martin 1997, s. 130-131, tav. VII, Kat.Nr. 6.
[129] Hayes 1983, s. 120, fig. 3, Kat.Nr. 26-31.
[130] Malamidou 2005a, s. 40, fig. 57, Kat.Nr. 582.
[131] Zhuravlev 2008, s. 213-225, fig. 4, Kat.Nr. 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10.
[132] Anderson-Stajanovic 1992, s. 54, pl. 40, Kat.Nr. 243.
[133] Ergürer 2012, s. 109.

doğru sivrilmiştir. Kat.Nr. **71**, **73**, **74**, **76**, **79**, **81** ve **82**'nin kaidelerinin gövdeyle birleştiği noktada, kaide üzerinde bir yiv veya çıkıntı oluşturulmuştur. Oldukça geniş olan kaide çapları 10 - 17,8 cm arasında değişmektedir.

Bu form altında ele alınan kapların killeri kahvemsi turuncu (E8), açık kahve (E9), turuncumsu kahve (F9), kahvemsi krem (D10), açık kahve (F10) ve sarımsı kahve (D12) olabilmektedir. Kil içinde mika (çok az, az veya yoğun) ve kalker katkısı (çok az veya az) göze çarpmaktadır. Kapların iç ve dış yüzeyleri astarlanmıştır. İç ve dış astar erken örneklerde kahverengi (F12), geç örneklerde kil renginin daha kırmızıya (H8, H9, F10, G11, G12) çalan kahverengisidir. Genellikle iç astar kalın, parlak ve pürüzsüz bir yüzeye sahip iken dış astar ince ve mat yüzeylidir. Kapların bazılarının dip kısımlarında pişirme esnasında oluşmuş çatlak ve yarıklar göze çarpmaktadır.

M.S. 2. yüzyıl sonlarına kadar tarihlenen kontekstlerde görülmeyen bu kapların en erken örmekleri Septimus Severus dönemine tarihlenir[134]. Birçok kentte en fazla ele geçen Çandarlı formu olan bu tabaklar M.S. 3. yüzyılın karakteristik sofra kaplarıdır[135]. Form 4'ün benzer örnekleri; Assos Nekropolisi[136], Smintheion[137], Smyrna[138], Ephesos[139], Knidos[140], Ainos, Argos, Palatiano[141], Nymphaion, Corinth[142], Gortina[143], Knossos[144], Thasos[145], Stobi[146], Amphipolis[147] ve Parion[148]'da bulunmuştur[149]. Assos'ta ele geçen Hayes Form 4'e ait seramiklerden Kat.Nr. **63** ve **64** en erken örneklerdir. Zelle kapları M.Ö. 1. yüzyıl sonu - M.S. 1. yüzyıl sonuna tarihlenmiştir. Ancak benzer örnekler diğer kentlerde M.S. 2. yüzyıldan erkene tarihlenmemektedir[150]. Kaplar Kuzey Stoa'daki III. Tabaka'dan ele geçmiştir. Bu tabaka içinde kaplarla birlikte bulunan en erken sikke

[134] Hayes 1972, s. 321-322.
[135] Hayes 2008, s. 51-52; http://classics.uc.edu/troy/grbpottery/html/esc.html (24.04.2013).
[136] Zelle 1997, s. 128-129, Kat.Nr. 869,
[137] Akyürek 1992, s. 141-142, Kat.Nr. 51-57.
[138] Erol 2010, s. 313-316, K64-K71.
[139] Gassner 1997, s. 136, Kat.Nr. 528-529.
[140] Doksanaltı 2006, s. 644, 855, Kat.Nr. 538, 1797.
[141] Hayes 1972, s. 323, fig. 64.
[142] Hayes 1972, s. 323, fig. 64.
[143] Martin 1997, s. 130-131, tav. 7, Kat.Nr. 7, 8.
[144] Hayes 1983, s. 120, fig. 3, Kat.Nr. 20-23.
[145] Abadie-Reynal – Sodini 1992, s. 15-16, fig. 2, CF 25-29.
[146] Anderson-Stajanović 1992, s. 54, pl.40, Kat.Nr. 344-345.
[147] Malamidou 2005a, s. 42, fig. 60, Kat.Nr. 717.
[148] Ergürer 2012, s. 110-113, Kat.Nr. 206-212.
[149] Ergürer 2012, s. 112.
[150] Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 20, 23; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF26; Akyürek 1992, s. 141-142, Kat.Nr. 55; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 869; Abadie-Reynal 2003, s. 71-77, planche XLVII, 2; Başaran - Ergürer 2012, s. 270, Kat.Nr. 1; Ergürer 2012, s. 387, Kat.Nr. 208

Septimus Severus, en geç sikke Constantinus I sikkesidir. Bununla birlikte ele geçen M.S. 2 - 4. yüzyıl arasına tarihlenen pişirme kapları ve M.S. 3. yüzyılda yoğun biçimde kullanılan maşrapalar[151] Form 4 tabaklarının M.S. 2. yüzyıl sonu - M.S. 4. yüzyıl başı arasına tarihlenebileceğini gösteren diğer verilerdir. Ayrıca paralel örnekler de bu tarihleri desteklemektedir[152].

6. Hayes Form 5 (Kâse; Kat.Nr. 84-98, Lev. 20-21)

Kâse formundaki bu kapların gövdesi ağza doğru dikey olarak yükselmektedir. Yanlara doğru herhangi bir çıkıntı yapmayan dudak hafif sivriltilmiş veya yuvarlatılmıştır. Kapların ağız çapları 8,6 - 16 cm arasında değişmektedir. Form 5'e ait bulunmuş tek kaide olan Kat.Nr. **98**, 6,6 cm çapındadır.

Kil rengi, açık kahve (E9), turuncumsu kahve (F9), kahvemsi krem (D10), açık kahve (F10) ve sarımsı kahve (D11) olabilmektedir. Kilde, mika (çok az, az veya yoğun) ve kalker katkısı (çok az veya az) göze çarpmaktadır. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. İç ve dış astar rengi **96** Kat.Nr.'lı erken örneğimizde açık kırmızımsı kahverengiyken (F11) geç örneklerde turuncumsu kahve (F9), turuncu (G9), koyu kahve (H10), kil renginin daha turuncuya (H8) veya kırmızıya (H8, H9, F10, G11, G12) çalan kahverengisidir. Genellikle, iç ve dış astar kalınlıkları aynıdır. Astar genelde kaygan ve parlak olmasına rağmen bazı örneklerde, yarı kaygan - yarı parlak veya pürüzlü - mat olabilmektedir. Bazı örneklerde kap yüzeyinde taşçıklar veya fırınlama esnasında yanabilecek parçacıklar sebebiyle oluşmuş küçük oyuklar görülmektedir.

Kat.Nr. **87**, **88**, **94** ve **102**'nin gövdelerinin kaideye doğru çok hafif kademelendirildiği görülmektedir. Kat.Nr. **85** ve **96**'nın gövdeleri üzerinde gövdelerin dış kısmında, Kat.Nr. **90**'ınise iç kısmında ince yiv veya yivler yapılmıştır. Kaide halka formundadır ve Hayes Form 3'ün M.S. 2. ve 3. yüzyıla tarihlenen örneklerine benzemektedir. Birçok kentte en az yaygın Çandarlı formu olan bu tip küçük kâseler, M.S. 3. yüzyıl ve M.S. 4. yüzyıl başı kontekstlerinde görülmektedir[153]. Benzer örnekleri; Assos

[151] Hayes 2008, s. 268, Kat.Nr. 1608.
[152] Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.
[153] Hayes 1972, s. 321-322; ayrıca bkz. katalog referansları (Kat.Nr. 84-98).

Nekropolisi[154], Smintheion[155], Atina Agorası[156], Knidos[157], Amphipolis[158], Argos[159] ve Parion[160]'da bulunmuştur[161]. Bu kentlerle karşılaştırıldığında Kuzey Stoa'dan ele geçen örneklerin (Kat.Nr. **63** ve **64** hariç) M.S. 2. yüzyıl ortasından M.S. 4. yüzyıl başlarına kadar kullanıldığı anlaşılmaktadır. Kat.Nr. **84**, örneklerimiz arasında en erken olandır. Bu kabın benzerleri Zelle tarafından M.S. 2. yüzyıl başları - M.S. 3. yüzyıl ortası arasına tarihlenmiştir[162]. Kat.Nr. **84**'ün dışındakiler ise diğer kentlerdeki benzerleriyle M.S. 3. yüzyıl başı ile M.S. 4. yüzyıl ilk çeyreği arasına tarihlenmiştir[163].

B. Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (Geç Roma A-B)

Kuzey Stoa'da ele geçen kırmızı kil renklerine yakın bir renkte astara sahip olan seramikler bilindiği üzere Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri grubuna aittir. Bu gruptaki seramiklerin sert dokulu, turuncumsu kırmızı ve kiremit kırmızısı renkteki kilinin bünyesinde, kalker tanecikleri, ince kuvars parçacıkları ve çok az mika görülmektedir. Kilin içindeki bu maddeler yüzünden çoğu zaman kabın yüzeyinde çukurluklar oluşmuştur. Diğer kırmızı astarlı seramiklere göre daha yoğun görünümlü astar, kilin tonları şeklindedir. Kapların üretiminde net veriler olmamasına karşın, üretim esnasında forma göre bazen kalıp, bazen de çark kullanıldığı düşünülmektedir[164].

İlk defa 1833 yılında Falbe tarafından çalışılan[165] Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri Lamboglia tarafından "Terra Sigillata Chiara"[166], Waagé tarafından "Geç Roma A, B"[167] gibi farklı isimlerle de tanıtılmıştır. Bunların yanında, Robinson ve Waagé genel olarak bu kapları, "Geç Roma Kırmızı Kapları" olarak isimlendirmiştir[168]. Mackensen, Tunus

---

[154] Zelle 1997, s. 127, Kat.Nr. 860, 867.
[155] 2013 kazı sezonunda Smintheion kazı deposunda gerçekleştirdiğimiz çalışmada bu forma ait ağız parçaları görülmüştür.
[156] Hayes 1972, s. 322, fig. 64.
[157] Doksanaltı 2006, s. 644, 855, Kat.Nr. 539-540.
[158] Malamidou 2005a, s. 44, Kat.Nr. 832.
[159] Abadie-Reynal 2007, s. 125, Kat.Nr. 194.1.
[160] Ergürer 2012, s. 113-115, Kat.Nr. 213-218.
[161] Ergürer 2012, s. 114.
[162] Zelle 1997, s. 127, Kat.Nr. 859.
[163] Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Tekkök 1996, s. 269, E14; Zelle 1997, s. 127, 860, 867; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.
[164] Hayes 1972, s. 292-295.
[165] Hayes 1972, s. 2.
[166] Hayes 1972, s. 13; Hayes 2008, s. 10.
[167] Waagé 1933, s. 294-298.
[168] Robinson 1959, s.60.

atölyelerinin ürünlerini incelemiş ve yeni bir tipoloji oluşturmuştur[169]. Bonifay ise seramik kaplar dışında kandiller ve amphoralar hakkında da geniş bilgiler vermiştir[170].

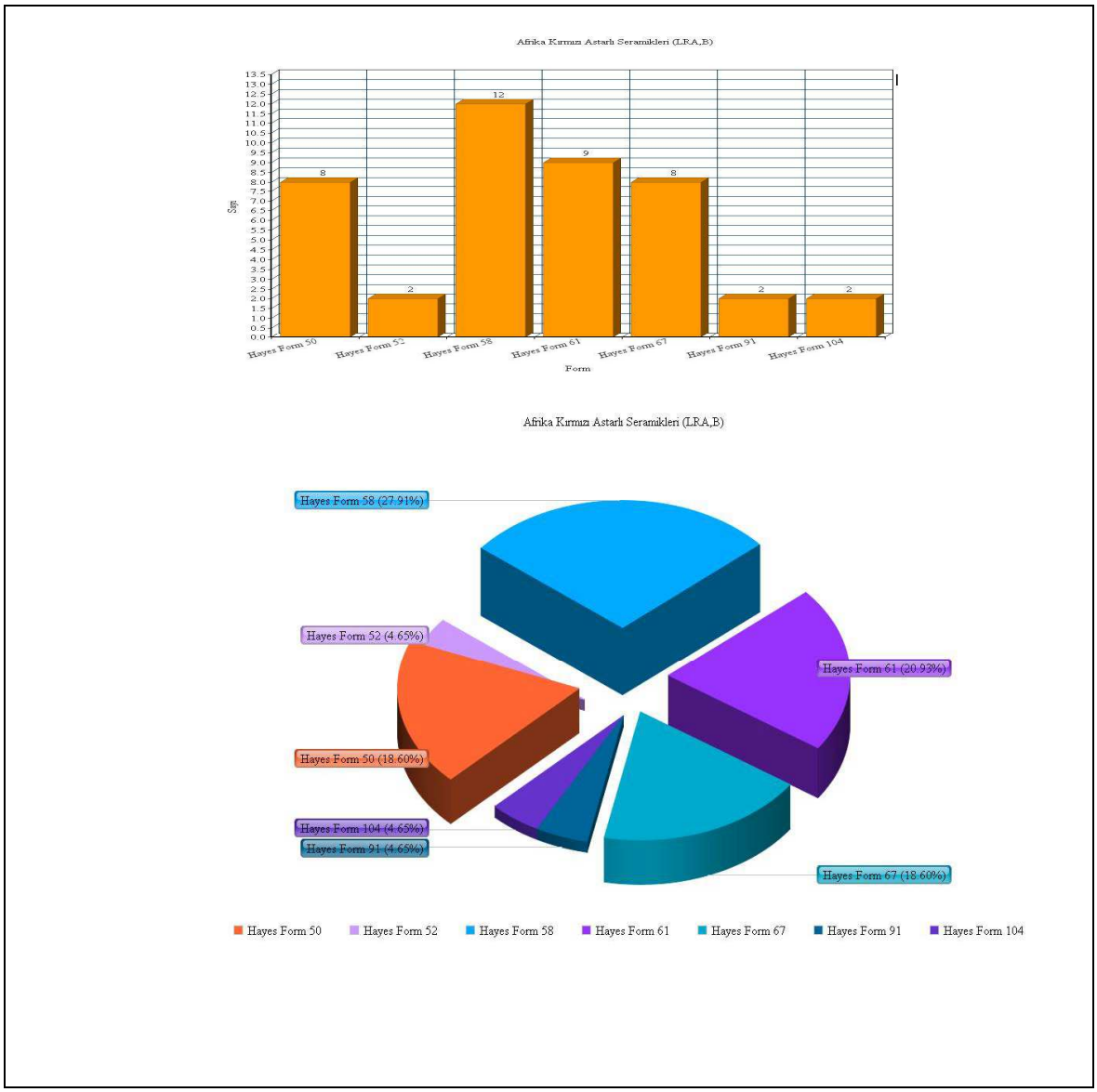
Geç Roma Seramiği'nde çok yaygın bir grup olan bu seramikler Hayes tarafından Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri olarak adlandırılmıştır[171]. Günümüzde de bu adlandırma seramik çalışanları tarafından kullanılmaya devam etmektedir. Kuzey Afrika atölyelerinde M.S. 1. yüzyıldan, M.S. 7. yüzyıla kadar çok uzun bir süre üretilmiş olan bu seramikler çok geniş bir bölgeye yayılmıştır. Ana üretim merkezi Tunus ve çevresi olarak kabul edilmektedir[172]. M.S. 1. yüzyıl ikinci yarısından sonra ortaya çıkan bu kaplar, M.S. 3. yüzyılda batıdaki yerleşmelerin en yaygın seramiklerinden biri haline gelmiştir[173]. Doğu Sigillatalarının etkisini kaybetmeye başlamasıyla Doğu'da da hızlı bir şekilde yayılmıştır. Çandarlı gibi büyük üretim merkezlerinin etki alanı dışındaki yerlerde de bu kapların kullanımı söz konusu olmuştur. M.S. 4. - 5. yüzyıla gelindiğinde yayılım alanı genişleyen Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri, aralarında Assos'un da bulunduğu tüm Akdeniz bölgesine, Güney Rusya'dan Suriye'ye geniş bir alana ihraç edilmişlerdir[174]. Tüm Geç Roma seramikleri içinde en geniş form çeşitliliğine sahip kaplar, Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri'dir. Hayes, bu seramikler için 200 ana form belirlemiştir[175]. Başlangıçta kaplar İtalya ve Güney Galia Sigillatalarını taklit etmiş, daha sonra kendi özgün formlarını oluşturmuşlardır[176].

Afrika kırmızı Astarlı Seramikleri üzerinde kabartmalar, damga / baskı tekniğinde bezemeler diyebileceğimiz örnekler, rulet bezeme, yivler ve çentikler sıkça kullanılmıştır. Erken formlarda Galia ürünlerinden etkilenilerek yapılan barbotin tekniğindeki yaprak figürlerine[177] karşın kalıp tekniği çok az kullanılmıştır. En çok tercih edilen kabartma süsleme, aplike tekniğinden süslemelerdir[178]. Aplike bezekler arasında mitolojik konular, bitkisel ve geometrik motifler, hayvan ve insan figürleri, tiyatro maskları ve araba tasvirleri çok yaygın kullanılmıştır[179]. Kabartma süsleme yanında yine çok yaygın bir diğer

[169] Mackensen 1993.
[170] Bonifay 2004.
[171] Hayes 1972, s.12.
[172] Hayes 1972, s. 297; Poblome 1999, s. 292; Hayes 2008, s. 68.
[173] Hayes 1997, s. 59.
[174] Hayes 1972, s. 455-457.
[175] Hayes 1972, s. 18-210.
[176] Hayes 1997, s. 60.
[177] Hayes 1972, s. 283.
[178] Hayes 1972, s. 211.
[179] Hayes 1972, s. 211-217.

baskı tekniğinde bitkisel ve geometrik öğeler, insan ve hayvan figürleri ile Hristiyanlığın yayılması ile haç bezekleri kaplar üzerinde görülmektedir[180]. Kabartma ve baskı bezekler yanında Afrika atölyelerine özgü rulet bezemeler de görülmektedir.

Assos Kuzey Stoa'dan ele geçen Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri kontekst buluntular ve paralel örnekler yardımıyla M.S. 3. yüzyıl ortası - M.S. 6. yüzyıl ortasına tarihlenebilir. Baskı ve figürlü örnekler Kuzey Stoa'nın çalışılan alan dışındaki diğer kesimlerinden bilinmektedir. Ancak kontekstler içinde bu tür örneklerin ele geçmemiş olmasından dolayı burada ele alınmamıştır.

Resim 4.4: Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin sayısal ve yüzde dağılımı.

[180] Hayes 1972, s. 217-281.

Kuzey Stoa'nın yürüme zemini seviyesinden zemin üzerindeki dolgunun en üst seviyesine kadar tüm seviyelerden toplam 30 adet Afrika Kırmızı Astarlı Seramiği ele geçmiştir (Resim 4.4). Bu seramiklerden 21 ağız parçası katoloğa eklenmiştir[181]. Kaplar arasında Hayes Form 50, 52, 58, 61, 67, 91 ve 104 bulunmaktadır. Form 58 Afrika seramiklerinin üçte birinden fazlasını kapsamaktadır. Form 61, Form 58'den sonra en fazla ele geçen kaptır. Form 50 ve 67 eşit sayıda ele geçmiştir. En az ele geçen Afrika seramiği formları ise 52, 91 ve 104'tür.

1. Hayes Form 50 (Tabak; Kat.Nr. 99-101, Lev. 22)

Geniş tabak formundaki kapların kaideden ağza doğru 45° veya biraz daha fazla açıyla yükselen gövdelerinin bitimindeki dudaklar yuvarlatılmış veya hafifçe sivriltilmiştir. Kat.Nr. **100**'ün ağzının hemen altında çok derin olmayan bir yiv yapıldığı görülmektedir. Ağız çapları, 24 cm ile 34 cm arasında değişmektedir.

Kil, açık kahve (E10) ve kırmızımsı kahve (G10) renktedir. Kilde, pişmeden kaynaklanan çok küçük gözenekler oluşmuştur. Ancak Çandarlı kaplarının kil yapısından daha iyidir. Kırıklarda, mika görülmemektedir. Kalker katkısı (çok az veya yoğun) göze çarpmaktadır. Kat.Nr. **100**'ün kilinde çok az taşçık tespit edilmiştir. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. Kat.Nr. **99** ve **101**'in astarında alacalı ton (F11, G11) görülmektedir. Astar rengi diğer örneklerde kırmızımsı kahve (F11, G11)'dir. Parlak görünüm veren ve dokunulduğunda kaygan hissi uyandıran astar kabın içine ve dışına eşit kalınlıkta uygulanmıştır.

Yayılım alanı oldukça geniş olan ve Akdeniz kıyısındaki tüm yerleşimlerde[182] ele geçen bu formun örneklerine Troas'ta da rastlanmaktadır[183]. Ancak Troas'ta yayınlanmış örnek sayısı azdır. Bu tip geniş tabaklar Hayes tarafından A ve B olmak üzere iki tipte incelenmiştir. Daha dik gövde, daha geniş tondo ve kaliteli kil - astar yapısına sahip olan A tipi, M.S. 3. yüzyıl ortası - M.S. 4. yüzyıl ortası arasına tarihlenmektedir[184]. B tipiyse M.S. 4. yüzyıl ortası ile M.S. 5. yüzyıl ortası arasına tarihlenmiştir.

---

[181] Bkz. Kat.Nr. 99-121.
[182] Hayes 1972, s. 462, map 4.
[183] Tekkök 1996, s. 179, G79; Zelle 2003, s. 100, Hayes Form 50A.
[184] Hayes 1972, s. 69-73.

Kataloğumuzda **99** ile temsil edilen kap A, **100** ve **101** ile temsil edilen kaplar B tipi içerisinde değerlendirdiğimiz örneklerdir. A tipi kaplar M.S. 3. yüzyıl Aleksandria Troas ve M.S. 308-310 Galerius sikkeleriyle birlikte bulunmuştur. B tipi kaplar ise tabakalardaki en geç sikkeler ve Atina Agorası ve Troia'da bulunmuş benzerleriyle[185] M.S. 4. yüzyıl ortaları ve 5. yüzyıla tarihlenebilir.

2. Hayes Form 52 (Küçük Kâse; Kat.Nr. 102, Lev. 22)

Kâse formundaki kabın kaideden ağza doğru hafif yatay olarak yükselen gövdesi yana doğru yay gibi açılan ağza birleşmektedir. Hayes, ağız çaplarının 13 - 16 cm arasında değiştiğini söylemektedir[186]. Ağız çapı 16 cm olan Kat.Nr. **102** oldukça ince cidarlıdır.

Kil rengi, turuncumsu kahve (F10) olan kap içeriğinde çok az mika barındırmaktadır. Açık kırmızımsı kahve (F11) renkteki astar kabın iç ve dış yüzeyine eşit kalınlıkta uygulanmıştır. İç ve dış yüzeyler yarı parlak ve kaygan bir dokudadır.

Bu tip küçük kâseler Hayes tarafından A ve B olmak üzere iki tipe incelenmiştir. Daha küçük olan örneklerin (12 - 16 cm) daha erken olduğu düşünülmektedir. Formun ağız kısmında aplik bezeme olan Troas'taki benzerlerine Parion'da rastlanmıştır[187]. Örneğimiz A tipi içinde değerlendirilmektedir. Bu seramik grubu M.S. 6. yüzyıl tabakasından ele geçmektedir. Bu yüzden daha dar bir zaman dilimine bunları kontekste göre tarihlemek mümkün olmamaktadır. Hayes, bu kâseleri M.S. 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlemiştir[188]. Kuzey Stoa'daki tabaka içinde bulunan Galerius, Licinius, Constaninus I, Constans ve Gratianus sikkeleri Hayes'in tarihlemesiyle uyum göstermektedir. Kâsenin bu imparatorların dönemlerine ait olması muhtemeldir.

3. Hayes Form 58 (Geniş Tabak;Kat.Nr. 103-114, Lev. 23-25)

Geniş tabak formunda olan A ve B olmak üzere genel olarak iki ana tip altında incelenen kapların kaideden ağza doğru hafif yatay olarak yükselen gövdenin bitimindeki ağızları yana doğru çıkıntı yapmaktadır. Çıkıntı yapan bu ağızlar yere tam paralel olabilir veya 45°'lik açıyla yukarı doğru açılabilir. Bazı örneklerde çıkıntı fazla iken bazı

[185] Waagé 1933, s. 296: 136-139; Robinson 1959, s. 60, 97: K2, M139;Hayes 1972, s. 68-69, fig. 12; Tekkök 1996, s. 179, G79.
[186] Hayes 1972, s. 76.
[187] Ergürer 2012, s. 393, Kat.Nr. 220. Ayrıca bu tip aplik bezemeli örnekler K. Stoa'dan da ele geçmiştir. Örnekler için bkz. Sezgin 2010, lev. 37, Kat.Nr. 138.
[188] Hayes 1972, s.78.

örneklerde daha azdır ve tok bir görünüme sahiptir. Yana çıkıntı yapan ağız üzerinde A tipinde iki, B tipinde ise tek yiv oluşturulmuştur. A tipi altında değerlendirilen tek örneğimiz olan Kat.Nr. **103**'ün ağız çapı 19,4 cm iken B tipi içinde değerlendirilen Kat.Nr. **104-114**'ün ağız çapları, 26 - 40,4 cm arasında değişmektedir.

Kil, A tipinde sarımsı kahve (D11), B tipinde turuncumsu kahve (F9), turuncu (G9) ve kırmızımsı kahve (F10) renklidir. Kilde, pişmeden kaynaklanan; A tipinde çok az, B tipinde çok az veya az gözenek oluşmuştur. Her iki tipte de çok az mika katkısı görülürken, kalker (çok az, az, yoğun), taşçık (çok az, az, yoğun) ve kuvars (çok az) katkısı sadece B tipinde görülmektedir. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. B tipindeki bazı örneklerde alacalı ton görülebilmektedir. Astar, A tipinde kırmızımsı kahve (G12), B tipinde kırmızımsı kahve G10 renklidir. B tipine ait örneklerin bazılarının içlerinde, bazılarının dışlarında, bazılarınınsa tamamındaki astarda dökülmeler göze çarpmaktadır. A tipi örneğimizin astarı parlak görünüme sahiptir ve kaygan dokudadır. B tipi örneklerin astarı ise parlak veya yarı parlak görünüm, kaygan veya yarı kaygan dokuya sahip olabilmektedir. Örneklerimizin iç ve dış astar kalınlıklarının aynı olduğu görülmektedir.

Stoa'dan en fazla ele geçen Afrika formu olan form 58 Troas bölgesinde Assos Nekropolisi[189] ve Troia[190]'da bulunmuştur. A ve B tipi Hayes tarafından M.S. 290 - 375 arsına tarihlenmiştir. Tekkök ve Zelle Hayes'in tarihlemelerini temel alarak aynı tarihleri vermişlerdir. Kuzey Stoa'daki çalışma alanında ele geçen sikkeler de yukarıdaki araştırmacıların önerdiği tarihleri desteklemektedir.

4. Hayes Form 61 (Geniş Tabak; Kat.Nr. 115-117, Lev. 26)

Geniş tabak formunda olan ve A ve B olmak üzere genel olarak iki ana tip altında incelenen kapların dudakları hafif içe döndürülmüş, altında, kalınlaştırılmış üçgenimsi bir ağız oluşturulmuştur. B tipinde ağız kenarındaki dışa çıkıntı çok belirgindir. Bu bölümün devamında gövde keskin bir eğimle kırık olan düz tabanla sonlanmıştır. Kapların ağız çapları A tipinde yaklaşık 28 cm iken B tipinde 19,6 cm'dir.

Kil, A tipinde kırmızımsı kahve (F10), B tipinde turuncumsu kahve (F9) veya kırmızımsı kahve (F10) renklidir. Her iki tipin kilinde de pişmeden kaynaklanan çok az

[189] Zelle 2003, s. 100, Hayes Form 50A.
[190] Tekkök 1996, s. 139, G80.

gözenek oluşmuştur. Her iki tipte de çok az kalker görülürken, B tipinde çok az mika katkısına rastlanmaktadır. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. Astar, A tipinde kırmızımsı kahve (G10), B tipinde turuncumsu kahve (F9) renklidir. İçte ve dışta eşit kalınlıkta olan astar yarı parlak bir görünüme sahiptir ancak dokusu kaygandır.

Kataloğumuzda Form 61'e ait üç örnek yer almaktadır. Bunların ikisi (Kat.Nr. **115**, **116**) A tipine, diğeri ise (Kat.Nr. **117**) A / B tipine aittir. Kat.Nr. **116**, Theodosius II sikkelerinin ele geçtiği tabakanın altından gelmiştir. Bu nedenle M.S. 408'den daha erken bir tarihe tarihlenmesi gerekmektedir. Atina ve Parion'da da ele geçen bu formun ortaya çıkışı için M.S. 4. yüzyıl başı önerilmiştir[191]. Assos Kuzey Stoa'da bu kapların ele geçtiği tabakalar da bu tarihlemeyi destekelemektedir.

Kat.Nr. **115** ve **117**, M.S. 5. ve 6. yüzyıl buluntularıyla birlikte karışık biçimde geldiğinden tabakalardaki diğer buluntularla tarihlenememiştir. Ancak Kat.Nr. **115**'in form, kil ve astar özellikleriyle Kat.Nr. **116** ile benzer olması bu kap ile aynı tarihe ait olması gerektiğini düşündürmektedir. Kat.Nr. **117**, Atina Agorası'ndaki benzerleriyle M.S. 4. yüzyıl son çeyreğine tarihlenmiştir[192].

5. Hayes Form 67 (Geniş Kâse; Kat.Nr. 118-119, Lev. 27)

Geniş kâse forundaki bu kapların ağızları bir yaka gibi dışa doğru açılmaktadır. Kat.Nr. **118**'in ağız çapı 28 cm, Kat.Nr. **119**'unki ise 30 cm'dir. Hafif oval biçim veren gövde yaka gibi dışa açılan bu ağza birleşmektedir. Kapların kaideleri çok ince yapılmaktadır. Bu kapların kaidelerine ait örnekler ele geçmemiştir.

Kil rengi kırmızımsı kahve (G10, G11)'dir. Kapların kilinde pişmeden kaynaklanan az gözenek oluşmuştur. Kil katkısında az veya yoğun kalker, çok az mika ve az kum taneciği görülmektedir. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. Astar rengi Kat.Nr. **118**'de alacalı kırmızımsı kahve (G11, G12), Kat.Nr. **119**'da kırmızımsı kahve (G10)'dir. Astarlar mat bir görünüme sahipken dokusu yarı kaygan veya kaygan olabilmektedir. Örneklerimizin iç ve dış astar kalınlıklarının aynı olduğu görülmektedir.

---

[191] Hayes 1972, s. 100-104, fig. 16-17; Zelle 2003, s.100, Hayes Form 61A; Hayes 2008, s. 224, Kat.Nr. 1061; Ergürer 2012, s. 394, Kat.Nr. 220.
[192] Hayes 1972, s. 100-104, fig. 16-17; Hayes 2008, s. 224, Kat.Nr. 1063.

M.S. 5. yüzyılın yaygın Afrika formlarından olan bu kâseler Hayes tarafından 360 - 470 arasına tarihlenmiştir[193]. Örneklerimiz, Theodosius II ve sonrası sikkeleriyle birlikte Phokaia kırmızı astarlı seramiklerinin gelmeye başladığı tabakadan ele geçmiştir. Örneklerimiz büyük olasılıkla M.S. 5. yüzyıl ilk yarısına ait olmalıdır ancak tabakadan birlikte gelen M.S. 4. yüzyıl ikinci yarısı Gratianus, Valens II, Valentinian I, Theodosius I, Arcadius ve Honorius sikkeleri göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle kaplarımızı M.S. 4. yüzyıl ikinci yarısı ile M.S. 5. yüzyıl ilk yarısı arasına tarihlemek güvenli olacaktır.

6. Hayes Form 91 (Kâse; Kat.Nr. 120, Lev. 27)

Afrika seramikleri içinde oldukça zarif görünümlü kâse formlu bir kaptır. Zarif görüntüsü nedeniyle, fazla tercih edilen ve uzun süre üretilerek kullanılan bir formdur. Kat.Nr. **120** ile temsil edilen yarı küresel formdaki kabın en göze çarpan özelliği ağız kenarında kanca şeklinde bir çıkıntıya sahip olmasıdır. Kapların kaideleri yüksek değildir ve köşeli kesite sahiptir. Bu kabın kaidelerine ait örnekler ele geçmemiştir. Bu kaplar, Hayes tarafından birbirinden belirgin olarak ayrılan ve M.S. 5. - 7. yüzyıl arasına tarihlenen 4 ana tip altında incelenmiştir. Kuzey Stoa'da A tipi içerisine giren sadece bir örnek I. Tabaka'dan ele geçmiştir.

Kabın kil rengi turuncu (G9) renklidir. Dokusunda çok az gözenek görülen kil bünyesinde çok az kalker ve kum taneciği barındırmaktadır. Kabın içi ve dışı astarlanmıştır. Rengi kırmızımsı kahve (G10) olan astar, yarı parlak bir görünüme sahipken dokusu kaygandır. Örneğimizin iç ve dış astar kalınlığının aynı olduğu görülmektedir.

Örneğimiz ile temsil edilen formun A tipi Hayes tarafından M.S. 5. yüzyıl ikinci yarısına tarihlenmiştir[194]. Kuzey Stoa'daki kazılarda söz konusu kapların Zeno sikkesi ile birlikte ele geçmeleri nedeni ile Hayes'in tarihlemesi Assos örneklerine de uymaktadır.

7. Hayes Form 104 (Tabak; Kat.Nr. 121, Lev. 27)

Geniş tabak formunda olan bu Afrika kabı Hayes tarafından 3 tipte (A, B, C)[195] incelenmiştir. Malzememiz içinde bir örnekle (Kat.Nr.**121**) temsil edilen Form 104, A tipi içinde değerlendirilmiştir. Bu tipte ağız daha kalın ve dikey yükselirken gövdenin daha az

[193] Hayes 1972, s.116.
[194] Hayes 1972, s.144.
[195] Hayes 1972, s. 160-166.

eğimli olması sebebiyle kap daha sığdır. Kalınlaştırılmış ve dikey biçimde yükselen ağız, eğimli gövdeye birleşmektedir. Kaideden ağza doğru oldukça yatay açıyla yükselen gövde ağza birleşmektedir. Kabın iç kısmında gövde ile ağzın birleştiği yerde oldukça derin bir yiv oluşturulmuştur. Ağız çapı 41,2 cm'dir.

Kil rengi, turuncumsu kahve (F9) renklidir. Kilde, pişmeden kaynaklanan çok küçük gözenekler oluşmuştur. Kilde az kalker katkısı göze çarpmaktadır. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. Astar rengi kırmızımsı kahve (G10) renklidir. Yarı parlak görünüm veren astarın dokusu kabın iç ve dış kısmında kaygandır. Astar kabın her iki yüzeyine de eşit kalınlıkta astar uygulanmıştır.

Akdeniz kıyısındaki kentlerde[196] A tipi içinde değerlendirilen örneğimiz tipler arasında en erken olanıdır. Hayes, bu tipi Antiochia ve Atina Agorası verileriyle M.S. 530 - 580 arasına tarihlemiştir ancak aynı zamanda üretimine başlanılan en erken tarihi, M.S. 6. yüzyıl ikinci çeyreği olarak vermektedir. Ergürer bu tarihleri Parion buluntularıyla doğrulamıştır[197]. Assos Kuzey Stoa kontekstlerinden gelen Anastasius sikkesinin Justinianus I döneminde de kullanılmış olabileceği düşünülürse bu kap en geç M.S. 550 civarına tarihlenebilir.

C. Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri (Geç Roma C)

Kuzey Stoa'da I. Tabaka'da iyi fırınlanmış, sert dokulu, genelde kalker, mika ve taşçık katkılı tabak, kâse ve leğen türünde seramikler ele geçmiştir. Kil rengi kiremit kırmızısı, kırmızımsı kahve ve turuncu renklerdedir. Genelde ince sürülen astar kil renginden biraz daha koyudur. Kapların fırına istiflenmesine bağlı olarak ısının tüm yüzeylere eşit olarak dağılmamasından dolayı yüzeylerde alacalı bir görünüm ortaya çıkmıştır[198]. Söz konusu özelliklere sahip seramikler literatürde Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri olarak adlandırılmaktadır.

İlk kez 1933 yılında Waagé tarafından çalışılan Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri araştırmacı tarafından o yıllarda üretim yeri bilinmediği için Geç Roma C olarak adlandırılmıştır[199]. Hayes, 1972 yılında yayımladığı LRP'de bu seramikleri Waagé'nin

[196] Hayes 1972, s. 463, map 29.
[197] Ergürer 2012, s. 140-142.
[198] Hayes 2008, s. 84.
[199] Waagé 1933, s. 298.

isimlendirmesine uygun olarak "Late Roman C" başlığı altında değerlendirmiştir[200]. Waagé, Atina Agorası'ndaki çalışmalarından sonra 1948 yılında Antiocheia'da ele geçen Phokaia seramiklerini üretim yerini bilmeksizin ayrıntılı olarak değerlendirmiştir[201]. Bu çalışmaların ardından Langlotz, Phokaia'da üretim atıkları tespit ederek kapların Phokaia'da üretildiklerini ortaya koymuştur[202]. Hayes seramikleri kâse, tabak, tepsi / leğen türlerinden oluşan on form altında değerlendirmiştir[203]. Bu seramikler için Phokaia ana üretim merkezi olarak kabul edilse de Geç Roma kontekstlerinden çok yoğun ele geçiyor olmaları bu ana üretim merkezinin yanında yerel üretim ürünlerin hatırı sayılır derecede fazla olduğunun düşündürmüştür[204]. 2010 ve 2011 yıllarında tarafımızdan gerçekleştirilen Parion Sondaj 1 çalışmalarında, 2012 yılında Ayvacık, Ezine ve Bayramiç ilçelerinde katılımımızla gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında, 2013 yılı kazı sezonunda tarafımızdan gerçekleştirlen Assos ve Smintheion kazı depolarındaki çalışmalarımızda, Assos Kuzey Stoa, Agora Tapınağı, Gymnasium, Geç Antik Çağ Mahallesi, Bouleuterion, Agora Caddesi Geç Yapıları, Agora Yuvarlak Yapı, Batı Kilisesi ve Ayazma Kilisesi'nde M.S. 5 ve 6. yüzyıl kontekslerinde en yoğun ele geçen Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerinin Phokaia formları olduğu görülmüştür. Ayrıca Kuzey Stoa dışında pişirme sırasında yanmış bazı Phokaia Hayes Form 3 parçaları ele geçmiştir. Söz konusu çalışmalarda sıkça rastalanan bu grup seramikler ve üretim artığı tespit edilemese de Assos'ta tespit edilen yanık seramik parçaları yerel üretime işaret ediyor olabilir.

Bazı Phokaia seramikleri üzerinde baskı ve rulet bezeme sıkça kullanılmıştır. Phokaia seramiklerinde kullanılan baskı bezemeler stillerine göre üç evrede sınıflandırılmıştır[205]. Bunların birincisi Afrika seramiklerinde M.S. 350 - 430 yılları arasında görülen bitkisel bezemelerin benzerleri, ikincisi; sıralı hayvan ve haç motifleri, üçüncüsüyse tondonun merkezine yerleştirilen hayvan ve haç motifleridir. Diğer bir süsleme türü olan rulet bezeme ise M.S. 5. - 6. yüzyılda kapların ağız kenarına ve tondolarına çokça uygulanmıştır[206].

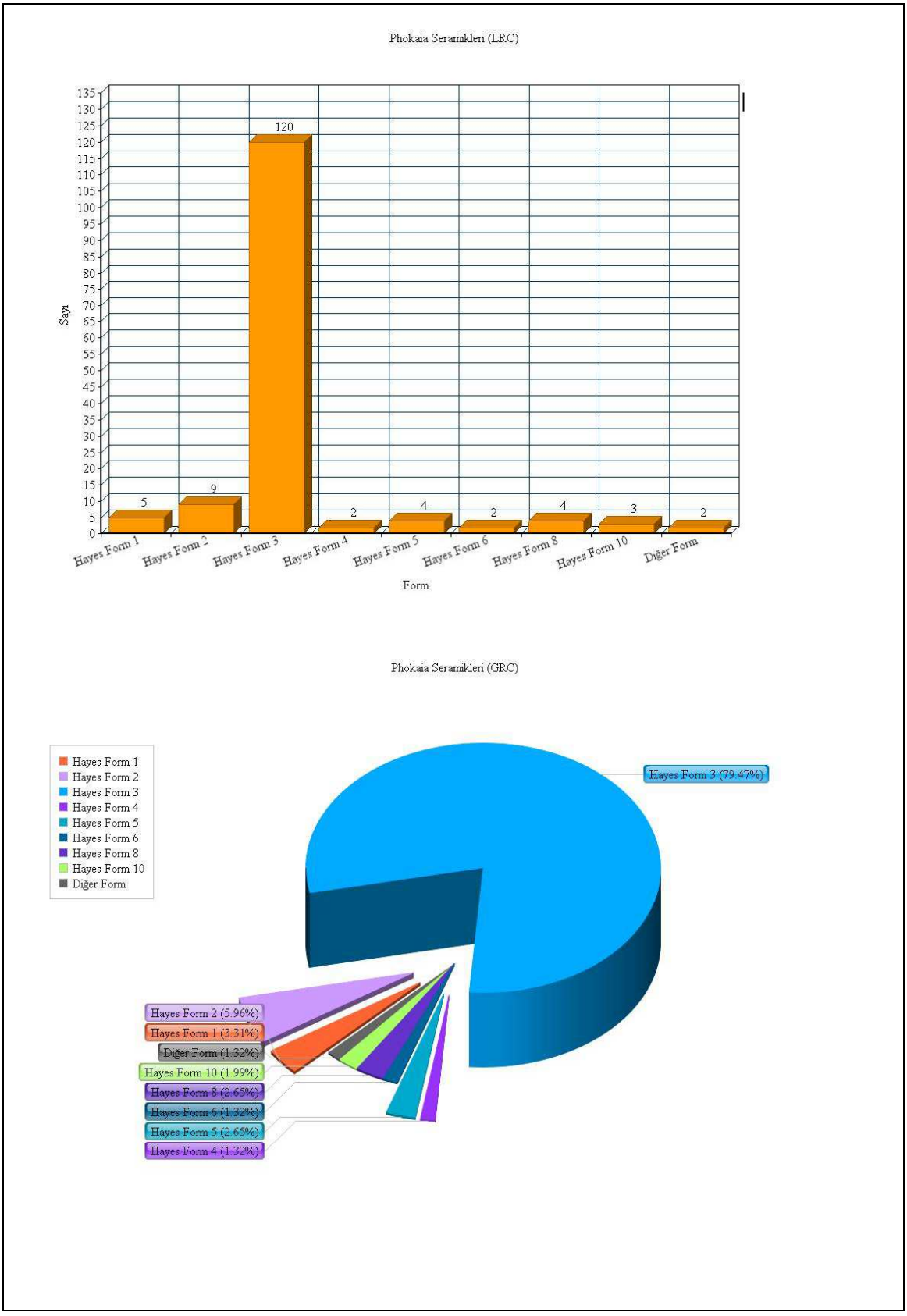
[200] Hayes 1972, s. 368, 369.
[201] Waagé 1948, s. 51-58.
[202] Poblome 1999, s. 297, dn. 4; Hayes 2008: s. 83.
[203] Hayes 1972, s. 323-370, fig. 65-71.
[204] Meriç 2002, s. 69, dn. 211; Ergürer 2012, s. 150.
[205] Hayes 2008, s. 84.
[206] Bkz. Kat.Nr. 134, 138, 144, 146, 156, 158, 176, 182, 184, 188, 207, 212.

Phokaia seramiklerinin en tanınanları Hayes'in Form 3 olarak adlandırdığı tabaklardır. Hayes, bu formun yapımında görülen izler nedeniyle kalıpta yapılmış olabileceklerini öne sürmüştür[207]. Hayes'in bu görüşüne katılmayan Vaag, Atina Agorası'nda bulunan örnekler içinde, Form 3'ün B tipindeki kaplarda ve diğer örneklerde görülen bozukluğun kapların çark merkezine tam oturtulamamasından kaynaklandığını belirtmiştir[208].

Phokaia seramikleri M.S. 4. yüzyılın sonlarından itibaren görülmeye başlamaktadır. M.S. 5. ve 6. yüzyıllarda Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleriyle birlikte pazara hâkim olan bu seramikler[209] M.S. 7. yüzyıla kadar üretilmişlerdir[210]. Yoğun olarak Assos'un da bulunduğu Batı Anadolu olmak üzere, Yunanistan, Rusya, Suriye, Kıbrıs, İtalya, Kuzey Afrika, İspanya ve İngiltere'ye kadar alıcı bulmuşlardır[211].

Assos Kuzey Stoa'nın M.S. 5 - 6. yüzyıl dolgusu (I. Tabaka) içinden toplam 151 Phokaia Seramiği ele geçmiştir (Resim 4.5). Bu seramiklerden 93 ağız parçası katoloğa eklenmiştir[212]. Kaplar arasında Hayes Form 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10 bulunmaktadır. Çalıştığımız alanlar dışında Form 7'ye ait kaideler ve Form 9'a ağız parçaları da bulunmuştur.

[207] Hayes 1972, s. 324.
[208] Vaag 2003, s. 204; Ergürer 2012, s. 151, dn. 787.
[209] Hayes 1972, s. 368, 369.
[210] Hayes 2008, s. 84-86.
[211] Hayes 1972, s. 368, 369, 459, 460, harita 13, 14.
[212] Bkz. Kat.Nr. 122-215.

Resim 4.5: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin sayılsal ve yüzde dağılımı.

Form 3 diğer birçok kentte olduğu gibi Assos'un M.S. 5. ve 6 yüzyıl Phokaia seramikleri arasında en fazla ele geçen kaptır[213]. Kuzey Stoa'da ele geçen bu formun diğer tüm Phokaia formları toplamının 5 katı olması diğer Batı Anadolu kentlerinde olduğu gibi Assos'ta da ne kadar sevilerek kullanıldığını ortaya koymaktadır. Form 3 dışındaki formlar içinde diğerlerine sayıca biraz daha baskın olarak görülen kap, Form 2'dir. Her biri, Form 2'nin neredeyse yarısı kadar olan Form 1, 4, 5, 6, 8, ve 10'un sayılarının birbirilerine yakın olduğu görülmektedir. Hayes'in tasnif ettiği bu 10 form içerisine sokulamayan ancak kil ve astar özellikleriyle Phokaia seramiklerine çok benzeyen Kat.Nr. **215** "Farklı Form" başlığı altında değerlendirilecektir.

1. Hayes Form 1 (Tabak; Kat.Nr. 122-125, Lev. 28)

Tabak formunda olan bu Phokaia kapları formsal açıdan Çandarlı Form 4 kaplarıyla neredeyse aynıdır. Ancak, Çandarlı kaplarının Phokaia kaplarına nazaran daha yoğun astarlandığını ve genelde daha ince cidarlı olduğu görülmektedir. Phokaia Form 1, Hayes tarafından A, B, C, D olarak 4 alt tipe ayrılmıştır[214]. A tipinden D tipine doğru kapların derinliği ve kaide yüksekliğinin azaldığı görülmektedir. Örneklerimizin hepsi A tipi içinde değerlendirlmiştir.

Kuzey Stoa örneklerinde gövdeden dudağa doğru yükseldikçe içe doğru kavis yapan dudak bölümleri yuvarlaktır. Ağızların bazılarının dik biçimde yükseldiği, bazılarının hafifçe içe doğru kavis yaptığı görülmektedir. Ağız çapları, 18 - 28 cm arasında değişmektedir. Gövdeler üzerinde çark izleri belirgindir. Kat.Nr. **125**'te ağzın hemen altında kabın iç ve dış kısmında derin bir yiv oluşturulmuştur. Kapların kaideleri ele geçmemiştir ancak benzer örneklerde kaide çok yüksek değildir ve üçgen biçiminde aşağıya doğru sivrilir veya yarım daire kesit verir.

Kil; kremsi açık kahve (E10), kırmızımsı kahve (F10) veya sarımsı kahve (D11) renklidir. Kilde; mika (az veya çok yoğun) ve kalker katkısı (az veya yoğun) göze çarpmaktadır. Kapların iç ve dışları astarlanmıştır. İç ve dış astar rengi turuncumsu kahve, açık kırmızımsı kahve veya kırmızımsı kahve (F9, F10, G10, F11, G12) olabilmektedir. Yarı parlak veya mat görünümlü pürüzlü astar oldukça ince sürülmüştür.

---

[213] Bkz. **Resim 4.5**.
[214] Hayes 1972, s. 325-327.

Bu formun örneklerine Assos Nekropolisi[215], Parion[216], Smintheion[217], Saraçhane[218], Smyrna[219], Ephesos[220], Priene[221], Miletos[222], Maendrum[223], Knidos[224], Myra, Tarsus[225], Kelenderis[226], Saloniki[227], Beyrut, Gortina, Atina Agorası[228], Argos[229], Slovenya, Ashkelon[230], Tanais, Romanya, Mangup ve Scythia[231]'da rastlanmıştır.[232] Formun A tipi Hayes tarafından M.S. 4. yüzyılın sonu ile M.S. 5. yüzyıl başı arasına tarihlenmektedir.[233] Kuzey Stoa'daki kaplar Theodosius I, Honorius ve Arcadius sikkelerinin geldiği tabakadan ele geçmiştir. Bu nedenle kaplar için *terminus post quem* Theodosius I (392 - 395) sikkeleri olmalıdır. *Terminus ante quem* ise tabakalardan gelen Arcadius sikkeleriyle M.S. 5. yüzyıl başı olmalıdır.

2. Hayes Form 2 (Tabak; Kat.Nr. 126-129, Lev. 29)

Bu gruptaki tabaklar Hayes tarafından A, B, C ve D[234] olmak üzere dört alt tipe ayrılmıştır[235]. Tipleri şu şekilde tanımlayabiliriz:

A Tipi diğerlerine göre nispeten daha geniş ağız çapına sahiptir. Tondoda damga bezemeler görülmektedir.

B Tipi'nde dışa dönük ağzın ve gövdenin genişliği azalmıştır. Kaplar bezemesizdir.

C Tipi'nde ağız kenarı genişlemiş ve üstünde bir çıkıntı oluşturulmuştur.

---

[215] Zelle 2003, s. 89-90, abb. 5, Kat.Nr. 1-3.
[216] Ergürer 2012, s. 153-155, Kat.Nr. 263-267.
[217] Akyürek 1992, s. 149, Abb. 15, Kat.Nr. 88.
[218] Hayes 1992, s. 93, fig. 32, 11, 3.
[219] Doğer 2005, s. 108, pl. 2.
[220] Gassner 1997, s. 140-141, Kat.Nr. 535-536.
[221] Yılmaz 2005, s. 126, Abb. 2, Kat.Nr. 1.
[222] Berndt 2003, s. 157-158, TS 143-150.
[223] Vapur 2001, s. 71-72, Kat.Nr. 47-53.
[224] Doksanaltı 2006, s. S. 498, K 210a.
[225] Adak-Adıbelli 2006, s. 98, Kat.Nr. 218-222.
[226] Tekocak 2006, s. 103, Levha 10, Kat.Nr. 63-65.
[227] Hayes 1972, s. 326, fig. 65, 1, 2.
[228] Hayes 2008, s. 237, fig. 37, Kat.Nr. 1230-1231.
[229] Abadie-Reynal 2007, s. 176, Kat.Nr. 287.1.
[230] Johnson 2008, s. 63-64, Kat.Nr. 189-190.
[231] Opait 2004, s. 76, pl. 55, 5, 11, 12, 13.
[232] Ergürer 2012, s. 154-155.
[233] Hayes 1972, s. 327.
[234] Hayes 2008, s. 238, Kat.Nr. 1244-1247.
[235] Hayes 1972, s. 327-329.

D Tipi, A Tipinin küçük boyutlu versiyonudur. Dışa dönük ağız daha kısa yapılmıştır.

Kuzey Stoa'da A ve B tiplerini temsil eden örnekler ele geçmiştir. A tipi örneklerinin (Kat.Nr. **126** ve **127**) dışa ve yukarıya doğru uzatılan ağzı nispeten oval bir gövdeye birleşmektedir. Gövde üzerinde hafif keskin hatlarla oluşturulmuş kademelenme dikkati çekmektedir. B tipi kapların ağızları ise daha kısa bırakılmış, A tipine nispeten daha yatay bir biçimde yana doğru açılmıştır. Ağız çapları A tipinde 26 - 32 cm arasında değişmektedir. B tipinde ise 22 cm'dir. Kat.Nr. **128**'in gövdesi üzerinde yivler dikkati çekmektedir. Kat.Nr. **127**'nin ağzının hemen altında kabın dış kısmında derin bir yiv oluşturulmuştur. Kapların kaideleri ele geçmemiştir ancak benzer örneklerde kaide çok yüksek değildir ve üçgen biçiminde aşağıya doğru sivrilir veya yarım dairesel kesit verir[236].

Kil, her iki tipte de kırmızımsı kahve (F9, F10) renklidir. Kilde, pişmeden kaynaklanan çok az veya az gözenekler oluşmuştur. Kilde, bazı örneklerde çok az mika görülürken bazılarında mika katkısına rastlanmamaktadır. Ayrıca; çok az, az veya yoğun kalker katkısı da görülebilmektedir. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. İç ve dış astar rengi açık kırmızımsı kahve (F11) ve kırmızımsı kahve'nin tonlarında alacalı (H8, H9, G10, G11) olabilmektedir. İç ve dış astar oldukça ince sürülmüştür, mat görünüm verir ve dokunulduğunda elde toz kalacak şekilde pürüzlü hissi verir.

Bu formun en erken örnekleri Hayes tarafından Atina Agorası buluntularıyla M.S. 370'e tarihlenmiştir[237]. Kuzey Stoa buluntularının en erkenlerinin Theodosius I dönemine aittir. Zelle, Nekropolis buluntularını M.S. 370 - 450 arasına tarihlemiştir[238]. Kuzey Stoa'daki en geç örnekler Tabaka 1'de Theodosius II sikkeleriyle birlikte bulunmuştur. Bu imparatora ait sikkeden sonra ele geçen Zeno sikkesinin geldiği seviyelerde bu formun artık üretilmediği anlaşılmaktadır.

3. Hayes Form 3 (Tabak; Kat.Nr. 130-201, Lev. 30 - 48)

Bu grup seramiklerin en dikkat çekici özelliği, ağız kısmının kalınlaştırılıp dışta içbükey bir görüntü elde edildikten sonra, alt bölümün dışa ya da aşağı çekilmesidir. Üstte

[236] Hayes 1972, s. 328, fig. 66.
[237] Hayes 1972, s. 328.
[238] Zelle 2003, s. 90-92.

ve altta oluşturulan çıkıntılı bölümler bazen keskin, bazen de daha yumuşak hatlıdır. Gövde hafif bir eğimle küçük bir çıkıntı halindeki kaideyle tamamlanmaktadır.

M.S. 5. ve 6. yüzyılların en yaygın formu olan ve özellikle Troas bölgesinde gerçekleştirilen birçok yüzey araştırmasında en fazla karşılaşılan bu kaplar Hayes tarafından A, B, C, D, E, F, G, H olmak üzere sekiz alt tipe ayrılmıştır[239]. Tipler şu şekilde tanımlayabiliriz:

A Tipi, formun erken örnekleri olup Form 1'den 3'e geçiş olarak ta tanımlanmaktadır. Form 3'ün tipik ağız formu yavaş yavaş belirmeye başlamıştır. Bazı örneklerde, ağzın altında dışa çekilen bölümler hafif çıkıntı halinde; bazılarında ise, daha belirgin ve yumuşak hatlıdır. Üstte dudak bölümü incelmiştir.

B Tipi'nde ağız kenarı uzamış ve dudak bölümüne içbükey yapılmıştır. Dışta ağız kenarının altında hafif bir çıkıntı oluşturulmuştur. Dikey ağız kenarında ve tondoda rulet bezeme sıkça kullanılan bir uygulamadır[240].

C Tipi'nde, ağız kenarı yine dikey ve yüksektir. Ağız kenarının altındaki dışa çıkıntılı bölüm, B'ye göre daha belirgin hale gelmiştir.

D Tipi çok yaygın olmayan bir gruptur. Bu tip kaplarda, ağzın uzun yapısı kısalmış ve kalınlaşmıştır. Ağız kenarının altındaki çıkıntı daha belirgin haldedir ve oval bir form almıştır.

E Tipi, ağzın dışa çıkıntılı bölümü biraz daha belirgin ve sivridir. Ağız kenarının altında, gövdenin kesişim noktasında çok küçük bir çıkıntı oluşturulmuştur[241].

F Tipi'nde, D ve E tipinin kısalan ağız formu gelişimine devam etmiş ve biraz daha kısalmıştır. Bazı örneklerde rulet bezeme görülmektedir[242].

G Tipi'nde, ağız kenarında dışta görülen içbükey yapı düzleşmiş; ya da dışa dönmüştür. İç kısımdaysa, genişleyen dudağın altında içe girinti oluşturulmuştur. Bu tipte ağız kenarında kullanılan rulet bezeme görülmemektedir[243].

---

[239] Hayes 1972, s. 327-329.
[240] Hayes 1972, s. 329-330, fig. 67, B.
[241] Hayes 2008, s. 241, Kat.Nr. 1294-1297.
[242] Hayes 1972, s. 329-330, fig. 69, 23.

H Tipi'nde ağız bölümü üçgenimsidir. Dışta, E Tipinde belirgin şekilde görülmeye başlayan ağız-gövde birleşimindeki küçük çıkıntı sürekli kullanılmamaktadır. G Tipinde görülmeyen rulet bezeme H tipinin bazı örneklerinde kullanılmaktadır[244].

Bu tiplerin dışında ağız formu açısından benzer olan ancak daha küçük boyutlu yapılan versiyonlar kendi içerisinde incelenecektir.

Kuzey Stoa buluntuları içinde yukarıda tanımlanan tiplerin hepsi mevcuttur. İlk olarak A tipini irdeyelim.

A Tipi:

Kat.Nr. **130**, **131** ve **132** A tipi içerisinde değerlendirilmiştir. Çok yaygın olmayan bu tip literetürede Form 1'den Form 3'e geçiş tipi olarak da tanımlanmaktadır[245]. Örneklerimizin ağız çapları her üç kapta da 24 cm'dir. Kat.Nr. **131**'in iç kısmında ağzın hemen altında bir yiv oluşturulduğu görülmektedir. Geniş çaplı örneklerde ağzın dışında rulet bezemelerin olduğu bilinmektedir ancak örneklerimizde herhangi bir bezeme yapılmamıştır.

Kil, her üç kapta da kırmızımsı kahve (F9) renklidir. Kilde, pişmeden kaynaklanan çok az veya az gözenekler oluşmuştur. Kil içinde, çok az mika; çok az, az veya yoğun kalker görülebilmektedir. Astar kapların tüm yüzeyine uygulanmıştır. İç ve dış yüzeyler; turuncu (G9), kırmızımsı kahve (H9, G12), koyu kahve (H10) ve açık kırmızımsı kahve (F11) renkli olabilmektedir. Genelde astar rengi pişmeden kaynaklanan sebeplerle alacalıdır. Tüm yüzeye olduça ince uygulanan astar, mat ve pürüzlüdür.

B Tipi:

Kat.Nr.**133** ve **134**, B tipi içerisinde değerlendirilmiştir. Uzatılmış ağız dış kenarı bu tipin belirgin özelliğidir. Uzatılan bu bölümde genellikle bir şerit halinde tek sıra veya üst üste üç sıra rulet bezeme görülür. Örneklerimizin ağız çapları 20 - 36 cm arasında değişmektedir. Bu tipe ait kapların ağız çapları genelde dardır[246].

---

[243] Hayes 2008, s. 242: 1292-1293.
[244] Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297.
[245] Hayes 1972, s. 329.
[246] Hayes 1972, s. 329.

Kil, her iki kapda da kırmızımsı kahve (F9) renklidir. Çok az mika ve kalker parçacıklarının görüldüğü kilde çok az veya az gözenekler oluşmuştur. Kapların tüm yüzeyine ince biçimde uygulanan astarın rengi kırmızımsı kahve (H9, G10) veya açık kırmızımsı kahve (F11) olabilmektedir. Mat ve pürüzlü yüzeye sahip kapların astar rengi pişmeden kaynaklanan sebeplerle alacalıdır.

C Tipi:

Kat.Nr. **135-140** C tipi içerisinde değerlendirilmiştir. Ağız kenarındakı dışa çıkıntılı kısım bu tipte B tipine göre daha fazladır. Ağzın kalınlaştırılmış kısmının dışında bazen bir, çoğunlukla iki veya üç sıra halinde rulet bezeme görülür. Örneklerimizin ağız çapları 21 - 27 cm arasında değişmektedir.

Kil, her iki kapda da kırmızımsı kahve (H8, G10), turuncumsu kahve (F9) ve açık kırmızı (E9) renklidir. Çok az veya az gözeneklerin görüldüğü kil; az mika, çok az veya az kalker katkısını bünyesinde barındırmaktadır. Kapların tüm yüzeyine çok ince uygulanan alacalı görüme sahip astar kırmızımsı kahve (H8, H9, G10, G12) turuncumsu kahve (F9) veya koyu kahve (H10) renklerde olabilmektedir. Mat görünümlü yüzeyler bazı örneklerde tozsu pürüzlü, bazı örneklerdeyse sadece pürüzlüdür.

D Tipi:

Kat.Nr. **141**, D tipi içerisinde değerlendirilmiştir. Çok yaygın olmayan bu tipin ağız kenarındakı dışa çıkıntılı kısım C tipine nazaran biraz daha uzamıştır. Örneğimizin ağız çapı 22 cm'dir. Ancak bu tipin ağız çapı 30 cm'nin üzerinde olabilmektedir.

Kil, açık kırmızı (E9) renklidir. İçinde çok az gözenek görülen kil, mika ve kalker parçacıklarını bünyesinde barındırmaktadır. Mat ve pürüzlü dokuda tüm yüzeylere çok ince uygulanan astar koyu kahve (H10), kırmızımsı kahve (G12) renklidir ve pişme sırasında bu renklerde alacalı bir görünüm kazanmıştır.

E Tipi:

C tipinin devamı olarak nitelendirilen[247] ve **142 - 153** katalog numarasıyla incelediğimiz kaplar E tipi içerisinde değerlendirilmiştir. E tipi ve sonrasında ağız

[247] Hayes 1972, s. 331.

kenarındakı dışa çıkıntılı kısmın altında küçük bir çıkıntı görülmeye başlar. Ağzın kalınlaştırılmış kısmının dışında bazen bir veya iki sıra halinde rulet bezeme görülür. Örneklerimizin ağız çapları 20 - 28 cm arasında değişmektedir.

Kil, pembemsi kahve (H7), turuncumsu kahve (F9, F10) ve kahvemsi krem (D10) renkli olabilmektedir. Kilde içindeki maddelerin fırınlama esnasında yanmasından dolayı çok az veya az gözenek oluşmuştur. Çoğu örnekte kil içinde çok az mika katkısına rastlanmaktadır. Bazı örneklerde ise hiç mika katkısı yoktur. Tüm örneklerde çok az, az veya yoğun kalker katkısı görülmektedir. Kapların tüm yüzeyine çok ince uygulanan astar pembemsi krem (H7), kırmızımsı kahve (H8, H9, G10, G12) turuncu (G9), turuncumsu kahve (F10), koyu kahve (H10, H11, F12) ve siyah (A11) renklerde genelde alacalıdır. Kapların yüzeyleri mat ve pürüzlüdür.

F Tipi:

Kat.Nr. **154 - 165**, F tipi içerisinde değerlendirilmiştir. D ve E tipinde kısalan ağız bu tipte de kısalmaya devam eder. Ağız kenarındakı dışa çıkıntılı kısmın alt tarafı daha kalınlaştırılmıştır. E tipinde görülmeye başlayan küçük çıkıntı bu tipte de devam eder. Bazı örneklerde ağzın dışında oldukça derin yapılmış rulet bezeme görülür. Örneklerimizin ağız çapları 20 cm ile 24 cm arasında değişmektedir.

Genellikle turuncumsu kahve (F9, F10) olan kil sadece bir örnekte açık kahve (E10) renklidir. Bünyesinde çok az mika, çok az veya az kalker barındıran kilde pişirme sırasında çok az gözenek oluşmuştur. Birkaç örnekte hiç kalker parçasına rastlanmamıştır. Tüm yüzeyi çok ince astarla kaplanmış olan olan kaplar kırmızımsı kahve (H8, G10, G11), turuncumsu kahve (F9), açık kırmızımsı kahve (F11) ve koyu kahve (H10, H11) renklerde alacalanmıştır. Kapların yüzeyleri mat ve pürüzlüdür.

G Tipi:

Kat.Nr. **166 - 169**, G tipi içerisinde değerlendirilmiştir. D ve E tipinde kısalan ağız bu tipte de kısalmaya devam eder. Ağız kenarında dışta görülen içbükeylik düzleşmiştir. Ağız kenarının altındaki çıkıntı bu tipte de görülebilir. Ağzın dışında rulet bezeme yoktur. Örneklerimizin ağız çapları 24 - 27 cm arasında değişmektedir.

Turuncumsu kahve (F9, F10) renkli kil bünyesinde çok az veya az gözenek barındırmaktadır. Örneklerin hepsinin kilinde çok az mika, az veya yoğun kalker katkısına rastlanırken çoğu örnekte küçük taşçıklar da görülmektedir. Tüm yüzeyi çok ince astarlanmış olan kapların astar rengi, kil renginin kırmızıya çalan kahverengisidir (G10, G11). Yüzeyler mat ve pürüzlüdür.

H Tipi:

Kat.Nr. **170 - 184**, H tipi içerisinde değerlendirilmiştir. Bu tipin ağız bölümü üçgenimsidir. Dışta, E tipinde belirgin şekilde görülmeye başlayan ağız - gövde birleşimindeki küçük çıkıntı bazı örneklerde görülmemektedir. Bazı örneklerde tek sıra halinde rulet bezeme görülebilmektedir. Örneklerimizden bu tip kapların oldukça dar veya oldukça geniş ağızlı olabildikleri anlaşılmaktadır. Ağız çapları 20 - 39 cm arasında değişmektedir.

Kil, turuncumsu kahve (F9, F10, F11), kırmızımsı kahve (G10), açık kahve (E10), ve sarımsı kahve (D11) renklidir. Örneklerin çoğunun kilinde çok az mika ve taşçık katkısına rastlanırken bazı örneklerde bu maddeler yoktur. Tüm örneklerin kilinde çok az, az veya yoğun kalker vardır. Kapların tüm yüzeylerine çok ince uygulanan astar kırmızımsı kahve (H8, H9, G10, G11, G12), turuncumsu kahve (F9) ve koyu kahve (H10) renklerde alacalıdır. Kapların yüzeyi mat ve pürüzlüdür.

Küçük Versiyonlar:

Kat.Nr. **185 - 201**, F, G ve H tiplerinin daha küçük versiyonları olarak nitelendirilebilirler. Bu kapların cidarları büyük versiyonlarının cidarlarından daha ince, benzer veya daha kalın olabilmektedirler. Ancak genelleme yapılmak istenirse cidar kalınlıklarının nadiren daha ince veya daha kalın olduğu söylenmelidir. Ağız çapları 12,8 - 18 cm arasında değişmektedir.

Kapların kili, turuncumsu kahve (F9, F10), açık kahve (E10) sarımsı kahve (D11) ve açık kırmızımsı kahve (F11) renklidir. Örneklerin çoğunun kilinde çok az veya az mika, kalker ve çok taşçık katkısına rastlanırken bazı örneklerde bu maddelerden bazıları yoktur. Tüm yüzeyleri çok ince bir astarla astarlanmış olan kaplar kırmızımsı kahve (H8, H9, G10, G11, G12), açık kırmızımsı kahve (F11), turuncu (G9), turuncumsu kahve (F9, F10) ve koyu kahve (H10) renklerde alacalı olabilmektedir. Kapların yüzeyleri mat ve pürüzlüdür.

Phokaia Form 3 tiplerinin literatürdeki ayrıntılı tarihlemeleri katalog içerisinde verilmiştir[248]. Bunun yanında kapların sikkelerle tarihlenmesi de mümkün olabilmektedir. Bu tabakların geldiği Tabaka 1 içerisinde ele geçen en erken sikke Arcadius en geç sikke ise Anastasius dönemine aittir. Bu verilerle değerlendirildiğinde Phokaia Form 3 seramikleri M.S. 4. yüzyıl sonu? / 5. yüzyıl başı - M.S. 6. yüzyıl ortası arasına tarihlenmelidir.

4. Hayes Form 4 (Tabak; Kat.Nr. 202-203, Lev. 49)

Birçok kentte Phokaia seramikleri arasında oldukça az sayıda ele geçen[249] bu tabaklar Kuzey Stoa'da da sayıca azdır. Form 3'ün erken örnekleri[250] olduğu düşünülen Kat.Nr. **202** ve **203**'ün oldukça ince olan ağızlarının hemen altından yana doğru küçük bir yaka açılmaktadır. Bu form seramiklerde form 3'ün aksine ağız kenarında ruler bezemeler görülmemektedir. Kapların sığ gövdelerinin Form 2'nin kaidesine benzeyen bir kaideye birleştiği bilinmektedir. Ancak Kuzey Stoa'da bu kaplara ait kaideler ele geçmemiştir. Kapların tondoda bitkisel baskı bezemeler görülebilmektedir. İnceleyeceğimiz iki kabın ağız bölümü 14 ve 20 cm çaplarındadır.

Kil, her iki kapta da turuncumsu kahve (F10) renklidir. Kilde, pişmeden kaynaklanan küçük gözenekler oluşmuştur ayrıca çok az mika ve az kalker parçacıkları da göze çarpmaktadır. Kapların tüm yüzeyine sürülen astar kırmızımsı kahve (H8, H9) ve turuncumsu kahve (F9, G10) renklerde alacalıdır. Kapların yüzeyleri mat ve pürüzlüdür.

Bu gruptaki kaplar Hayes tarafından M.S. 5. yüzyıl ortası ve üçüncü çeyreğine tarihlenmiştir[251]. Kuzey Stoa'daki örnekler Theodosius II ve Zeno sikkeleriyle birlikte bulunmuştur. Bu yüzden tarihlemeyi 5. yüzyılın herhangi bir dilimiyle sınırlamak mümkün olmamaktadır.

5. Hayes Form 5 (Tabak; Kat.Nr. 204 - 207, Lev. 50)

Tabak formundaki bu kapların yandan dışa doğru açılan ağızları yere 45° veya biraz daha fazla açı yapan oval sığ sayılabilecek bir gövde ile birleşmektedir. Diğer kentlerdeki benzer örneklerde sığ gövde dörtgen kesit veren ince bir kaideyle birleşmektedir. Kapların

[248] Referans ve tarihler için bkz. Kat.Nr. 130-201.
[249] Hayes 1972, s. 338.
[250] Hayes 1972, s. 338-339.
[251] Hayes 2008, s. 243, Kat.Nr. 1299.

tondolarında baskı bezemeler görülebilirken ağız bölümlerinde herhangi bir rulet bezeme görülmemektedir. Kuzey Stoa'da bulunanan dört kabın hepsinin ağız çapı 24 cm'dir. Fomun daha küçük boyutlu örnekleri de üretilmiştir ancak bu örnekler Kuzey Stoa'da bulunmamıştır. Hayes formu A ve B olmak üzere iki ana tipte incelemiştir.

A Tipinde daha kısa ve kalın olan ağız B tipinde nispeten daha ince yapılmış ve uzatılmıştır ayrıca **207** katalog numaralı örnekte olduğu gibi bazen ağzın üst kısmında rulet bezeme kullanılmıştır. A tipinde daha sığ olan gövde B tipinde nispeten daha derindir.

Kapların kili açık turuncu (F8) ve turuncumsu kahve (F10) renklidir. Kilde, çok az mika; çok az veya az kalker katkısı görülürken bazı örneklerde çok az taşçık olabilmektedir. Tüm yüzeyleri astarlanmış olan kapların astar rengi turuncu (G9), turuncumsu kahve (F9) ve kırmızımsı kahve (G10, G12) renklerde ve bu renklerde alacalı olabilmektedir. Yüzeyler ince sürülmüş astar sebebiyle mat ve pürüzlüdür.

Söz konusu kapların Parion'da ele geçen örneklerinin A tipi M.S. 5. yüzyıl ikinci yarısına, B tipi M.S. 5. yüzyıl ikinci yarısı ile M.S. 6. yüzyıl ilk yarısına tarihlenmektedir[252]. Hayes, Atina buluntularını aynı tarihlere vermiştir[253]. Kuzey Stoa örnekleri Zeno ve Anastasius sikkeleriyle birlikte bulunmuştur. Bu sikkelerden yola çıkarak verilebilecek muhtemel en erken tarih M.S. 474, en geç tarih ise M.S. 550 civarı olmalıdır.

6. Hayes Form 6 (Tabak; Kat.Nr. 208 - 209, Lev. 51)

Sığ kâse / derin tabak formundaki kapların yana doğru kalınlaştırılmış ağızları oval gövdeye birleşmektedir. Bazı örneklerde ağzın hemen altında Kat.Nr. **209**'da olduğu gibi dışta Form 3E ve sonrasındaki kaplarda görülen küçük bir çıkıntı bırakılmıştır. Kaidenin oldukça alçak ve ince yapıldığı bilinmektedir. Bazı örneklerin tondosunda baskı bezeme olabilmektedir. İnceleyeceğimiz iki kabın ağız çapları 21.9 ve 22.7 cm'dir.

Kil rengi turuncumsu kahve (F9) ve açık kırmızımsı kahve (F11)'dir. Kilde, pişmeden kaynaklanan küçük gözenekler oluşmuştur. Kırıklarda, çok az mika, az veya yoğun kalker katkısı görülebilmektedir. Kapların içi ve dışı astarlanmıştır. Astarın pişirme esnasıda oluşan ısı farklarından ve sürüldüğü kalınlıktan dolayı alacalı ton aldığı

[252] Ergürer 2012, s. 453-457, Kat.Nr. 339-347.
[253] Hayes 2008, s. 243, Kat.Nr. 1300-1303.

görülebilmektedir. Astar rengi kırmızımsı kahve'nin tonlarında (G10, G11, G12) alacalı veya monokrom olabilmektedir. Mat görünüm veren ve dokunulduğunda tozsu pürüzlü veya pürüzlü hissi uyandıran astar, kabın içine ve dışına eşit kalınlıkta uygulanmıştır.

Phokaia seramikleri içinde az sayıda ele geçen seramiklerin bir tanesi de Form 6'dır[254]. Buna rağmen kaplar birçok kentte ele geçmiş ve tarihlemeleri yapılmıştır. Zelle, nekropolisten gelen örnekleri M.S. 5. yüzyıl sonu ile 6. yüzyıl başına tarihlemiştir[255]. Atina örnekleri Hayes tarafından M.S. 6. yüzyıl başına tarihlenmiştir[256]. Kuzey Stoa örnekleri Zeno ve Anastasius sikkeleriyle birlikte gelmiştir. Bu nedenle M.S. 474 - 518 arasına tarihlemek güvenli olacaktır.

7. Hayes Form 8 (Tabak; Kat.Nr. 210-212, Lev. 52)

Bu gruptaki kapların temel ve diğer formlardan ayrılan özelliği, dışa ve biraz da aşağı çekilmiş geniş ağız kenarına sahip olmalarıdır[257]. Ağız kenarı, ustanın zevkine göre uzatılmış ya da daha kısa bırakılmıştır[258]. Kat.Nr. **212**'nin içbükey ağzı, üzerindeki yivler ve çıkıntılar ile hareketlendirilmiştir. Ağız çapları genelde 12 - 20 cm arasında değişirken örneklerimizin ağız çapları 12 cm'dir. Kat.Nr. **211**'in ağız çapı tespit edilememiştir.

Rengi turuncumsu kahve (F9) olan kilde pişmeden kaynaklanan küçük gözenekler oluşmuştur. Kırıklarda, çok az veya az mika ve kalker katkısı görülmektedir. Tüm yüzeyleri astarlanan kapların astar rengi turuncumsu kahve (F9, F10) ve kırmızımsı kahve'nin tonlarında (G10, G12) alacalı veya monokrom olabilmektedir. Mat görünüm veren ve dokunulduğunda pürüzlü veya pürüzlü hissi uyandıran astar kabın içine ve dışına eşit kalınlıkta uygulanmıştır.

Bu kapların Atina örnekleri M.S. 5. yüzyıl ikinci yarısı ve 6. yüzyıl başlarına tarihlenmiştir. Parion örnekleri de aynı tarihler arasına verilmiştir[259]. İncelediğimiz kaplar Zeno sikkesi ve Form 6 ile birlikte ele geçmiştir. Bu verilerle M.S. 5. yüzyıl ikinci yarısı ile M.S. 6. yüzyıl başları arasına tarihlemek doğru olacaktır.

---

[254] Hayes 1972, s. 341.
[255] Zelle 2003, s. 96.
[256] Hayes 1972, s. 341.
[257] Hayes 1972, s. 342.
[258] Ergürer 2012, s. 175.
[259] Ergürer 2012, s. 458-462, Kat.Nr. 349-357.

8. Hayes Form 10 (Tabak; Kat.Nr. 213 - 214, Lev. 53)

Bu gruptaki kapların ağız bölümü, yumru şeklinde ya da düzdür. Dışta gövde birleşiminde küçük çıkıntılar bulunmaktadır. Ağızda herhangi bir rulet bezeme görülmez. Erken örneklerin tondosunda baskı bezeme görülebilmektedir. İnceleyeceğimiz iki kabın ağız çapları 24 ve 25,6 cm'dir.

Hayes, formu A, B ve C olmak üzere üç ana tipte incelemiştir. A tipinde ağız oldukça sağlam yapıda, köşeli ya da yumru şeklindedir. B tipinde yumru şeklinde ağız biraz incelmiş, dışa doğru belirgin bir şekilde uzamış ve hafif kancalaşmıştır. C tipindeyse iyice incelmiş ve uzamıştır. Kat.Nr. **213**, Form 3'ten Form 10'a geçiş tipi olmalıdır. Kat.Nr. **214** Form 10'un C tipine ait bir örnektir.

Rengi, turuncumsu kahvenin tonları (F9, F10) olan kilde pişmeden kaynaklanan küçük gözenekler oluşmuştur. Kırıklarda, çok az veya mika, az veya yoğun kalker katkısı görülmektedir. Tüm yüzeyi astarlanan kapların mat ve pürüzlü yapıdaki astar rengi turuncumsu kahve (F9) ve kırmızımsı kahve (G10) olabilmektedir.

Form 3'ün devamı olarak nitelendirilen bu formun kullanımı oldukça yaygındır. Ancak bu durum Kuzey Stoa'da izlenememektedir. Formun yaygın olamasının muhtemel sebebi üretildiği yıllarda Stoa'daki insan faaliyetlerinin artık azalmaya başlamasıdır. Kaplar diğer kentlerde M.S. 6. yüzyıl ikinci yarısı ile M.S. 7. yüzyıl ortaları arasına tarihlenmektedir[260]. Örneklerimizin ele geçtiği tabakadaki en geç sikke Anastasius sikkesi olmasına karşın bu sikklerein M.S. 6. yüzyıl ortalarında ve hemen sonrasında da kullanılma ihtimalinden dolayı kaplarımızın tarihi diğer kentlerle paralel gibi gözükmektedir.

9. Diğer Form (Tabak; Kat.Nr. 215, Lev. 53)

Hayes'in gruplandırdığı formlardan olamayan buna rağmen kil içeriği ve astar özellikleri göz önüne alındığında Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri ile yakın benzerlikler gösteren bir seramik, Phokaia seramikleri grubu içinde değerlendirilmiştir. Bu seramiğin benzerleri Kuzey Stoa dışında Gymnasium ve Geç Antik Çağ Mahallesi'nde de ele geçmiştir.

---

[260] Hayes 1972, s. 345-346; Ergürer 2012, s. 462-481, Kat.Nr. 358-395.

Diğer Form olarak değerlendirilen Kat.Nr. **237**, I. tabakadan ele geçmiştir. Soyutlanmış bir ağzı bulunmayan kabın dudağı kabın içine doğru eğim yapacak şekilde düz biçimde şekillendirilmiştir. Ağzın hemen altında kabın dış kısmında yaklaşık 1 cm uzunluğunda çok derin olmayan bir içbükeylik oluşturulmuştur. Cidar kalınlığı oldukça fazla olan gövdenin kaideye yaklaşan yerinde içe doğru kırılma oluşturulmuştur.

Kil içerisinde pişmeden kaynaklanan küçük gözenekler meydana gelmiştir. Kil rengi diğer Hayes formlarındaki seramik örnekleriyle benzeşmemektedir. Rengi sarımsı kahve (D12) olan kilin içeriğinde az kalker ve çok az mika bulunmaktadır. Astarın diğer Phokaia seramiklerinde görülebildiği gibi kırmızımsı kahvenin (H8, H9) tonlarında alacalıdır. Renkteki bu alacalanmada, fırında pişirme esnasında oluşan ısı farkları ve astarın sürülmesindeki kalınlık etkili olmuştur. Mat görünüm veren ve dokunulduğunda pürüzlü hissi uyandıran astar, kabın içine ve dışına eşit kalınlıkta uygulanmıştır.

Bu form -tam olarak emin olunamamakla birlikte- Hayes'in Form 2'nin varyasyonu olarak değerlendirdiği örneklerin benzeri olabilir. Hayes, bu formun Phokaia dışındaki bir atölyede üretilmiş olabileceğini belirtmiş ve 6. yüzyıl ikinci çeyreğine tarihlemiştir[261]. Kabın ele geçtiği tabakada yukarıda incelenen Phokaia seramiklerinin tüm formları ve Afrika Form 104 birlikte bulunnuştur. Ayrıca aynı tabakadan bir adet M.S. 6. yüzyıl ortalarında da kullanılan Anastasius sikkesi ele geçmiştir. Tüm bu veriler Hayes'in verdiği M.S. 6. yüzyıl ikinci çeyreği tarihini doğrulamakla birlikte biraz daha erken olabileceğini de ortaya koymaktadır.

10. Tondo Bezemeleri (Kat.Nr. 216 - 225, Lev. 54-55)

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin süsleme tekniklerinden birisi de kabın iç kısmında yer alan baskı bezemelerdir. Bu bezemeler kapların üretiminin başladığı 4. yüzyıl sonu - 5. yüzyıl başından 6. yüzyıl ortalarına kadar devam eder[262]. Kapların form veren ağız veya kaidelerinden tarihleme yapılabileceği gibi tondo bezemeleri de tarihlemelerde kullanılabilmektedir.

[261] Hayes 2008, s. 88, 245, Kat.Nr. 1324.
[262] Hayes 1972, s. 346.

Tondolardaki bu baskı bezemeler Form 2 ve Form 3'ün normal ve büyük boyutlu olanlarında neredeyse her kapta görülmektedir[263]. Kullanılan motifler açısından Afrika seramikleriyle yakın benzerlikler göstermesinden dolayı kaplar arasında bir etkileşim olduğu düşünülmektedir. Hayes bezemeleri seçilen unsurlara göre 3 grup altında incelemiştir:

1. Grup:

Kap tondosu radyal tarzdaki palmiye yaprakları ve konsantrik dairelerle oluşturulmuş bantlarla süslenmektedir. Bu tip süslemelerin yaygın olarak görüldüğü kap Form 2'dir[264]. Kat.Nr. **216** ve **217** bu grup içerisinde değerlendirilmiştir. 1. grup bezemeler M.S. 360 - 480 arasına tarihlenmektedir[265]. Bu gruba ait bezemeler K. Stoa'da 1. tabakadan Arcadius, Honorius, Theodosius II ve Zeno sikkeleriyle birlikte ele geçmiştir.

2. Grup:

Küçük hayvanlar ve bitkisel motifler tek başına ya da tekrarlanarak oluşturulan bir bant şeklinde kullanılabilir. Bu motiflerle birlikte nadiren kabın merkezinde haç motifi görülebilir. Kat.Nr. **218** bu grup içerisinde değerlendirilmiştir. 2. grup bezemeler M.S. 440-490 arasına tarihlenmektedir[266]. Bu gruba ait bezemeler K. Stoa'da 1. tabakadan Theodosius II ve Zeno sikkeleriyle birlikte ele geçmiştir.

3. Grup:

Kabın merkezinde tek motif kullanılır. Bu motif bitkisel figürler, haç figürleri (monogramlar) veya insan ve havyan figürleri olabilir. Kat.Nr. **219**, **220 - 225**, bu grup içerisinde değerlendirilmiştir. 3. grup bezemeler M.S. 470 - 580 arasına tarihlenmektedir[267]. Bu gruba ait bezemeler Kuzey Stoa'da Zeno ve Anastasius sikkeleri, Geç Antik Çağ Mahallesi'nde ise M.S. 6. yüzyıl ortası Justinianus sikkeleriyle birlikte ele geçmiştir.

---

[263] Hayes 1972, s. 346.
[264] Hayes 1972, s. 346.
[265] Hayes 1972, s. 349.
[266] Hayes 1972, s. 349.
[267] Hayes 1972, s. 349.

D. Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleri (Geç Roma D)

Kuzey Stoa'da I. Tabaka'da Phokaia seramikleriyle birlikte bir adet Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramiği ele geçmiştir. Bu seramiklerin kil rengi, pişirme derecesine göre sarıdan, turuncuya; kahverengi ve kırmızı tonlardan, koyu kestaneye ve bordoya değişmektedir[268]. Seramiklerin kilinde yoğun kalker parçacıkları yer almaktadır. Genelde kapların tüm yüzeyine uygulanan astar kahverengi ve kırmızının farklı tonlarındadır. Bununla birlikte, bazı kaplarda dışta astarsız bölümler de bırakılmıştır. Çark yapımı olan bu kaplar diğer kırmızı astarlı seramiklere bakıldığında daha kaba ve kalın cidarlı yapılmışlardır[269].

Hayes, Antiochia buluntuları içerisinde Waagé tarafından "Late Roman D" olarak adlandırılan[270] kırmızı astarlı seramiklerin Kıbrıs Sigillataları ile olan benzerliklerinden yola çıkarak Kıbrıs kökenli olduğunu düşünmüş ve bu kapları "Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleri" olarak adlandırmıştır[271]. Bunun yanında, son dönemde Güneybatı Anadolu'daki birçok yerleşimde benzer formlarda seramiklerin bulunması sadece bir üretim merkezi fikrinden uzaklaşılmasına neden olmuştur[272]. Bununla birlikte kapların üretim yeri ve kökenini ortaya koymak amacıyla yapılan kimyasal analizler Kıbrıs'ta üretildiklerini ortaya koymuştur[273]. Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramikleri ile benzer formlara sahip kapların Anadolu'da da üretildiği düşünülmektedir[274]. Seramikler, diğer kırmızı astarlı seramikler kadar geniş alanlarda pazar şansı bulamasalar da özellikle Akdeniz'e komşu bölgelerde tercih edilmişlerdir[275].

Bu kaplar için temel form repertuarı farklı derinliklerde kâse ve tabak'tan oluşan 12 farklı form ile Hayes tarafından oluşturulmuştur[276]. Bu formların farklı varyasyonları dışında bazı yeni formları Perge[277], Anemurium[278] ve Pednelissos[279]'ta ele geçmiştir[280].

---

[268] Hayes 1972, s. 371.
[269] Hayes 1972, s. 372.
[270] Waagé 1948, s. 52.
[271] Hayes 1972, s. 371.
[272] Ergürer 2012, s. 188.
[273] Poblome-Fırat 2011, s. 50.
[274] Kenkel 2005, s. 142-143; Ergürer 2012, s. 189.
[275] Hayes 1972, s. 461, harita 17; Smtih 1973, Pl. 90:b.
[276] Hayes 1972, s. 372-374.
[277] Fırat 1999, s. 60-64, Kat.Nr. 459-506.
[278] Williams 1989, s. 33, fig. 14, Kat.Nr. 181, 184.
[279] Kenkel 2005, s. 140-141, fig. 10.
[280] Ergürer 2012, s. 189.

Diğer Geç Roma seramiklerinde olduğu gibi bu grupta da çeşitli süslemeler kullanılmıştır. Kaplara uygulanan süslemeler içinde en çok tercih edilenin rulet bezeme olduğu görülmektedir[281]. Afrika ve Phokaia kadar kaliteli olmayan rulet süsleme yanında, kapların ağız bölümüne yapılan yivler ve derin dalgalar da yaygın bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. Baskı şeklinde yapılan az sayıdaki bitkisel ve haç bezeme de uygulanan diğer süslemelerdir. M.S. 4. yüzyıl sonları ile M.S. 7. yüzyıl sonları arasında üretildiği düşünülen bu kaplar servis kabı olarak kullanılmıştır.

1. Hayes Form 2 (Tabak; Kat.Nr. 226, Lev. 56)

Kuzey Stoa'da I. Tabaka'da bir adet Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramiği ele geçmiştir. **226** katalog numarasıyla incelenen tabak formundaki bu kap, kaideden ağza doğru 45°'lik açıyla yükselen bir gövdeye sahiptir. Gövdede yere yaklaşık 30° açı yapan çentiklerle çigisel bezeme oluşturulmuştur. Dudak üzerindeki iki yiv gövdeden üste doğru incelen ağzı çevrelemktedir. Bu formun hem büyük hem de küçük versiyonları üretilmiştir[282]. Büyük versiyonların ağız çapı 22 - 29,5 cm arasında, küçük versiyonlarınınki ise 15,5 - 19 cm arasında değişmektedir. Ağız çapı 16 cm olan örneğimiz küçük versiyonlar içerisindedir.

Rengi turuncumsu kahve (F9) olan kilin içeriğinde çok az mika ve az kalker görülmektedir. Kabın dışındaki küçük astar parçalarına bakıldığında tamamının astarlı olduğu ancak bu astarın döküldüğü anlaşılmaktadır. Kabın yüzeyi tozsu pürüzlü bir dokudadır ve mat görünüme sahiptir.

Hayes, üzerinde rulet bezeme yapılan Form 2'nin bu örneklerini M.S. 6. yüzyıl başları ile ortası arasına tarihlemektedir[283]. Örneğimizle birlikte ele geçen Anastasius sikkesi kabın M.S. 6. yüzyıl başları veya ortalarına tarihlenebileceğini ortaya koymaktadır.

E. Açık Renkli Geç Roma Seramikleri (Light Colored Ware)

Kuzey Stoa'da I. Tabaka'da çok az kalker ve mika katkılı ayrıca kili oldukça kaliteli ve temiz; krem, açık kahverenginin tonlarında ve açık pembemsi renklerden oluşan bir grup tespit edilmiştir. Tabak ve kâse formları üreten bir atölyenin ürünü olan bu grup,

[281] Hayes 1972, s. 372.
[282] Hayes 1972, s. 373.
[283] Hayes 1972, s. 376.

genelde kahverengi ve kırmızının tonlarında kaliteli astara sahiptir. Bu özellikleriyle ele geçtiği her kentte kolayca tasnif edilebilen bu seramikler *Light Colored Ware* olarak adlandırılmaktadır[284].

Light Colored Ware (LC), yayılım alanı ve üretim miktarıyla doğru orantılı olarak çok üzerinde durulan bir seramik grubu olmamıştır. İlk defa Waagé tarafından herhangi bir isim verilmeksizin yayımlanan bu kaplar[285] Robinson tarafından Atina Agorası buluntuları çerçevesinde irdelenmiştir[286]. Ege'nin doğu kıyılarında Assos'a yakın bir konumda olan Troia'daki LC buluntuları Billur Tekkök tarafından değerlendirilmiştir. Tekkök, kapları "West Asia Minor Pale" ya da "Late Roman West Asia Minor" olarak adlandırmıştır[287]. Hayes'in Saraçhane[288] ve Atina Agorası[289] çalışmalarıyla daha tanınır hale gelen LC seramiklerinin form gruplandırması ilk kez Opait tarafından yapılmıştır[290]. Son olarak Parion buluntularını çalışan Ertuğ Ergürer, kapları 16 form ve kaideler olamak üzere 17 grupta değerlendirerek günümüze kadarki en detaylı form gruplandırmasını yapmıştır[291].

LC seramiklerinin üretim yeri henüz net biçimde bilinmememktedir. Bununla birlikte Hayes muhtemel üretim yerinin Kyzikos olduğunu[292], Ergürer ise buluntu yoğunluğundan hareketle Troas bölgesinde Parion'a yakın bir kent olabileceğini düşünmüştür[293]. Seramiklerin Ergürer'in tespit ettiği yayılım alanı şu şekildedir: Anadolu'da Assos, Parion, Priapos[294], Troia[295], Karanlık Liman[296], Kyzikos[297], Constantinopolis[298], Bergama[299], Sardes[300], Smyrna[301], Aizanoi[302], Anemurium[303] ve Antiocheia'da[304] Anadolu dışında

[284] Hayes 1972, s. 408-410.
[285] Waagé 1948, s. 42.
[286] Robinson 1959, s. 80, 111, L 59, M 289.
[287] Tekkök 1996, s. 140; Ergürer 2012, s. 193-194.
[288] Hayes 1992, s. 7, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 106.
[289] Hayes 2008, s. 91-92.
[290] Opait 2004, s. 79.
[291] Ergürer 2012, s. 193-217.
[292] Hayes 1972, s. 408.
[293] Ergürer 2012, s. 194.
[294] Rose vd. 2007: s. 93, 44.
[295] http://classics.uc.edu/troy/grbpottery/html/esc.html
[296] Bieg vd. 2006, s. 156, Kat.Nr. 9.
[297] Güneş 2010, s. 150, resim 103-104, 114.
[298] Hayes 1992, s. 7, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 106.
[299] Luca 1984, s. 9, 10, 16, 21, 24, 31, 34, 35.
[300] Greenewalt 1987, s. 384, fig. 9.
[301] Doğer 2005, s. 102, Pl. IX.
[302] Ateş 2003, s. 135, Kat.Nr. 184-189.
[303] Williams 1989, s. 59, fig. 31, Kat.Nr. 345.
[304] Waagé 1948, Frederick, s. 42, fig. 23, Kat.Nr. 21.

güneyde Porphyreon'da (Lübnan)[305], batıda Korinth[306], Atina Agorası[307], Thessaloniki[308], Antikythera, Thasos[309] ve Lesbos Adasında Methymna'da[310], kuzeyde Bulgaristan (Varna Müzesi ve Iatrus[311]), Scythia (Topraichioi, Murighiol, Aegyssus, Tomi, Tropaeum Traiani, Sucidava)'da[312] görülmektedir[313].

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin formlarından ve bezemelerinden oldukça etkilenenen bu grup[314], kendi özgün formlarını da yaratmıştır[315]. Bezemede Phokaia etkisiyle kullanıldığı düşünülen rulet, çok beğenilmiş ve kapların heryerinde uygulanmıştır[316]. Ayrıca derin ve geniş yivler bu gurup seramiklerde sevilerek kullanılan bezeme türlerindendir[317].

Kuzey Stoa'daki 7 adet LC seramiği I. Tabaka'dan ele geçmiştir. Bu seramikler arasında Ergürer Form 2, 8, 13 ve Phokaia Form 3 taklidi olan **231** katalog numaralı seramik bulunmaktadır. Kuzey Stoa'daki bu formlar dışında kentin diğer yapılarında (Geç Antik Çağ Konut Alanı, Tiyatro ve Gymnasium) Ergürer Form 4, 6, 15 de ele geçmiştir. Assos'ta LC seramikleri Phokaia seramiklerine oranla oldukça az sayıda ithâl(?) edilmiştir[318].

1. Ergürer Form 2 (Tabak; Kat.Nr. 227, Lev. 57)

Assos'taki LC seramikleri arasında en fazla sayıda ele geçen bu tabakların temel özelliği, üstü bezemeli, dışa dönük, geniş ve yatay ağız kenarına sahip olmalarıdır. Ağız üzerindeki bezemelerde yiv ve dalga motifi görülebilmektedir. Ayrıca, Geç Antik Çağ Konut Alanı ve Parion'daki örneklerde ağzın uç kısmının üçgen çentiklerle bezendiği de görülmektedir[319]. Kuzey Stoa'da ele geçen bu seramiklerin ağız çapları 24 ve 30 cm'dir.

---

[305] Ergürer 2012, s. 195, dn. 1193.
[306] Biers 1985, s. 79, 80, 105.
[307] Hayes 2008, s. 91.
[308] Hayes 2008, s. 91, dn. 20.
[309] Abadie-Reynal 1992, s. 33-34.
[310] Buchholz 1975, s. 110, E122.
[311] Bockisch – Böttger 1966, s. 242, Kat.Nr. 333, fig. 32.
[312] Opait 2004, s. 79.
[313] Ergürer 2012, s. 194-195, Lev. 216.
[314] Hayes 1972, s. 408.
[315] Ergürer 2012, s. 195.
[316] Ergürer 2012, s. 195.
[317] Ergürer 2012, s. 195.
[318] Sayısal veriler için bkz. Resim 4.2.
[319] Ergürer 2012, s. 198.

Kapların gövdelerinin eğimine bakıldığında çok derin olmadıkları anlaşılmaktadır. Örneklerimize ait kaideler ele geçmemiştir.

Krem (D6) ve kahvemsi krem (D8) renklerde olabilen kil içinde çok az kalker ve mika taneciği görülmektdir. Tüm yüzeyleri astarlanmış olan kapların astar rengi turuncumsu krem (E7), kremsi kahve (E8), açık turuncu (F8) olabilmektedir. Astar yarı parlak ve kaygandır.

Bu tip kapların benzer örnekleri Scythia[320], Aizonoi[321], Smyrna[322] ve Parion[323]'da ele geçmiştir. Phokaia Form 2A ve Pontus Form 3'ten etkilendiği düşünülen bu kapların Parion'da bulunmuş benzerleri M.S. 4. yüzyıl sonu - M.S. 6. yüzyıl başı arasına tarihlenmiştir[324]. Kuzey Stoa örnekleri M.S. 395 – 518 / 550 arasına tarihlenen I. Tabaka'dan bir adet Zeno sikkesiyle birlikte ele geçmiştir.

2. Ergürer Form 8 (Tabak/Kâse?; Kat.Nr. 229, Lev. 57)

Tam formu ele geçmediği için tabak mı yoksa kâse mi olduğu anlaşılamayan bu kabın ağız kısmı üçgenimsi bırakılmıştır. Kabın oldukça kalın cidara sahip olan gövdesi ağza doğru 45°'lik bir açıyla yükselmektedir. Gövdenin içinde ve dışında çentiklerle oluşturulan bant şeklinde bezemeler, dalga motifleri ve yivler görülebilmektedir. Gövdenin dışı, içi gibi yiv veya çentiklerle bezenmiş olabilmektedir. Kuzey Stoa'da **229** katalog numaralı örnekle temsil edilen kapların ağız çapı genelde geniş olmaktadır. Kat.Nr. **229**'un ağız çapı 30 cm'dir.

Pembemsi krem (G5) renge sahip olan kabın kilinde çok az kalker ve mika görülürken aynı zamanda çok az pişme gözeneği de izlenmektedir. Tüm yüzeyi yarı parlak ve kaygan yapıdaki kabın astarı turuncumsu kahve (F9) ve kırmızımsı kahve (G10) renklerde alacalıdır.

Bu kabın bildiğimiz tek benzer örneği Parion'da ele geçmiştir[325]. Buradaki örnek kandiller ve diğer seremiklerle M.S. 5. yüzyıl başları ile M.S. 6. yüzyıl başları arasına

[320] Opait 2004, s. 79, 178, plate 59, Kat.Nr. 2-4.
[321] Ateş 2003, s. 135, taf. 31, 32, Kat.Nr. 184-189.
[322] Doğer 2005, s. 102, pl. IX.
[323] Ergürer 2012, s. 197-199.
[324] Ergürer 2012, s. 197-199.
[325] Ergürer 2012, s. 206, 507, Kat.Nr. 507.

tarihlenmiştir[326]. Kat.Nr. **229**, M.S. 395 - 518 / 550 arasına tarihlenen I. Tabaka'dan ele geçmiştir. Bu nedenle Kuzey Stoa'daki bu örnek en erken M.S. 4. yüzyıl sonu, en geç M.S. 6. yüzyıl ortasına tarihlenebilir.

3. Ergürer Form 13 (Kâse; Kat.Nr. 230, Lev. 57)

Bu tip kâselerin çok az kavis alan gövdeleri belli bir eğimle yüksek kaideyle birleşmektedir. Kaide dışa açılmış ve taban düzdür. Kâsenin dış kısmında dudağın hemen altında, bir süsleme görülmektedir. Bu süsleme diğer örneklerde genelde gördüğümüz rulet bezemeden farklı, basit çizgilerden oluşturulmuştur. Kuzey Stoa'da **230** katalog numaralı örnekle temsil edilen kabın ağız çapı 22 cm'dir

Kahvemsi krem (E9) renkli kabın kilinde, pişmeden kaynaklanan çok az gözenek oluşmuştur. Kilde çok az kalker ve mika görülmektedir. Tüm yüzeyi astarlanmış olan kabın astar rengi açık kırmızı (E9) ve açık kırmızımsı kahve (F11) renklerde alacalıdır. Kabın yüzeyi yarı parlak ve kaygandır.

Bu kabın bildiğimiz tek benzer örneği Parion'da ele geçmiştir[327]. Parion'daki örnek, birlikte bulunduğu seremikler yardımıyla M.S. 6. yüzyıl başı - M.S. 7. yüzyıl ilk yarısına tarihlenmiştir[328]. Kat.Nr. **230**, 1. Tabaka'dan Phokaia form 2, 6 ve LC form 8 (Kat.Nr. **229)** ile birlikte ele geçmiştir. Söz konusu tabakadaki seramikler ve sikkeler yardımıyla M.S. 4. yüzyıl sonu ile M.S. 6. yüzyıl başı arasına tarihlenebilmektedir. Parion'da güvenilir buluntular sayesinde en erken M.S. 6. yüzyıl ilk yarısına tarihlenen benzer örnek, Kuzey Stoa örneğinin en erken bu tarihlerde kullanılmış olabileceğini göstermektedir.

4. Phokaia Form 3 İmitasyonu (Tabak; Kat.Nr. 231, Lev. 57)

Kat.Nr. **231**, formuyla Phokaia Form 3'e birebir benzemesine rağmen kahvemsi krem (C9) renkteki kili, kırmızımsı kahve ve koyu kahve renklerde alacalı astarı Açık Renk Astarlı seramikleri üreten atölyenin kil ve astar özellikleriyle benzeşmektedir. Phokaia seramiklerine göre nispeten daha temiz görünen kil yapısı bu seramiğin Phokaia grubu içinde değerlendirilemeyeceğini düşündürmektedir. Bu özelliklerinden dolayı söz konusu kap Açık Renkli Geç Roma Seramikleri içinde değerlendirilmiştir.

---

[326] Ergürer 2012, s. 206.
[327] Ergürer 2012, s. 511, Kat.Nr. 556.
[328] Ergürer 2012, s. 210.

Kap, I. Tabaka'dan Phokaia Hayes Form 3 kaplarıyla birlikte ele geçtiğinden tarihi bu seramiklerle paralel olmalıdır[329].

[329] Bkz. "Hayes Form 3"

SONUÇ

Assos kentinin en fazla çalışılan yapılarından bir tanesi olan Kuzey Stoa, kentin Hellenistik ve Roma Dönemi'ndeki ekonomik durumuyla ilgili önemli bilgiler vermekte, yapının batısında yürütülen kazı çalışmalarında ele geçen buluntular bilim camiasına önemli veriler sunmaya devam etmektedir. Mimari üslubuna bakılarak M.Ö. 2. yüzyıl ortalarında inşa edildiği öne sürülen Kuzey Stoa'nın bu inşa tarihi son yıllarda yapılan kazılarda zemin içinde ele geçen en geç buluntularla da desteklenmiştir. Sunduğu arkeolojik materyal sayesinde kullanımdan çıktığı dönemi de gözler önüne seren Kuzey Stoa, bu bağlamda değerlendirildiğinde kentin diğer yapılarındaki kazı çalışmalarına referans olabilecek bilimsel sonuçları bünyesinde barındırmaktadır.

Yapının stoa işlevinde kullanımının sona ermesinin ardınadan yürüme zemini üzerinde yaklaşık 1 m kalınlığında bir dolgu tabakası, bu tabakanın üzerinde ise yapının kuzey duvarından güneydeki giriş merdivenlerine doğru alçalan bir moloz dolgusu oluşmuştur. Burada yapılan kazı çalışmalarında yürüme zemini üzerinde toprak yapısına bağlı olarak 3 tabaka tespit edilmiştir. Bu tabakalardan ilki (Tabaka III) yürüme zemininin hemen üzerinde yer almaktadır. Sikkeler ve *Collorino tipi* maşrapalar yardımıyla M.S. 177 – 285 arasına tarihlenen bu tabakadan ele geçen Çandarlı seramikleri bu çerçevede aynı tarihlere verilmiştir. Söz konusu tabakanın tarihlendiği yüzyıllarda bir Roma ordugâhı olduğu söylenen kentte Agora Tapınağı ve hamam yapısının inşa edildiği bilinmektedir. Kuzey Stoa kontekstlerinde M.Ö. 1 - M.S. 2. yüzyıl sonu arasına tarihlenen herhangi bir sikke ele geçmemesine rağmen bazı erken Çandarlı ürünlerinin (Loeschcke Form 9, Hayes Form 1, 2, 3) bu yüzyıllarda kullanılmış olabileceği düşünülebilir. Ele geçen kırmızı astarlı seramikler göz önüne alındığında M.S. 2. ve 3. yüzyıllarda en fazla ithalatın Çandarlı atölyesinden yapıldığı söylenebilir. Bunun yanında söz konusu tabakada ele geçen Afrika Form 50, aynı yüzyıl içinde Assos Kenti'nin Kuzey Afrika ile de ticari bağlantılar kurduğunun önemli bir göstergesidir.

Tabaka III'ün üzerinde yer alan Tabaka II, içerisinde ele geçen sikkeler yardımıyla 284/285 – 395 arasına tarihlenmiştir. Bu tabakada Çandarlı atölyesinin geç üretimleri (form 4) ve 4. yy Afrika seramikleri ele geçmiştir. Söz konusu seramikler yine kontekst çerçevesinde değerlendirilerek 284/285 – 395 arasına tarihlenmiştir. 264 – 269 yılları

arasında Goth saldırısına uğradığı düşünülen Assos, Constantius II döneminde gücünü tekrar kazanarak 4. yüzyılın sonlarına doğru ciddi biçimde inşa faaliyetlerine tanık olmuştur. Anlaşıldığı kadarıyla Assos sakinlerinin Afrika ürünlerini yoğun olarak kullanmaya başladığı dönem M.S. 4. yüzyıl başlarıdır. Afrika Form 52, 58 ve 61, M.S. 4. yüzyıl başlarında Çandarlı ürünlerinin yanında kentteki mutfaklarda yerlerini almıştır.

Tabaka II'nin üzerinde bulunan Tabaka I, yapıdaki en geç buluntuların ele geçtiği evredir. Sikkeler yardımıyla 395 – 518 arasına tarihlenen bu tabakada Phokaia Seramikleri, Kıbrıs Kırmızı Astarlı Seramiği, LC seramikleri ve Afrika'nın geç ürünleri ele geçmiştir. Ayrıca aynı seviyelerde bu buluntularla birlikte gün yüzüne çıkarılan amphoralar ve pişirme kapları sikkelerle yapılan tarihlemeleri destekler niteliktedir. Hristiyanlığın kabul edilmesiyle birlikte insanlar bu dinin sembolü olan haç sembolünü sikkelerde kullandıkları gibi seramiklerde de kullanmaya başlamışlardır. 5. yy'ın başlarında piskoposluk merkezi olan Assos'ta Phokaia ve Afrika üretimi sofra kaplarının tondolarında haç monogramı görülmeye başlamaktadır. Phokaia atölyesinin faaliyete başladığı M.S. 4. yüzyıl sonları - 5. yüzyıl başlarında, Afrika Form 58 ve 61'in kullanımı sona ererken Phokaia Form 1, 2, 3 ve 3'ün küçük versiyonları Assos günlük hayatında yerlerini almıştır. Bu dönemde kullanılmaya başlanan bir başka grup ise LC seramikleridir. LC form 2 ve 8, M.S. 6. yüzyıl başına kadar kullanılırken Form 13; 6. yüzyıl ilk yarısında Afrika form 104 ve diğer Phokaia formu olarak tanımlanan seramik ile birlikte kullanılmıştır. Afrika Form 104'ün ihraç edildiği kentler arasında Assos'un da yer aldığı anlaşılmaktadır. Yalnızca bir örneğine rastlanılan Kıbrıs seramikleri ise Assosluların pek tercih etmediği bir grup olarak karşımıza çıkmaktadır. Kuzey stoada bu grubun sadece bir örneğine rastlanması ve kentin diğer yerlerinde ele geçmemesi bu grup seramiklerin Assos'a ihraç edilmediğinin göstergeleridir.

Kırmızı astarlı seramiklerden yola çıkarak Assos kuzey Stoasının M.S. 2. yüzyıl sonlarında artık bir kamu yapısı olarak kullanılmadığını söyleyebiliriz. Bu dönemden sonra oluşan dolgu içinde tespit edilen 3 tabakadan ele geçen en geç tarihli buluntular olan Phokaia Form 10 seramikleri Anastasius sikkelerinden daha geç buluntuya rastlanmaması, yapının işlevinin M.S. 6. yüzyıl ortalarında tamamen ortadan kalktığına işaret etmektedir.

KATALOG[330]

1. Tabak, ağız ve kaide (K. Stoa: 1-212) **Lev. 1**

Çandarlı Loeschcke Form 9

Aç: 12 cm; **Kil:** F11,[331] sert dokulu, yoğun kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G11, pürüzlü, mat; **İa:** G11, kaygan, parlak.

Lit.: Loeschcke 1912, s. 375-376, Taf. XXVIII; Hayes 1972, s. 318, fig. 63a; Meyer-Schlichtmann 1988, s. 145-146, T 23; Tekkök 1996, s. 98-99, D4; Zelle 1997, s. 130, Kat.Nr. 895-899; Hayes 2008, s. 199, Kat.Nr. 785 (P 25266).

Tarih: 1. yy. - 2. yy. ilk yarısı / 2. yy. ortası?

2. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-227) **Lev. 1**

Çandarlı Loeschcke Form 9

Aç: 12 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat**; İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Loeschcke 1912, s. 375-376, Taf. XXVIII; Hayes 1972, s. 318, fig. 63a; Meyer-Schlichtmann 1988, s. 145-146, T 23; Tekkök 1996, s. 98-99, D4; Zelle 1997, s. 130, Kat.Nr. 895-899; Hayes 2008, s. 199, Kat.Nr. 785 (P 25266).

Tarih: 1. yy. - 2. yy. ilk yarısı / 2. yy. ortası?

3. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-215) **Lev. 1**

Çandarlı Loeschcke Form 9

Aç: 14 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, yoğun kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G12, kaygan, yarı parlak; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Loeschcke 1912, s. 375-376, Taf. XXVIII; Hayes 1972, s. 318, fig. 63a; Meyer-Schlichtmann 1988, s. 145-146, T 23; Tekkök 1996, s. 98-99, D4; Zelle 1997, s. 130, Kat.Nr. 895-899; Hayes 2008, s. 199, Kat.Nr. 785 (P 25266).

Tarih: 1. yy. - 2. yy. ilk yarısı / 2. yy. ortası?

4. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-226) **Lev. 1**

---

[330] Katalogdaki tarihlemelerden sadece Milattan önce olanlara M.Ö. kısaltması konulmuştur. Önlerinde M.Ö. olmayan tüm tarihler Milattan sonrayı ifade etmektedir. Diğer kısaltmalar şunlardır: **Aç: A**ğız **ç**apı, **Da: D**ış **a**star, **İa: İ**ç **a**star, **Lit: Lit**eratür**, yy: y**üzy**ı**l.

[331] Kodların ifade ettiği renkler şu şekildedir: A11: Siyah, C9: Kahvemsi Krem, D6: Krem, D8: Kahvemsi Krem, D9: Kahvemsi Krem, D10: Kahvemsi Krem, D11: Sarımsı Kahve, E7: Turuncumsu Krem, E8: Kremsi Kahve, E9: Açık Kırmızı, E10: Açık Kahve, F8: Açık Turuncu, F9: Turuncumsu Kahve, F10: Turuncumsu kahve, F11: Açık kırmızımsı kahve, F12: Kahve, G5: Pembemsi Krem, G9: Turuncu, G10: Kırmızımsı Kahve, G11: Kırmızımsı kahve, G12: Kırmızımsı kahve, H7: Pembemsi Kahve, H8: Kırmızımsı Kahve, H9: Kırmızımsı Kahve, H10: Koyu Kahve, H11: Koyu Kahve.

Çandarlı Loeschcke Form 9

Aç: 14 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, yoğun kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** G10, kaygan, parlak.

Lit.: Loeschcke 1912, s. 375-376, Taf. XXVIII; Hayes 1972, s. 318, fig. 63a; Meyer-Schlichtmann 1988, s. 145-146, T 23; Tekkök 1996, s. 98-99, D4; Zelle 1997, s. 130, 212, Kat.Nr. 895-899; Hayes 2008, s. 199, Kat.Nr. 785 (P 25266).

Tarih: 1. yy. - 2. yy. ilk yarısı / 2. yy. ortası?

5. Tabak, ağız ve kaide (K. Stoa: 1-223) **Lev. 1**

Çandarlı Loeschcke Form 9

Aç: 15 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, yoğun kalker, çok az taşçık, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Loeschcke 1912, s. 375-376, Taf. XXVIII; Hayes 1972, s. 318, fig. 63a; Meyer-Schlichtmann 1988, s. 145-146, T 23; Tekkök 1996, s. 98-99, D4; Zelle 1997, s. 130, 212, Kat.Nr. 895-899; Hayes 2008, s. 199, Kat.Nr. 785 (P 25266).

Tarih: 1. yy. - 2. yy. ilk yarısı / 2. yy. ortası?

6. Derin kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 2**

Çandarlı Hayes Form 1

Aç: 26 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yer yer dökülme, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, mat.

Lit.: Zelle 1997, s. 138, Kat.Nr. 996.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. ortası

7. Derin kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 2**

Çandarlı Hayes Form 1

Aç: 36.4 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, kaygan, parlak; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Akyürek 1992, s. 146, Kat.Nr. 73; Tekkök 1996, s. 267, fig. 81, F6.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı (?)

8. Derin kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 2**

Çandarlı Hayes Form 1

Aç: 26 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, kaygan, yarı parlak; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Hayes 1983, s. 118, 2; Tekkök 1996, s. 116, F4; Zelle 1997, s. 138, Kat.Nr. 998; Malamidou 2005a, s.154, fig. 40, Kat.Nr. 173, 176; Doksanaltı 2006, s. 483, K181; Ergürer 2012, s. 378, Kat.Nr. 190.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

9. Derin kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 2**

Çandarlı Hayes Form 1

Aç: 28 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, 4; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF18.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

10. Derin kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-185) **Lev. 3**

Çandarlı Hayes Form 1

Aç: 36 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** H9, G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Hayes 1983, s. 118: 3; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 14, CF13; Tekkök 1996, s. 116, F5; Zelle 1997, s. 138, Kat.Nr. 995; Malamidou 2005a, s. 33, Kat.Nr. 173, 176; Doksanaltı 2006, s. 483, K181; Akbuz 2008, s. 112, Kat.Nr. 100, Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 801 (P25219); Ergürer 2012, s. 378, Kat.Nr. 189.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

11. Derin kâse, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 3**

Çandarlı Hayes Form 1

Kç: 11 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 93; Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Coldstream vd. 2001, s. 146, a; Malamidou 2005a, fig. 41, Kat.Nr. 178; Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 801 (P25219); Ergürer 2012, s. 381, Kat.Nr. 195, 196.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

12. Derin kâse, kaide parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 3**

Çandarlı Hayes Form 1

Kç: 12 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, parlak; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Waagé 1933, plate VIII: 93; Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Malamidou 2005a, fig. 41, Kat.Nr. 178; Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 801 (P25219); Ergürer 2012, s. 381, Kat.Nr. 195, 196.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

13. Derin kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 3**

Çandarlı Hayes Form 1

Aç: 22.4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, az mika, az gözenek; **Da:** F12, pürüzlü, mat; **İa:** F12, kaygan, parlak.

Lit.: Thompson 1949, s. 217, pl. 41: 2; Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Hayes 2008, s. 201, Kat.Nr. 803 (P19189).

Tarih: 3. yy.

14. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 4**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 26 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, yer yer dökülme, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** H9, yarı kaygan, yarı parlak.

Lit.: Zelle 1997, s. 133, Kat.Nr. 924; Malamidou 2005b, s. 206, Kat.Nr. 42.

Tarih: 1. yy. ortası - 2. ortası.

15. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 4**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 13 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Tekkök 1996, s. 117, F8; Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 961.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

16. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 4**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 15 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** F11, pürüzlü, mat; **İa:** F11, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 13; Tekkök 1996: s.117, F10; Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 961; Malamidou 2005a, s. 40, Kat.Nr. 956.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

17. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 4**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 17.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 956.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

18. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 5**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 18 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** H9, G11, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** H9, G11, yüzeyde çukurluklar kaygan / parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 10; Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 956; Malamidou 2005a, s. 34, Kat.Nr. 220.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

19. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 5**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 22 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, yarı kaygan, yarı parlak **-İa:** H9, G12, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 944; Kozal 2001, s. 336, Kat.Nr. 141; Doksanaltı 2006, s. 474, K182.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

20. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 5**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 22 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 11; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF23; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65; Tekkök 1996, s.117, F11; Zelle 1997, s. 134, Kat.Nr. 954; Ergürer 2012, s. 382, Kat.Nr. 198.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

21. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 5**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 32 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, pürüzlü, mat; **İa:** H9, kaygan / yarı parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 8; Zelle 1997, s. 133, Kat.Nr. 953; Ergürer 2012, s. 382, Kat.Nr. 197.

Tarih: 2. yy. ilk yarısı - 3. yy. ortası.

22. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 6**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yer yer dökülme, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Hayes 1985, s. 77-78, forma H 2; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF23; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65; Zelle 1997, s. 133, Kat.Nr. 953; Hayes 2008, s. 201, Kat.Nr. 802 (P5750); Ergürer 2012, s. 382, Kat.Nr. 198.

Tarih: 2. yy. sonu - 3. yy. başı.

23. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 6**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 8 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** G12, yer yer dökülme, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 62; Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.17, CF40; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65; Malamidou 2005a, s. 36, Kat.Nr. 379.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

24. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 6**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Malamidou 2005a: s. 35, Kat.Nr. 326.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

25. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 6**

Çandarlı Hayes Form 2

Aç: 8 cm; **Kil:** D10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, pürüzlü, yarı parlak; **İa**: aynı.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 11; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.17, CF40; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65; Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 322; Doksanaltı 2006, s. 474, K182; Ergürer 2012, s. 383, Kat.Nr. 199.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

26. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 6**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 8.2 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 62; Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 327.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

27. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 7**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 8.6 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 11; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.17, CF40; Akyürek 1992, s. 144, Kat.Nr. 65; Malamidou 2005a, s. 36, Kat.Nr. 346; Doksanaltı 2006, s. 474, K182; Ergürer 2012, s. 383, Kat.Nr. 199.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

28. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 7**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 8.6 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G11, pürüzlü, mat; **İa:** G11, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Malamidou 2005a, s. 36, Kat.Nr. 379.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

29. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 7**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 10 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** G10, kaygan, parlak.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

Lit.: Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 62; Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 12; Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 326.

30. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 7**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 10 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** G11, pürüzlü, mat; **İa:** G11, parlak, kaygan.

Lit.: Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 62; Tekkök 1996, s. 117, F12; Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 322; Ergürer 2012, s. 383, Kat.Nr. 200.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

31. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev.7**

Çandarlı Hayes Form 2

Kç: 13.6 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, yoğun kalker, yoğun mika, az gözenek ve az taşçık; **Da:** H9, yer yer dökülme, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Waagé 1933, s. 289, Kat.Nr. 62; Hayes 1983, s. 118: 8; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.17, CF40; Malamidou 2005a, s. 36, Kat.Nr. 335.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

32. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 8**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 10 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G11, parlak, kaygan; **İa:** G11, G12, parlak, kaygan.

Lit.: Akyürek 1992, s. 136, Kat.Nr. 31; Zelle 1997, s.122, Kat.Nr. 758; Malamidou 2005a, s. 38, Kat.Nr. 447; Hayes 2008, s.199-200, Kat.Nr. 789 (P9058).

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

33. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 8**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 10.8 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, kaygan, parlak; **İa:** H9, yarı kaygan, mat.

Lit.: Anderson-Stojanovic 1992, s. 54, Kat.Nr. 343; Zelle 1997, s. 122, Kat.Nr. 774; Malamidou 2005a, s. 38, Kat.Nr. 445.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

34. Kâse, ağız parçası (Kuzey Stoa: 1-188) **Lev. 8**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 11.4 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H10, G11, kaygan, parlak; **İa:** H10, G11, yarı kaygan, mat.

Lit.: Zelle 1997, s.121, Kat.Nr. 705.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

35. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 8**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 12 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** H9, G12, pürüzlü, mat.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 30; Zelle 1997, s.123, Kat.Nr. 812;Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 304; Ergürer 2012, s. 385, Kat.Nr. 204.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

36. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 9**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 12 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Zelle 1997, s. 120, Kat.Nr. 690; Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 304; Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 796 (P18418).

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

37. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 9**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 12 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 30; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.14, CF10; Zelle 1997, s. 123, Kat.Nr. 812; Malamidou 2005a, s. 35, Kat.Nr. 304; Ergürer 2012, s. 385, Kat.Nr. 204.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

38. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-190) **Lev. 9**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 12 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G11, G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Zelle 1997, s. 122, Kat.Nr. 774; Malamidou 2005a, s. 39, Kat.Nr. 512.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

39. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 9**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 18 cm; **Kil:** E7, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Akyürek 1992, s. 135, Kat.Nr. 27; Zelle 1997, s. 124, Kat.Nr. 822;Malamidou 2005a, s. 170, Kat.Nr. 512; Doksanaltı 2006, s. 473, K181; Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 794 (P32123).

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

40. Kâse, ağız Parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 10**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 20 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1985, s. 76, Forma L19; Zelle 1997, s. 122, Kat.Nr. 768.

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

41. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 10**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 12 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yarı parlak, kaygan; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.14, CF7; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 664.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

42. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 10**

Çandarlı Hayes Form 3

Aç: 12 cm; **Kil:** D11, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

43. Kâse, kaide (K. Stoa: 1-184) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** F11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Akyürek 1992, s. 136, Kat.Nr. 32.

Tarih: 1. yy. - 2. yy. ortası.

44. Kâse, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 6 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** F11, kaygan, parlak; **İa:** F11, yer yer dökülme, kaygan, parlak.

Lit.: Akyürek 1992, s. 136, Kat.Nr. 31;Malamidou 2005a, s. 41, Kat.Nr. 641; Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 791 (P3249).

Tarih: 1. yy. 2. yarısı - 2. yy. başı.

45. Kâse, kaide (Kuzey Stoa: 1-184) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 6.2 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** F11, pürüzlü, mat; **İa:** F11, kaygan, parlak.

Lit.: Malamidou 2005a, s. 41-42, Kat.Nr. 660.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy. başı.

46. Kâse, kaide (K. Stoa: 1-187) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 4.7 cm; **Kil:** D10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da** H9, G12, yarı kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Malamidou 2005a, s. 41, Kat.Nr. 654.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

47. Kâse, kaide (K. Stoa: 1-188) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 4.8 cm; **Kil:** D6, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, pürüzlü, parlak; **İa:** H9, G12, yer yer dökülme, pürüzlü, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Malamidou 2005a, s. 41, Kat.Nr. 646.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy. (?)

48. Kâse, kaide (K. Stoa: 1-184) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 4.4 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G11, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Akyürek 1992, s. 136, Kat.Nr. 33;Malamidou 2005a, s. 41, Kat.Nr. 656; Hayes 2008, s. 200, Kat.Nr. 795 (P2005).

Tarih: 2. yy. sonu - 3. yy.

49. Kâse, kaide (K. Stoa: 1-187) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 5.3 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H8, H9, yarı kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Malamidou 2005a, s. 39, Kat.Nr. 501.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

50. Kâse, kaide (K. Stoa: 1-188) **Lev. 11**

Çandarlı Hayes Form 3

Kç: 4.1 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H9, pürüzlü, mat; **İa:** G10, yer yer dökülme, pürüzlü, mat.

Lit.: Malamidou 2005a: s. 39, Kat.Nr. 501.

Tarih: 2. yy. 2. yarısı - 3. yy.

51. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 12**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 15.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği

52. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 12**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 17 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az gözenek, **Da-İa:** G12, tüm yüzey astarlı; kaygan / parlak - kaygan / parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği

53. Tabak, tam kap (K. Stoa: 1-187) **Lev. 12**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 21 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek, yer yer yarılma; **Da:** G12, G11, pürüzlü, mat; **İa:** G12, G11, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

54. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 12**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** D12, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

55. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 13**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 18 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

56. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 13**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 18 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, yarı kaygan, parlak; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

57. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 13**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek, kilde yer yer yarılma; **Da:** H9, yer yer dökülme kaygan, parlak; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

58. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 13**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20.2 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle

1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

59. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 14**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek, kilde yer yer yarılma; **Da:** H9, yer yer dökülme, kaygan, parlak; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

60. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 14**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek, kilde yarılma; **Da:** G11, kaygan, parlak; **İa:** G11, yer yer dökülme, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

61. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 14**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, az gözenek; **Da:** G11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

62. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 14**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 22 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek, kilde yer yer yarılma; **Da:** G12, yer yer dökülme, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

63. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 15**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 18.8 cm; **Kil:** D10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1983, s. 118,Kat.Nr. 20, 23; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF26; Akyürek 1992, s. 141-142, Kat.Nr. 55; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 869; Abadie-Reynal 2003, s. 71-77, planche XLVII, 2; Başaran-Ergürer 2012, s. 270, Kat.Nr. 1; Ergürer 2012, s. 387, Kat.Nr. 208.

Tarih: M.Ö. 1. yy. ortası(?) / 2. yy. sonu - 4. yy. başı.

64. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 15**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 24 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, F12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1983, s. 118, Kat.Nr. 20, 23; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s.15, CF26; Akyürek 1992, s. 141-142, Kat.Nr. 55; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 869; Abadie-Reynal 2003, s. 71-77, planche XLVII, 2; Başaran-Ergürer 2012, s. 270, Kat.Nr. 1; Ergürer 2012, s. 387, Kat.Nr. 208.

Tarih: M.Ö. 1. yy. ortası(?) / 2. yy. sonu - 4. yy. başı.

65. Tabak, Ağız parçası (K. Stoa: 1-195) **Lev. 15**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

66. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 15**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 22 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek, kilde yer yer yarılma; **Da:** H9, yer yer dökülme, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** H9, pürüzlü, yarı parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

67. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 16**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 22 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** G12, kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

68. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 16**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 22.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128,Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42,Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

69. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 16**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G12, küçük çukurluklar, parlak, kaygan; **İa:** G12, parlak, kaygan.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

70. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 16**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, az gözenek; **Da:** G12, parlak, kaygan; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

71. Tabak, kaide (K. Stoa: 1-192) **Lev. 17**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 10 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, pürüzlü, mat; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

72. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 17**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 10.8 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H7, G11, pürüzlü, mat; **İa:** H7, G11, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

73. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 17**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 11 cm; **Kil:** E8, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, yarı kaygan, mat; **İa:** H9, G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

74. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 17**

Çandarlı Hayes Form 4

Aç: 11.4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H8, yarı kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

75. Tabak, kâide parçası (Kuzey Stoa: 1-187) **Lev. 17**

Çandarlı Hayes Form 4

K**ç:** 12cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** F12, küçük çukurluklar, pürüzlü, mat; **İa:** F12, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Malamidou 2005a: s. 44: 813.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

76. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 18**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 12 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** F10, G11, pürüzlü, mat; **İa:** F10, G11, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

77. Tabak, kaide (K. Stoa: 1-187) **Lev. 18**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 12.5 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, mat, yarı kaygan; **İa:** H9, parlak, kaygan.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

78. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 18**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 13.4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** F11, yarı kaygan, mat; **İa:** F11, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

79. Tabak, kâide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 18**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 14.4cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** G10, küçük çukurluklar, pürüzlü, mat; **İa:** G10, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

80. Tabak, kaide (K. Stoa: 1-188) **Lev. 18**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 14.8 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, yarı kaygan, mat; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

81. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 19**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 12.6 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H9, pürüzlü, mat; **İa:** H9, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

82. Tabak, kâide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 19**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 17.4 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G12, küçük çukurluklar, pürüzlü, mat; **İa:** G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

83. Tabak, kaide parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 19**

Çandarlı Hayes Form 4

Kç: 17.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** H9, G12, kaygan, parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 15, CF28; Akyürek 1992, s. 143, Kat.Nr. 56; Anderson-Stajanović 1992, plate 40, Kat.Nr. 344, 345; Zelle 1997, s. 128, Kat.Nr. 875; Malamidou 2005a, s. 42, Kat.Nr. 718; Doksanaltı 2006, s. 855, Kat.Nr. 1797; Ergürer 2012, s. 388-389, Kat.Nr. 209-212.

Tarih: 2. yy. sonu - 4. yy. ilk çeyreği.

84. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 11.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** F11, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Zelle 1997, s. 127, Kat.Nr. 859.

Tarih: 2. yy. başı - 3. yy. ilk yarısı.

85. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 8.6 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** G12, pürüzlü, yarı parlak.

Lit.: Tekkök 1996, s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

86. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-185) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 8.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** H9, G12, pürüzlü, mat.

Lit.: Tekkök 1996, s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

87. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 9 cm; **Kil:** D10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Doksanaltı 2006, s. 475, K185; Ergürer 2012, s. 391-392, Kat.Nr. 216-218.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

88. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 10 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** H9, H10, küçük çukurluklar, kaygan, parlak **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Tekkök 1996, s. 269, E14; Zelle 1997, s. 127, Kat.Nr. 860, 867; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

89. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-188) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 10.6 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Zelle 1997, s. 127, Kat.Nr. 860, 867.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

90. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 11.2 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Tekkök 1996, s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

91. Kâse, ağız parçası (Kuzey Stoa: 1-184) **Lev. 20**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 11.6 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; kilde yarılma; **Da:** F11, kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Malamidou 2005a, s. 44, Kat.Nr. 832;Tekkök 1996, s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

92. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 11.8 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok mika, az gözenek; **Da:** G12, yarı kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Doksanaltı 2006, s. 475, K185; Ergürer 2012, s. 391-392, Kat.Nr. 216-218.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

93. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 14 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, yoğun mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Tekkök 1996, s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

94. Kâse, ağız parçası (Kuzey Stoa: 1-184) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 12 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, yarı kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Doksanaltı 2006, s. 475, K185; Ergürer 2012, s. 391-392, Kat.Nr. 216-218.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

95. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 12 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G9, yarı kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Tekkök 1996: s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

96. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 12 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G11, yarı kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Tekkök 1996, s. 269, E14; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

97. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Aç: 16 cm; **Kil:** D11, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H8, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Tekkök 1996, s. 269, E14; Zelle 1997, s. 127, Kat.Nr. 860, 867; Ergürer 2012, s. 391, Kat.Nr. 215.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

98. Kâse, kaide parçası (K. Stoa: 1-187) **Lev. 21**

Çandarlı Hayes Form 5

Kç: 6.6 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, az mika, az gözenek; **Da:** H10, G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 320, fig. 64; Doksanaltı 2006, s. 475, K185; Ergürer 2012, s. 392, Kat.Nr. 217.

Tarih: 3. yy. - 4. yy. ilk çeyreği.

99. Geniş tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-185) **Lev. 22**

Afrika Hayes Form 50A

Aç: 34 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G11, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Waagé 1933, s. 296, Kat.Nr. 136-139; Robinson 1959, s. 60, K1; Hayes 1972, s. 68-69, fig. 12; Zelle 2003, s. 100, Hayes Form 50A.

Tarih: 3. yy. ortası - 4. yy. ortası.

100. Geniş tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-185) **Lev. 22**

Afrika Hayes Form 50B

Aç: 24 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az taşçık, az gözenek; **Da:** F11, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Waagé 1933, s. 296, Kat.Nr. 136-139; Robinson 1959, s. 60, 97, K2, M139;Hayes 1972, s. 68-69, fig. 12; Tekkök 1996, s. 179, G79; Cocchiaro vd. 2005, s. 13, nr. 4.

Tarih: 4. yy. ortası - 5. yy.

101. Geniş tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 22**

Afrika Hayes Form 50B

Aç: 25.2 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G11, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Waagé 1933, s. 296, Kat.Nr. 136-139; Robinson 1959, s. 60, 97, K2, M139;Hayes 1972, s. 68-69, fig. 12; Tekkök 1996, s. 179, G79.

Tarih: 4. yy. ortası - 5. yy.

102. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-224) **Lev. 22**

Afrika Hayes Form 52

Aç: 16 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F11, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 76-78, fig. 13.

Tarih: 4. yy. ilk yarısı.

103. Kâse, ağız ve kaide parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 23**

Afrika Hayes Form 58A

Aç: 19.4 cm; **Kil:** D11, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

104. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 23**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 32 cm; **Kil:** G9, sert dokulu, yoğun kalker ve taşçık, çok az mika, çok az kuvars, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

105. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-185) **Lev. 23**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 36 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker ve taşçık, az gözenek; kilde ayrılma; **Da:** G10, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14; Tekkök 1996, s. 139, G80.

Tarih: 4. yy.

106. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 23**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 40 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14; Tekkök 1996, s. 139, G80.

Tarih: 4. yy.

107. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 24**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 28.8 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

108. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 24**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 36.5 cm; **Kil:** G9, sert dokulu, yoğun kalker ve taşçık, çok az mika, çok az kuvars, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

109. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 24**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 26 cm; **Kil:** G9, sert dokulu, yoğun kalker, az taşçık, çok az mika, çok az kuvars, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

110. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 24**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 28 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker ve taşçık, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, yer yer dökülme, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

111. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 25**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 42 cm; **Kil:** G9, sert dokulu, az kalker ve taşçık, çok az mika, çok az kuvars, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

112. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 25**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 38.4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok yoğun kalker ve taşçık, çok az mika, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

113. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 25**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 34 cm; **Kil:** G9, sert dokulu, az kalker ve taşçık, çok az mika, çok az kuvars, çok az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** G10, yer yer dökülme, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

114. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 25**

Afrika Hayes Form 58B

Aç: 40.4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker ve taşçık, çok az mika, çok az kuvars, az gözenek; **Da:** G10, yer yer dökülme, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 92-96, fig. 14.

Tarih: 4. yy.

115. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 26**

Afrika Hayes Form 61A

Aç: 27.4 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 100-104, fig. 16-17; Zelle 2003, s.100, Hayes Form 61A; Hayes 2008, s. 224, Kat.Nr. 1061; Ergürer 2012, s. 394, Kat.Nr. 220.

Tarih: 4. yy.

116. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-219) **Lev. 26**

Afrika Hayes Form 61A

Aç: 28 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 100-104, fig. 16-17; Zelle 2003, s.100, Hayes Form 61A; Hayes 2008, s. 224, Kat.Nr. 1061; Ergürer 2012, s. 394, Kat.Nr. 220.

Tarih: 4. yy.

117. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 26**

Afrika Hayes Form 61A / B

Aç: 19,6 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 100-104, fig. 16-17; Hayes 2008, s. 224, Kat.Nr. 1063.

Tarih: 4. yy. son çeyreği.

118. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 27**

Afrika Hayes Form 67

Aç: 28 cm; **Kil:** G11, sert dokulu, az kalker ve kum, çok az mika, az gözenek; **Da:** G12, G11, küçük çukurluklar, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 112-116, fig. 19; Tekkök 1996, s. 139, G81.

Tarih: 4. yy. ortası - 5. yy. ortası.

119. Tabak, ağız parçası (Kuzey Stoa: 1-214) **Lev. 27**

Afrika Hayes Form 67

Aç: 30 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 112-116, fig. 19; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 30, CF163.

Tarih: 4. yy. ortası - 5. yy. ortası.

120. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 27**

Afrika Hayes Form 91A

Aç: 20 cm; **Kil:** G9, sert dokulu, çok az kalker ve taşçık, az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Tarih: 5. yy. 2. yarısı.

Lit.: Hayes 1972: s. 140-144, fig. 26; Neuru vd. 1980, s. 201, Kat.Nr. 17.

121. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 27**

Afrika Hayes Form 104

Aç: 41.2 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** G10, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 160-164, fig. 30-31.

Tarih: 6. yy. ilk yarısı.

122. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 28**

Phokaia Hayes Form 1

Aç: 18 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, az mika, az gözenek; **Da:** G10, G12, küçük çukurluklar, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Robinson 1959: s. 113, M 310;Hayes 1972, s. 325, fig. 65; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 263; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 18, CF53, 55, 56; Akyürek 1992, s.149, Kat.Nr. 88; Anderson-Stojanovic 1992, s. 59, Kat.Nr. 394; Zelle 2003, s. 89; Adak-Adıbelli 2006, s. 98, Form 1; Tekocak 2006, s. 57, Form 25a; Johnson 2008, s. 64, Kat.Nr. 190; Ergürer 2012, s. 415-417, Kat.Nr. 263-267.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

123. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 28**

Phokaia Hayes Form 1

Aç: 20 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, küçük çukurluklar, pürüzlü, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Robinson 1959: s. 113, M 310;Hayes 1972, s. 325, fig. 65; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 263; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 18, CF53, 55, 56; Akyürek 1992, s.149, Kat.Nr. 88; Anderson-Stojanovic 1992, s. 59, Kat.Nr. 394; Zelle 2003, s. 89; Adak-Adıbelli 2006, s. 98, Form 1; Tekocak 2006, s. 57, Form 25a; Johnson 2008, s. 64, Kat.Nr. 190; Ergürer 2012, s. 415-417, Kat.Nr. 263-267.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

124. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-183) **Lev. 28**

Phokaia Hayes Form 1

Aç: 28 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, çok yoğun mika, az gözenek; **Da:** F11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Robinson 1959: s. 113, M 310;Hayes 1972, s. 325, fig. 65; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 263; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 18, CF53, 55, 56; Akyürek 1992, s.149, Kat.Nr. 88; Anderson-Stojanovic 1992, s. 59, Kat.Nr. 394; Zelle 2003, s. 89; Adak-Adıbelli 2006, s. 98, Form 1; Tekocak 2006, s. 57, Form 25a; Johnson 2008, s. 64, Kat.Nr. 190; Ergürer 2012, s. 415-417, Kat.Nr. 263-267.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

125. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 28**

Phokaia Hayes Form 1

Aç: 28 cm; **Kil:** D11, sert dokulu, yoğun kalker, az mika; az gözenek; **Da:** F10, G12, küçük çukurluklar, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Robinson 1959: s. 113, M 310;Hayes 1972, s. 325, fig. 65; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 263; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 18, CF53, 55, 56; Akyürek 1992, s.149, Kat.Nr. 88; Anderson-Stojanovic 1992, s. 59, Kat.Nr. 394; Zelle 2003, s. 89; Adak-Adıbelli 2006, s. 98, Form 1; Tekocak 2006, s. 57, Form 25a; Johnson 2008, s. 64, Kat.Nr. 190; Ergürer 2012, s. 415-417, Kat.Nr. 263-267.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

126. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 29**

Phokaia Hayes Form 2A

Aç: 32 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika; az gözenek; **Da:** H9, G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 328, fig. 66; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 265; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 18-19, CF58-59; Anderson-Stojanovic 1992, s. 60, Kat.Nr. 400; Tekkök 1996, s. 138, G67; Zelle 2003, s. 91, Form 2; Doksanaltı 2006, s. 498, K211; Ergürer 2012, s. 417, Kat.Nr. 267.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

127. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 29**

Phokaia Hayes Form 2A

Aç: 26 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 328, fig. 66; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 265; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 18-19, CF58-59; Anderson-Stojanovic 1992, s. 60, Kat.Nr. 400; Tekkök 1996, s. 138, G67; Zelle 2003, s. 91, Form 2; Doksanaltı 2006, s. 498, K211; Ergürer 2012, s. 417, Kat.Nr. 267.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

128. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 29**

Phokaia Hayes Form 2B

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, kabın kilinde çok az kalker, çok az mika; az gözenek; **Da:** H9, yer yer dökülme, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** H9, tozsu pürüzlü, mat.

Lit.: Hayes 1972, s. 328, fig. 66; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 266; Anderson-Stojanovic 1992, s. 60, Kat.Nr. 400; Zelle 2003, s. 91, Form 2.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

129. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 29**

Phokaia Hayes Form 2B

Aç: 22 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, az gözenek; **Da:** H8, F11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 328, fig. 66; Williams 1989, s. 47, Kat.Nr. 266; Anderson-Stojanovic 1992, s. 60, Kat.Nr. 400; Zelle 2003, s. 91, Form 2.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

130. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-184) **Lev. 30**

Phokaia Hayes Form 3A / Form 1-3 Geçiş Tipi

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** F10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19, CF60-63; Hayes 2008, s. 238-239, Kat.Nr. 1249-1254.

Tarih: 5. yy. ortası.

131. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 30**

Phokaia Hayes Form 3A / Form 1-3 Geçiş Tipi

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H10, G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19, CF60-63; Hayes 2008, s. 238-239, Kat.Nr. 1249-1254.

Tarih: 5. yy. ortası.

132. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 30**

Phokaia Hayes Form 3A / Form 1-3 Geçiş Tipi

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G9, H9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19, CF60-63; Hayes 2008, s. 238-239, Kat.Nr. 1249-1254; Topoleanu vd. 2012, s. 117-118, Kat.Nr. 4.

Tarih: 5. yy. ortası.

133. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 30**

Phokaia Hayes Form 3B

Aç: 36 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, az gözenek; **Da:** F11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hellström 1965, s. 43-44, 74, Kat.Nr. 332; Hayes 1972, s. 330, fig. 67, Rudolph - Sheehan 1979, s. 310: Kat.Nr. 26; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19, CF64-67; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 89; Tekkök 1996, s. 138-139, G75; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form

3B; Slane - Sanders 2005, s. 259, Kat.Nr. 2-9. Hayes 2008, s. 239-240, Kat.Nr. 1255-1265; Johnson 2008, s. 64, Kat.Nr. 192; Ergürer 2012, s. 419-420, Kat.Nr. 272-274.

Tarih: 5. yy.

134. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 31**

Phokaia Hayes Form 3B

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** H9, G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, Rudolph - Sheehan 1979, s. 310: Kat.Nr. 26; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19, CF64-67; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 89; Tekkök 1996, s. 138-139, G75; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3B; Hayes 2008, s. 239-240, Kat.Nr. 1255-1265; Johnson 2008, s. 64, Kat.Nr. 192; Ergürer 2012, s. 419-420, Kat.Nr. 272-274.

Tarih: 5. yy.

135. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 31**

Phokaia Hayes Form 3C

Aç: 24 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** H8, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, C; Gregory 1985, s. 426, Kat.Nr. 17; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 269-270; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19-20, CF68-76; Tekkök 1996, s. 120, 121, 139, F26, G76 Hayes 2008, s. 240-241, Kat.Nr. 1266-1273; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 193-194; Ergürer 2012, s. 421-423, Kat.Nr. 275-280.

Tarih: 5. yy.

136. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 31**

Phokaia Hayes Form 3C

Aç: 24 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, C; Gregory 1985, s. 426, Kat.Nr. 17; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 269-270; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19-20, CF68-76; Tekkök 1996, s. 120, 121, 139, F26, G76 Hayes 2008, s. 240-241, Kat.Nr. 1266-1273; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 193-194; Ergürer 2012, s. 421-423, Kat.Nr. 275-280.

Tarih: 5. yy.

137. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 31**

Phokaia Hayes Form 3C

Aç: 21 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** H9, G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, C; Gregory 1985, s. 426, Kat.Nr. 17; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 269-270; Mitsopoulos-Leon 1991, s. 41, Taf. 199, Kat.Nr. M7; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19-20, CF68-76; Tekkök 1996, s. 120, 121, 139, F26, G76 Hayes 2008, s. 240-241, Kat.Nr. 1266-1273; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 193-194; Ergürer 2012, s. 421-423, Kat.Nr. 275-280.

Tarih: 5. yy.

138. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 32**

Phokaia Hayes Form 3C

Aç: 22.2 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, C; Gregory 1985, s. 426, Kat.Nr. 17; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 269-270; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19-20, CF68-76; Tekkök 1996, s. 120, 121, 139, F26, G76 Hayes 2008, s. 240-241, Kat.Nr. 1266-1273; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 193-194; Ergürer 2012, s. 421-423, Kat.Nr. 275-280.

Tarih: 5. yy.

139. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-190) **Lev. 32**

Phokaia Hayes Form 3C

Aç: 22 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Tarih: 5. yy.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, C; Gregory 1985, s. 426, Kat.Nr. 17; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 269-270; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19-20, CF68-76; Tekkök 1996, s. 120, 121, 139, F26, G76 Hayes 2008, s. 240-241, Kat.Nr. 1266-1273; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 193-194; Ergürer 2012, s. 421-423, Kat.Nr. 275-280.

Tarih: 5. yy.

140. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 32**

Phokaia Hayes Form 3C

Aç: 27 cm; **Kil:** H8, F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 67, C; Gregory 1985, s. 426, Kat.Nr. 17; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 269-270; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 19-20, CF68-76; Tekkök 1996, s. 120, 121, 139, F26, G76 Hayes 2008, s. 240-241, Kat.Nr. 1266-1273; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 193-194; Ergürer 2012, s. 421-423, Kat.Nr. 275-280.

Tarih: 5. yy.

141. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 32**

Phokaia Hayes Form 3D

Aç: 22 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H10, G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, D; Gregory 1985, s. 424, Kat.Nr. 2; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3D; Hayes 2008, s. 241, Kat.Nr. 1274; Johnson 2008, s. 65, Kat.Nr. 195-196; Ergürer 2012, s. 424, Kat.Nr. 281-282.

Tarih: 5. yy. sonu.

142. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 33**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** G9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

143. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 33**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

144. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 33**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 26 cm; **Kil:** D10, sert dokulu, çok az kalker, kum ve mika, çok az gözenek, kilin ortasında pişmeye bağlı ayrılma; **Da:** H9, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

145. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 33**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 26 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, çok az gözenek; **Da:** H8, 11H, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Gregory 1985, s. 425, Kat.Nr. 17, Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

146. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 34**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 28 cm; **Kil:** H7, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H10, F12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

147. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 34**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H7, H8, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Japp 2007, s. 59, Kat.Nr. 8; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

148. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 34**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 22 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** F11, 11A, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

149. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 34**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 20.2 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** H10, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

150. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 35**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 22 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** F10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

151. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 35**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H10 tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

152. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 35**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

153. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 35**

Phokaia Hayes Form 3E

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Lamb - Pryce 1940, s. 96, fig. 1, Kat.Nr. 20; Hayes 1972, s. 332, fig. 68, E; Williams 1989, s. 48, Kat.Nr. 271-273; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 20-21, CF77-81; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3E; Hayes 2008, s. 241,Kat.Nr. 1275-1279; Johnson 2008, s. 66, Kat.Nr. 197; Ergürer 2012, s. 425-426, Kat.Nr. 283-285.

Tarih: : 5. yy. sonu - 6. yy. başı.

154. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 36**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

155. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 36**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

156. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 36**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 21.4 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** F11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242,

Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

157. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 36**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

158. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 37**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

159. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 37**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 22 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika ve taşçık, çok az gözenek; **Da:** H8, 11H, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

160. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 37**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, kum ve mika, çok az gözenek. Kilin ortasında pişmeye bağlı ayrılma; **Da:** F9, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

161. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 37**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

162. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 38**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 22 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, G11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

163. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 38**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 20.4 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da-İa:** F9, G9, tüm yüzey astarlı; pürüzlü / mat - pürüzlü / mat.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

164. Tabak, ağız parçası (Kuzey Stoa: 1-198) **Lev. 38**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H8, F9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

165. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 38**

Phokaia Hayes Form 3F

Aç: 24 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker ve mika, çok az gözenek; **Da:** G11, 11H, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 334, fig. 69, F; Magness 1989, s. 744, fig. 123.9; Williams 1989, s. 48-49, Kat.Nr. 274-275; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 21-23, CF82-103; Akyürek 1992, s. 150, Kat.Nr. 90-93; Zelle 2003, s. 92, 94, Hayes Form 3F; Hayes 2008, s. 241-242, Kat.Nr. 1280-1291; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 198; Ergürer 2012, s. 426-443, Kat.Nr. 286-320.

Tarih: 6. yy. başı.

166. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 39**

Phokaia Hayes Form 3G

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** G10, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF104; Zelle 2003, s. 94, Hayes Form 3G; Hayes 2008, s. 242, Kat.Nr. 1292-1293; Ergürer 2012, s. 444-445, Kat.Nr. 321-323.

Tarih: 6. yy. başı.

167. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 39**

Phokaia Hayes Form 3G

Aç: 26 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tüm tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF104; Zelle 2003, s. 94, Hayes Form 3G; Hayes 2008, s. 242, Kat.Nr. 1292-1293; Ergürer 2012, s. 444-445, Kat.Nr. 321-323.

Tarih: 6. yy. başı.

168. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 39**

Phokaia Hayes Form 3G

Aç: 26 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** F10, G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF104; Zelle 2003, s. 94, Hayes Form 3G; Hayes 2008, s. 242, Kat.Nr. 1292-1293; Ergürer 2012, s. 444-445, Kat.Nr. 321-323.

Tarih: 6. yy. başı.

169. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 39**

Phokaia Hayes Form 3G

Aç: 27 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF104; Zelle 2003, s. 94, Hayes Form 3G; Hayes 2008, s. 242, Kat.Nr. 1292-1293; Ergürer 2012, s. 444-445, Kat.Nr. 321-323.

Tarih: 6. yy. başı.

170. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 40**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, kabın kilinde az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

171. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 40**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 20 cm; **Kil:** D11, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** H10, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

172. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 40**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 28.4 cm; **Kil:** G10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

173. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 40**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 29 cm; **Kil:** F11, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** H10, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

174. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 41**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 29 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, H10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

175. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 41**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 30 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** F9, G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

176. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 41**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 24 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** H9, G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

177. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 41**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 26 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Oren-Paskal 2008, s. 33, Kat.Nr. 7; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

178. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 42**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 25.5 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

179. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-190) **Lev. 42**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 21 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106;

Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

180. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 42**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 21 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H9, G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

181. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 42**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 20 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da-İa:** Kat.Nr. 180 ile aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

182. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 43**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 30 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H8, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

183. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 43**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 34 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

184. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 43**

Phokaia Hayes Form 3H

Aç: 39 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, yoğun kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** F10, G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 332, fig. 68, H; Rudolph - Sheehan 1979, s. 310, 313, Kat.Nr. 25, 32; Williams 1989, s. 49, Kat.Nr. 276-278; Abadie-Reynal - Sodini 1992, s. 23, CF105-106; Zelle 2003, s. 92, Hayes Form 3H; Hayes 2008, s. 242-243, Kat.Nr. 1294-1297; Johnson 2008, s. 67, Kat.Nr. 199-200; Ergürer 2012, s. 445-446, Kat.Nr. 324-326.

Tarih: 6. yy. başı.

185. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 44**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 12.8 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

186. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 44**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 14 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika ve taşçık, çok az gözenek; **Da:** H8, 11H, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

187. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 44**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 14 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika ve taşçık, az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

188. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 44**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 14 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, çok az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** F10, F11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

189. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 45**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

190. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 45**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G12, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

191. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 45**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

192. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 45**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, az mika, çok az gözenek; **Da:** G9, F11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

193. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 46**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** E10, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika ve taşçık, çok az gözenek; **Da:** H8, 11H, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

194. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 46**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** H10, F11, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

195. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 46**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16.6 cm; **Kil:** E9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H8, 11H, F11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

196. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 46**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16.6 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, G9, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

197. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 47**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 18 cm; **Kil:** D11, sert dokulu, az kalker, çok az gözenek; **Da:** H8, H9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

198. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 47**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 18 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek, kilde yer yer yarılma; **Da:** F9, G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

199. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-190) **Lev. 47**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 18 cm; **Kil:** F11, sert dokulu, kabın kilinde az kalker, çok az mika ve taşçık; az gözenek; **Da:** H9, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

200. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 47**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 19 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G9, G12, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

201. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 48**

Phokaia Hayes Form 3 - Küçük Versiyon

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, F11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 330, fig. 69, Kat.Nr. 31, 32, 37, 40; Zelle 2003, s. 96, Kleine Variante; Ergürer 2012, s. 447-452, Kat.Nr. 327-338.

Tarih: 5. yy. - 6. yy. başı.

202. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 49**

Phokaia Hayes Form 4

Aç: 14 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** F9, G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 234, fig. 69, Form 4.

Tarih: 5. yy. ortası.

203. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 49**

Phokaia Hayes Form 4

Aç: 20 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, az gözenek; **Da:** H8, H9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 234, fig. 69, Form 4.

Tarih: 5. yy. ortası.

204. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 50**

Phokaia Hayes Form 5A

Aç: 24 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika ve taşçık; az gözenek; **Da:** F9, G9, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 5, 1.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı.

205. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 50**

Phokaia Hayes Form 5A

Aç: 24 cm; **Kil:** F8, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika ve taşçık; az gözenek; **Da:** F9, G9, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 5, 1.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı.

206. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 50**

Phokaia Hayes Form 5A

Aç: 24 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika; çok az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 5, 1; Diogo - Trindate 1999, s. 91, Kat.Nr. 13.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı.

207. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 50**

Phokaia Hayes Form 5B

Aç: 24 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, az kalker, çok az mika; çok az gözenek; **Da:** F9, G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 5, 3; Zelle 2003, s. 96, Hayes Form 5(B).

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı - 6. yy. başı.

208. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-192) **Lev. 51**

Phokaia Hayes Form 6

Aç: 21,9 cm; **Kil:** F11, sert dokulu, yoğun kalker, çok az gözenek; **Da:** G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 6; Zelle 2003, s. 96, Hayes Form 6.

Tarih: 6. yy. başı.

209. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 51**

Phokaia Hayes Form 6

Aç: 22,7 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, kabın kilinde az kalker, çok az mika ve taşçık; az gözenek; **Da:** G10, G11, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 6; Zelle 2003, s. 96, Hayes Form 6.

Tarih: 6. yy. başı.

210. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 52**

Phokaia Hayes Form 8

Aç: 12 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika; çok az gözenek; **Da:** G9, G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 8; Zelle 2003, s. 96, Hayes Form 8.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı - 6. yy. başı.

211. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 52**

Phokaia Hayes Form 8

Aç: ? cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az kalker, az mika; çok az gözenek; **Da:** F9, G12, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 8; Zelle 2003, s. 96, Hayes Form 8.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı - 6. yy. başı.

212. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 52**

Phokaia Hayes Form 8

Aç: 12 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 340, fig. 70, Form 8; Zelle 2003, s. 96, Hayes Form 8.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı - 6. yy. başı.

213. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 53**

Phokaia Hayes Form 3 / 10A

Aç: 25,6 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, az kalker, çok az mika; çok az gözenek; **Da:** G10, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 344, fig. 72, Form 10A.

Tarih: 6. yy. ortası.

214. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 53**

Phokaia Hayes Form 10A

Kç: 24 cm; **Kil:** F10, sert dokulu, yoğun kalker, az mika; çok az gözenek; **Da:** F9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 344, fig. 72, Form 10A.

Tarih: 6. yy. ortası.

215. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 53**

Phokaia - Farklı Form (Form 2'nin varyasyonu?)

Aç: 18 cm; **Kil:** D12, sert dokulu, az kalker, çok az mika, az gözenek; **Da:** H8, H9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 2008, s. 245, Kat.Nr. 1324.

Tarih: 6. yy. başı / ortası.

216. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 54**

Phokaia Bezemeli (1. Grup)

Kil: F11, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H8, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 350, fig. 72.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

217. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 54**

Phokaia Bezemeli (1. Grup)

Kil: F11, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da-İa:** üstteki ile aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 350, fig. 72.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. ortası.

218. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 54**

Phokaia Bezemeli (2. Grup)

Kil: F11, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da-İa:** üstteki ile aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 352, fig. 73.

Tarih: 5. yy. ikinci yarısı.

219. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-?) **Lev. 54**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: E9, sert dokulu, yoğun kalker, çok az gözenek; **Da-İa:** üstteki ile aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 358, fig. 76.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

220. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 55**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** G10, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 364, fig. 78.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

221. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 55**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: F9, sert dokulu, kabın kilinde çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, G9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 364, fig. 78.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

222. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 55**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: E9, sert dokulu, yoğun kalker, çok az gözenek; **Da:** H8, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 364, fig. 78.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

223. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 55**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: F9, sert dokulu, çok az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** F9, G9, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 364, fig. 78.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

224. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 55**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: F11, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da:** H8, pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 366, fig. 79.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

225. Tabak, tondo parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 55**

Phokaia Bezemeli (3. Grup)

Kil: F11, sert dokulu, az kalker, çok az mika, çok az gözenek; **Da-İa:** üstteki ile aynı.

Lit.: Hayes 1972, s. 366, fig. 79.

Tarih: 5. yy. sonu - 6. yy. ortası.

226. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 56**

Kıbrıs Hayes Form 2

Aç: 16 cm; **Kil:** F9, sert dokulu, çok az mika; çok az gözenek; **Da-İa:** Astar tamamamen dökülmüş, tozsu pürüzlü, mat.

Lit.: Hayes 1972, s. 374, fig. 80, Form 2.

Tarih: 4. yy. sonu - 5. yy. 3. çeyrek.

227. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-198) **Lev. 57**

Light Colored Ware - Ergürer Form 2

Aç: 30 cm; **Kil:** D8, sert dokulu, çok az kalker ve mika; çok az gözenek; **Da:** F8, Ağız kısmında yer yer F12, kaygan, yarı parlak; **İa:** F8, kaygan, yarı parlak.

Lit.: Ergürer 2012, s. 497, Kat.Nr. 427.

Tarih: 4. yy. sonu- 6. yy. başı.

228. Tabak, ağız parçası (K. Stoa: 1-196) **Lev. 57**

Light Colored Ware - Ergürer Form 2

Aç: 24 cm; **Kil:** D6, sert dokulu, arındırılmış, kilde çok az kalker ve mika; çok az gözenek; **Da:** E7, E8, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Ergürer 2012, s. 497, Kat.Nr. 427.

Tarih: 4. yy. sonu- 6. yy. başı.

229. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 57**

Light Colored Ware - Ergürer Form 8

Aç: 30 cm; **Kil:** G5, sert dokulu, çok az kalker ve mika, çok az gözenek; **Da:** F9, G10, yer yer dökülme kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Ergürer 2012, s. 206, 507, Kat.Nr. 448.

Tarih: 4. yy. sonu- 6. yy. başı.

230. Kâse, ağız parçası (K. Stoa: 1-214) **Lev. 57**

Light Colored Ware - Ergürer Form 13

Aç: 22 cm; **Kil:** D9, sert dokulu, çok az kalker ve mika; çok az gözenek, kilin ortasında pişmeye bağlı ayrılma; **Da:** E9, F11, kaygan, yarı parlak; **İa:** aynı.

Lit.: Ergürer 2012, s. 511, Kat.Nr. 456.

Tarih: 6. yy. ilk yarısı.

231. Tabak, Ağız parçası (K. Stoa: 1-194) **Lev. 57**

Light Colored Ware - Phokaia Form 3 İmitasyonu

Aç: 26 cm; **Kil: C9**, sert dokulu, çok az kalker ve mika; çok az gözenek. Kilin ortasında pişmeye bağlı yarılma.; **Da:** G11, 11H, tozsu pürüzlü, mat; **İa:** aynı.

Lit.: -

Tarih: 5. yy. ortası - 6. yy. başı.

KAYNAKÇA[332]

Abadie-Reynal – Sodini 1992 : Catherine Abadie-Reynal – Jean Paul Sodini. *La Céramique Paléochrétienne De Thasos (Aliki, Delkos, Fouilles Anciennes)*, *Études Thasiennes XIII*, Athens.

Abadie-Reynal 2007 : Catherine Abadie-Reynal. *La Céramique Romaine D'Argos, Études Peloponnésiennes XIII*, Paris.

Adak-Adıbelli 2006 : Işık Adak-Adıbelli. *Tarsus Geç Roma Seramiği*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi S.B.E., Ankara.

Akbuz 2008 : Leyla Atlı Akbuz. *Hadrianopolis Roma Dönemi Seramiği* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi S.B.E., İzmir.

Akyürek 1992 : Nalan Eda Akyürek. "Terra Sigillata aus dem Heiligtum des Smintheion", *AMS 8*, Bonn, s. 125-166.

Anderson-Stajanović 1992 : Virginia Ruth Anderson-Stajanović. *Stobi: The Hellenistic and Roman Pottery, Stobi, Results of the Joint American - Yugoslav Arc. Investigations 1970-1981, Stobi I*, New Jersey.

Arslan 2010 : Nurettin Arslan. "Troas Bölgesinde Taşın Hayat Verdiği Kent Assos: 1881 - 2009 Yılları Arasındaki Kazılara Genel Bakış", *CollAn IX*, s. 113-139.

Arslan – Böhlendorf-Arslan 2010 : Nurettin Arslan – Beate Böhlendorf-Arslan. *Assos: Taşın Hayat Verdiği Kent,* Çanakkale.

Arslan vd. 2011 : Nurettin Arslan – Beate Böhlendorf-Arslan – Haiko Türk - Oğuz Koçyiğit - Klaus Müller. "Assos Kazısı 2009 Yılı Kazı, Restorasyon ve Onarım Çalışmaları" *KST 32*, *3*, Ankara, s. 235-250.

[332] Dergi ve süreli yayınların kısaltmaları Alman Arkeoloji Enstitüsü (DAI) kurallarına göre yapılmıştır.

Arslan – Eren 2012 : Nurettin Arslan – Kenan Eren. "L'agora d'Assos: le plan, la construction et les différentes phases de son utilisation", L.Cavalier - R. Descat - J. des Courtils (ed.), *Basiliques et Agoras de Grèce et d'Asie Mineure*, Bordeaux, 273-286.

Ateş 2003 : Güler Ateş. *Die Rote Feinkeramik von Aizanoi als lokaler Kulturträger,* (Yayınlanmamış Doktora Tezi)*, Zentrum für Altertumswissenschaften Institut für Klassische Archäologie*, Ruprecht - Karls - Unıversıtät, Heidelberg.

Bailey 1993 : Donald M. Bailey. "Excavations at Sparta: The Roman Stoa, 1988-91 Preliminary Report, Part 1: (b) Hellenistic and Roman Pottery" *AnnRepBSA 88,* s. 221-249.

Bass – Doornick 1971 : George F. Bass – Frederick H. von Doornick "A Fourth – Century Shipwreck at Yassi Ada" *AJA 75, 1*, s. 27-37.

Başaran – Ergürer 2012 : Cevat Başaran – H. Ertuğ Ergürer. "Parion Odeionu (Bouleuterion) 2010 Çalışmaları ve Odeionda Bulunan Seramikler", *OLBA XX*, 245-289.

Baynes – Moss 1948 Norman H. Baynes – H. St. L. B. Moss (Eds.) *Byzantium: An Introduction to East Roman Civilization*, London.

Bellinger 1961 A. R. Bellinger, *Troy: the coins II*, Princeton.

Bengston 1950 : Hermann Bengston. *Griechische Geschichte von den Anfängen bis in die Römische Kaiserzeit*, München.

Berndt 2003 : Meike Berndt. *Funde aus dem Survey auf der Halbinsel von Milet (1992-1999), Kaiserzeitliche und Frühbyzantinische Keramik*, *Internationale Archaologie 79*, Rahden.

Bieg vd. 2006 : Gebhard Bieg – Billur Tekkök – Rüstem Aslan, "Die Spätrömische Besiedlung Der Troas - En Überblick", *StTroica 16*, s. 154-169.

Biers 1985 : J. C. Biers. *The Great Bath on the Lechaion Road*, *Corinth XVII*, Princeton.

Bonifay 2004 : Michel Bonifay. *Etudes sur la céramique romaine tardive d'Afrique, BAR IS 1301*, England.

Bockisch – Böttger 1966 : G. Bockish – B. Böttger. "Spatrömische und frühbyzantinische Keramik aus dem Kastell Iatrus", *Klio 47*, s. 209-256.

Böhlendorf-Arslan 2008 : Beate Böhlendorf-Arslan. "Assos in Byzantinischer Zeit", E. Winter (Ed.), *Vom Euphrat bis zum Bosporus. Kleinasien in der Antike, Festschrift für Elmar Schwertheim zum 65. Geburtstag*, Bonn, s. 121-132.

Broughton 1938 : Thomas R. S. Broughton. "Roman Asia Minor" Tenny Frank (Ed.), *An Economic Survey of Ancient Rome, Vol. 4*, Baltimore.

Brunn 1966 : P. M. Brunn. *Roman Imperial Coinage, VII: Constantine & Licinius A.D. 313 – 337*, London.

Buchholz 1975 : Hans Günter Buchholz. *Methymna: Archaologische Beitrage zur Tophographie und Geschische von Nordlesbos*, Mainz.

Clarke 1882 : Joseph Thacher Clarke. "Report on Investigations at Assos 1881", *Papers of Archaeological Institue of America, Classical Series I*, Boston.

Clarke 1898 : Joseph Thacher Clarke. "Report on Investigations at Assos 1882 - 1883, Part I", *Papers of Archaeological Institue of America, Classical Series II*, Newyork.

Clarke vd. 1902 : Francis Bacon – Joseph Thacher Clarke – Robert Johann Koldewey. *Investigations at Assos: Expendition of Archaeogical Institue of America; drawings and phorographs of the buildings and object discovered during the excavations of 1881,1882, 1883,* London.

Cocchiaro vd. 2005 : A. Cocchiaro – P. Palazzo - C. Annese – G. Disantarosa - D. Leone. "La ricerca archeologica nell'ager Brundisinus: lo scavo della villa di Giancola", *STAIM I*, s. 1-37.

Coldstream vd. 2001 : J. N. Coldstream – L. J. Eiring – G. Foster. *Knossos Pottery Handbook Greek and Roman*, London.

Coulton 1976 : J. J. Coulton. *The Architectural Development of Greek Stoa*, Oxford.

Crowfoot vd. 1957 : J. W. Crowfoot – G. M. Crowfoot – K. M. Kenyon. *The Objects from Samaria. Samaria - Sebaste III*, London.

Diogo – Trindate 1999 : A. M. Dias Diogo – Laura Trindate. "Ânforas e sigillatas tardias (claras, foceenses e cipriotas) provenientes das escavações de 1966/67 doteatro romano de Lisboa", *RPortA 2, 2*, s. 83-95.

Doğer 2005 : Lale Doğer. "Byzantine Ceramics: Excavation at Smyrna Agora", B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal, J. Witte - Orr (Eds.), *Çanak, Akdeniz ve Çevresindeki Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Geç Antik ve Ortaçağ Seramiği ve Mimari Seramiği, Byzas 7,* İstanbul, s. 97- 121.

Doksanaltı 2006 : Ertekin Doksanaltı. *Knidos Kap – Krio Kazı Alanı,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi S.B.E., Konya.

Dragendorff 1895 : Hans Dragendorff. *Terra Sigillata, Ein Beitrag zur Geschichte der griechischen und Römischen Keramik*, Bonn.

Eilers – Silanus 1999 : Claude Eilers – M. Silanus. "Stratoniceia and the Governors of Asia under Augustus", *Tyche 14*, s. 77-86.

Ergürer 2012 : Ertuğ Ergürer. *Parion Roma Dönemi Seramiği*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi S.B.E., Erzurum.

Erol 2010 : Derya Erol. *Smyrna Devlet Agorasında Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Seramiği*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi S.B.E., İzmir.

Fırat 1999 : N. Fırat. *Perge Konut Alanı Keramiği,* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi S.B.E., İstanbul.

Frisch 1975 : Peter Frisch. *Die Inschriften von Ilion*, Bonn.

Gassner 1997 : Verena Gassner. *Das Südtor der Tetragonos- Agora. Keramik und Kleifunde*, *FiE XIII, 1*, 1, Wien.

Goldman 1950 : Hetty Goldman. *Excavation at Gözlü Kule, Tarsus; The Hellenistic and Roman Periods*, *Vol. I*, New Jersey.

Greenewalt 1987 : Crawford H. Greenewalt. "Sardis: Archaeological Research in 1985", *KST VIII- I*, 1987, s. 381-399.

Gregory 1985 : Timothy E. Gregory. "An Early Byzantine Complex at Akra Sophia Near Corinth", *Hesperia 54*, *4*, s. 411-428.

Güneş 2010 : Fevziye Güneş, *Kyzikos Antik Kenti 2006- 2007 Kazı Dönemi Seramik Buluntuları*, (Yayımlanmamış

Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Hahn 1973 : Wolfgang Hahn, *Moneta Imperii Byzantini, I: Von Anastasius I. bis Justinianus I. (491-565), einschließlich der ostgotischen und vandalischen Prägungen,* Vienna.

Harl 1996 : W. Kenneth Harl. *Coinage in the Roman Economy, 300 B.C. to A.D. 700*, London.

Hatzfelt 1919 : Jean Hatzfelt. *Les Trafiquants Italiens dans l'Orient Hellénique*, Paris.

Hayes 1972 : John W. Hayes. *Late Roman Pottery*, London.

1980 : *A Supplement to Late Roman Pottery*, London.

1983 : "The Villa Dionysos Excavations, Knossos: The Pottery", *AnnRepBSA 78*, s. 97-169.

1985 : "Sigillate Orientali", *Atlante dell forme ceramiche II. Ceramic Fine Romana nel Bacino Mediterraneo, Enciclopedia Dell'Arte Antica*, Roma, s. 9-96.

1992 *Excavations at Saraçhane in Istanbul, Vol. 2, The Pottery*, Oxford 1992.

1997 : *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, London.

2001 : "Les Sigillées Oriantales", É. Geny (Ed.), *Céramiques Hellénistiques Et Romeines III*, Paris, s. 145-160.

2008 : *Roman Pottery Fine - Ware Imports*, *Agora XXXII*, New Jersey.

Hellström 1965 : Pontus Helström. *Pottery of Classical and Later Date, Terracotta, Lamp and Glass, Labraunda, Swedish Excavations and Researches II. 1,* Lund.

Iliffe 1957 : John H. Iliffe. “Sigillata Wares in the Near East. A list of Potters’ Stamps”, *QDAP VI*, s. 10-13.

Japp 2005 : Sarah Japp. “Late Roman, Byzantine and Ottoman pottery from Aleksandria Troas”, B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal, J. Witte - Orr (Eds.), *Çanak, Akdeniz ve Çevresindeki Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Geç Antik ve Ortaçağ Seramiği ve Mimari Seramiği, Byzas 7,* İstanbul, s. 55-72.

Johnson 2008 : Barbara L. Johnson. *Ashkelon 2, Imported Pottery of the Roman and Late Roman Periods*, Bonn.

Kenkel 2005 : Frauke Kenkel. “Cypriot Red Slip Ware and Its Derivatives from Pednelissos”, B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal, J. Witte – Orr (Eds.), *Çanak, Akdeniz ve Çevresindeki Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Geç Antik ve Ortaçağ Seramiği ve Mimari Seramiği, Byzas 7,* İstanbul, s. 131-146.

Kent 1994 : J. P. C. Kent, *Roman Imperial Coinage, X: The Divided Empire and the Fall of the Western Parts,* London.

Kozal 2001 : Ekin Kozal. “Studies in Roman Ilion: The Lower City. Stratified Domestic Assemblages”, *StTroica 11*, s. 309-342.

Lamb – Pryce 1940 : W. Lamb - F. N. Pryce. “Sigillata from Lesbos”, *JHS 60*, s. 96-98

Loeschcke 1912 : Siegfried Loeschcke. “Die Arbeiten zu Bergama 1910 - 1911. Sigillata - Töpfereien in Tschandarli”, *AthMitt XXXVII*, s. 344-407.

Mackensen 1993 : Michael Mackensen. *Die Spaetantiken Sigillata und Lampentöpfereien von El Mahrine (Nord Tunusien). Studien Zur NordafricanischenFeinkeramik des 4. Bis*

7. Jhr., MünchBeitrVFG 50, katalog - Anhang - Tafeln, Münih.

1998 : "Centres of African Red Slip Ware Production in Tunisia from the Late 5th to the 7th Century", L. Sagui (Ed.), *Ceramica in Italia: VI-VII secolo*, *Biblioteca di Archeologia Medievale 14*, 1, s. 23-40.

Magness 1989 : Jodi Magness, *A Typology of the Late Roman and Byzantine Pottery of Jerusalem* (Doktora Tezi), Pennsylvania.

Malamidou 2005a : Vaitsa Malamidou. *Roman Pottery in Context, Fine and Coarse Wares from Five Sites in North - Eastern Greece, BAR IS 1386*.

2005b : "Four Middle Roman ceramic groups from eastern Macedonia" Maria Berg Briese – Leif Erik Vaag (Eds.) *Relations in the Eastern Mediterranean from the Late Hellenistic Period to Late Antiquity: The Ceramic Evidence*, *Halicarnassian Studies III*, s. 98-116.

Malfitana 2002 : Daniele Malfitana. "Eastern Terra Sigillata Wares in the Eastern Mediterranean Notes on an Initial Quantitive Analysis", *MOM 35,* Lyon, s. 133-157.

Mattingly vd. 1951 : H. Mattingly – C. H. V. Sutherland – R. A. Carson, *Roman Imperial Coinage, IX: Valentinian I – Theodosius I*, London.

Meriç 2002 : Recep Meriç. *Spathellenistisch – Römische Keramik und Kleifunde aus Einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos*, Wien.

Merkelbach 1976 : Reinhold Merkelbach. *Die Inschriften von Assos, Inschriften griechische Städte aus Kleinasiens - 4*, Bonn.

Meyer-Schlichtmann 1988 : Carsten Meyer-Schlichtmann. *Die Pergamenische Sigillata aus Der statgrabung von Pergamon*, *PF 6,* Berlin.

Mitsopoulos-Leon 1991 : Veronika Mitsopoulos-Leon. *Die Basilika am Ataatsmarkt in Ephesos Kleinfunde 1. Teil: Keramik hellenistischer und römischer Zeit, FiE IX, 2 / 2*, Vien.

Neuru vd. 1980 : Lucinda Neuru – D. Kyle – A. Demers – John Walker Hayes. "Late Roman Pottery: A Fifth century Deposit from Carthage", *AntAfr 12*, s. 195-205.

Opait 2004 : Andrei Opait. *Local and Imported Ceramics in the Roman Province of Scythia (4th- 6th centuries AD),* England.

Oren-Paskal 2008 : Michal Oren-Paskal. "Excavation at Bat Galim: The Pottery", *Contract Archaeology Reports III*, s. 32-53.

Özhan 2004 : Tolga Özhan. *Yazılı Kaynaklar Işığında Troas Bölgesi,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, Ankara.

2011 : "Two Inscribed Pedastals from Assos", *EpigrAnat 44*, 170-172.

Pickersgill – Roberts 2003 : Clare Pickersgill – Paul Roberts. "New Light on Roman Sparta: Roman Pottery from the Sparta Theatre and Stoa", *BSA 98, s.* 549-597.

Poblome 1999 : Jeroen Poblome. *Sagalassos Red Slip Ware Typology and Chronology,* Belgium.

Poblome – Fırat 2011 : Jeroen Poblome – Nalân Fırat. "Late Roman D A matter of open(ing) or closed Horizons?", M.A. Cau, P. Reynolds, M. Bonifay (Eds.), *LRFW I. Late Roman Fine Wares: Solving problems of Typology and Chronology, 1. A review of the evidence, debate and*

new contexts, Roman and Late Antique Mediterranean Pottery 1, Oxford.

Rife vd. 2007 : Joseph L. Rife – Melisa Moore – Alix Berbet – Richard K. Dunn – Douglas H. Ubelaker – Florance Monier. "Life and Death at a Port in Roman Greece: The Kenchreai Cemetery Project", 2002- 2006, *Hesperia* 76, No. 1, s. 143-181.

Robinson 1959 : Henry S. Robinson. *Pottery of The Roman Period: Chronology*, *Agora V*, New Jersey.

Rose vd. 2007 Brian Rose – Billur Tekkök – Reyhan Körpe, "Granicus River Valley Survey Project, 2004- 2005", *Studia Troica 17*, 2007, s. 65-150.

Rudolph – Sheehan 1979 : Wolf W. Rudolph – Mark C. Sheehan. "Excavations at Porto Cheli and Vicinity Preleminary Report V: The Early Byzantine Remains", *Hesperia 48, 3,* s. 294- 324.

Seddon 1987 : Larissa Ruth Seddon. *The Agora Stoas at Assos, Aigai and Termessos: Examples of the Political Function of Attalid Architectural Patronage*, Los Angeles.

Serdaroğlu 1995 : Ümit Serdaroğlu. *Assos: (Behramkale)*, İstanbul.

Serdaroğlu – Stupperich 1992 : Ümit Serdaroğlu – R. Stupperich. *Ausgrabungen in Assos 1990*, *AMS* 5.

1993 : Ümit Serdaroğlu – R. Stupperich. *Ausgrabungen in Assos 199*1, *AMS 10*.

1996 : Ümit Serdaroğlu – R. Stupperich. *Ausgrabungen in Assos 1992*, *AMS 21*.

Sezgin 2010 : Kudret Sezgin. *Assos Kuzey Stoasının İnşası ve Kullanım Evreleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), ÇOMÜ SBE, Çanakkale.

Slane 1990 : Kathleen Warner Slane. *Corinth: The Sanctuary of Demeter and Kore The Roman Pottery and Lamps*, *XVIII*, *II*, New Jersey.

Slane – Sanders 2005 : Kathleen Warner Slane – Guy D. R. Sanders. "Corint: Late Roman Horizons", *Hesperia 74, 2*, s. 243-297.

Smith 1973 : R. H. Smith. *The 1967 Season of the College of Wooster Expedition to Pella (Pella of the Decapolis I)*, Wooster, Ohio.

Sutherland 1967 : C. H. V. Sutherland. *Roman Imperial Coinage, VI: From Diocletian's reform (A.D. 294) to the death of Maximianus (A.D. 313),* London.

Tekin vd. 2009 : Oğuz Tekin – Sencan Altınoluk – Funda Körpe. *Sylloge Nummorum Graecorum, Turkey I, Çanakkale Museum, Roman Provincial Coins of Mysia, Troas etc.,* İstanbul.

Tekkök 1996 : Billur Tekkök. *The Hellenistic and Roman Pottery From Troia: Second Century B.C. To Sixth Century A.D.,* Columbia.

Tekocak 2006 : Mehmet Tekocak. *Kelenderis Roma Çağı Seramiği,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi SBE, Konya.

Thompson 1949 : H. A. Thompson. "Excavations in the Athenian Agora: 1948", *Hesperia 18*, s. 211-229.

Topoleanu vd. 2012 : Florin Topoleanu – Daru Bogdan – Ian Haynes. "Salsovia: Chronological Landmarks" *PEUCE, S.N. X*, s. 101-144.

Unterkircher 1983 : Elisabeth Unterkirsher. "Terra Sigillata aus dem Heraion von Samos", *AMS 98,* s. 173-214.

Vaag 2003 : Leil Eric Vaag. "A Closer Look at the Making of Phocaean Red Slip Ware Bowls", Catherine Abadie – Reynal (Ed.), *Les Ceramiques En Anatolia Aux Epoques Hellenistique Et Romaine, Varia Anatolica XV,* Paris, 203-207.

Vapur 2001 Özlem Vapur. *Magnesia Ad Maeandrum Gymnasion' u Roma Dönemi Seramikleri,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi S.B.E., Ankara.

Waagé 1933 : Frederick O. Waagé. "The American Excavations in the Athenian Agora: First Report", *Hesperia 2, 2*, s. 279-328.

1948 : "Hellenistic and Roman Tableware of North Syria", *Antioch on the Orontes IV. 1, Ceramic and Islamic Coins*, Princeton.

Webb 1968 P. H. Webb. *Roman Imperial Coinage, V-I*, London.

Williams 1989 : Caroline Williams. *Anemurium: The Roman and Early Byzantine Pottery, PIMS*, Toronto.

Winter 2006 : Frederick E. Winter, *Studies in Hellenistic Architecture*, Canada.

Yıldız 2006 : Volkan Yıldız. *Tarsus Cumhuriyet Alanı Kazısında Bulunan Doğu Sigillataları A Grubu Seramikleri,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi S.B.E., Konya.

Yılmaz 2005 : Zeynep Yılmaz. "Spätantike Sigillaten aus Priene", B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal, J. Witte - Orr (Eds.), *Çanak, Akdeniz ve Çevresindeki Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Geç Antik ve Ortaçağ Seramiği ve Mimari Seramiği, Byzas 7,* İstanbul, s. 123-130.

Zelle 1990 : Michael Zelle. “Terra Sigillata von Assos”, *AMS 2,* Bonn, s. 97-137.

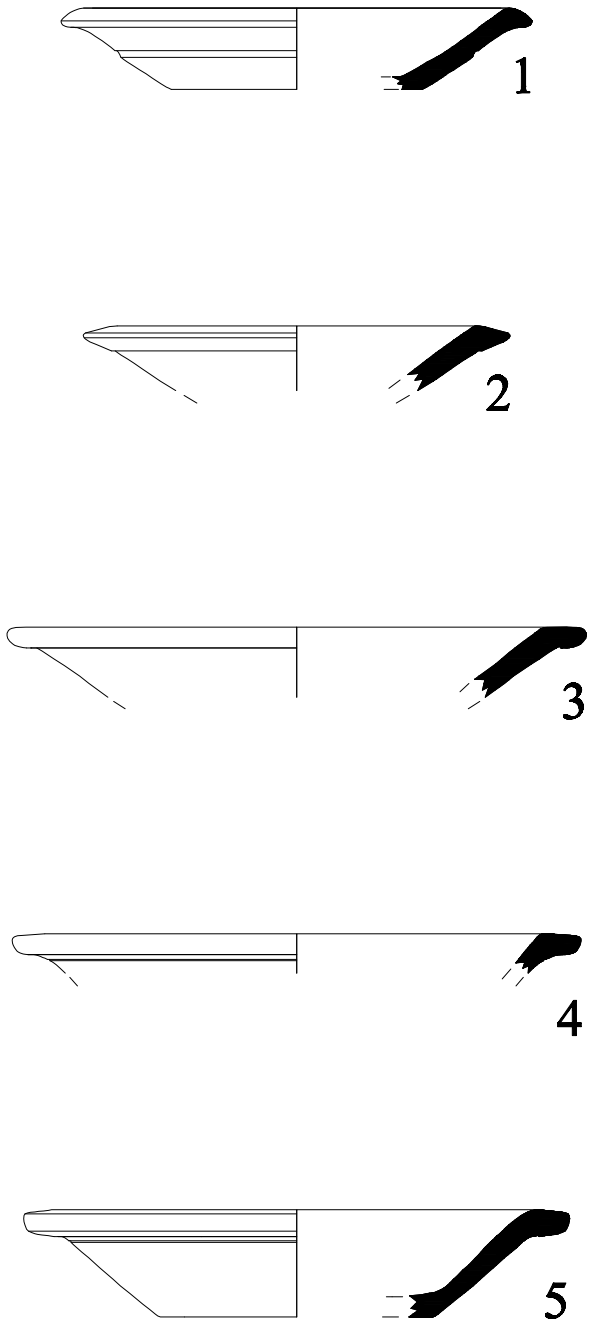
1997 : *Die Terra Sigillata aus der Westtor - Nekropole in Assos*, *AMS 27,* Bonn.

2003 : “Funde spätantiker Sigillata in Assos”, B. Liesen, U. Brandl (Eds.), *Römische Keramik Herstellung und Handel, Kolloquium Xanten, 15.-17.6.2000,* s. 77-106.

Zoroğlu 2003 : Levent Zoroğlu. “Doğu Sigillataların İmalat Yerleri ve Dağılım Sorunu”, Catherine Abadie-Reynal (Ed.), *Les Ceramiques En Anatolia Aux Epoques Hellenistique Et Romaine, Varia Anatolica XV*, Paris, s. 121-123.

Zuhuravlev 2008 : Denis V. Zhuravlev. “Roman Pottery from a Cistern in Pantikapaion”, *RCRFActa 40,* s. 213- 225.

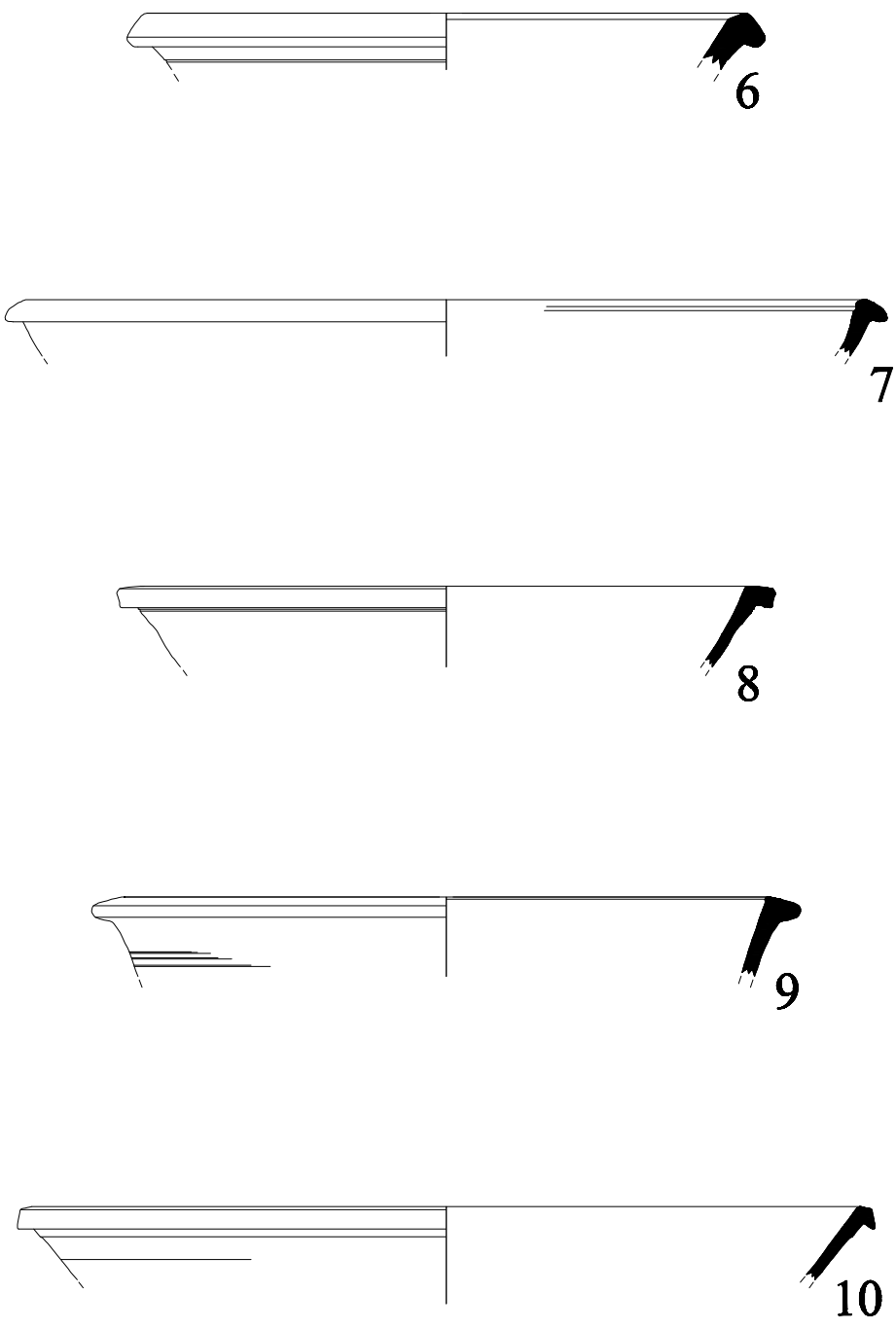
LEVHA 1

Çandarlı seramikleri: 1-5; *Loeschcke Form 9*

0 5cm

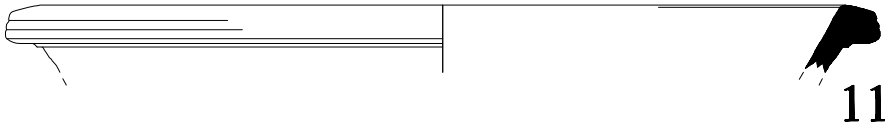
LEVHA 2

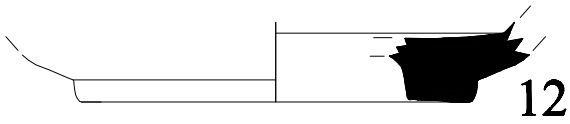
Çandarlı Seramikleri: 6-10; *Hayes Form 1*

0 5cm

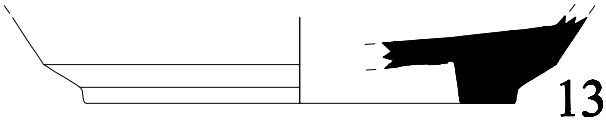
LEVHA 3

11

12

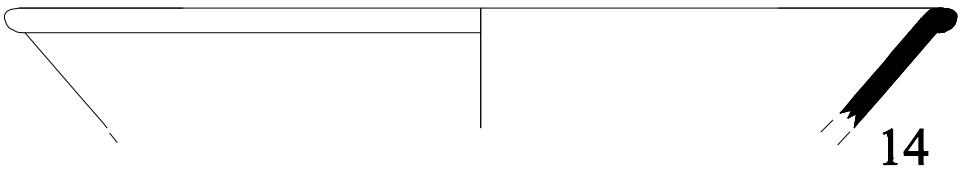

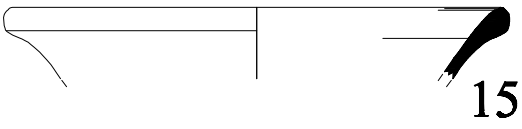
13

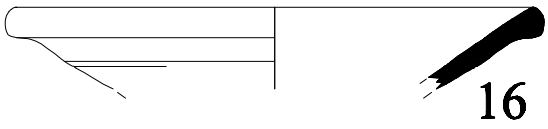
Çandarlı Seramikleri: 11-13; *Hayes Form 1*

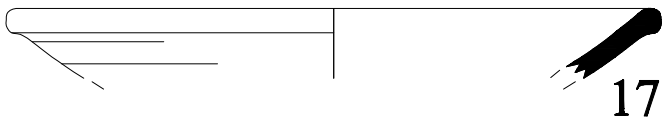
0 5cm

LEVHA 4

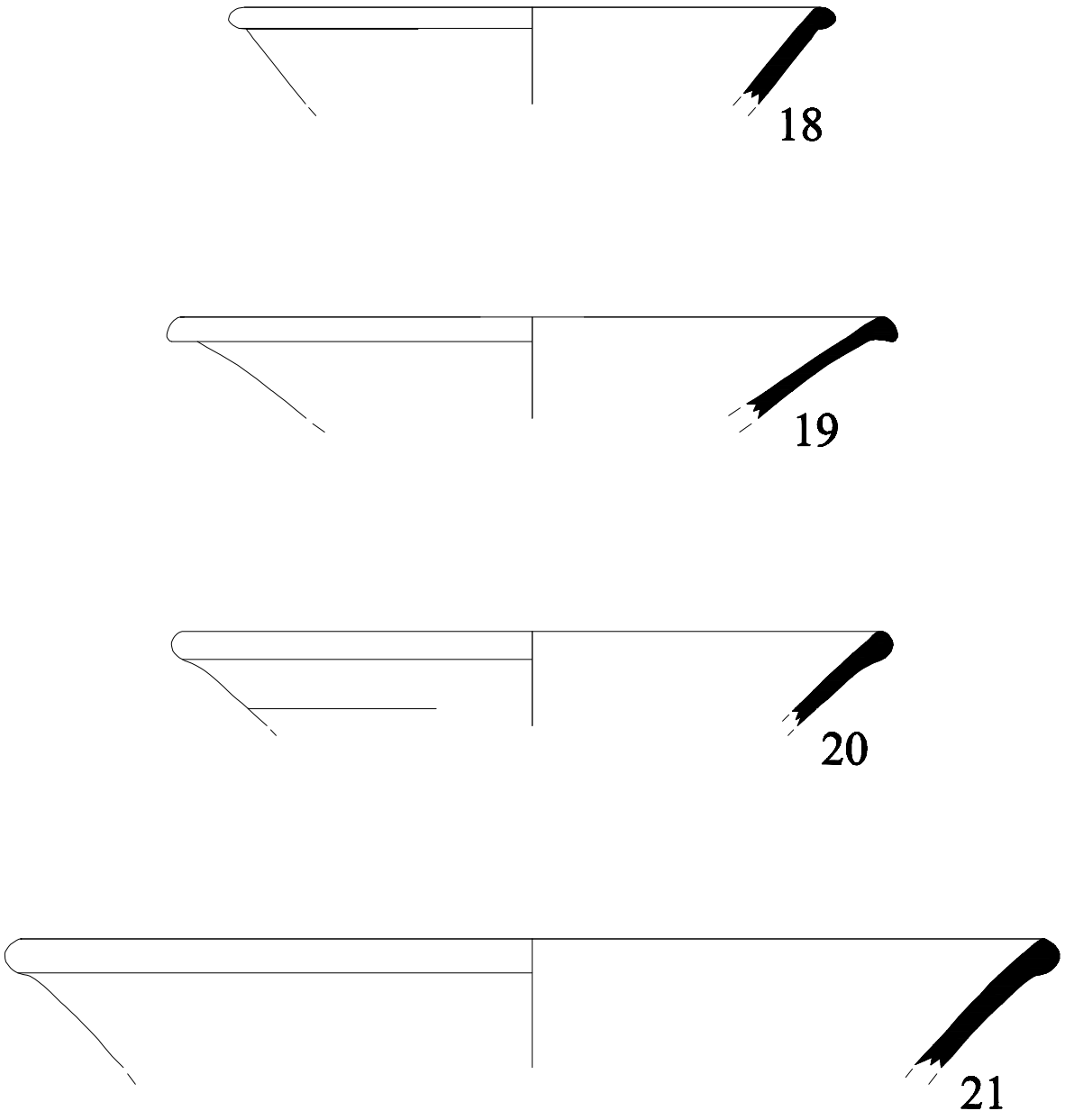

Çandarlı Seramikleri: 14-17; *Hayes Form 2*

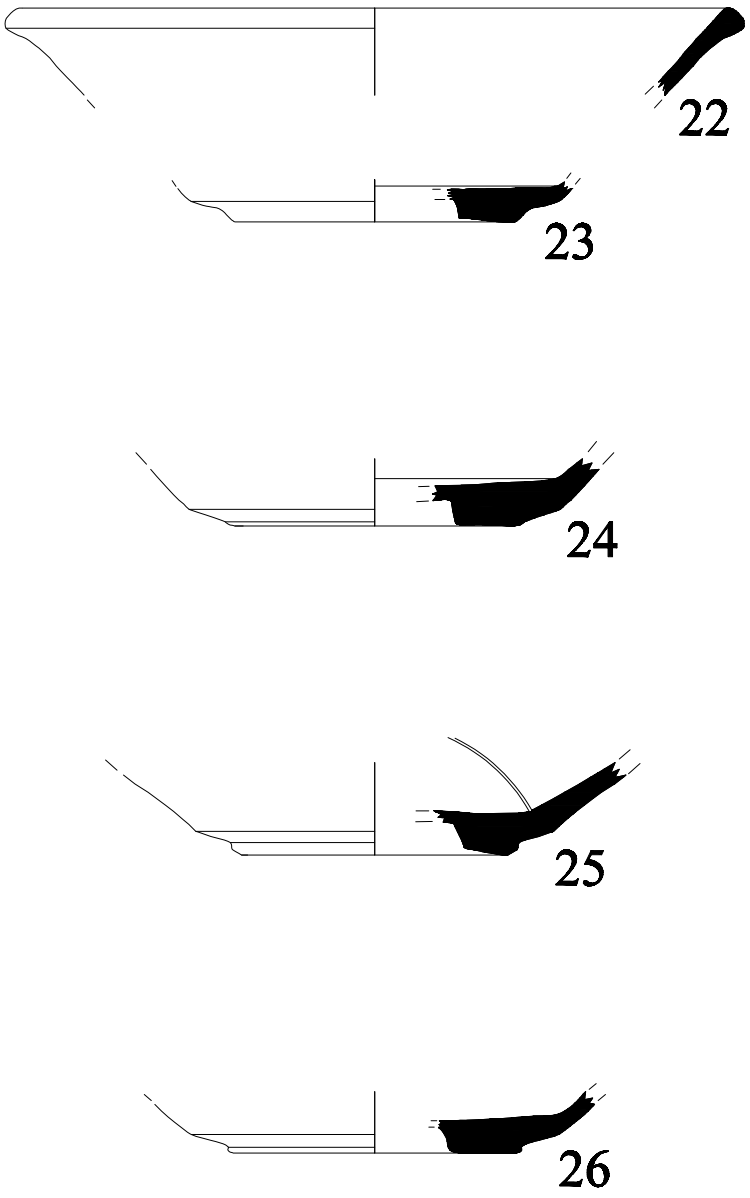
LEVHA 5

Çandarlı Seramikleri:18-21; *Hayes Form 2*

0 5cm

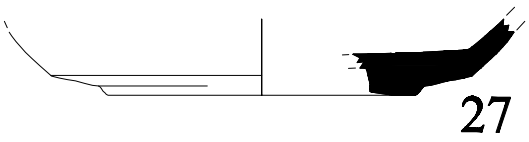
LEVHA 6

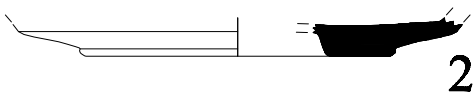

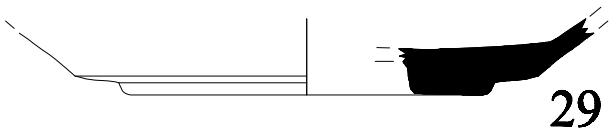
Çandarlı Seramikleri: 22-26; *Form 2*

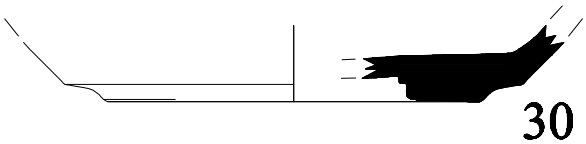
0 5cm

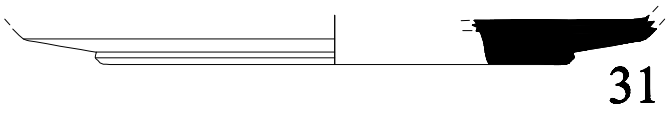
LEVHA 7

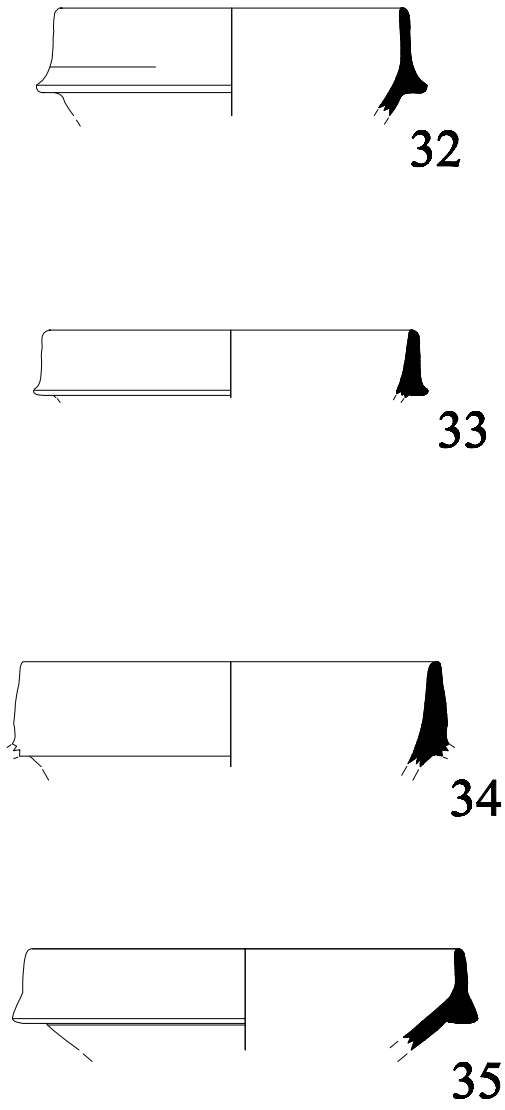

Çandarlı Seramikleri: 27-31; *Hayes Form 2*

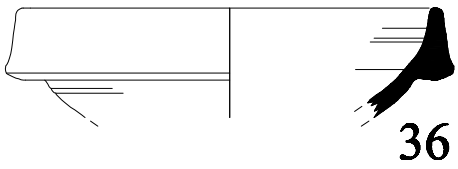
LEVHA 8

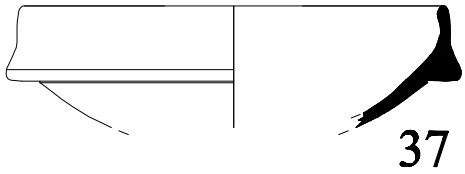

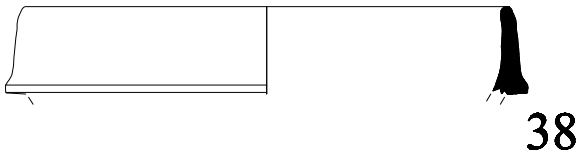
Çandarlı Seramikleri: 37-40; *Loeschcke Form 19/Hayes Form 3*

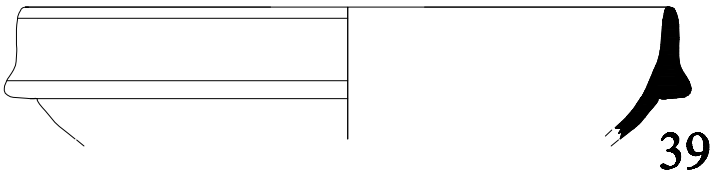

LEVHA 9

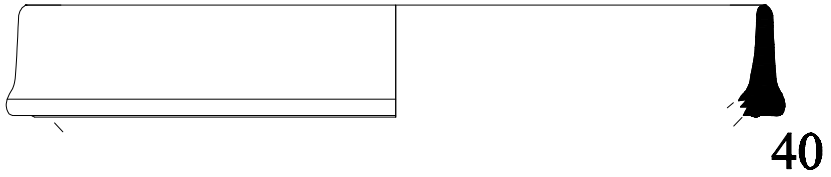

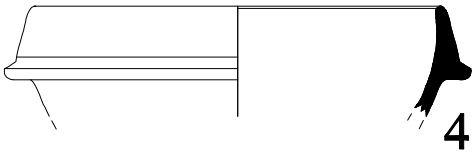
Çandarlı Seramikleri: 36-39; *Loeschcke Form 19/Hayes Form 3*

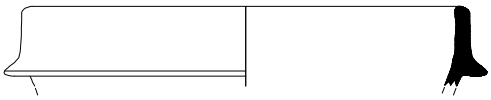
LEVHA 10

40

41

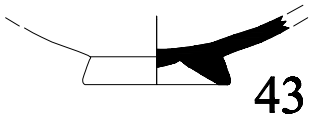

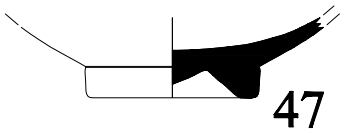
42

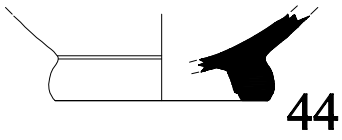
Çandarlı Seramikleri: 40-42; *Loeschcke Form 19/Hayes Form 3*

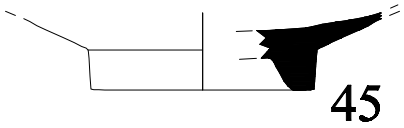
0 5cm

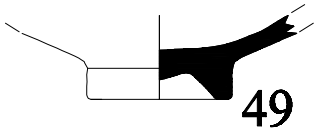

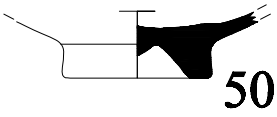

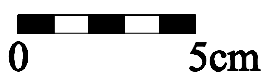

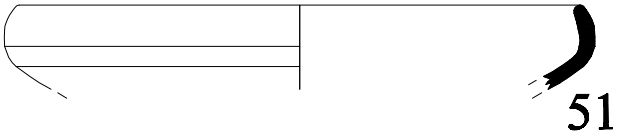

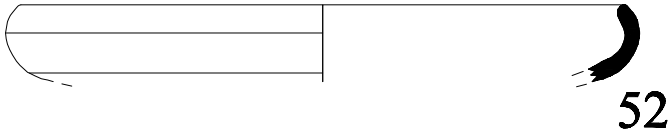
Çandarlı Seramikleri: 43-50; *Loeschcke Form 19/Hayes Form 3*

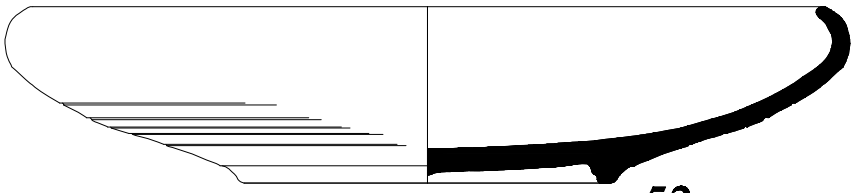
LEVHA 12

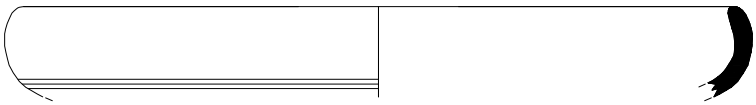
51

52

53

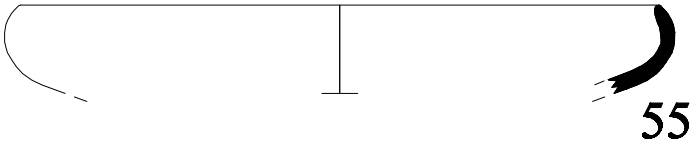
54

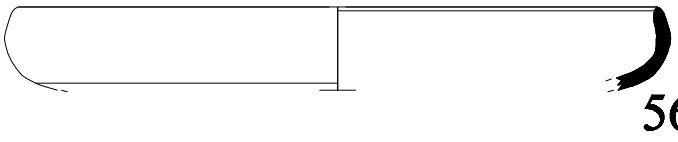
Çandarlı Seramikleri: 51-54; *Hayes Form 4*

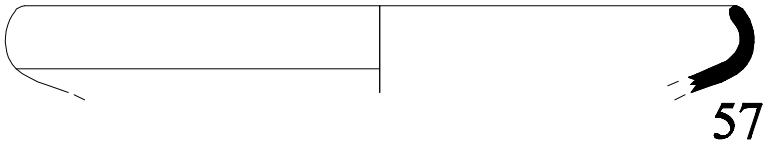

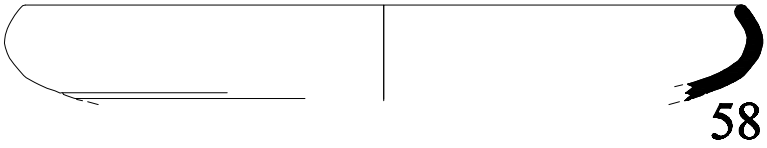
0 5cm

LEVHA 13

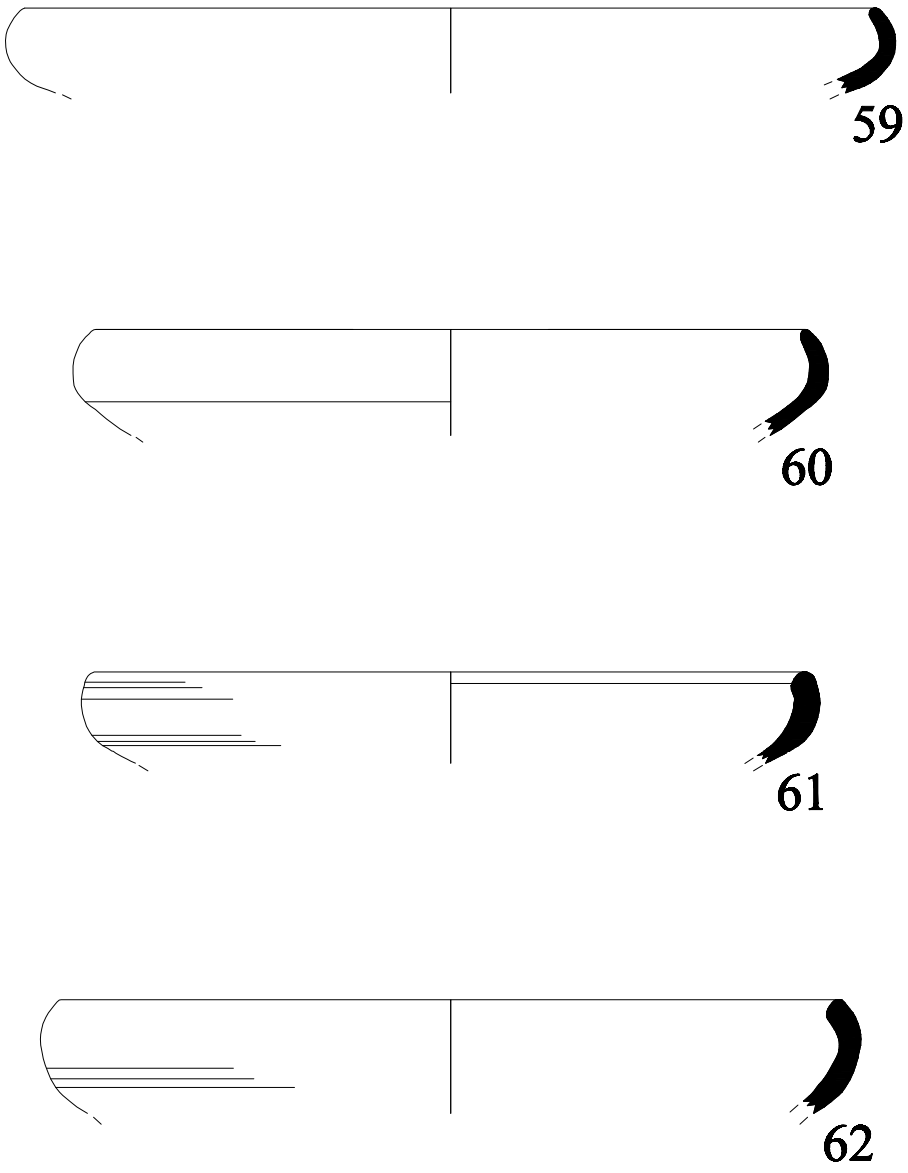

Çandarlı Seramikleri: 55-58; *Hayes Form 4*

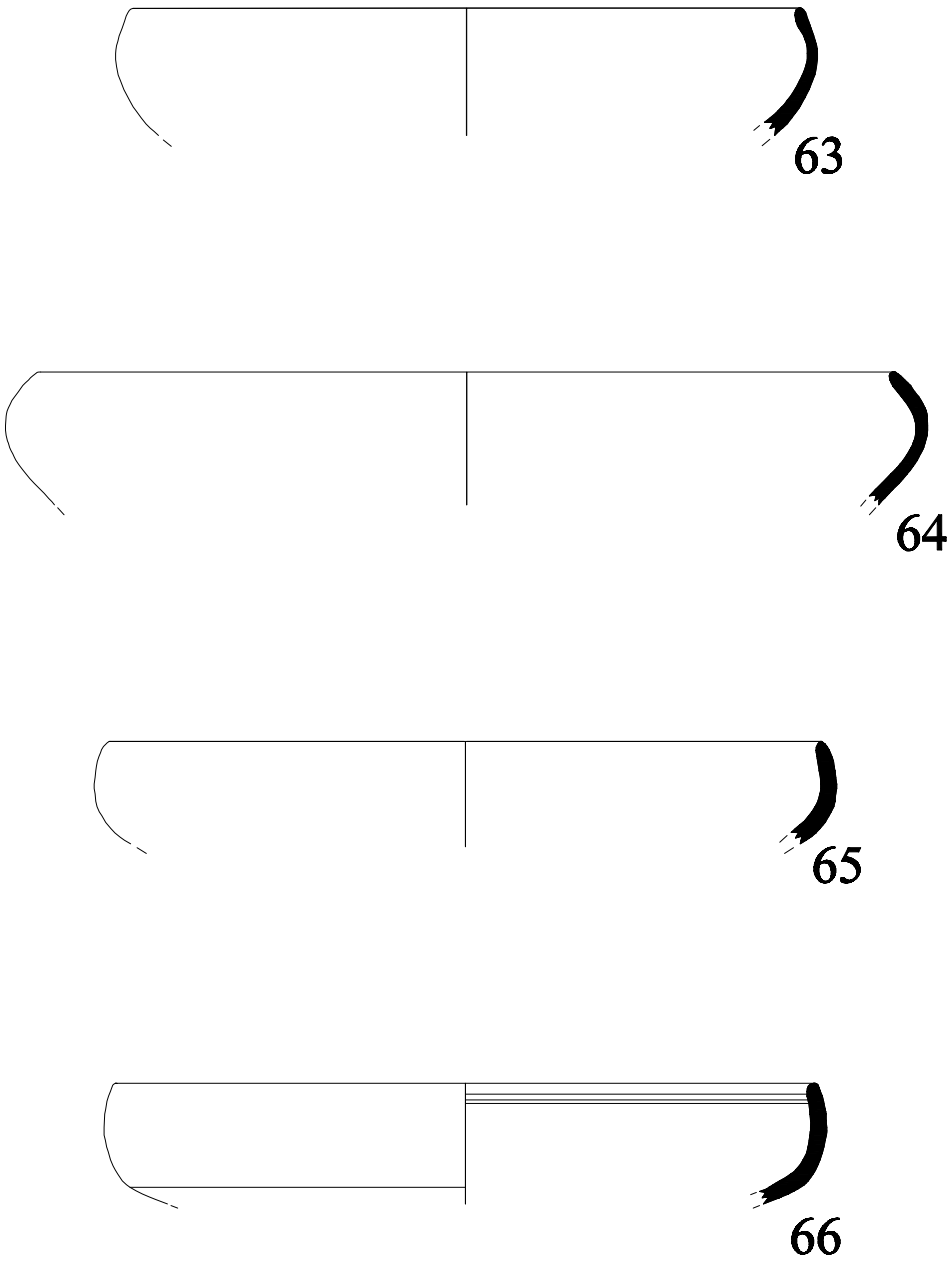
LEVHA 14

Çandarlı Seramikleri: 59-62; *Hayes Form 4*

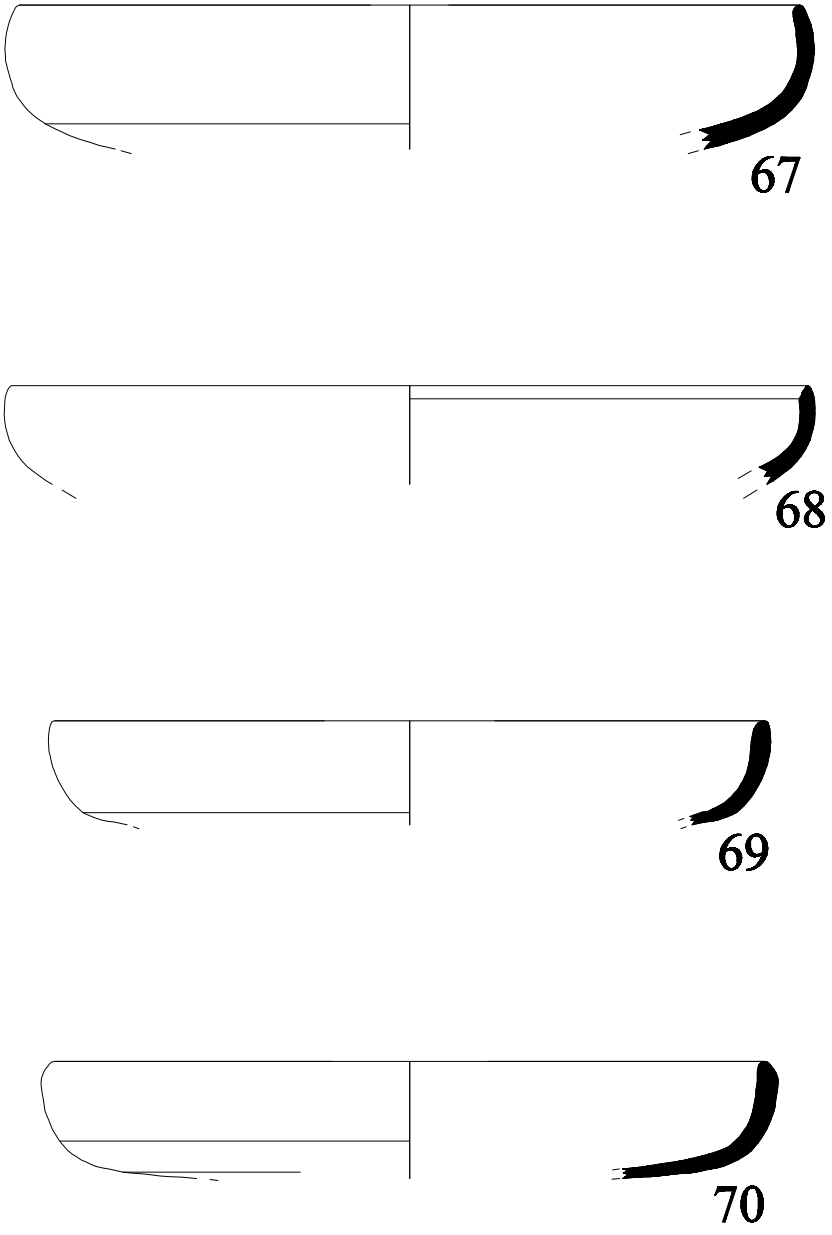
LEVHA 15

Çandarlı Seramikleri: 63-66; *Hayes Form 4*

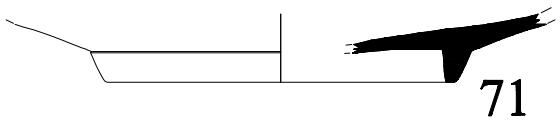
LEVHA 16

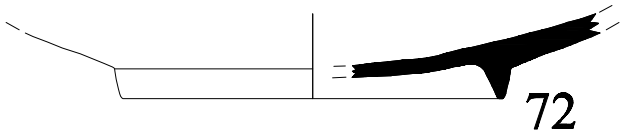

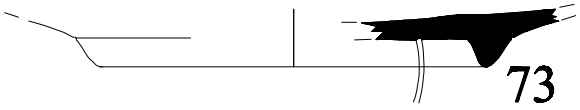
Çandarlı Seramikleri: 67-70; *Hayes Form 4*

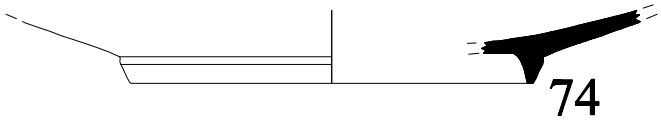

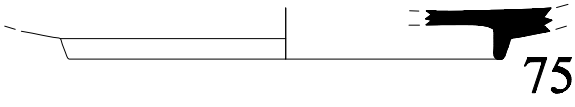
LEVHA 17

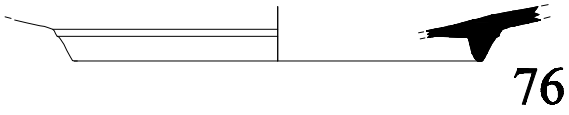

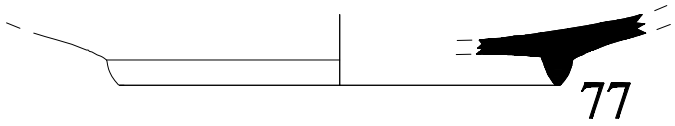

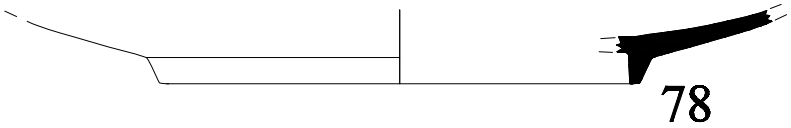

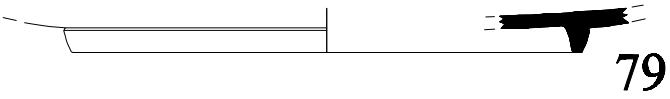
Çandarlı Seramikleri: 71-75; *Hayes Form 4*

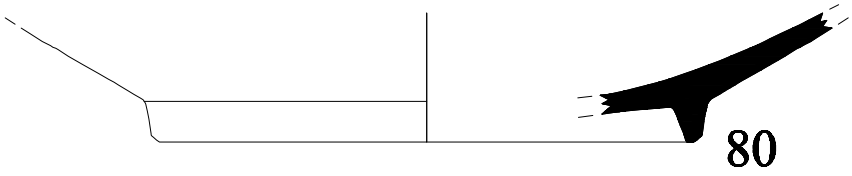

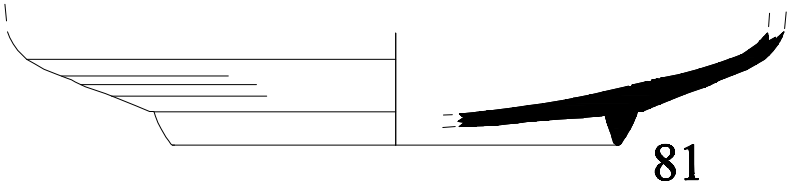

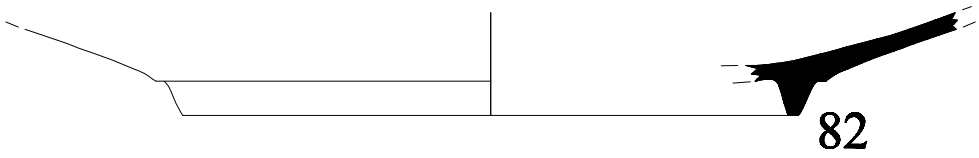

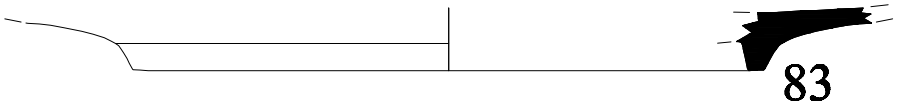

Çandarlı Seramikleri: 76-80; *Hayes Form 4*

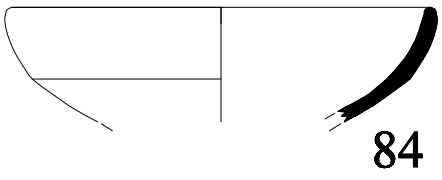

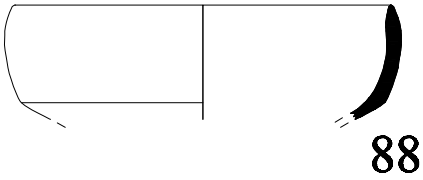

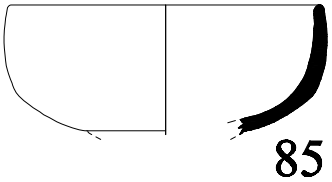

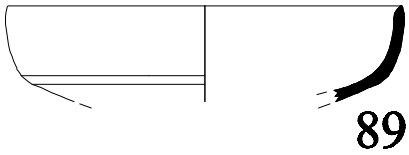
Çandarlı Seramikleri: 81-83; *Hayes Form 4*

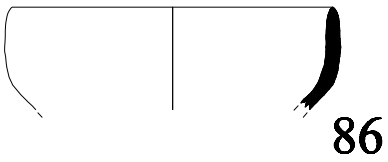

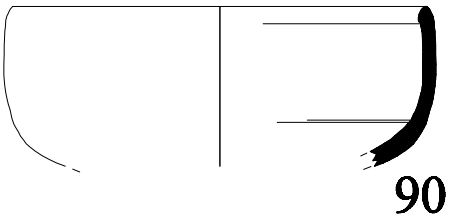

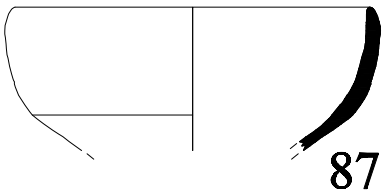

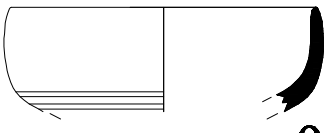

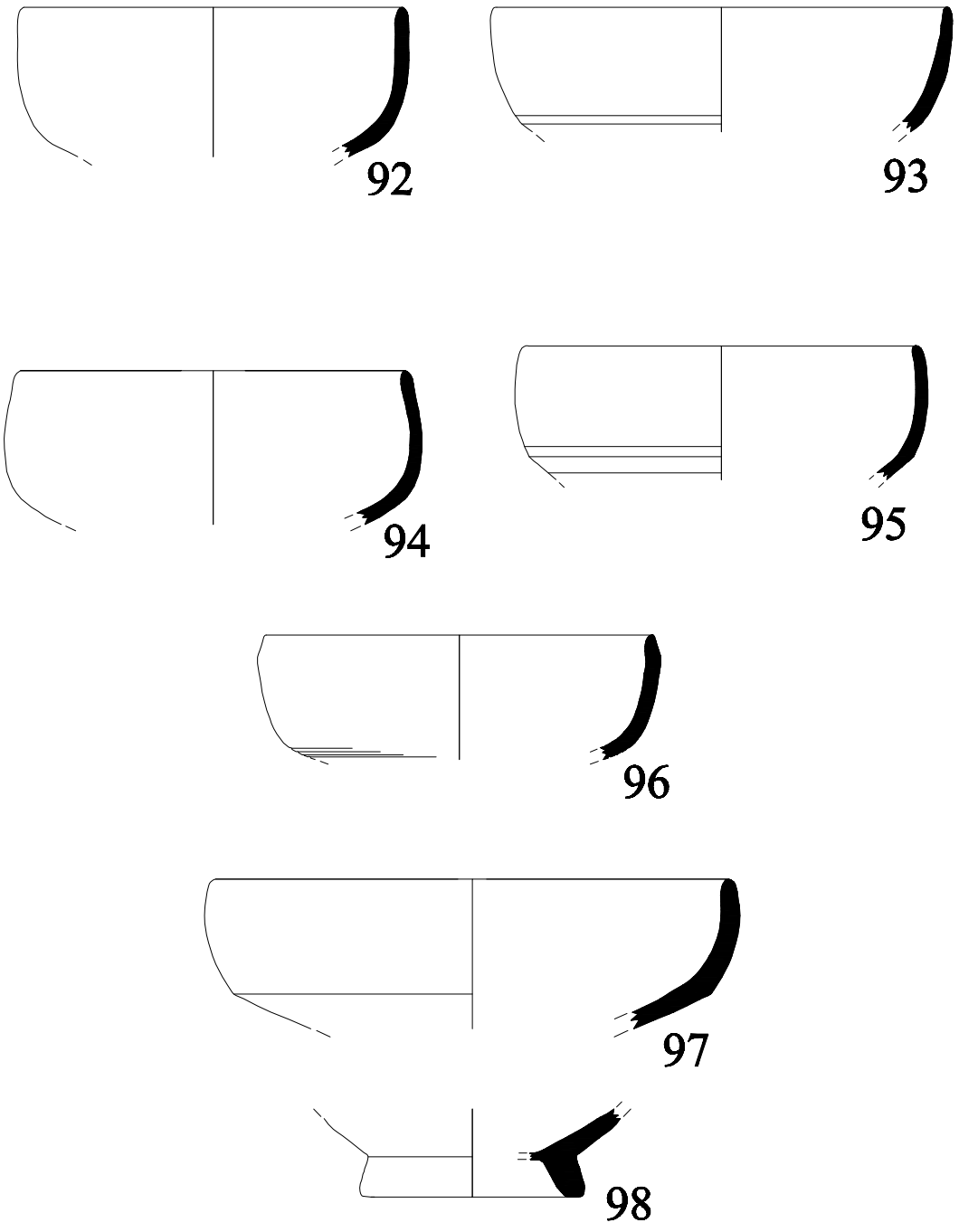

Çandarlı Seramikleri: 84-91; *Hayes Form 5*

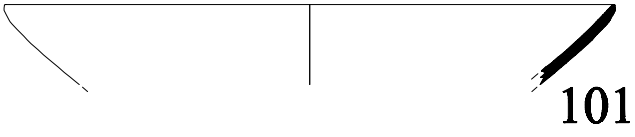
Çandarlı Seramikleri: 92-98; *Hayes Form 5*

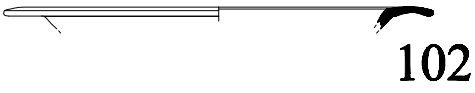
0 5cm

LEVHA 22

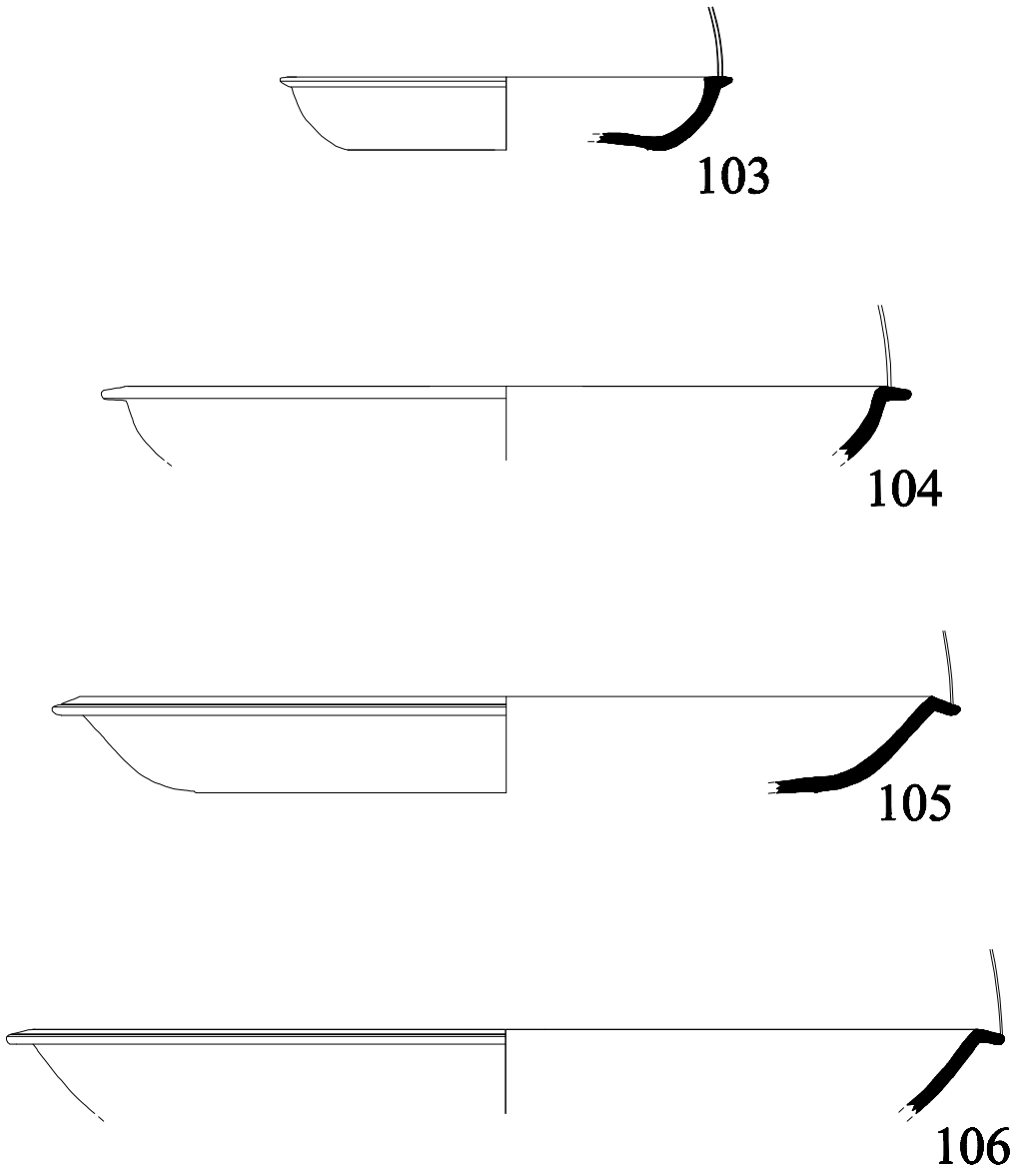

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri: 99-101; *Hayes Form 50,* 102; *Hayes Form 52*

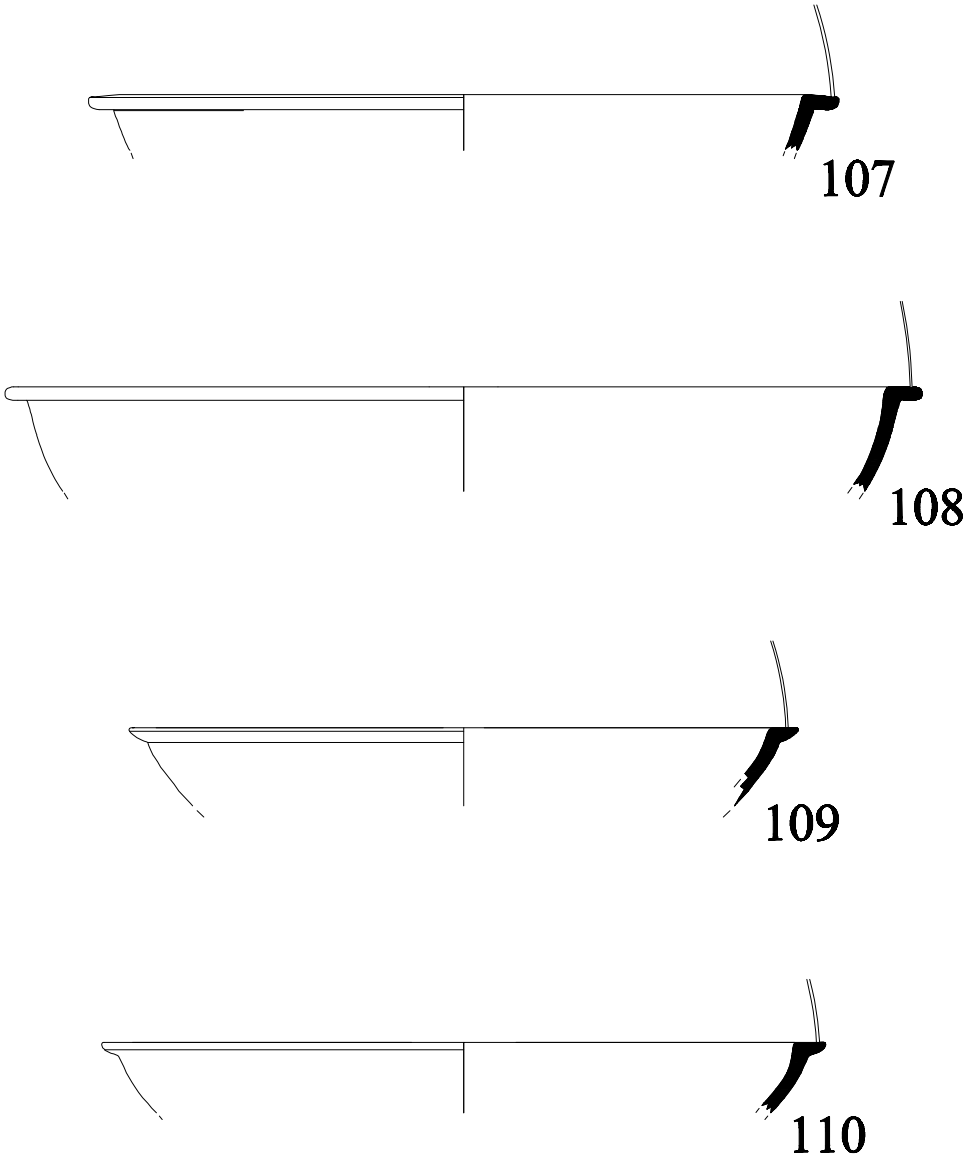
LEVHA 23

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri: 103-106; *Hayes Form 58*

0 5cm

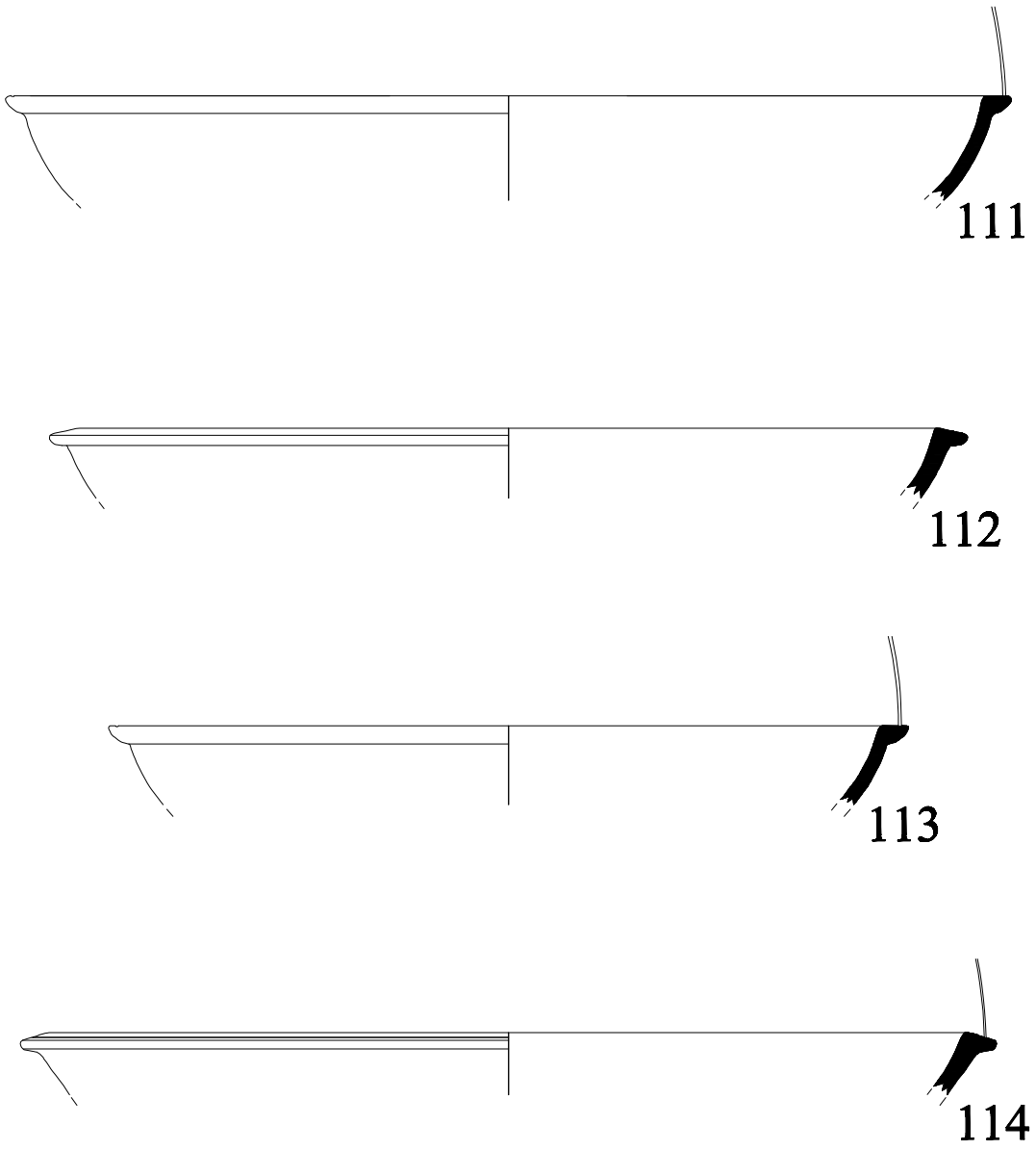
LEVHA 24

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri: 107-110; *Hayes Form 58*

0 5cm

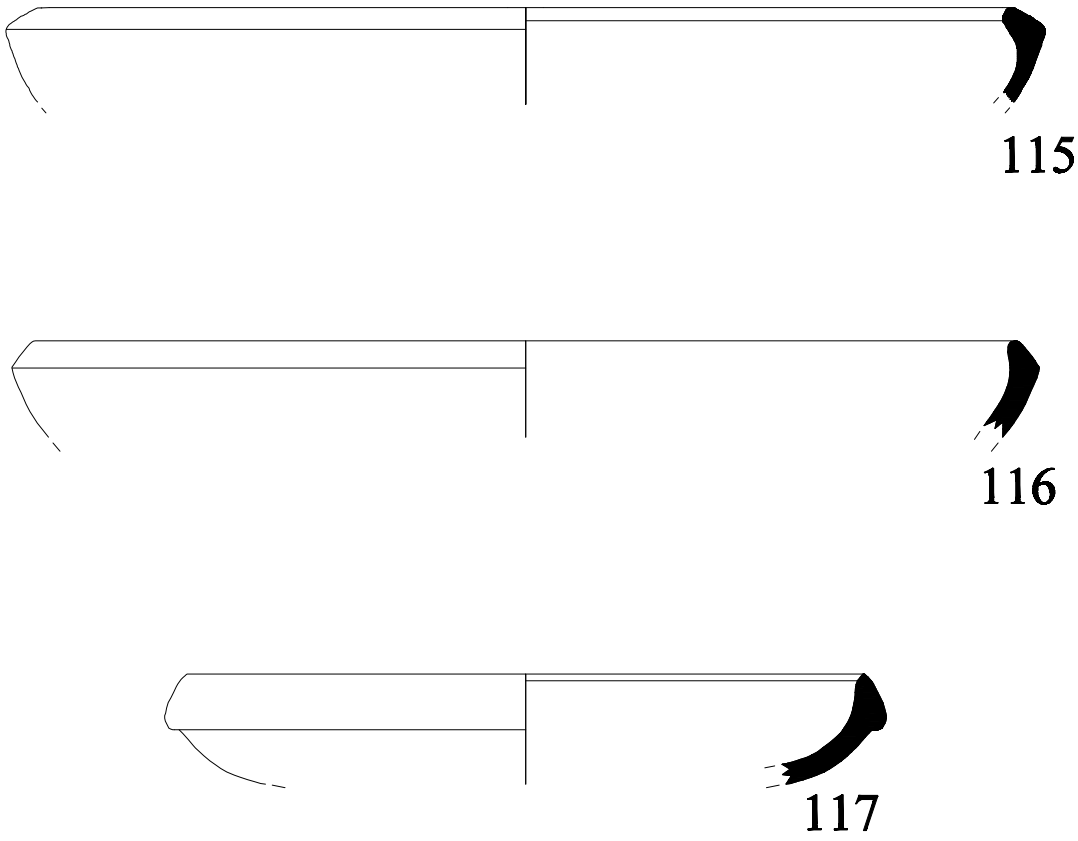
LEVHA 25

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri: 111-114; *Hayes Form 58*

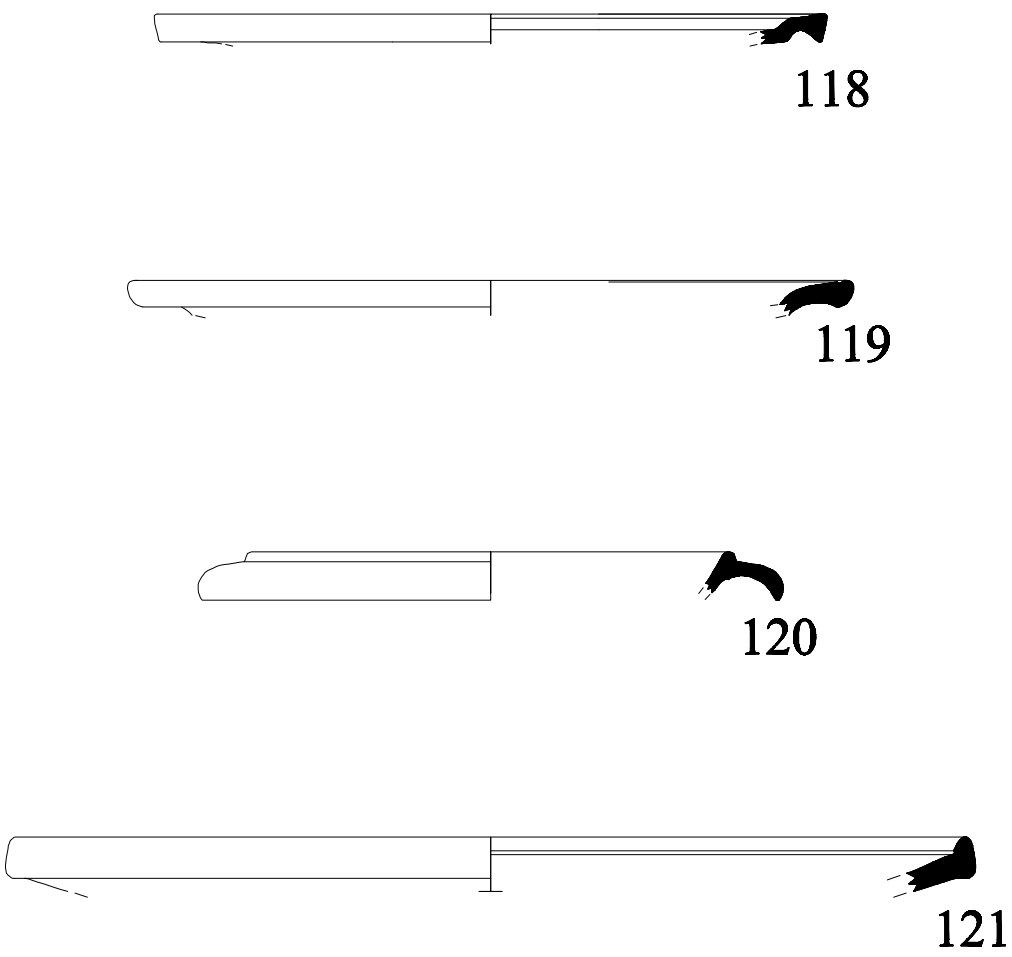
0 5cm

LEVHA 26

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri: 115-117; *Hayes Form 61*

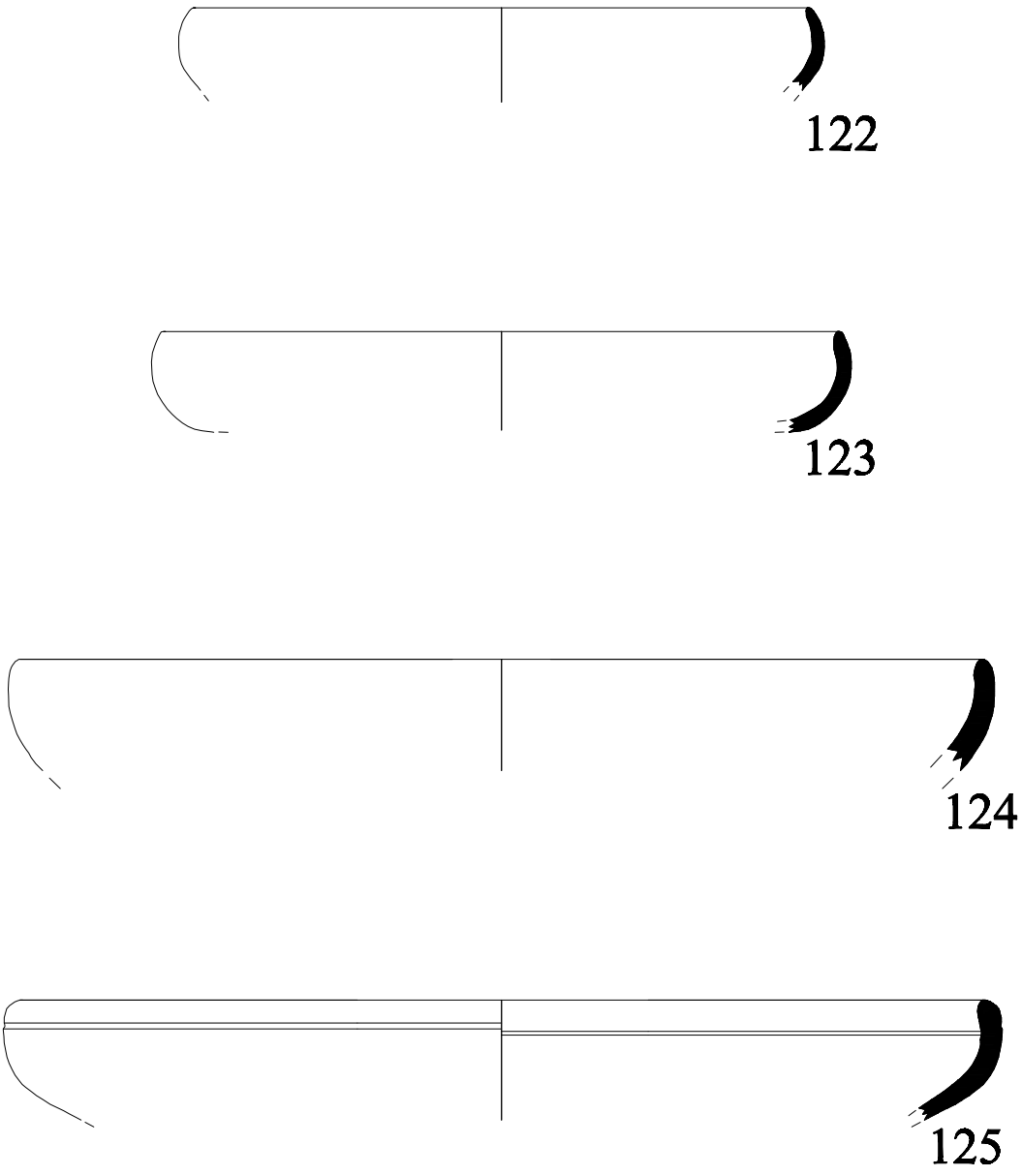
0 5cm

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri: 118-119; *Hayes Form 67,* 120*; Hayes Form 91,* 121*; Hayes Form 104*

0 5cm

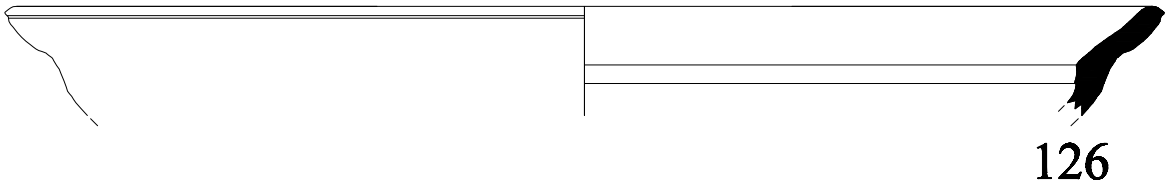
LEVHA 28

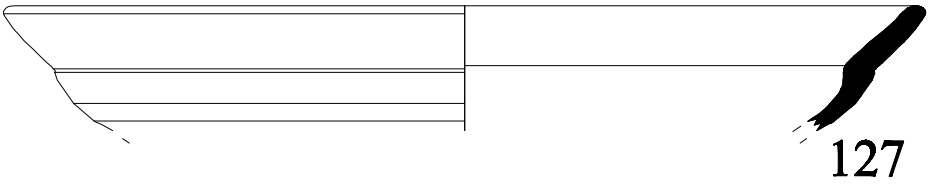
Phokaia Seramikleri: 122-125; *Hayes Form 1*

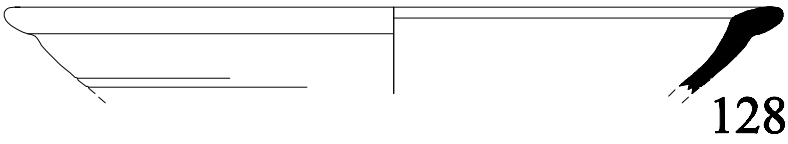
LEVHA 29

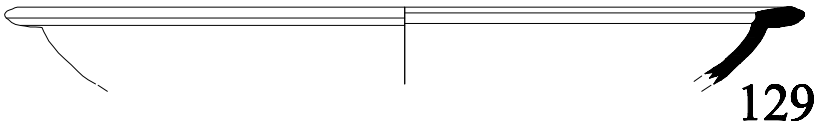
126

127

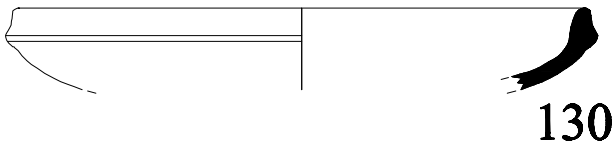
128

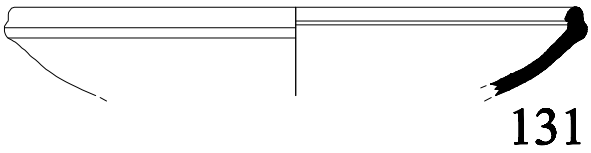

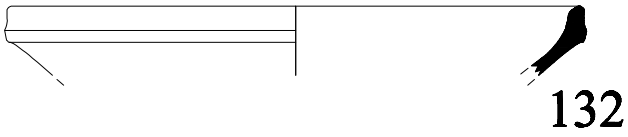
129

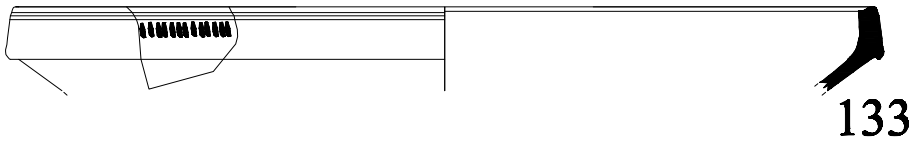
Phokaia Seramikleri: 126-129; *Hayes Form 2*

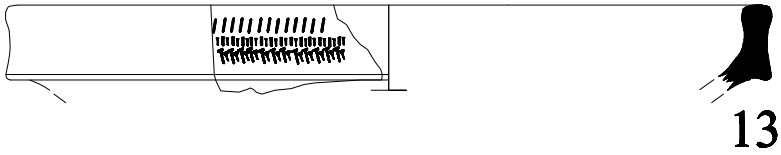

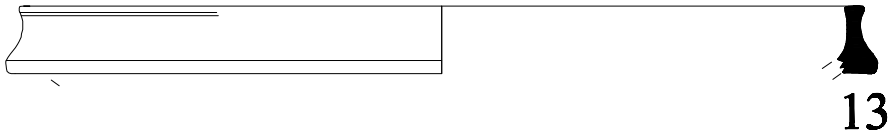

Phokaia Seramikleri: 130-133; *Hayes Form 3*

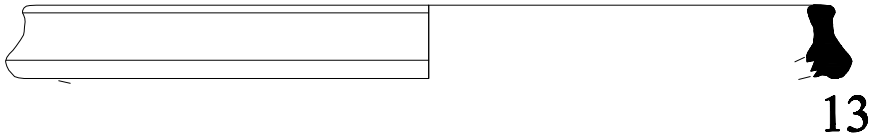

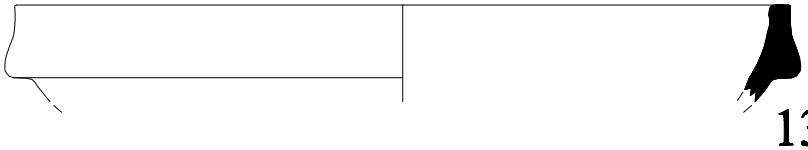
134

135

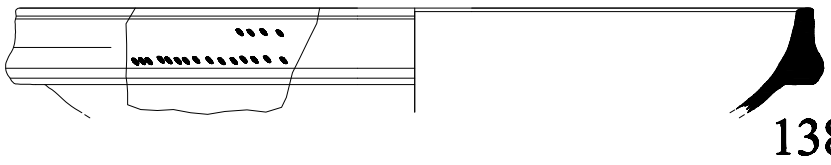
136

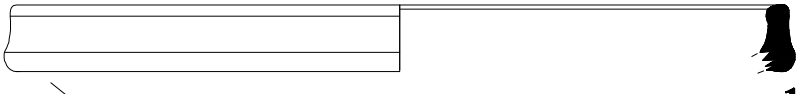
137

Phokaia Seramikleri: 134-137; *Hayes Form 3*

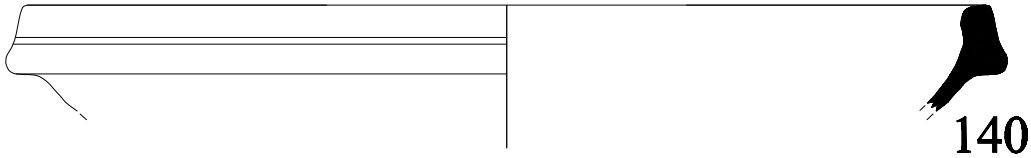

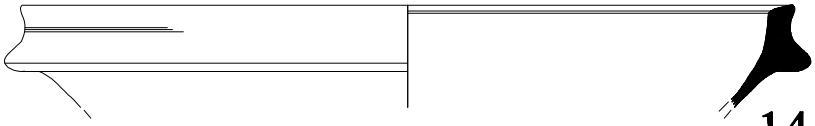
138

139

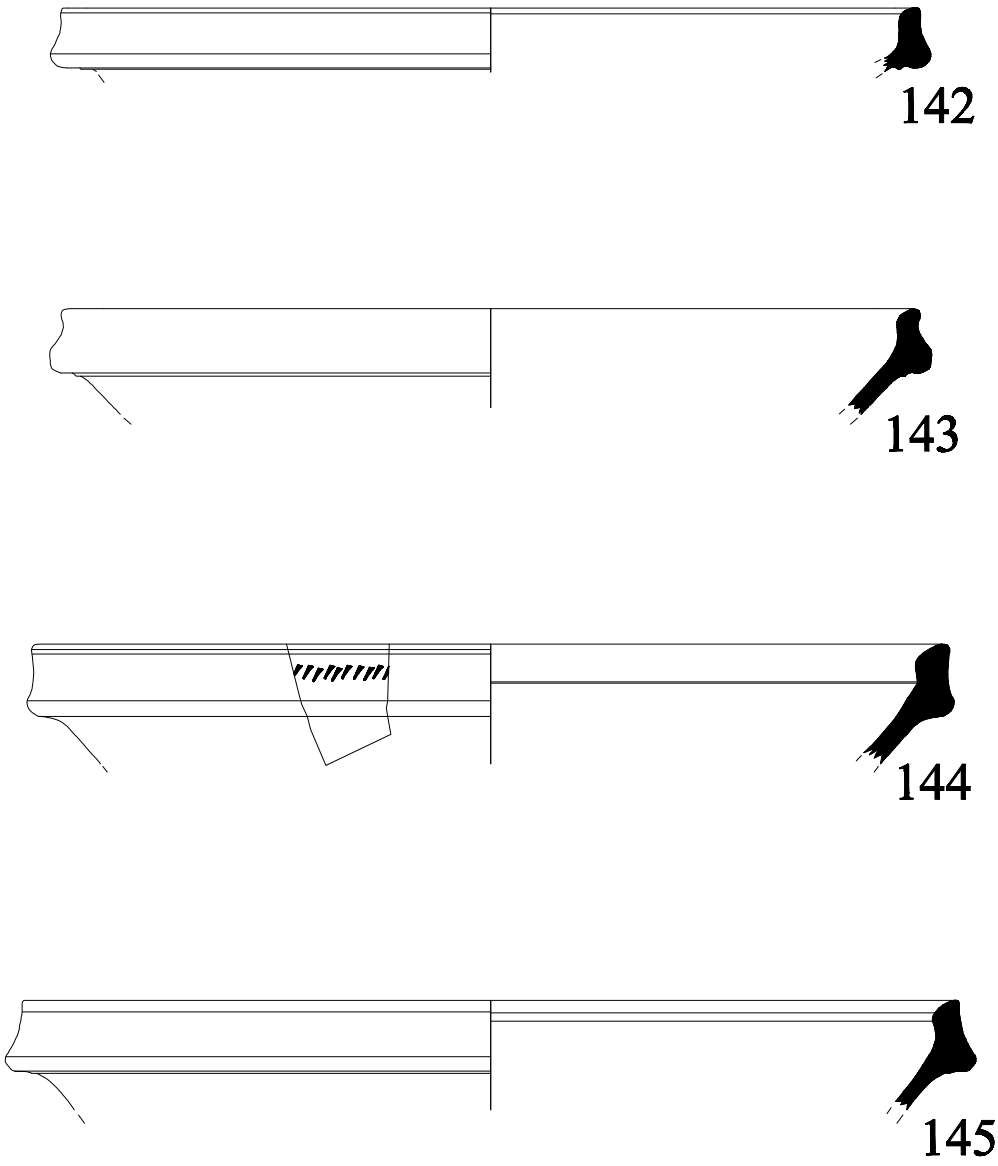
140

141

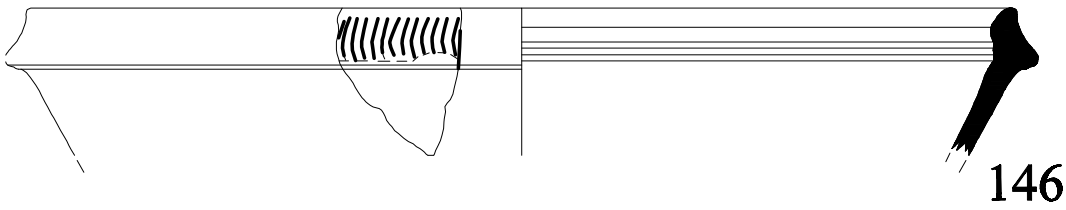
Phokaia Seramikleri: 138-141; *Hayes Form 3*

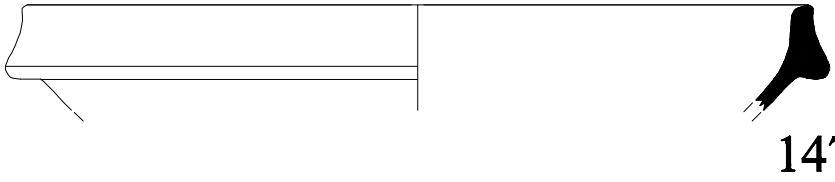

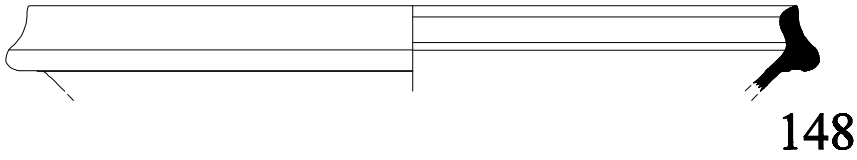

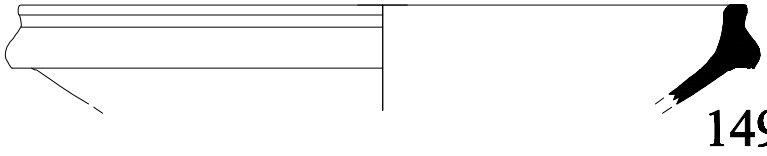
Phokaia Seramikleri: 142-145; *Hayes Form 3*

0 5cm

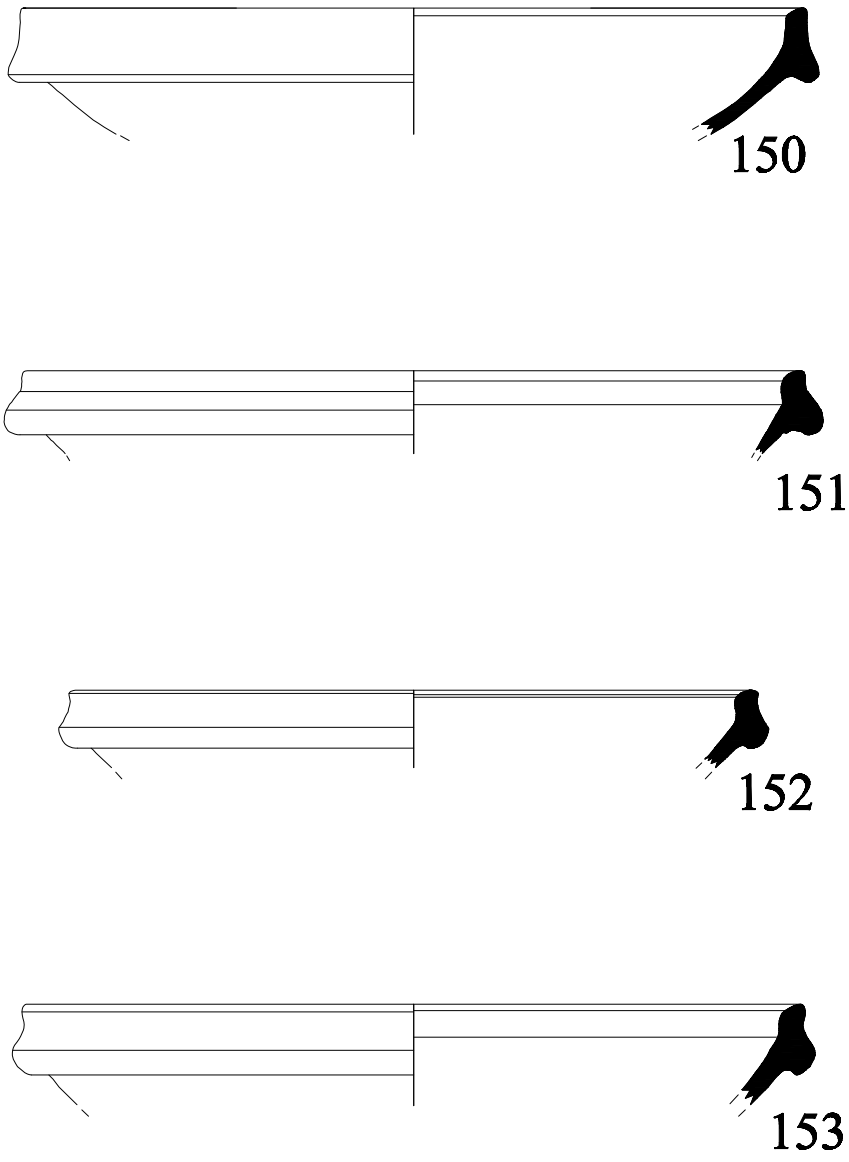

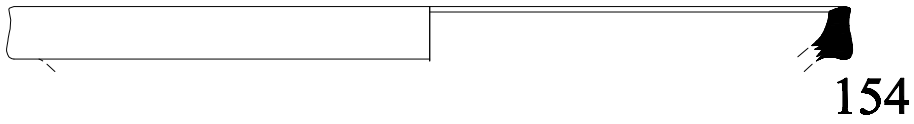
Phokaia Seramikleri: 146-149; *Hayes Form 3*

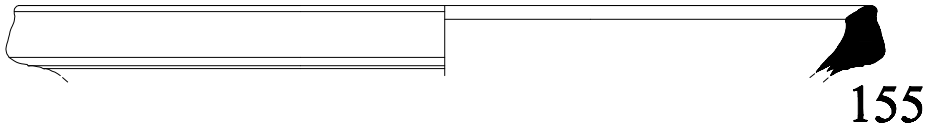

Phokaia Seramikleri: 150-153; *Hayes Form 3*

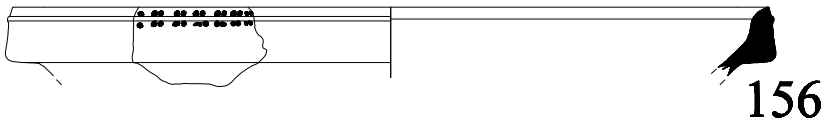

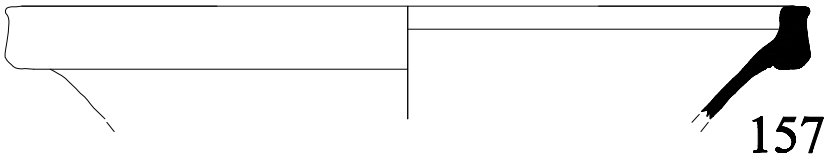
154

155

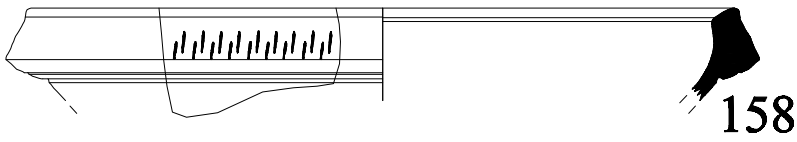
156

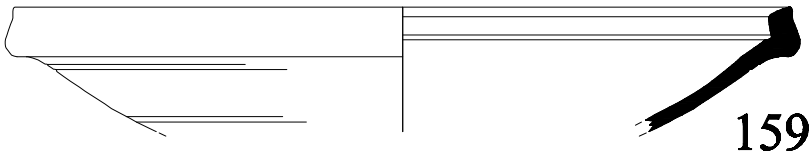

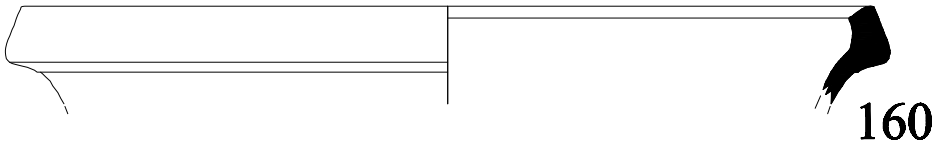
157

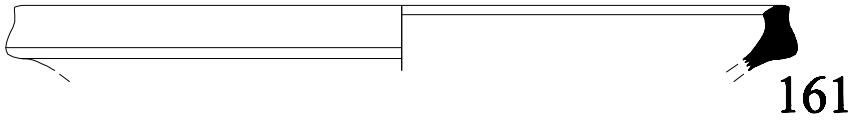
Phokaia Seramikleri: 154-157; *Hayes Form 3*

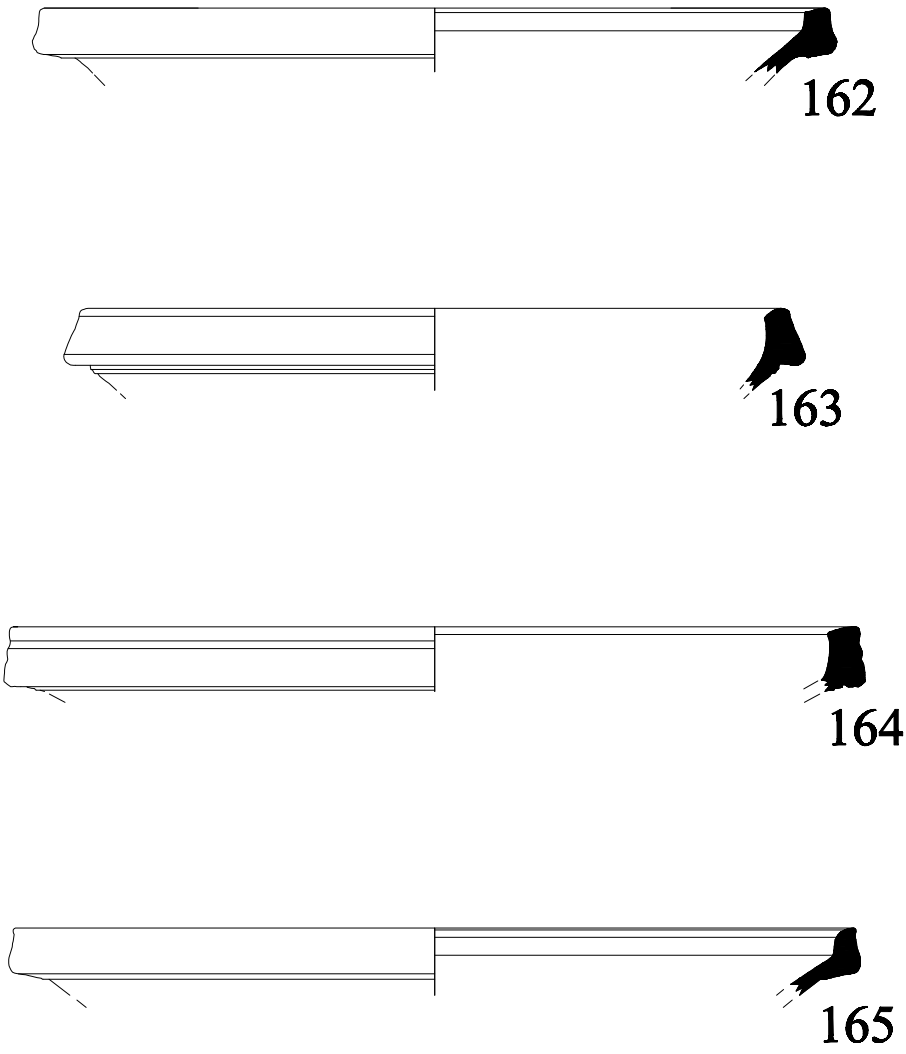

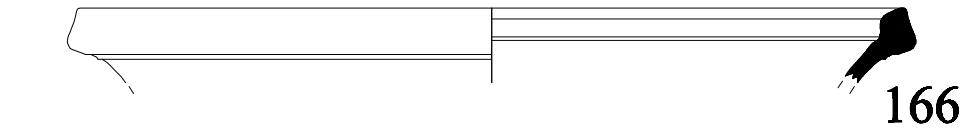
Phokaia Seramikleri: 158-161; *Hayes Form 3*

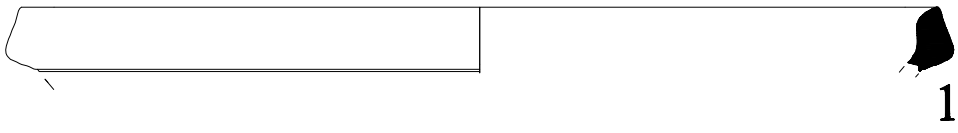

Phokaia Seramikleri: 162-165; *Hayes Form 3*

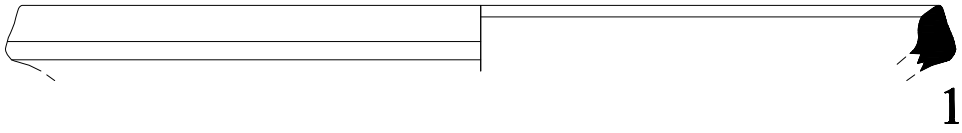
0 5cm

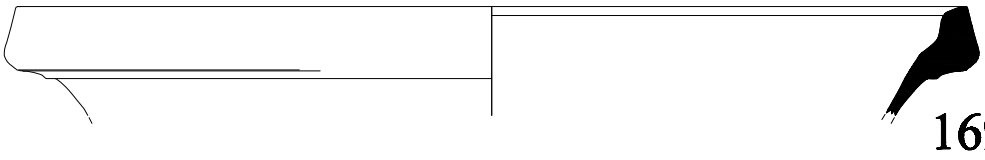
166

167

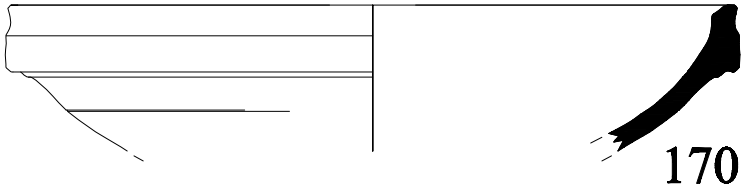
168

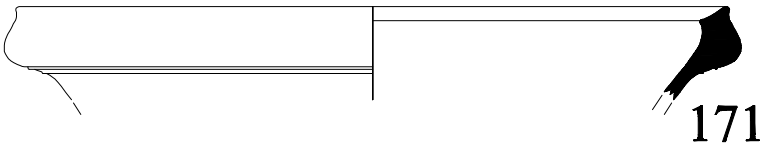

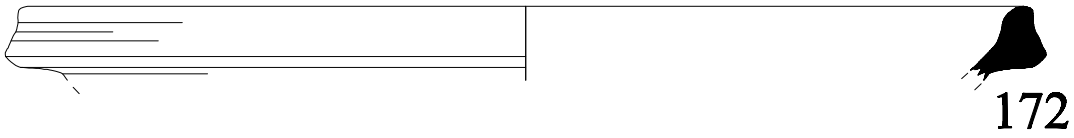
169

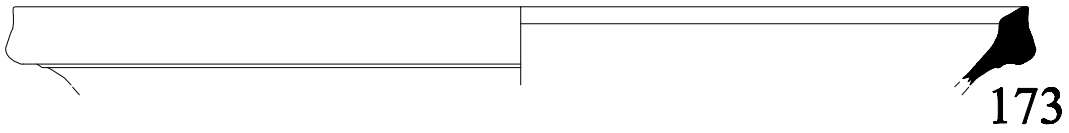
Phokaia Seramikleri: 166-169; *Hayes Form 3*

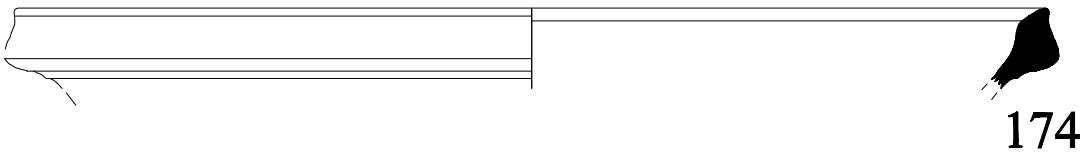

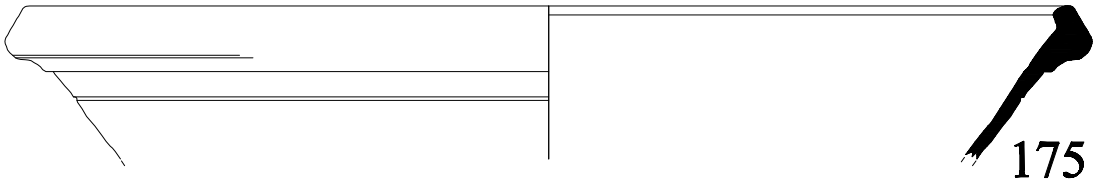

Phokaia Seramikleri: 170-173; *Hayes Form 3*

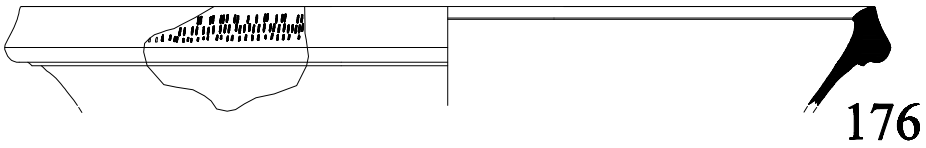

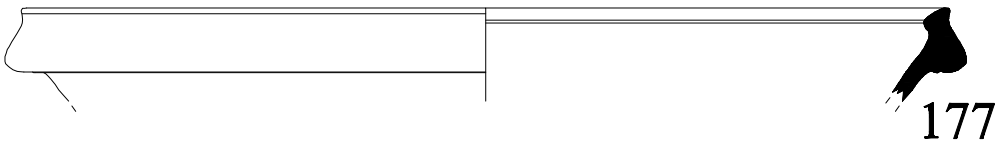
174

175

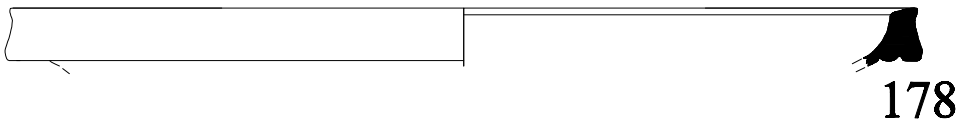
176

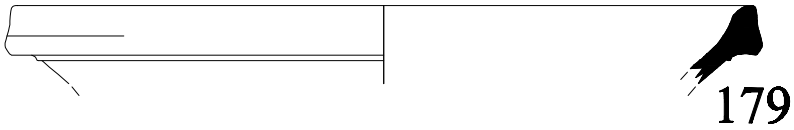
177

Phokaia Seramikleri: 174-177; *Hayes Form 3*

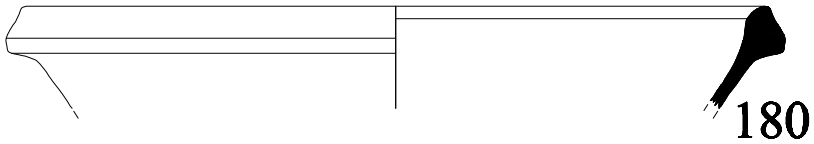

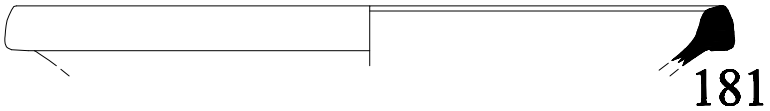
178

179

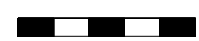

180

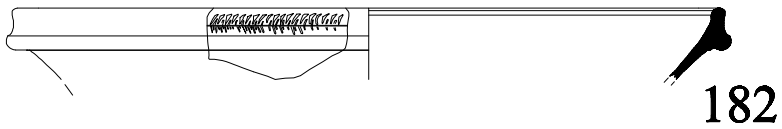

181

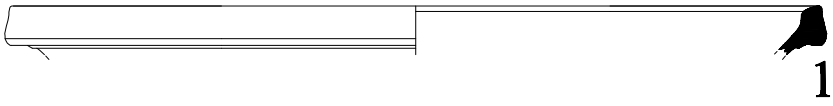
Phokaia Seramikleri: 178-181; *Hayes Form 3*

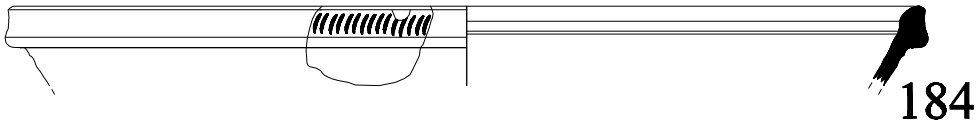
0 5cm

182

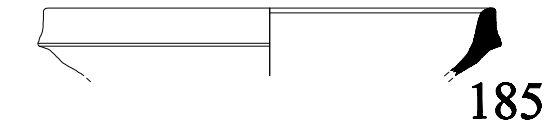
183

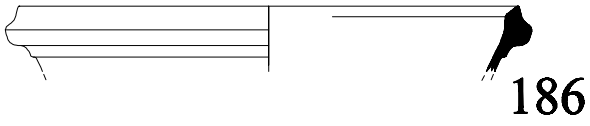

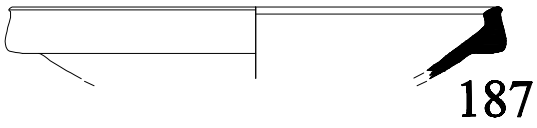
184

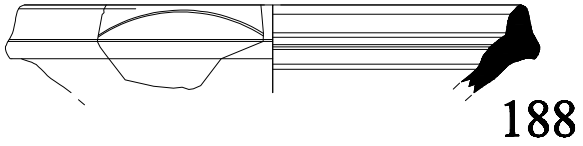
Phokaia Seramikleri: 182-184; *Hayes Form 3*

0 5cm

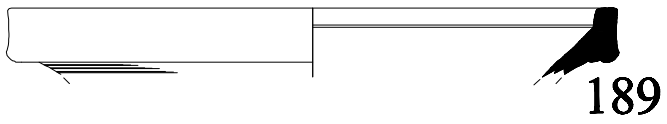

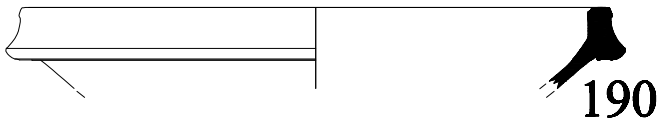

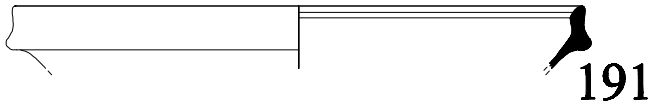

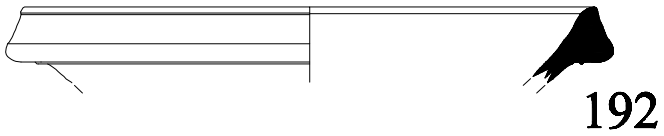
Phokaia Seramikleri: 185-188; *Hayes Form 3*

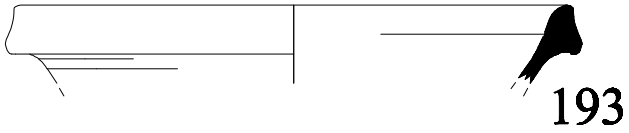

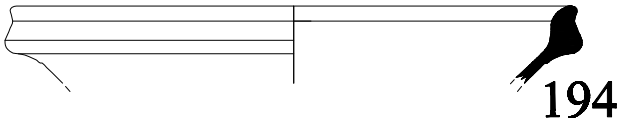

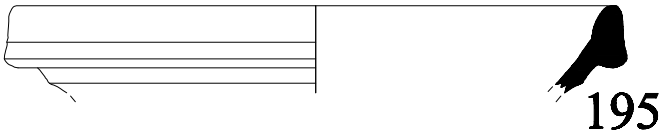
Phokaia Seramikleri: 189-192; *Hayes Form 3(Küçük Versiyon)*

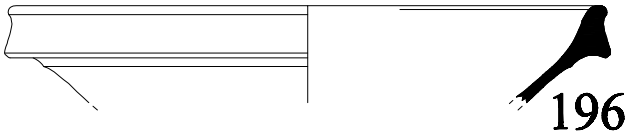

LEVHA 46

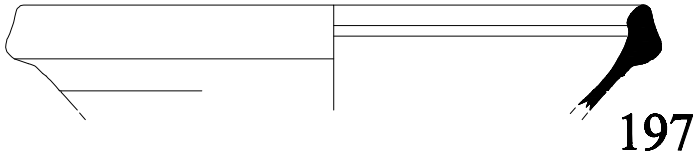

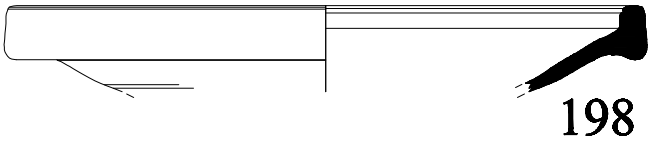

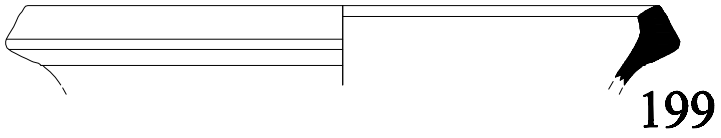

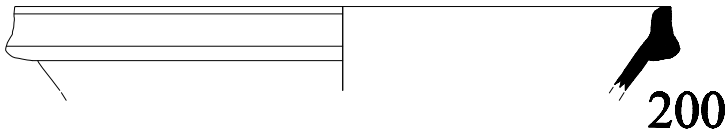
Phokaia Seramikleri: 193-196; *Hayes Form 3(Küçük Versiyon)*

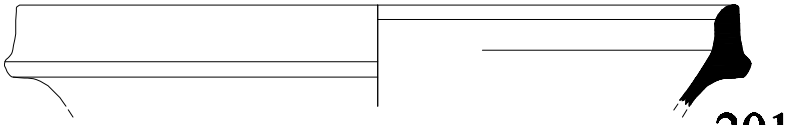

Phokaia Seramikleri: 197-200; *Hayes Form 3(Küçük Versiyon)*

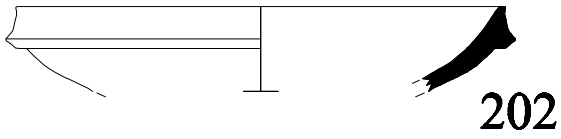

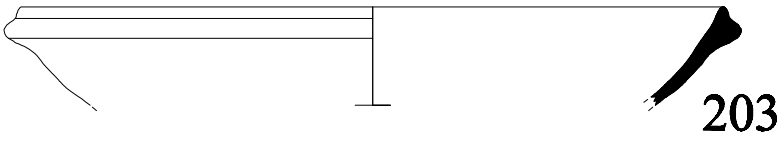
201

Phokaia Seramikleri: 201; *Hayes Form 3(Küçük Versiyon)*

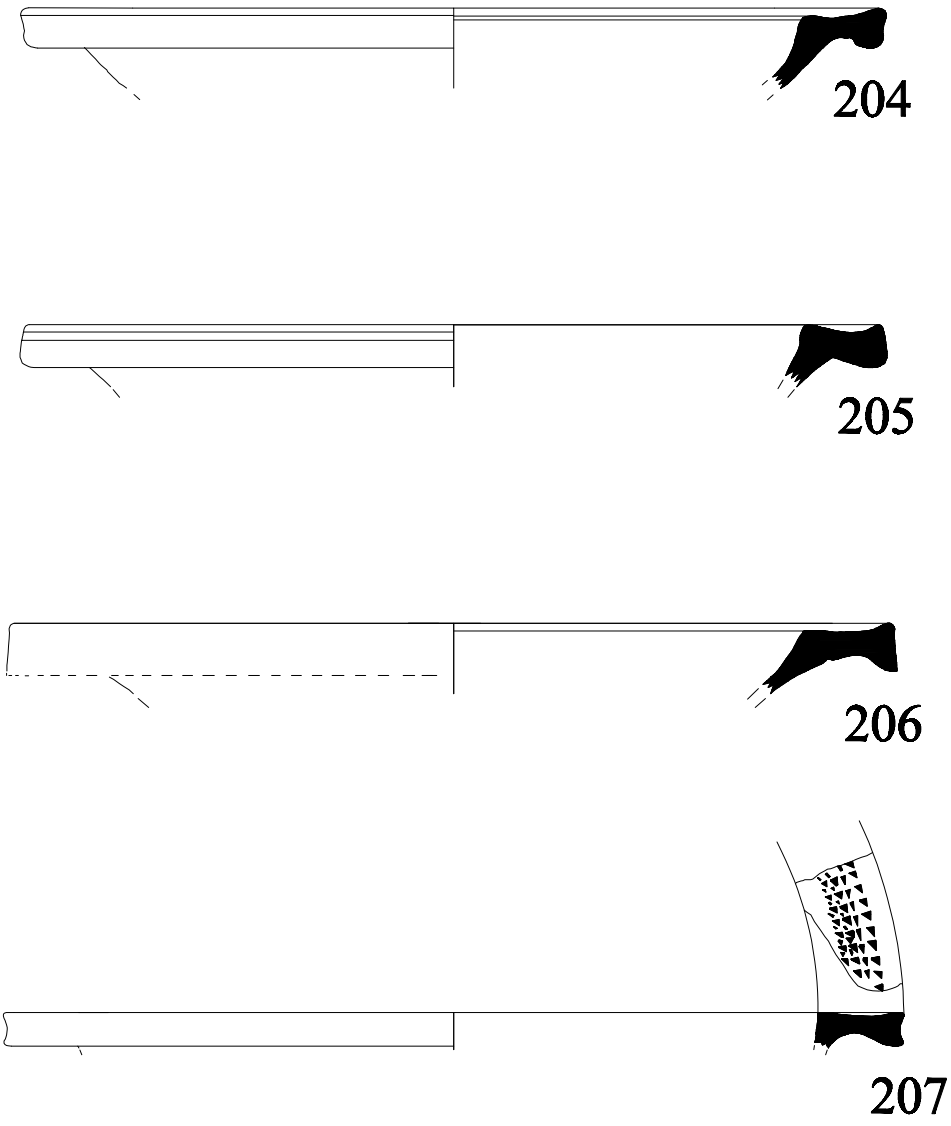
LEVHA 49

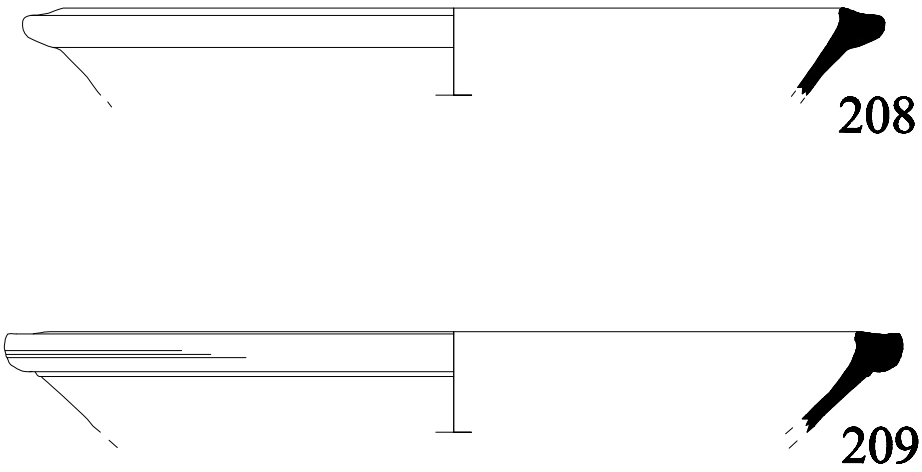
Phokaia Seramikleri: 202-203; Hayes Form 4

Phokaia Seramikleri: 204-207; *Hayes Form 5*

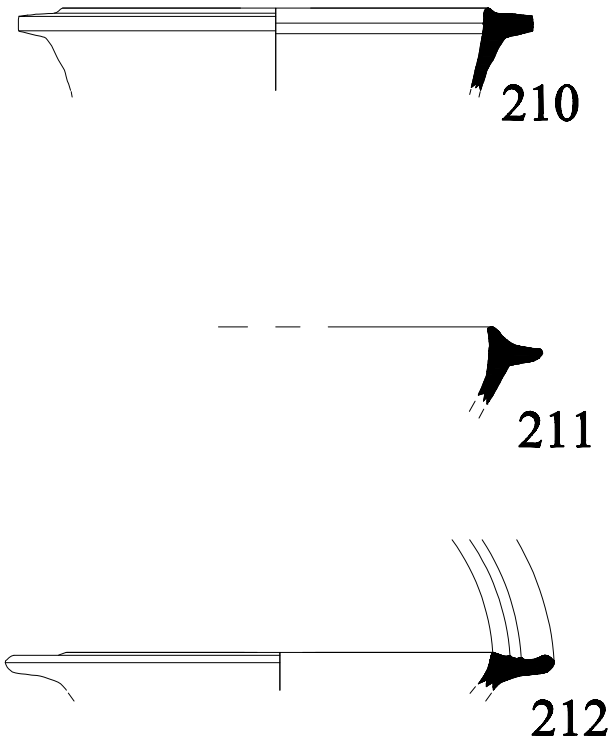
0 5cm

Phokaia Seramikleri: 208-209; *Hayes Form 6*

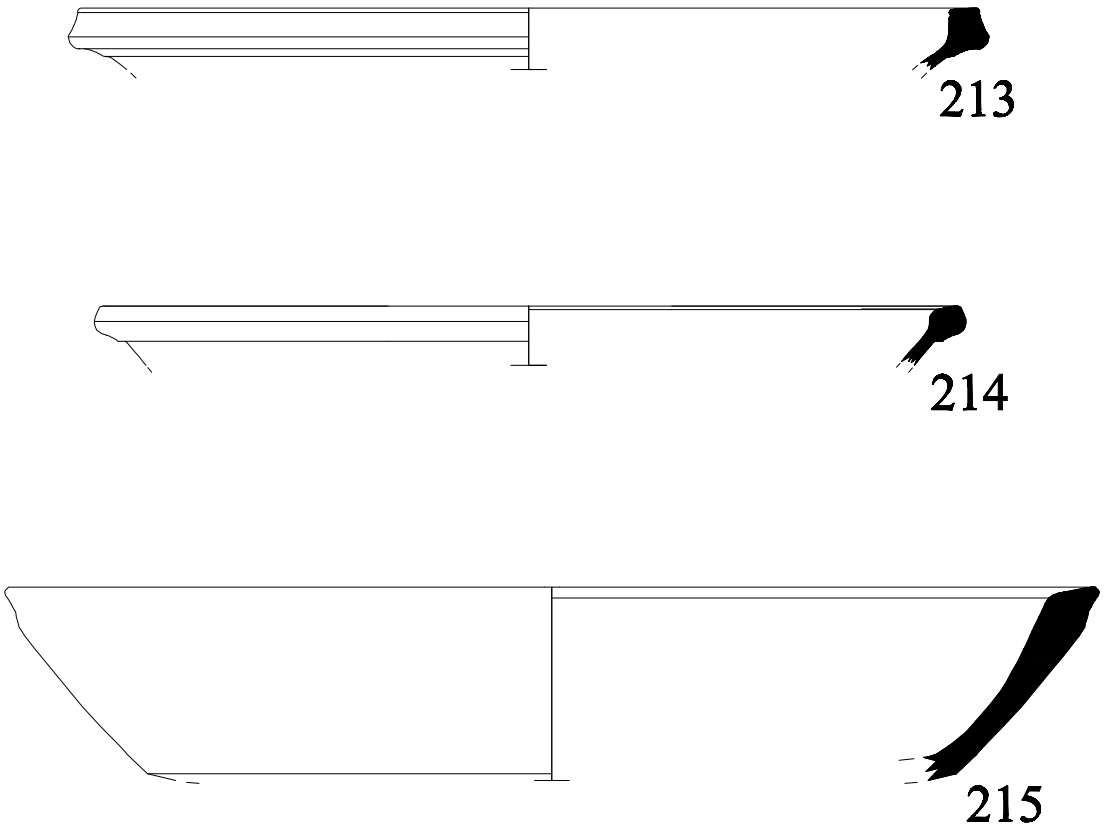

LEVHA 52

Phokaia Seramikleri: 210-212; *Hayes Form 8*

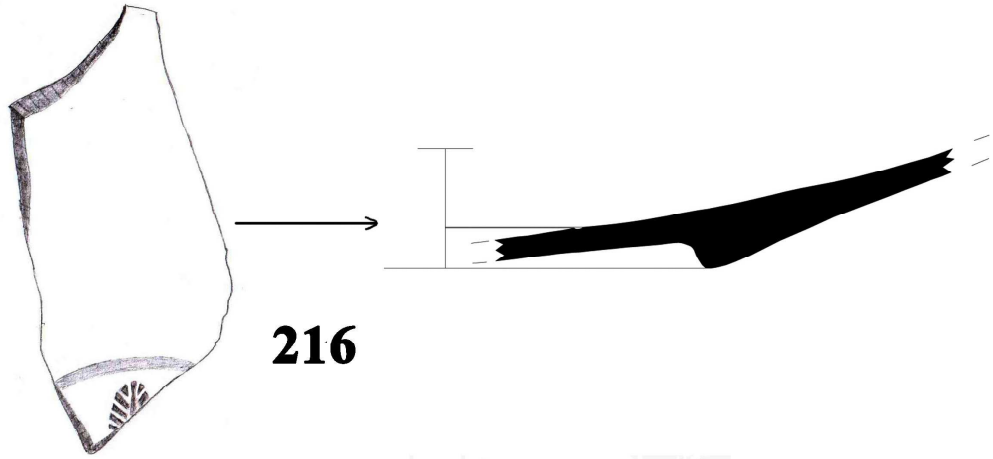

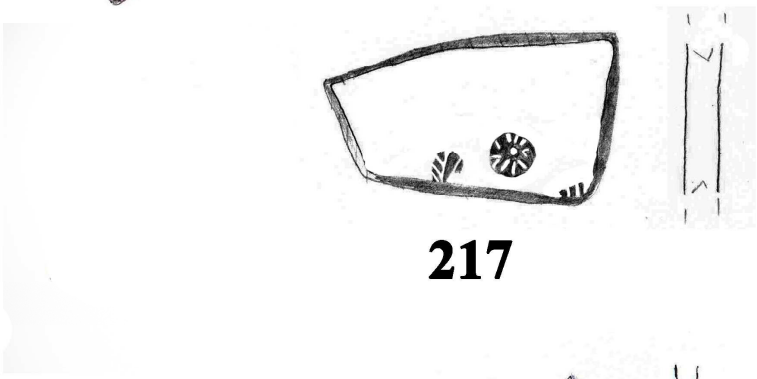
Phokaia Seramikleri: 213-214; *Hayes Form 10,* 215; Phokaia üretimi tekil örnek

0 5cm

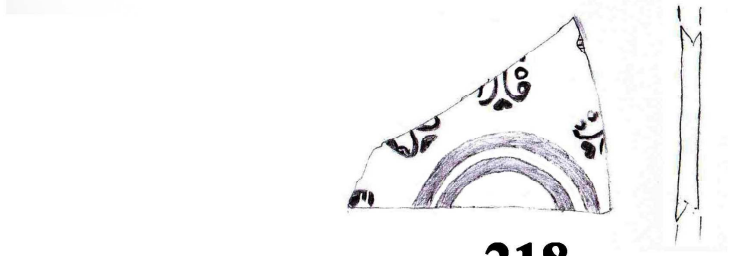
LEVHA 54

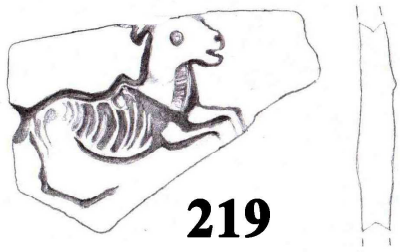
216

217

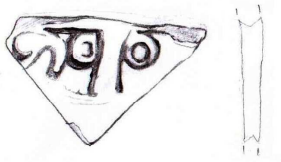
218

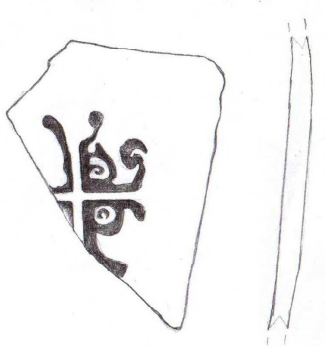
219

0 5cm

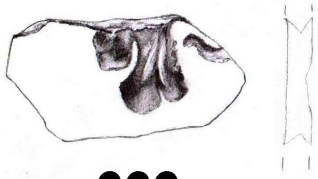
LEVHA 55

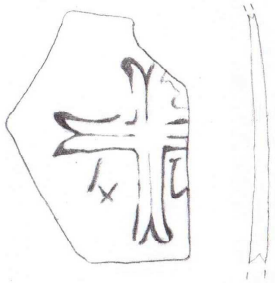
220

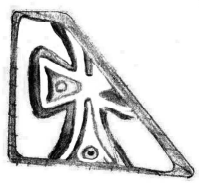
221

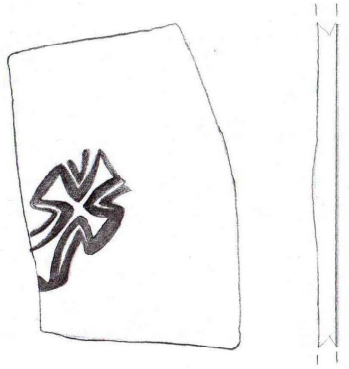
222

223

224

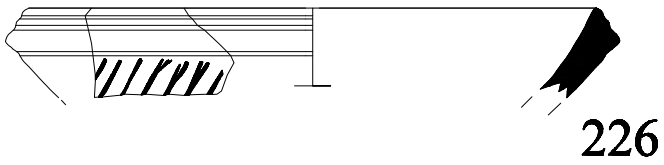

225

0 5cm

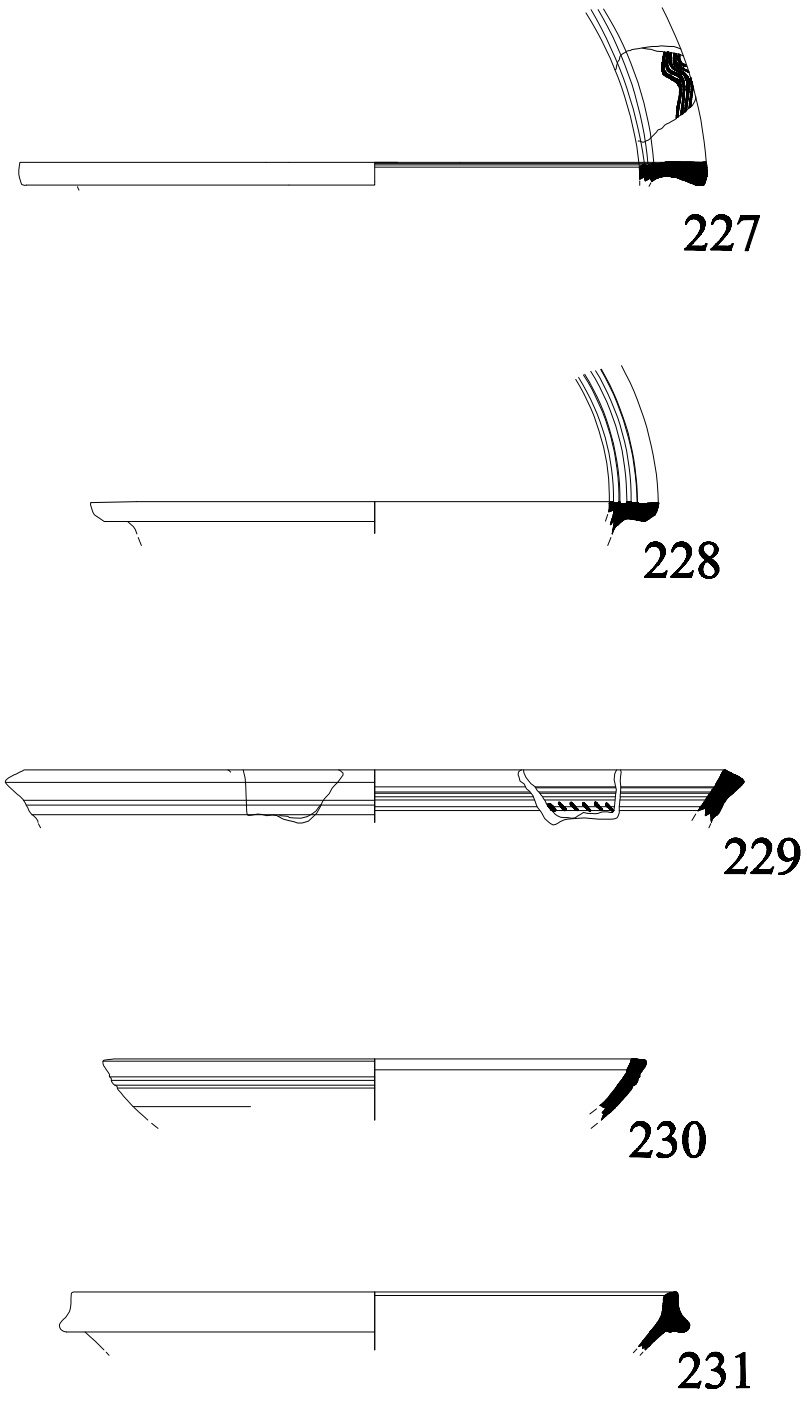
LEVHA 56

226

Geç Kıbrıs Seramiği: 226; *Hayes Form 2*

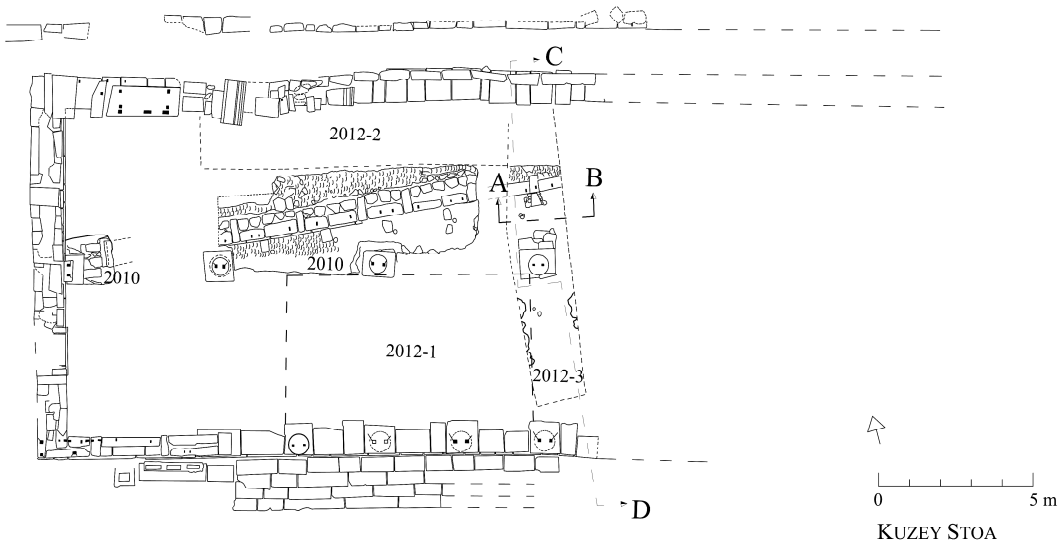

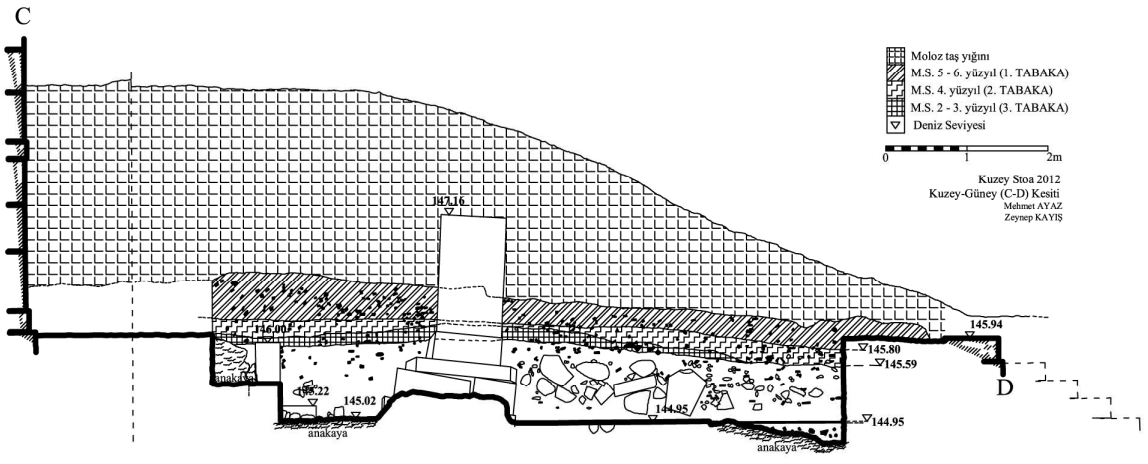

Açık Renk Astarlı Seramikler (LC): 227-228; *Ergürer Form 3,* 229; *Ergürer Form 8,* 230; *Ergürer Form 13*, 231; Phokaia *Hayes Form 3* imitasyonu

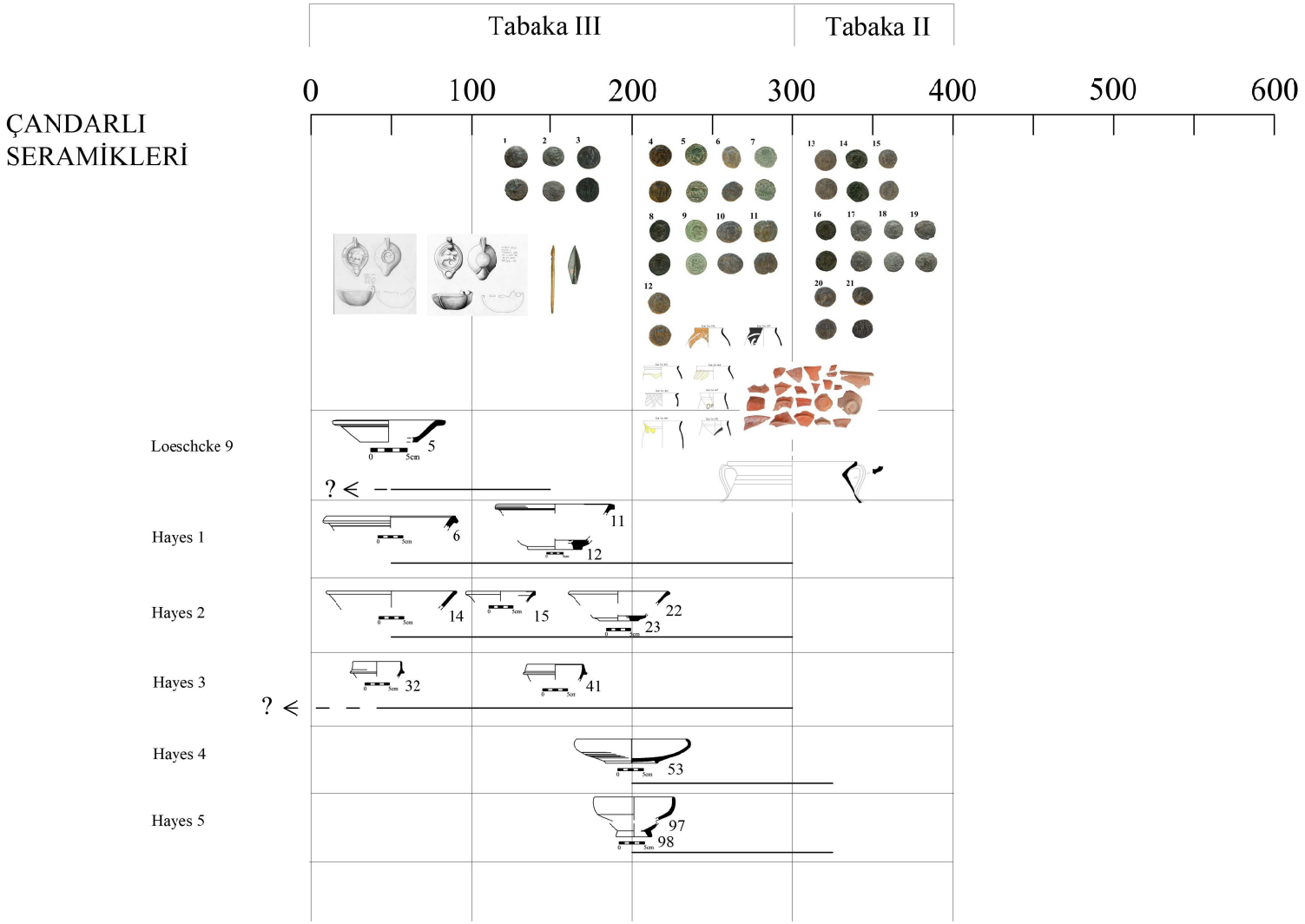
0 5cm

ASSOS KUZEY STOA PLAN VE KESİTİ

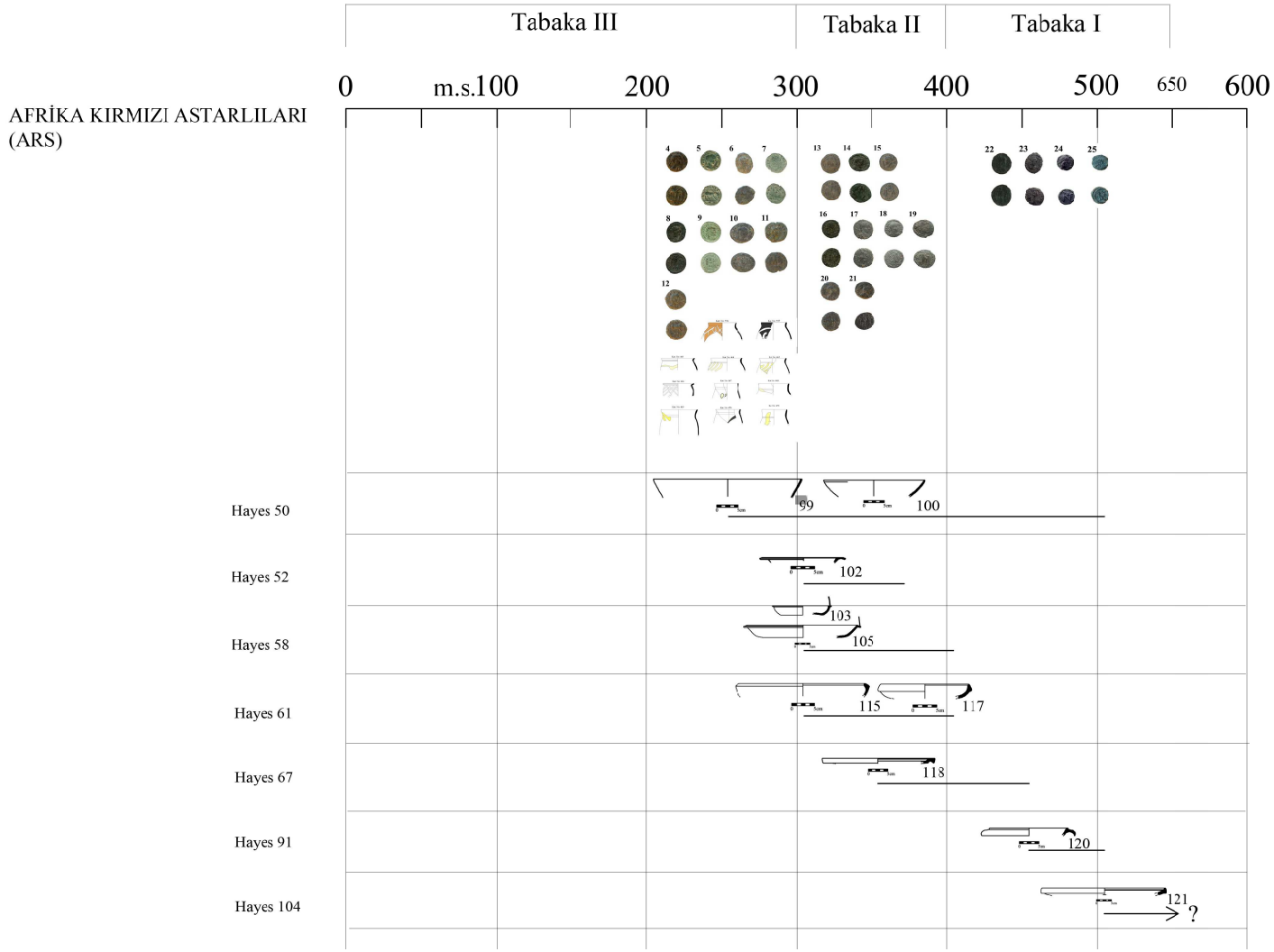

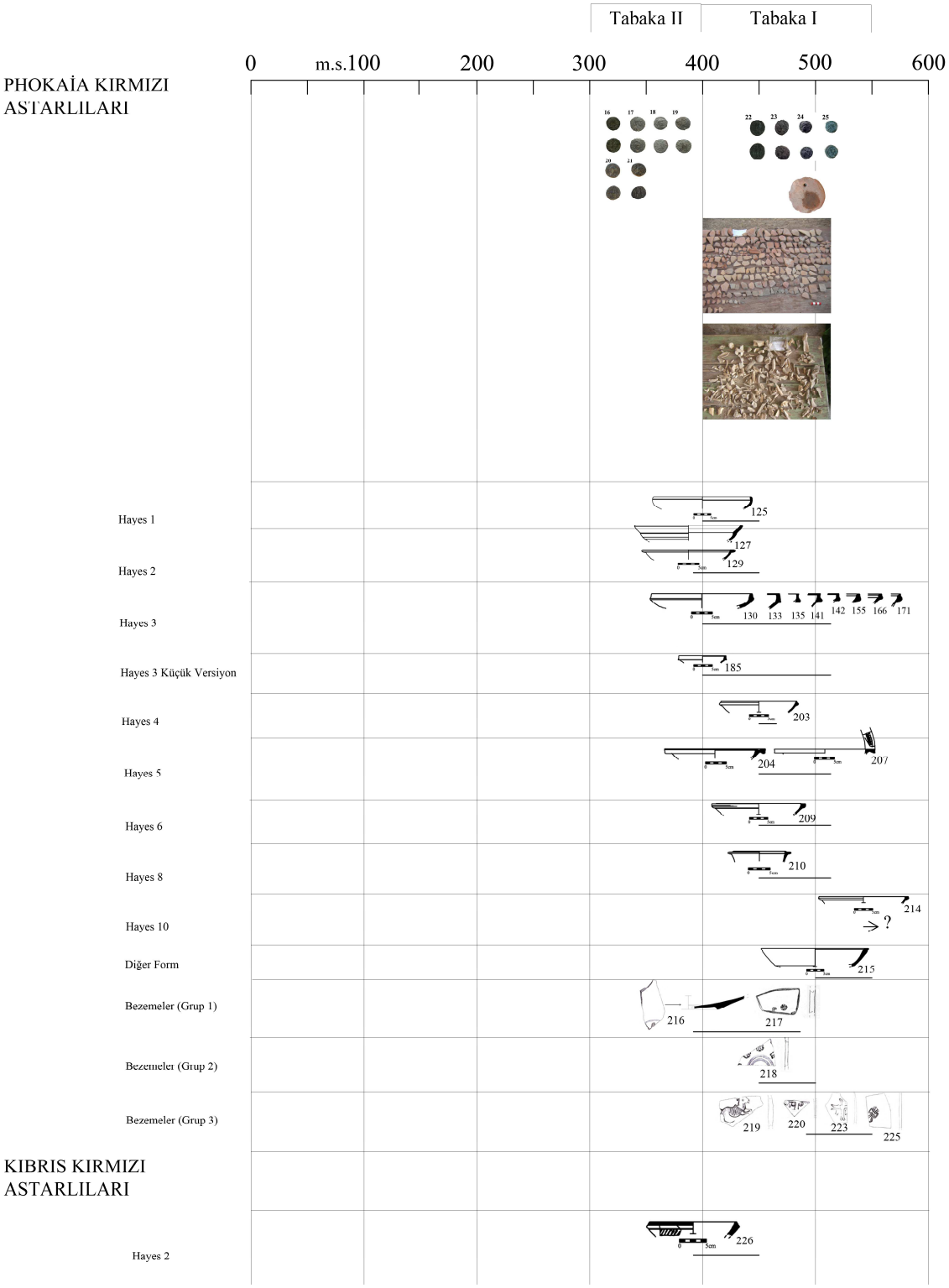
ÇANDARLI SERAMİKLERİNİN KRONOLOJİ TABLOSU

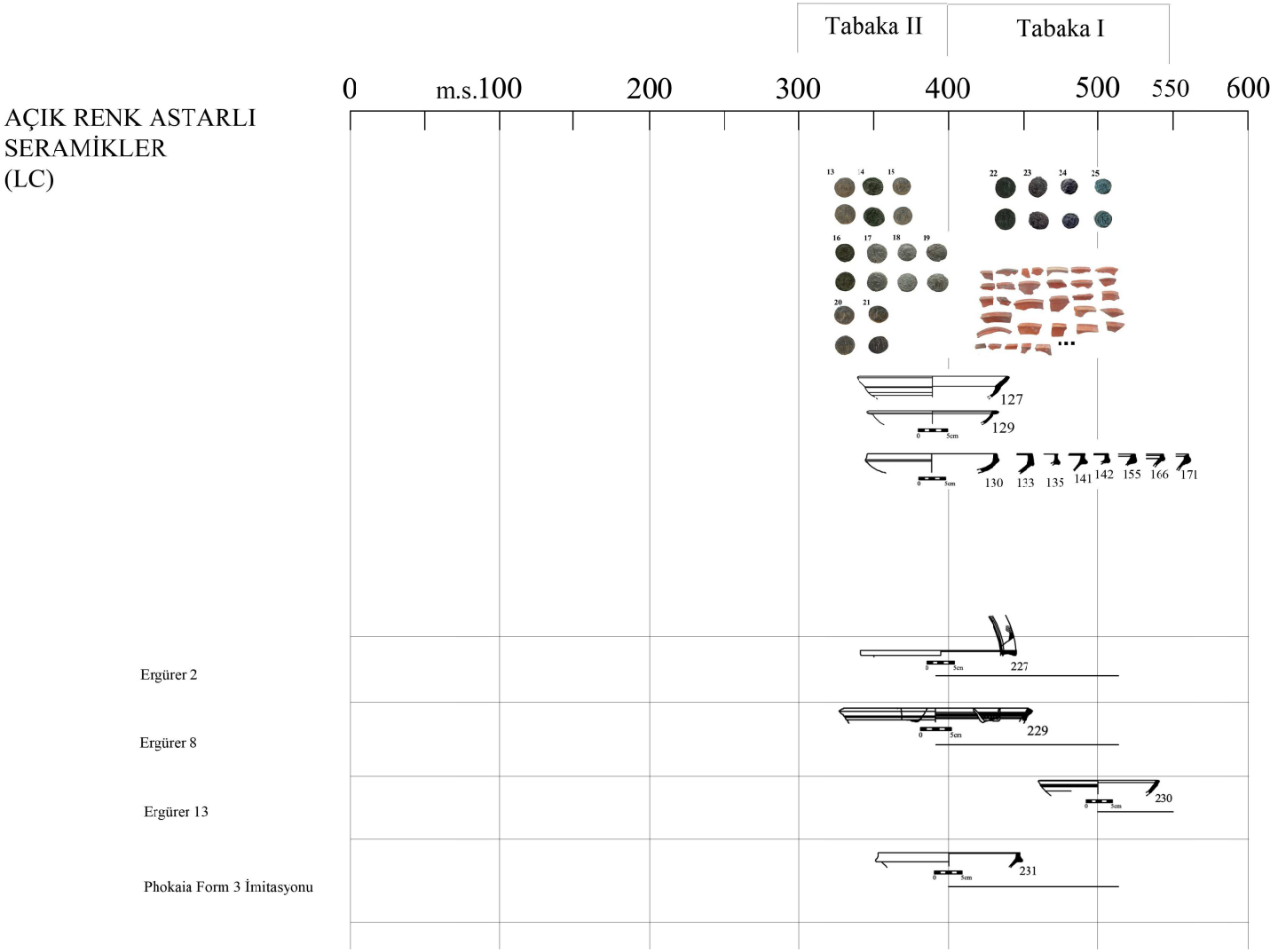
AFRİKA KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİN KRONOLOJİ TABLOSU

PHOKAİA VE KIBRIS KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİNİN KRONOLOJİ TABLOSU

AÇIK RENK ASTARLI (LC) SERAMİKLERİN KRONOLOJİ TABLOSU

GENEL KRONOLOJİ TABLOSU

